Greenbrier, buncărul atomic de sub hotel

Staţiunea Greenbrier din White Sulphur Springs, statul Virginia de Vest. Împrejurimi splendide, natură binefăcătoare, linişte, departe de marile oraşe. Şi cu toate acestea, un număr foarte mic de americani ştiau, la începutul anilor 60, într-o perioadă „fierbinte" a Războiului rece, că sub cochetul hotel din staţiune se afla cel mai mare buncăr atomic de pe cuprinsul SUA, un buncăr în care membrii Congresului SUA trebuia să se retragă în caz că teritoriul naţional ar fi fost atacat. 153 de camere pe două nivele, pentru 1100 de persoane alese cu grijă. În 1992 secretul despre buncăr s-a risipit, el intrând de atunci în circuitul public.

Un adăpost care nu era de ploaie

Era anul 1960, construirea buncărului începuse în 1958 şi şeful lucrărilor, Randy Wickline, nici măcar nu îndrăznea să întrebe despre ce este vorba. Singurul lucru care-i fusese comunicat era că trebuia să umple cu beton imensa cavitate care fusese săpată lângă hotel. Timp de 2 ani şi jumătate, acolo au fost turnate peste 50.000 de tone de beton, la un cost despre care nu vorbea nimeni. Rezultatul a fost un adăpost subteran cu ziduri de 60 cm grosime din beton armat, plin de o reţea de camere şi coridoare, întreaga structură fiind acoperită cu un strat de pământ gros de 7 metri. Uşile de la intrare, în număr de patru, erau de oţel masiv, cu încuietori gigant, construite de firma Mosler pentru a rezista la explozii nucleare. Ele măsurau 5 m înălţime şi 4 m lăţime, erau groase de 50 cm şi cântăreau între 25 şi 30 tone fiecare. În momentul în care Wickline a fost anunţat că în buncăr va fi adus „echipament sensibil", uşile au fost închise iar gardienii au fost postaţi în faţa lor. Cum buncărul fusese construit pentru membrii Congresului SUA în caz de război nuclear, existau acolo o sală pentru Senat, o alta pentru deputaţi şi un hol uriaş pentru sesiunile reunite de lucru.

Vizitatori importanţi la hotel

Aflat la 5 ore distanţă de Washington, Greenbrier este una dintre primele staţiuni turistice naţionale, locul de petrecere al prinţeselor străine şi al elitei americane, unde 23 de preşedinţi americani au poposit de-a lungul timpului. Pe o suprafaţă de 6.500 de acri se află hotelul, terenuri de golf, de tir, păraie populate cu păstrăvi, tot ce este nevoie pentru un gust aristocratic. Sub pământ, totul este sinistru. Dar chiar şi înainte de începerea lucrărilor subterane, hotelul din Greenbrier era un loc destul de frecventat de autorităţi. În septembrie 1942, armata SUA a cumpărat hotelul şi l-a convertit într-un spital militar cu 2.200 de paturi. Generalul Dwight D. Eisenhower a fost de două ori pacient aici (s-a reîntors aici în 1945 pentru a-şi sărbători căsnicia). După război, în 1949, ministrul apărării Louis Johnson s-a întâlnit la Greenbrier cu şeful statului major al armatei, ceea ce istoria a numit „discuţii secrete despre strategia militară postbelică". În 1956, Eisenhower s-a întâlnit cu şefii de stat ai Canadei şi Mexicului. În acea perioadă, centraliştii răspundeau la telefon cu formula „Hello, aici Greenbrier Casa Albă".

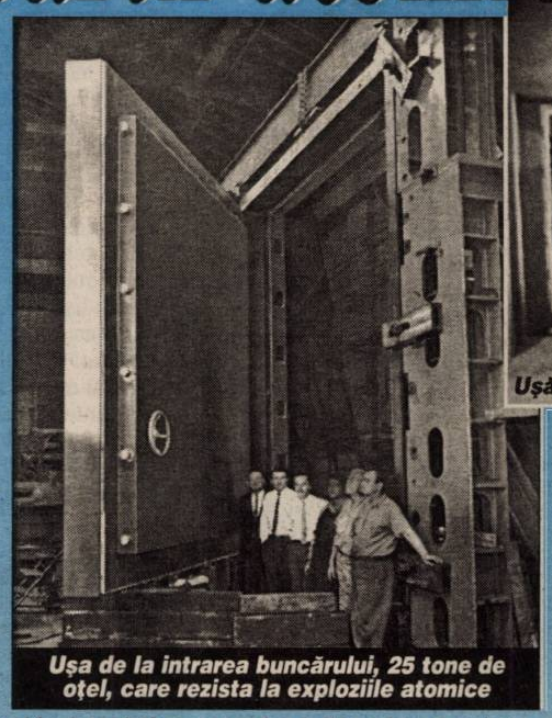

Uşa de la intrarea buncărului, 25 tone de oţel, care rezista la exploziile atomice

Uşă interioară

Centrală electrică

Sală de operaţii

Utilare ca la carte

În spatele unei uşi masive pe care scrie „Pericol, Curent de înaltă tensiune. Nu intraţi", se află camera generatorului electric. Când primii oficiali ai guvernului au intrat în buncăr, au fost uimiţi de ceea ce au văzut. La stânga coridorului central se afla o infirmerie complet echipată, cu masă de operaţie, scaun stomatologic, un dormitor cu sute de paturi, duşuri cu săpun pregătit în savoniere de metal. „În prima noapte în care am dormit aici, am avut coşmaruri, a fost groaznic" spunea un fost oficial. În spatele dormitorului era un studio de televiziune de unde congresmenii se puteau adresa naţiunii. Mai în spate, o sală radio şi de comunicaţii, cu posturi telefonice şi maşini de codificat mesaje. În dreapta coridorului se află sala de mese, pe pereţii căreia erau proiectate ferestre false, cu rame de lemn şi peisaje de ţară pictate pe ele. Exista şi o bucătărie, şi un depozit de alimente complet utilat, care trebuia să asigure supravieţuirea tuturor timp de două luni încheiate. În momentul în care uşile urmau să fie închise, nimeni nu mai putea să iasă sau să intre. Înmormântarea era imposibilă, li s-a spus oficialilor. E drept că exista un „pathological waste incinerator", mai exact spus, un cuptor de incinerare. Un tunel ieşea departe. la calea ferată şi la şoseaua 60, spaţiu prin care se făcea aprovizionarea, dar numai în timpul nopţii. În timpul crizei rachetelor din Cuba, Greenbrier a fost în stadiul de alertă maximă dar tot nefolosit a rămas. Timp de 30 de ani, cât buncărul a rămas secret, au fost oameni care au venit la hotel, au făcut baie, au pescuit, au jucat golf şi în tot acest timp, nişte băieţi care răspundeau de *service*-ul televizoarelor din cameră (angajaţi sub acoperire), pregăteau, sub pământ, lumea nucleară care trebuia să vină. Din fericire, aceasta n-a sosit niciodată, buncărul de la Greenbrier rămânând un al coşmarului atomic.

GEORGE CUŞNARENCU

ETAJUL ÎNTÂI

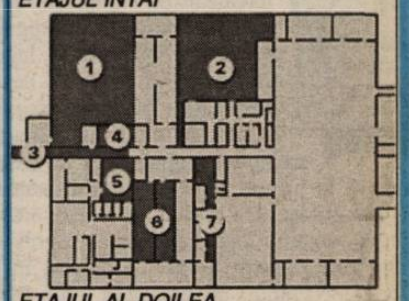

ETAJUL AL DOILEA

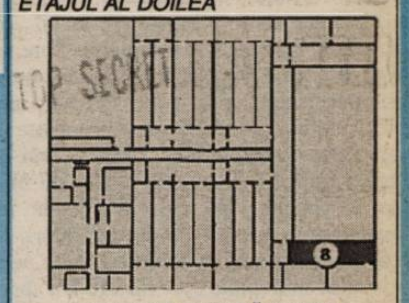

SCHEMA BUNCĂRULUI

1) Centrala electrică 2) Sala de mese 3) Tunelul vestic 4) Sala documentelor 5) Camera de conferinţe 6) Dormitoare 7) Facilităţi medicale 8) Sala liderilor Senatului

ERMITAJ bijuteria din Sankt Petersburg

„Eu am condus Rusia singură" declara împărăteasa Ecaterina a II-a cea Mare. Într-adevăr, după ce l-a înlăturat de la tron pe soţul ei, Petru al III-lea, pe care l-a silit să abdice în 1762, această femeie energică a întărit autocraţia, reuşind, printre altele să înăbuşe, în 1775, răscoala lui Pugaciov. Pe numele ei adevărat Sophie d'Anhalt Zerbst, a încercat să urmeze pilda lui Petru cel Mare, domnind neînduplecată până în 1796, purtând războaie şi anexând teritorii.

Cu toate acestea, corespondenţa ei cu filosofii francezi, activităţile sale de mecenat, dorinţa de a înfrumuseţa oraşele ţării i-au atras reputaţia de despot luminat. Ea a dispus înălţarea unei construcţii magnifice cum ar fi Palatul de Marmură, oferit favoritului ei, contele Grigore Orlov. Cea mai renumită ctitorie a ei rămâne însă Ermitajul din Sankt Petersburg. Din dorinţa de a-şi adăposti colecţia de opere de artă, ţarina s-a gândit să ridice pe malul Nevei, un muzeu regal lângă Palatul de Iarnă, reşedinţa a ţarilor, construit între 1754-1762 de arhitectul B. F. Rastrelli. În 1764, Ecaterina a II-a a fondat Micul Ermitaj, a cărui construcţie a durat din 1764 până în 1767, lucrările fiind conduse de arhitectul Vallin de la Mothe. Vechiul Ermitaj, construit între 1771-1787, este opera arhitectului von Felten. Succesorii la tron ai Ecaterinei au îmbogăţit permanent colecţiile de artă, dar în 1837 acestea au avut de suferit în urma focului care a cuprins Palatul de Iarnă.

Între 1839-1852 a fost realizat Noul Ermitaj, conducătorul lucrărilor fiind arhitectul von Kleuze. Muzeul a fost deschis publicului în 1952, devenind ulterior proprietate publică, cunoscut din 1917 ca Muzeul de Sat. Acestuia i s-a adăugat Teatrul, înălţat între 1783-1787 de arhitectul J. Quarenghi.

Întregul ansamblu arhitectonic prezintă elemente distincte, de la baroc la neoclasicism, cu influenţe vizibile ale arhitecturii naţionale. Pe lângă o bogată bibliotecă, cu peste 200.000 de volume, muzeul, restaurat succesiv, dispune şi de săli de proiecţie şi de conferinţe. Cele 350 de săli cu exponate etalează lucrări de artă europene şi orientale. Există de asemenea secţii de numismatică, artă decorativă şi un cabinet de stampe. Sunt expuse opere de artă antice, medievale şi moderne. Se remarcă tezaurele scitice şi singura colecţie din lume, de argintărie sasanidă.

Muzeul prezintă opere celebre de Leonardo da Vinci, Rafael, Giorgione, Caravaggio, El Greco, Rembrandt, Rubens. De asemenea, există aici lucrări ale unor reprezentanţi de seamă ai impresionismului si artei secolului al XX-lea: Vincent van Gogh, Paul Cezanne, Pablo Picasso. Maeştrii italieni, francezi, flamanzi, olandezi, englezi, spanioli îţi încântă ochii şi sufletul. Pe lângă acestea trebuie amintite porţelanurile englezeşti şi franţuzeşti, majolica italiană, faianţa spaniolă, emailurile şi piesele de mobilier.

Bijuteriile şi alte obiecte decorative, cum sunt cele realizate de Carl Faberge, atrag, de asemenea mulţimea vizitatorilor. Secţia de artă şi istorie rusă, deschisă în 1941, întregeşte în mod fericit bogăţia muzeului, unul dintre cele mai vestite din lume.

IRINA STOICA

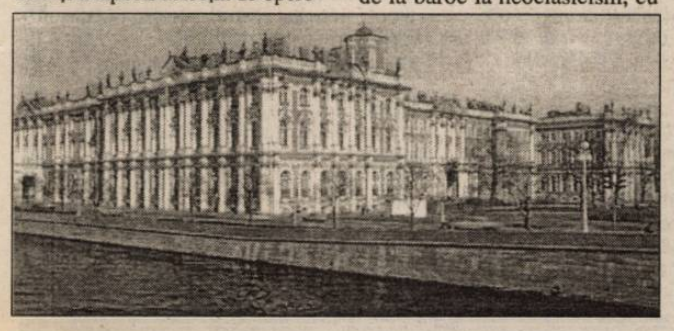

◆ *...cărturarul român Teodor Stamati (1812-1852) a fost profesor de fizică şi matematică la Academia Mihăileană din Iaşi? Aici a înfiinţat, în 1840, primul laborator de fizică experimentală.*

◆ *...quazii sunt un vechi trib germanic, aşezat în primii ani după Hristos în Moravia? Împreună cu marcomanii, sarmaţii şi alte triburi, au purtat războaie împotriva Romei în timpul lui Marc Aureliu (161-180).*

Ştiaţi că...

◆ *...Lacul Vulturilor, de origine nivală (provenind din zăpezi), se află în Munţii Buzăului, în masivul Siriu? Este cunoscut şi sub numele de Lacul Siriu.*

◆ *...tucanul este un gen de pasăre cătărătoare cu cioc mare şi puternic şi*

cu penajul viu colorat? Trăieşte în regiunile tropicale ale Americii de Sud. (I.S.)

Viitorul aparţine spaţiului

NOI MOTOARE pentru navetele spaţiale

Anul acesta specialiştii firmei americane ROCKETDYNE – în prezent Divizia de Propulsie a consorţiului BOEING –, celebrează împlinirea a trei decenii de la începerea, în 1972, a construirii impresionantelor motoare-rachetă cu propergoli criogenici – denumite SSME de la iniţialele cuvintelor în limba engleză „Space Shuttle Main Engine –, instalate pe aparatele orbitale ale navetelor.

După cum se cunoaşte, la lansarea oricărei navete (Space Shuttle) sunt pornite atât cele două uriaşe motoare-rachetă cu combustibil solid (ale căror jeturi de flăcări se întind pe... 4 km (!) – vezi foto alăturată – cât şi motoarele criogenice ale aparatului orbital. În ce priveşte acestea din urmă, ele au fost proiectate să fie reutilizate de... 50 de ori înainte de a fi „scoase la pensie"; această cerinţă este extrem de importantă şi pretenţioasă, atât pentru aducerea navetei pe orbită preliminată, cât şi pentru faptul că astfel de motoare trebuie să funcţioneze continuu de la lansare şi până la atingerea orbitei...

Cerinţele mai sus menţionate impun o fiabilitate de excepţie, pe care trebuie să o posede fiecare echipament al acestor propulsoare.

Pentru a înţelege de ce BOEING a solicitat şi a primit un contract de 1,14 miliarde de dolari (!) pentru construirea a trei noi motoare SSME şi pentru continuarea întreţinerii propulsoarelor criogenice ale „flotilei" de navete ale NASA, se dau în continuare câteva date tehnice. Fiecare dintre motoarele SSME foloseşte ciclul de ardere etajat, propergolii criogenici fiind arşi parţial la o presiune ridicată (200 atm) şi la o temperatură de peste 2500 grade, într-o succesiune de camere de precombustie şi apoi de combustie, după care jetul este lansat din motor prin ajutajul reactiv. Amestecul rapid între carburantul şi comburantul lichefiate se realizează astfel încât randamentul arderii atinge aproape... 90%!

Între cele trei regimuri de bază ale fiecărui SSME, se pot obţine, la comandă, şi alte regimuri intermediare, în raport cu cerinţele specifice fiecărei misiuni spaţiale; tracţiunea nominală la nivelul mării este de circa 1760 kN, adică aprox. 2100 kN în vid. De menţionat că pentru testele la sol, tracţiunea poate fi redusă la 50% din cea nominală! Motorul SSME are două camere de precombustie, injectoare, camera de ardere principală, colectorul de gaze fierbinţi, turbopompele şi ajutajul reactiv, care are un grad de destindere impresionant: 77,5: 1... De menţionat că fiecare motor dispune de mai multe computere digitale, adevăraţi controlori electronici automaţi de performanţă.

Prof. dr. FLORIN ZĂGĂNESCU

Mormântul cavalerilor celți

Războinicii celți, complet goi, care năvăleau pe câmpurile de luptă în epoca fierului au impregnat lumea celtică cu mistere și legende. În ultimii ani o serie de descoperiri arheologice cu totul excepționale au pus în evidență o parte din credințele populațiilor de celți, cunoscuți în primul rând prin cultul pentru sacrificii umane. Un popor de o mare cruzime, care a construit însă o societate progresistă și complexă. Recent a fost descoperit în situl Gondole (Franța) un mormânt, unic în felul său, în care au fost îngropați, la un metru adâncime, oameni și cai laolaltă. Spre marea surpriză a arheologilor, în mormânt nu a fost descoperit, așa cum s-au așteptat, nici un obiect: arme, podoabe, harnașamente etc. În majoritatea mormintelor celtice, mai ales ale elitelor războinice, existau astfel de obiecte, nu însă și schelete de cai. Scheletele umane și cabaline erau așezate pe două rânduri, în așa fel încât păreau să se țină de umeri unele pe altele, cu „privirile" îndreptate spre răsărit. Un spectacol înfricoșător și totodată emoționant. Întrebările legate de această descoperire sunt multiple; de pildă, nu se știe dacă înhumarea a avut loc într-un context războinic sau religios. (În epoca respectivă – se apreciază că înhumarea a avut loc în secolul I î.Ch., dar acest lucru urmează să fie confirmat de testele cu radiocarbon – corpurile neînsuflețite erau de regulă incinerate.) Nu se știe ce rang aveau bărbații și de ce au fost așezați împreună cu animalele în poziția respectivă. Această înmormântare mixtă îi tentează pe unii specialiști să facă apropieri între practicile funerare ale unor popoare din Asia Centrală și celți. Situl Gondole din Câmpia Limagnes le-a mai oferit arheologilor două morminte ce urmează să fie degajate. E foarte posibil să mai apară și altele și, încetul cu încetul, cel puțin o parte din misterele legate de populațiile celtice să fie spulberată.

DORIN MĂRAN

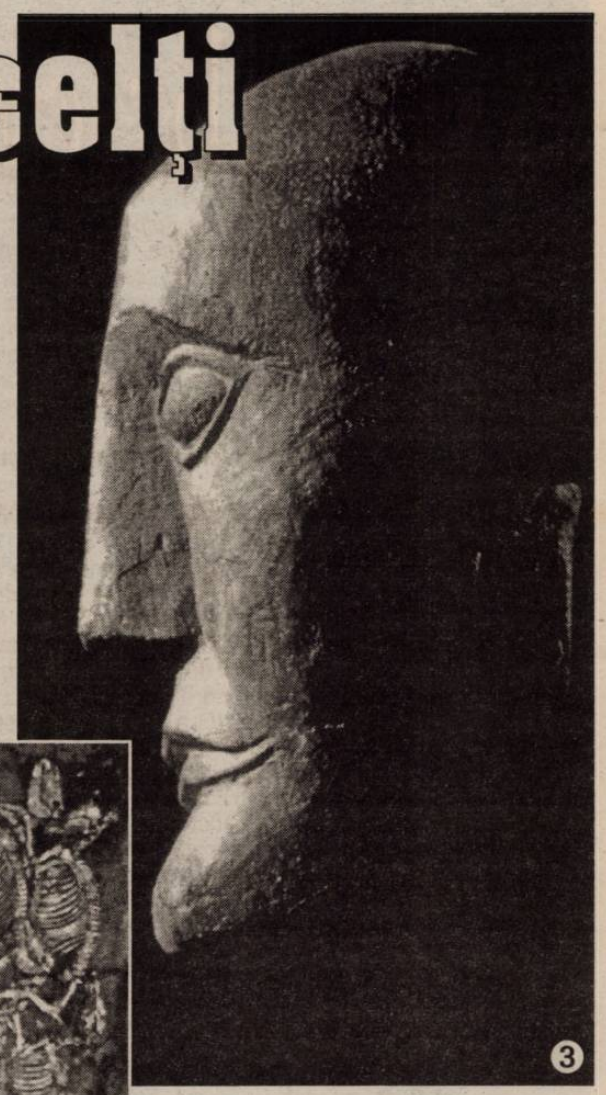

❶ Cele 16 schelete, umane și cabaline, „îmbrățișate"
❷ Detaliu dintr-un ansamblu iconografic
❸ Profilul unui războinic celt

Cele mai mari cristale din lume

O descoperire senzațională! Cristale de selenit cu o lungime de 17 metri, aflate într-o mină din Naica – regiunea Chihuahua (în nordul Mexicului) la 300 m adâncime. Spre comparație, cele mai mari formațiuni cristaline de acest gen descoperite în Europa nu depășesc trei metri. Geologii apreciază că aceste cristale gigant s-au format dintr-o combinație de calciu și sulfați, „smulși" de apele subterane din rocile de calcar și dintr-o serie de minereuri ce conțin aur, argint, plumb și zinc, prezente în mina din Naica. Acești formidabili coloși de cristal s-au format, în opinia specialiștilor, într-o perioadă relativ scurtă, cuprinsă între 30 și 100 de ani. (D.M.)

Paginile secrete ale omenirii

CAGLIOSTRO: adevărul pe care nu-l cunoaște nimeni

Veneția. Un om pornește din fața Catedralei San Marco spre mare. Este dimineața foarte devreme. În jurul său chiar și puținii pescari prezenți se retrag. Pare să plutească spre imensitatea apelor. Corpul nu-i mai aparține. Liber de orice percepție fizică, de orice probleme omenești, își lasă mintea invadată de o iubire universală. Înaintează fixând un punct în depărtare, în timp ce o lumină roșiatică se amplifică în mintea sa. Se simte ușor și liber. Călătoria cea mare începuse. Și dintr-o dată valurile mării devin dune de nisip printre care curge un fluviu uriaș. O barcă cu pânze îl poartă printre animale imense și printre temple maiestuoase. Ajuns în dreptul Sfinxului, trage barca la mal, unde o femeie de o frumusețe incomparabilă pășește spre el. Este Serafina marea sa iubire. Un sunet de gong vibrează puternic în aerul parfumat și dinspre porțile unui templu se desfac, spre cei doi, șiruri de preoți înveșmântați în alb. În fruntea lor îl recunoaște pe Althotas, purtând pe piept un soare de aur înconjurat de pietre prețioase. La un semn, urcă scările templului alături de Serafina. Încă un pas și dispar cu toții în sălile ascunse privirilor oamenilor de rând, adăpost al cărților secrete la care foarte puțini aveau acces.

O astfel de scenă, în care personajul straniu, părând că îmbrățișează într-un singur gest spațiul și timpul, se pare că a avut loc la Veneția. Iar omul acesta nu este o invenție, ci un personaj real: Alessandro, Conte Cagliostro. Un nume care pe vremea lui stârnea de cele mai multe ori teamă și care, chiar și în vremea noastră face să mai curgă fluvii de cerneală. Alchimist, mag, căutător de bine și de cunoaștere, el era un mare vindecător de boli uneori incurabile, neînțeles și tocmai de aceea încă și mai temut de cei care în plus erau invidioși pe puterile sale. Căci, convins că în fiecare om se află o scânteie divină și un izvor formidabil de energie, el tocmai aceste forțe aflate înăuntrul bolnavului le folosea pentru a-l vindeca pe acesta. Nu puteri demonice. Conștiința și Energia fiecăruia. Prezență frecventă la marile curți ale Europei, avea să sfârșească prin a fi condamnat de Inchiziție la moarte în 1791, o sentință comutată totuși în închisoare pe viață de către Papa Pius VI. Moare la 26 august 1796, se spune că în urma unui atac de apoplexie, fără să-și fi renegat convingerile. Avea 52 de ani. „Adevărul despre mine nu va putea fi scris niciodată pentru că nimeni nu-l cunoaște", spunea el. Unii au crezut totuși că măcar au „întrezărit" acest adevăr. Fiindcă s-a spus că el ar fi de fapt același cu Joseph Balsamo, chiar dacă uneori a fost văzut sub chipul Contelui de Monte Cristo sau al lui Gordon Pym sau chiar, mai prin părțile noastre, Iancu de Hunedoara. Dar toate acestea sunt probabil simple speculații. Cel puțin pentru încă ceva vreme de acum încolo...

MIHAELA DOROBANȚU

Tradiții contemporane

Unicitatea caselor din Apuseni

În bogata și ampla paletă a creațiilor de veche tradiție românească, casele țărănești din Apuseni se remarcă prin originalitatea și frumusețea arhitecturii, precum și prin ornamentația interiorului. Gospodăriile din Apuseni sunt răsfirate pe înălțimile dealurilor. Contopindu-se parcă cu peisajul natural, de o frumusețe uimitoare, casele construite aproape în întregime din lemn au acoperișul în patru ape, de obicei de trei ori mai înalt decât înălțimea pereților. Cele mai vechi tipuri sunt cele alcătuite dintr-o încăpere de locuit și cămară, fiecare dintre acestea având intrare separată. Foarte răspândite au fost și locuințele țărănești formate din cameră și tindă, intrarea făcându-se prin aceasta din urmă. În secolul trecut, mai ales în satele din zonă Buciumanilor, a apărut și tipul de casă cu tindă la mijloc, care, cu timpul, a suferit o serie de prefaceri: s-a renunțat la învelitoarea de paie în favoarea șindrilei, locul vetrei a fost luat de sobe construite din cărămidă sau cu plită. Exista, de asemenea, un sistem de încălzire de străveche tradiție, cu vatră înaltă de aproape o jumătate de metru, ce avea suspendat deasupra un coș de formă piramidală făcut din plăci de bazalt, fixate într-un schelet de lemn prin care se evacua fumul. Pe vatră și în apropierea ei, se țineau pirostriile, vasele, oalele de diverse mărimi și forme în care se prepara mâncarea. În colțul opus vetrei, de-a lungul celor doi pereți, erau fixate inițial două lavițe de lemn pe *pociumi* bătuți în pământ, iar mai târziu două bănci cu spătar. În colțul format de lavițe era așezată masa de formă pătrată, cu sertar, acoperită cu o țesătură frumos decorată, numită „măsăriță". În apropierea vetrei, în lungul peretelui, era așezat patul acoperit de obicei cu un țol și pe care se puneau perne bogat ornamentate. Unele case aveau și pat suspendat. În altele, de grinzile tavanului se fixa, deasupra patului, o „rudă" de lemn pe care era așezată o țesătură ornamentală peste care se puneau ștergare lungi, original decorate, numite „tindee", ce dădeau interiorului un aspect deosebit de plăcut. Lângă pat era pusă, de obicei, lada ornamentată cu motive geometrice în care se ținea zestrea fetelor, iar deasupra, de grindă, se atârna leagănul lucrat din nuiele.

Aspectul deosebit al interiorului unei case din Apuseni era accentuat și de cuierele în care stăteau atârnate blidele. Multe modificări s-au produs în interiorul vechilor case țărănești din Apuseni prin schimbările survenite în funcționalitatea unora dintre încăperi. Ajunși astăzi într-un sat din Apuseni, constatăm că doar icicolo se mai păstrează tradiția. Cu toate acestea, ceva din aerul plin de mister al moților răzbate până în zilele noastre.

IOANA PROCA FLORIA

Panteon creștin

Sfântul Ioan cel Nou

Sfântul mare Mucenic Ioan cel Nou s-a născut în jurul anului 1300 în regiunile Trapezuntului din podișul Anatoliei. Preotul Nicolae Barbu ne spune că Sfântul s-a născut din părinți creștini ortodocși și că ajunge negustător cunoscând nu doar limbile, ci și obiceiurile pontice și dunărene. Era cunoscut pentru milostenie și bunătatea sufletului, pentru faptele sale creștinești. Trăia în post și rugăciune, făcând mult bine în jurul său. Ajungând în Cetatea Albă, cu populație majoritar română, însoțit de un alt negustător apusean, acesta îi cere să treacă la religia catolică. Sfântul refuză și este pârât pe nedrept mai-marelui cetății, aflată sub stăpânire tătară. Acesta îi cere să treacă la credința musulmană dar este și el refuzat categoric, prin cuvinte pline de demnitate și încredere în Dumnezeu. Este supus la cazne și trimis la închisoare, de unde este scos din nou la judecată. Sfântul rămâne neînduplecat în credința lui deși purta încă pe trup rănile făcute de sulițe. De data asta chinurile sunt mai cumplite și în cele din urmă este legat de un cal și târât prin cetate. Trupul său zdrobit lasă în urmă șiroaie de sânge și în ziua de 2 iunie 1330 i se taie capul.

Trupul este lăsat în drum cu poruncă strașnică de a nu fi îngropat după legea creștină. Este învăluit însă într-o lumină puternică chiar în noaptea care a urmat martiriului și legenda spune că patru bărbați tineri, cu chipuri senine, ardeau făclii, cântau și tămâiau în jurul trupului său. Ba chiar un martor ocular, crezând că este încălcată porunca hanului a vrut să tragă cu arcul în tinerii respectivi. Mâinile i-au rămas însă lipite de arc până când și-a mărturisit intenția. Pus în fața acestor întâmplări neobișnuite, hanul a permis înmormântarea într-un cimitir creștin din afara cetății. Se pare că negustorul care îl părâse hanului a vrut chiar să fure moaștele, văzând minunile care se îndeplineau. El intenționa să le vândă apoi creștinilor de aici dar moaștele au fost puse în biserica din Cetatea Albă, unde au rămas vreme de 70 de ani.

Catedrala Arhiepiscopală Ortodoxă Română din Suceava deține moaștele Sf. Ioan cel Nou aduse în 1404 de Alexandru cel Bun

Domnitorul Alexandru cel Bun (1400-1432), auzind de minunile și patimile Sfântului, aduce moaștele în Moldova și le depune în biserica din Suceava, unde era Mitropolia țării. De aici sunt duse pentru o vreme la Iași, când se mută și scaunul mitropolitan, dar în 1686, de teama unor invazii străine sunt transportate în Polonia. Se întorc la Suceava în 1783, dar în timpul primului război mondial iau din nou drumul străinătății. Fiind răvnite de mulți dușmani, ele sunt trimise la Capela Ortodoxă Română de la Viena. Revin în țară la 25 iulie 1918 și sunt depuse la Mitropolia din Suceava, de unde și numele Sfântului: „Ioan cel Nou de la Suceava".

Este prăznuit de biserica noastră la 14 iunie.

IRINA STOICA

CONDAMNAŢI LA SPÂNZURĂTOARE, pentru că s-au iubit...

Aceeaşi lume care explorează spaţiul cosmic mai conservă încă mentalităţi ce se revendică parcă din cel mai atroce spirit obscurantist medieval. India reprezintă un asemenea loc de pendulare între sublim şi oroare, între fascinaţie şi groază. Pentru că groază simte orice om trăitor în secolul 21, aflat în faţa unei întâmplări care a curmat viaţa a doi adolescenţi „vinovaţi" că se iubeau. Şi totul, în numele păstrării neclintite a unor tradiţii barbare.

O asemenea tradiţie interzice, sub ameninţarea cu pedeapsa capitală, ca un tânăr şi o tânără aparţinând de caste diferite să aibă vreo relaţie. Totuşi, o fată de 15 ani şi un băiat de 17 ani s-au îndrăgostit, neconsiderând că sublimul sentiment, absolut natural, reprezintă un păcat. Nu a fost şi părerea familiilor lor, care le-au interzis categoric să se mai întâlnească, în virtutea amintitei reguli străvechi a separării castelor. Şi, cum fructul oprit întotdeauna emană savori irezistibile, adolescenţii au continuat să se întâlnească în secret, până când i-a surprins un consătean. Imprudenţa le-a fost fatală. Închişi şi apoi judecaţi rapid în faţa obştii, cei doi au primit condamnarea la moarte prin spânzurătoare. Sentinţa a fost îndeplinită în acelaşi cadru. Fratele băiatului l-a spânzurat pe acesta în faţa iubitei, apoi a urmat fata, executată de propriul ei tată. Apoi, conform altei tradiţii, corpurile au fost arse.

Înfiorătorul caz a ajuns la cunoştinţa autorităţilor prea târziu, dar s-a declanşat o anchetă în întregul sat. Nici cel mai mic regret nu s-a întâlnit însă la familiile tinerilor ucişi, toţi – inclusiv părinţii – considerând că prin aplicarea teribilei sentinţe s-a spălat onoarea celor apropiaţi şi a comunităţii. Arestaţi de poliţie, cei ce au contribuit direct la crimă se simt cu cugetul împăcat şi chiar cred că de fapt ei sunt victimele unei injustiţii. Şi totuşi, ei sunt cei care au curmat două vieţi tinere, pentru că s-au iubit... *(A.N.P.)*

Inspiraţie de geniu şi o recompensă mică

„Ştiu cine-i asasinul! Îmi oferiţi zece mii de dolari dacă-l demasc?" Astfel a intervenit Brian Jones în cadrul unei emisiuni de noapte a unui post de radio local din West Valley, statul american Nebraska. De nouă ani poliţia se chinuia să găsească pe ucigaşul unui bancher din oraş. Iar Brian, un tânăr şofer de taxi, punea problema cât se poate de tranşant. El ştia că dezvăluirile sale ar fi crescut popularitatea postului respectiv, ceea ce însemna bani grei, desigur. La început, ciudatul ascultător n-a fost băgat în seamă. Dar cum oferta venea noapte de noapte, şefii radioului şi-au propus să verifice, cu sprijinul poliţiei, dacă este sau nu o farsă. Interceptându-i-se telefonul, Brian a fost în cele din urmă localizat. Oamenii legii au început să-l supravegheze şi aşa au dat de un fir. Ce se întâmplase? Era modestul taximetrist un detectiv cu fler mai puternic decât al poliţiştilor? Orice era posibil.

Într-o noapte, Brian a observat pe o anumită stradă că un bărbat staţionează pe trotuar în dreptul unei foste staţii de tramvai. Dar linia fusese desfiinţată de mai mulţi ani, ce rost avea acel gest? Curios, şoferul de taxi a oprit şi a încercat să intre în vorbă cu necunoscutul. Aşa a constatat că avea de-a face cu un somnambul. Nu auzea şi nici nu vedea nimic, stătea acolo de parcă aştepta tramvaiul, apoi pleca şi intra într-o casă din apropiere... Mai multe nopţi l-a urmărit, extrem de interesat de bizareria situaţiei. A început să se informeze despre acest fenomen şi, discutând despre caz cu mama sa, din senin a făcut o legătură incredibilă cu crima de acum nouă ani. Pe atunci, tramvaiul circula pe acea stradă, iar anchetatorii ştiau că un bărbat necunoscut, considerat suspect, fusese zărit la locul faptei; acesta nu folosise maşina, ci acel mijloc de transport în comun. Ce şanse erau ca somnambulul şi ucigaşul să fie una şi aceeaşi persoană?

Prin intermediul lui Brian, poliţia l-a arestat şi interogat pe Richard Ferry, bărbatul cu pricina. S-a aflat că acesta dispăruse din oraş şi se întorsese de curând. Nu ştia pe unde umblă

în timpul crizei de somnambulism. Încet-încet, chestionat şi de un medic, el a început să cedeze. În noaptea crimei luase tramvaiul chiar din staţia unde amintirile subconştientului îl duceau acum, pe când se plimba dormind. În final, Ferry a recunoscut că-l omorâse pe bancher pentru bani... Brian Jones (în fotografie, alături de mama sa) avusese o inspiraţie de geniu. Din păcate pentru el, recompensa oferită de poliţie a fost de numai o mie de dolari, cu care nu şi-a putut cumpăra nici măcar o nouă maşină pentru munca lui de taximetrist de noapte. *(P.I.)*

Nuntă printre rechini

Un cuplu de scafandri amatori s-a gândit că cel mai „confortabil" loc pentru nunta lor ar fi un bazin plin cu... rechini. Pe de altă parte au vrut să atragă atenţia opiniei publice asupra destinului trist al rechinilor cu spini, vânaţi doar pentru „aripioarele" lor, extrem de solicitate de gurmanzii chinezi şi japonezi. Ceremonia, asistată de camerele de luat vederi submersibile, a avut loc într-un acvariu din Singapore – după ce îngrijitorii au avut grijă să hrănească bine rechinii – şi a durat trei minute. Cei 50 de invitaţi, printre care s-au aflat şi reprezentanţi ai mass-media, au putut urmări cu sufletul la gură prin geamul acvariului un spectacol feeric care s-ar fi putut transforma într-o tragedie. *(D.M.)*

Metroul cu fantome... publicitare

Poveşti cu fantome au existat dintotdeauna şi vor mai exista. În Taiwan, de exemplu, există chiar o „lună a fantomelor" în care se crede că duhurile strămoşilor se întorc pentru a vizita locurile pe unde umblau în timpul vieţii. Sigur, sunt unii care iau totul în râs. Printre ei s-a numărat şi Doamna Wu din Taiwan, o doamnă respectabilă, secretară la o importantă companie internaţională. Evident, Doamna Wu circulă de obicei cu maşina. Într-o zi însă, auzind la radio că exact pe traseul său circulaţia este blocată şi trebuind să ajungă cât mai repede la firmă, hotărăşte să ia metroul. Cel mai sigur şi mai rapid! Nimic special până aici. Se urcă în tren, găseşte chiar un loc liber. Pe când privea spectacolul intrării în cea de a treia staţie, vagonul în care se afla se opreşte chiar în faţa uneia din intrările pe peron iar Doamna Wu... înlemneşte. Parcă plutind prin aer, de pe scări se desprind

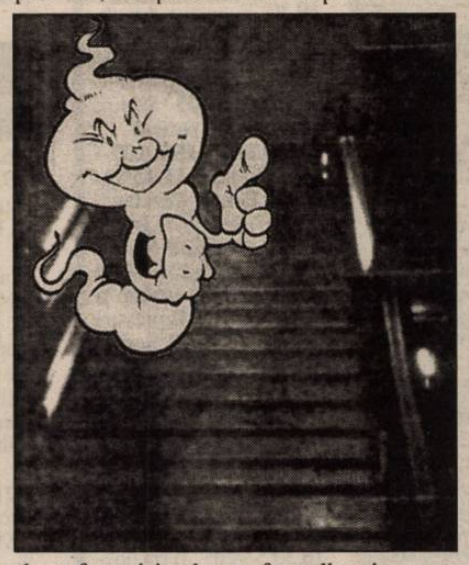

două făpturi ireale, cu faţa albă şi fluturând haotic din mâini, purtând rochii chinezeşti negre, tradiţionale. Şi ea, care niciodată nu crezuse în aşa ceva, are un adevărat şoc: două fantome! Un strigăt general s-a ridicat în aceeaşi clipă din tot vagonul. Pe peron, lumea îngrozită, s-a lipit de perete. A urmat un adevărat haos şi câteva femei au leşinat. Pentru ca în momentul următor una dintre „fantome" să se aplece asupra unei femei căzute lângă ea şi să strige, chemând un medic! Misterul a fost clarificat chiar de cele două stranii apariţii, care au mărturisit că erau două actriţe angajate să facă publicitate unui nou film, „Secretul vizibil II" în care se povesteşte despre un cuplu care tot timpul întâlneşte fantome. Cu greu, pasagerii şi-au revenit, trenul s-a pus în mişcare, dar nimeni nu a prea apreciat ideea. Cu atât mai puţin autorităţile, care au amendat producătorii, Hua Chan Film Company, şi i-au interzis pentru trei ani orice acţiune promoţională. *(M.D.)*

Pata de ulei l-a salvat de la otrăvire!

Familia Desanctis locuia în Piemont de câteva generaţii. Giulia şi Vittorio aveau o mică fermă care le aducea un venit frumuşel, dar totul se datora în mare parte hărniciei soţiei, lui plăcându-i mai mult să cânte la chitară sau să stea la un pahar cu prietenii. Treburile le făcea în silă, doar de gura nevestei. Pe deasupra era şi cumplit de dezordonat. În magazia de unelte era greu de găsit ceva, iar el, orgolios, îi interzicea Giuliei să facă ordine. În cele din urmă se hotărî să aranjeze într-un fel lucrurile de acolo şi primul lucru pe care-l făcu fu să scape din mână o cutie de ulei de maşină care făcu o pată mare pe jos. Giulia care intră să caute ceva îi atrase atenţia să o şteargă, el îi promise că o să se execute şi, bucuros, îi spuse că a obţinut de la un prieten o excepţională otravă de şobolani. Femeia îi spuse să pună o etichetă pe sticla de Martini în care era otrava, ca să nu se întâmple vreun necaz. Vittorio îi promise că se va executa şi, după plecarea soţiei se pregăti să-şi aprindă o ţigară. Ridicându-se să ia o cutie de chibrituri, păşi pe pata de ulei, alunecă şi căzu pierzându-şi conştiinţa. Uşa magaziei era larg deschisă şi un vecin, care trecea pe drum, văzu scena şi se grăbi să-i sară în ajutor. După ce-l ridică, se gândi că o duşcă bună i-ar face bine celui căzut şi se îndreptă spre sticla de Martini. Întorcându-se cu ea în mână, călcă pe aceeaşi pată de ulei şi, încercînd să-şi păstreze echilibrul, scăpă sticla care se făcu ţăndări. Când Vittorio îşi recăpătă conştiinţa, realiză cât de aproape a fost de moarte, iar Giulia recunoscu că pata de ulei a fost cu noroc. *(I.S.)*

GANGSTERUL CASTELELOR

Tribunalul corecţional din Montbrison (Franţa) a condamnat la ani grei de închisoare o bandă de hoţi. Nu de buzunare, nu de maşini de lux, ci de obiecte de artă aflate în muzee, în castele sau în case luxoase. Capul acestei bande cu ramificaţii în toată Europa era un olandez pe nume Cornelius Martena, supranumit şi „gangsterul castelelor". Timp de câţiva ani, hoţii, care făceau parte dintr-o reţea extrem de sofisticată şi foarte bine organizată, au dat nu mai puţin de 1266 de spargeri (cifră avansată de organele de anchetă), furând exclusiv obiecte de artă deosebit de preţioase şi în unele cazuri obiecte de artă monumentale, cum ar fi statuia ecvestră a lui Ludovic al XIV-lea din muzeul Vaux-le-Vicomte. Printre păgubiţi s-au numărat şi oameni politici şi fostul preşedinte al Franţei, Valery Giscard d'Estaing. Hoţii operau exclusiv în Franţa dar îşi expediau prada în diverse ţări europene, mai ales în Ţările de Jos, unde reglementările legislative privind obiectele de artă a căror provenienţă nu poate fi justificată sunt deosebit de „laxe". Delictul de „posesiune" a unor bunuri furate devine valid doar în cazul în care hoţii sunt prinşi în flagrant delict sau când există dovezi clare ale vinovăţiei lor. Hoţii au fost prinşi, dar obiectele furate – orologii, tablouri, statuete, pendule, tapiserii etc. – care se află în posesia unor colecţionari anonimi, nu vor reveni niciodată în Franţa. *(D.M.)*

O lume nebună

În cimitirul Douille-sur-Andelle, un sătuc cu 300 de locuitori situat la 300 km de Rouen (Franţa) s-a petrecut o scenă neobişnuită. Pentru că nu a avut bani să plătească groparii, un bărbat a săpat singur groapa soţiei sale decedate. Pierre Collier are 59 de ani şi trăieşte din ajutorul social de 393 de euro pe lună. Evident, nu a reuşit să economisească vreun ban pentru înmormântare şi, în situaţia decesului soţiei sale, nu şi-a permis nici să facă vreun împrumut pentru a plăti diferite servicii. „Aşa că primarul mi-a spus că singura soluţie este să sap chiar eu groapa. Mi-a indicat locul din cimitir şi m-am pus pe treabă. Iniţial am fost şocat, bulversat, uimit în faţa unei asemenea propuneri", a declarat el presei, chiar în timp ce săpa şi se afla în groapă, la adâncimea de 1 metru. „Apoi mi-am dat seama că primarul a făcut pentru mine doar ceea ce-i permitea funcţia şi ierarhia şi că eu nu aveam de ales. Totuşi, e inadmisibil să fii lăsat să te descurci singur în asemenea situaţii."

Pierre Collier este fost militar de meserie, fost angajat în Legiunea străină, între anii 1965-1972, dar în prezent trăieşte de pe o zi pe alta. Timp de mai mulţi ani a locuit în căminul Armatei (Armée du Salut de Radepont), unde a întâlnit-o de altfel pe cea care avea să-i devină soţie. Se căsătoriseră doar de doi ani. După căsătorie şi-au dorit să locuiască într-o casă a lor şi au închiriat o locuinţă, într-o rulotă modestă, la marginea satului. Chiria se ridica însă la 260 de euro pe lună. De unde să mai aibă bani şi pentru... un loc de veci?

Chiar dacă Pierre Collier nu a acuzat pe nimeni în mod special, cazul lui a stârnit indignare în rândul membrilor comunităţii în care trăia iar mass-media au criticat aspru întreaga situaţie. (A.P.)

Săptămâna 27 SEPTEMBRIE - 3 OCTOMBRIE

1

VINERI 7.00 Jurnalul de dimineaţă 7.30 Serial: „Necazuri de puştoaică" 10.20 Film: „Prinţul deşertului" (r) 12.10 TVR Craiova 13.15 Serial: „Pasiuni" 14.30 Drepturile omului 16.00 Convieţuiri 17.00 Film: „Bunica" (SUA, 1999) 19.05 Serial: „Becker" 20.00 Jurnal 21.00 Ploaia de stele 22.30 Serial: „Sub acoperire" 23.35 Serial: „Roberta" 0.30 Iris – 25 de ani (II).

SÂMBĂTĂ 7.00 Ceasul deşteptător 8.00 Desene animate 9.00 Aventuri cu Lilipufi 10.00 Auto Club 11.00 Debut 50 Plus 12.45 Spectacolul lumii 14.05 Serial: „Fantaghiro" (ep.1) 16.00 Teleenciclopedia 17.00 Fotbal: Rapid - Dinamo 19.00 Jurnal 20.00 Surprize, surprize 23.00 Formula 1: Marele premiu al SUA.

DUMINICĂ 7.00 Universul credinţei 9.00 Desene animate 10.00 Tip-top, minitop 11.00 Viaţa satului 13.00 Ultima ediţie 14.20 Bravo, bravissimo! 16.00 Deştept şi bogat 17.00 Fotbal: FC Naţional – Poli AEK Timişoara 19.00 Jurnal 20.00 Surpriza surprizelor 21.00 Formula 1: Marele premiu al SUA 23.15 Minutul 91 0.45 Marele jazz.

LUNI 7.00 Bună dimineaţa, România! 10.00 Surprize, surprize (r) 14.30 Spectacolul lumii (r) 15.00 Pro Patria 16.00 Kronika 17.30 Oferta lui Leo 19.00 Jurnal 20.00 Iartă-mă! 21.00 Serial: „Om bogat om sărac" (ep.1). Cu: Peter Strauss, Nick Nolte 22.00 În pas cu vremea 23.30 Profesioniştii.

MARŢI 7.00 Bună dimineaţa, România! 10.15 Serial: „Om bogat om sărac" (r) 12.15 Teleenciclopedia 13.15 Serial: „Pasiuni" 14.30 Puncte cardinale 16.00 Kronika 17.05 Serial: „Aşa e viaţa!" (ep.1) 19.00 Jurnal 20.00 Film: „Iason şi legenda argonauţilor" (SUA, 2000) 21.55 Seară de seară 23.30 Cu ochii'n 4 0.00 Jurnal Internaţional.

MIERCURI 7.00 Bună dimineaţa, România! 10.15 Seară de seară (r) 13.15 Serial: „Pasiuni" 15.00 Bucuriile muzicii 16.00 Panorama 17.05 Serial: „Aşa e viaţa!" 17.55 Oferta lui Leo 19.00 Jurnal 20.00 Film: „Iason şi legenda argonauţilor" (părţile a treia şi a patra) 21.55 Seară de seară 23.30 Serata artelor 0.30 Marele jazz.

JOI 7.00 Bună dimineaţa, România! 10.15 Seară de seară (r) 13.15 Serial: „Pasiuni" 14.30 Memorialul durerii 16.00 Convieţuiri 17.05 Serial: „Aşa e viaţa!" 17.55 Oferta lui Leo 19.00 Jurnal 19.40 Fotbal: Hereenveen – FC Naţional 21.00 Fotbal: Rapid – Vitesse Arnhem 23.30 Interes general 2.40 Film: „Armstrong" (SUA, 1998).

GENESIS
TVR 2, sâmbătă, 24.00

acasă

VINERI 6.00 – 13.15 Reluări 13.45 Serial: „Femei înşelate" 15.30 Serial: „Betty cea urâtă" 16.30 Serial: „Terra nostra" 17.30 Serial: „Între iubire şi ură" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Secretul iubirii" 21.00 Serial: „Singură şi disponibilă" 22.00 Serial: „Clona" 23.05 Serial: „Dragoste şi putere".

SÂMBĂTĂ 9.00 Serial: „Aventurile lui Papyrus" 9.30 Serial: „Prima dragoste" 14.00 Club 700 15.45 Serial: „Iubire fără de păcat" 17.30 Serial: „Dădaca" 18.30 Serial: „Inimă sălbatică" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Kachorra, micuţa impostoare" 21.50 Serial: „Maddie şi David" 22.45 Serial: „Profu'" 23.40 Serial: „Amor de cătel".

DUMINICĂ 8.45 Serial: „Aventurile lui Papyrus" 9.30 Serial: „Prima dragoste" 12.40 Serial: „Amor latino" 14.50 Film: „Operaţiunea de salvare" (SUA, 1998). Cu: Linda Hamilton 17.00 Dana de pică 18.30 Serial: „Inimă sălbatică" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Kachorra, micuţa impostoare" 21.50 Serial: „Maddie şi David" 22.45 Serial: „Profu'".

LUNI 6.00 – 13.15 Reluări 13.45 Serial: „Femei înşelate" 15.30 Serial: „Betty cea urâtă" 16.30 Serial: „Terra nostra" 17.30 Serial: „Între iubire şi ură" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Secretul iubirii" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Clona" 23.05 Serial: „Dragoste şi putere".

MARŢI 6.00 – 13.15 Reluări 13.45 Serial: „Femei înşelate" 15.30 Serial: „Betty cea urâtă" 16.30 Serial: „Terra nostra" 17.30 Serial: „Între iubire şi ură" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Secretul iubirii" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Clona" 23.05 Serial: „Dragoste şi putere".

MIERCURI 6.00 – 13.15 Reluări 13.45 Serial: „Femei înşelate" 15.30 Serial: „Betty cea urâtă" 16.30 Serial: „Terra nostra" 17.30 Serial: „Între iubire şi ură" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Secretul iubirii" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Clona" 23.05 Serial: „Dragoste şi putere".

JOI 6.00 – 13.15 Reluări 13.45 Serial: „Femei înşelate" 15.30 Serial: „Betty cea urâtă" 16.30 Serial: „Terra nostra" 17.30 Serial: „Între iubire şi ură" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Secretul iubirii" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Clona" 23.05 Serial: „Dragoste şi putere".

MACAULAY CULKIN

DEMI MOORE

GINGER ROGERS

PRO TV

VINERI 8.00 Ştirile ProTV 11.15 Serial: „Familia Bundy" (r) 13.00 13-14 cu Andrei Gheorghe 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Fără apărare" (SUA, 1996). Cu: Demi Moore, Alec Baldwin 22.15 Film: „Palmetto" (coprod., 1998) 0.30 Serial: „Viaţa la Casa Albă" 1.15 Film: „Fantezii periculoase" (SUA, 1995).

SÂMBĂTĂ 7.00 Desene animate 10.30 Serial: „Fete de bani gata" 11.00 Sub semnul întrebării 12.00 ProVest 13.00 Serial: „Cybill" 13.30 Review Raliu Italia 15.00 Magazin UCL 16.00 Film: „Recurs pentru dreptate" (SUA, 1990) 18.00 Serial: „Smallville" 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Secunda fatală" (SUA, 1995). Cu: Christopher Lambert 22.15 Serial „Totul despre sex" 22.45 Film: „Ocupaţie de familie" (SUA, 1989). Cu: Sean Connery, Dustin Hoffman 0.15 Film: „Reuniunea" (SUA, 1996).

DUMINICĂ 7.00 Desene animate 10.30 Serial: „Fete de bani gata" 11.00 Parte de carte 12.00 Profeţii despre trecut 13.00 Serial: „Jesse" 13.30 Serial: „Părinţi la Hollywood" 14.00 Misterele planetei albastre 15.00 Bucătăria lui Radu 15.30 ProTv Magazin 17.00 Film: „A doua şansă" (SUA, 1998) 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film 21.00 Fotbal: Steaua –F.C.M. Bacău 23.00 Procesul etapei.

LUNI 8.00 Ştirile ProTv 10.15 Marcă înregistrată (r) 13.00 13-14 cu Andrei Gheorghe 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Mâna care împinge leagănul" (SUA, 1992) 22.30 Serial: „Familia Bundy" 23.15 Film: „Aproape eroi" (SUA, 1998) 1.30 Serial: „Nume de cod: Eternity" (ep.1) 2.30 Film: „Când mama nu-i acasă" (SUA, 1993).

MARŢI 8.00 Ştirile ProTv 10.15 Magazin UCL (r) 13.00 13-14 cu Andrei Gheorghe 14.00 Serial: „Criminaliştii" 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 19.45 Film: „Solo" (SUA, 1996) 21.30 UEFA Champions League 1.00 Serial: „Nume de cod: Eternity" 2.00 Film: „Incertitudini" (SUA, 1990).

MIERCURI 8.00 Ştirile ProTv 10.45 Bucătăria lui Radu (r) 13.00 13-14 cu Andrei Gheorghe 14.00 Serial: „Criminaliştii" 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 19.45 Film: „Poliţistul cibernetic 3" (SUA, 1995) 21.30 UEFA Champions League 1.00 Serial: „Nume de cod: Eternity" 2.00 Film: „Reţeta iubirii perfecte" (SUA, 1992). Cu: Birdget Fonda.

JOI 8.00 Ştirile ProTv 10.15 Sub semnul întrebării (r) 13.00 13-14 cu Andrei Gheorghe 14.00 Serial: „Criminaliştii" 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Serial: „Arma dreptăţii" 21.00 Serial: „Alias" 22.30 Serial: „Familia Bundy" 23.45 Film: „Hoaţa" (SUA, 1987). Cu: Whoopi Goldberg 1.45 Serial: „Direct de la Hollywood" (ep.1) 2.45 Film: „Operaţiune de salvare" (SUA, 1998). Cu: Linda Hamilton.

prima

VINERI 8.00 Zid 13.30 Desene animate 16.30 Serial: „Prietene şi rivale" 17.30 Serial: „M*A*S*H" 18.00 Focus 19.00 Copiii spun lucruri trăsnite 19.30 Vrei să fii miliardar? 20.00 Serial: „În familie" 20.30 Super Banc Show 23.15 Loto Zodiac.

SÂMBĂTĂ 9.00 Desene animate 11.00 Tibanu' pescuieşte şi vânează 12.30 Sport Magazin 14.30 Serial: „ED" 18.00 Focus 19.00 Serial: „Mutant X" 20.00 Serial: „24 de ore" 21.00 Film: „Fără speranţă" (SUA, 2000). Cu: David Caruso 23.00 Film: „Afaceri încurcate" (SUA, 1952). Cu: Marilyn Monroe, Ginger Rogers 1.00 Film erotic.

DUMINICĂ 7.00 Tradiţiile românilor 8.30 Desene animate 10.00 HIT 40 – top muzical 11.30 Filmul & Televiziunea 12.30 Ambianţa 15.30 Ce-i în frigider? 18.00 Focus 19.00 Apel de urgenţă 20.00 Film: „Verişoara Bette" (SUA, 1998). Cu: Elisabeth Shue, Jessica Lange 22.00 Film: „Tigrul alb" (SUA, 1996).

LUNI 8.00 Zid 13.30 Desene ani-mate 16.30 Serial: „Prietene şi rivale" 17.30 Serial: „M*A*S*H" 18.00 Focus 19.00 Copiii spun lucruri trăsnite 19.30 Vrei să fii miliardar? 20.00 Serial: „În familie" 20.30 Film: „Mesaj din spaţiu" (SUA, 1996) 22.30 Focus Plus 23.15 Serial: „M*A*S*H" 0.00 Serial: „Vânătoarea comorilor" (ultimul ep.).

MARŢI 8.00 Zid 13.30 Desene animate 15.30 Serial: „Nemuritorul" (ep.1). Cu: Adrian Paul 16.30 Serial: „Prietene şi rivale" 17.30 Serial: „M*A*S*H" 18.00 Focus 19.00 Copiii spun lucruri trăsnite 19.30 Vrei să fii miliardar? 20.00 Serial: „În familie" 20.30 Film: „Johnny «pericol»" (SUA, 1984). Cu: Michael Keaton 22.30 Focus Plus 23.15 Serial: „M*A*S*H".

MIERCURI 8.00 Zid 13.30 Desene animate 15.30 Serial: „Nemuritorul" 16.30 Serial: „Prietene şi rivale" 17.30 Serial: „M*A*S*H" 18.00 Focus 19.00 Copiii spun lucruri trăsnite 19.30 Vrei să fii miliardar? 20.00 Serial: „În familie" 20.30 Cronica cârcotaşilor 22.00 Poliţia în acţiune 22.30 Focus Plus 23.15 Serial: „M*A*S*H".

JOI 8.00 Zid 13.30 Desene animate 15.30 Serial: „Nemuritorul" 16.30 Serial: „Prietene şi rivale" 17.30 Serial: „M*A*S*H" 18.00 Focus 19.00 Copiii spun lucruri trăsnite 19.30 Vrei să fii miliardar? 20.00 Serial: „În familie" 20.30 Reuniunea de clasă 22.30 Focus Plus 23.15 Serial: „M*A*S*H".

2 TVR

VINERI 8.45 Desene animate 9.10 Prietenii lui Piticot 10.05 Dimineţile unui bărbat cuminte 12.15 Serial: „Drumul spre Avonlea" 13.10 Serial: „Tribul" 13.45 Desene animate 15.05 Televiziunea, dragostea mea! 16.35 E dreptul tău! 17.05 Primul pas 18.00 Serial: „Tată, am încurcat-o!" 18.30 Telejurnal 20.05 Documentar 21.00 D'ale lu' Mitică 22.00 Film: „Cortina neagră" (Italia, 1995) 23.45 Serial: „Tată, am încurcat-o!".

SÂMBĂTĂ 8.05 Arta apărării 8.40 Film: „Sabrina în Roma" (SUA, 1998) 10.20 Serial: „Digimon" 10.45 Lumea lui Chit-Chit 11.30 Serial: „În direct" 12.00 Arca lui Noe 14.05 Planeta singuratică 15.05 Bărbaţi, la cratiţă! 16.45 Serial: „Hawkeye" 17.30 Serial: „Aventurile lui Chuck Finn" 18.00 Serial: „Iubiri celebre ale secolului XX" 18.35 Serial: „În înaltul cerului" 19.25 Serial: „Un bărbat de succes" 20.00 Film: „Sfârşit de secol" (Italia, 1999, partea a II-a) 21.40 Serial: „Ce nemaipomenit" 22.10 Serial: „Viaţa fără mănuşi" 23.05 Doc.: „Păcatele trupului" 24.00 Dincolo de muzică: Genesis.

DUMINICĂ 8.40 Tradiţii 9.10 Ferma 10.15 Serial: „Digimon" 10.40 Prietenii lui Piticot 11.25 Serial: „În direct" 11.50 Serial: „Cătei meseriaşi" 12.50 Medalion de interpret: Maria Militaru 14.05 Serial: „Copilăria animalelor" 15.30 Documentar 16.20 Serial: „Începe dansul" 16.45 Serial: „Hawkeye" 17.25 „Aventurile lui Chuck Finn" 18.35 Serial: „În înaltul cerului" 19.25 Serial: „Un bărbat de succes" 20.00 Film: „Preţul banilor" (Italia, 1997) 21.40 Serial: „Ce nemaipomenit" 22.10 Film: „Adio, drag prieten!" (SUA, 1996). Cu: David Schwimmer, Gwyneth Paltrow.

LUNI 8.00 Cafeaua de dimineaţă 9.50 Documentar (r) 12.20 Serial: „Drumul spre Avonlea" 13.15 Serial: „Tribul" 13.45 Desene animate 15.05 Toţi, împreună 16.00 Răscruci 17.00 Serial: „Brigăzile «tigrului»" 18.00 Serial: „Tată, am încurcat-o!" 18.30 Telejurnal 20.00 Documentar 21.00 Serial: „Locuinţă pentru doi" 21.30 Teatru: „Richard al II-lea" de William Shakespeare 0.20 Remix.

MARŢI 8.45 Desene animate 10.05 Dimineţile unui bărbat cuminte 12.15 Serial: „Drumul spre Avonlea" 13.10 Serial: „Tribul" 13.45 Desene animate 15.05 Toţi, împreună 16.30 Călătorind prin ţară 17.05 Serial: „B.R.I.G.A.D." (ep.1) 18.00 Serial: „Tată, am încurcat-o!" 18.30 Telejurnal 20.00 Documentar 21.00 Serial: „Locuinţă pentru doi" 21.30 Film: „Stejar – extremă urgenţă" (România, 1974) 0.40 Serial: „Tată, am încurcat-o!".

MIERCURI 8.45 Desene animate 9.10 Prietenii lui Piticot 10.05 Dimineţile unui bărbat cuminte 12.15 Serial: „Drumul spre Avonlea" 13.10 Serial: „Tribul" 13.45 Desene animate 15.05 Toţi, împreună 17.05 Serial: „B.R.I.G.A.D." 18.00 Serial: „Tată, am încurcat-o!" 18.30 Telejurnal 19.30 Documentar 21.00 Serial: „Captiv în viitor" 21.45 Film: „Tineri şi frumoşi" (Italia, 1996) 23.25 Serial: „Tată, am încurcat-o!".

JOI 8.45 Desene animate 9.10 Lumea lui Chit-Chit 10.05 Dimineţile unui bărbat cuminte 12.15 Serial: „Drumul spre Avonlea" 13.10 Serial: „Tribul" 13.45 Desene animate 15.05 Toţi, împreună 16.30 Afaceri la cheie 17.05 Serial: „B.R.I.G.A.D." 18.00 Serial: „Tată, am încurcat-o!" 20.05 Documentar 21.00 Serial: „Captiv în viitor" 21.45 Film: „Amicii" (Anglia, 1999) 23.25 Serial: „Tată, am încurcat-o!".

antena 1

VINERI 7.00 Observator 8.00 Cafeaua cu sare 11.00 Serial: „Maria Emilia" 13.15 Serial: „Detectivii Hart" 14.00 Film (r) 16.00 Serial: „Pe cont propriu" 17.20 Serial: „Isabella" 19.00 Observator 20.00 Film: „Micul şantajist" (SUA, 1994). Cu: Macaulay Culkin 22.00 Film: „Un vârcolac american la Paris" (SUA, 1997) 0.00 Film: „Bambola" (Italia, 1996).

SÂMBĂTĂ 8.30 Serial: „Amintiri de suflet" 10.00 Casa de piatră 11.30 Medicul de gardă 12.30 Serial: „Noile aventuri ale lui Flipper" 13.30 Serial: „Stargate: SG 1" 14.30 Serial: „Sheena" (ultimul ep.) 15.30 Serial: „Cu capu-n nori" 16.00 Serial: „MacGyver" 17.00 Film: „Voce de împrumut" (coprod., 2000) 19.00 Observator 20.00 Film: „Evadare din Los Angeles" (SUA, 1997). Cu: Kurt Russell 22.00 Serial: „Stargate SG: 1" 23.00 Film: „Donatorul" (SUA, 1994).

WHOOPI GOLDBERG
PRO TV, joi, 23.45

DUMINICĂ 9.00 Serial: „Amintiri de suflet" 10.00 Desene animate 11.00 Serial: „Toţi căţeii ajung în Rai" 11.30 Serial: „Noile aventuri ale lui Flipper" 12.30 Serial: „Roswell" 13.30 Serial: „Calea misterelor" 14.30 Serial: „Vedete cu fiţe" 15.00 Serial: „MacGyver" 16.00 Film: „Marele Jake" (SUA, 1971). Cu: John Wayne 18.00 România mea 19.00 Observator 19.30 Batem palma 22.00 Serial: „Cei şapte magnifici" 23.00 Film: „Rocky III" (SUA, 1982). Cu: Sylvester Stallone 1.30 Film: „Dependenţă" (SUA, 1996).

LUNI 7.00 Observator 8.00 Cafeaua cu sare 11.30 Serial: „Maria Emilia" 13.15 Serial: „Detectivii Hart" 16.00 Serial: „Pe cont propriu" 17.00 Serial: „Isabella" 17.50 Babilonia 19.00 Observator 20.00 Film: „Furie oarbă" (SUA, 1989) 22.30 Marius Tucă Show 0.00 Serial: „Bette".

MARŢI 7.00 Observator 8.00 Cafeaua cu sare 11.00 Serial: „Maria Emilia" 13.15 Serial: „Detectivii Hart" 16.00 Serial: „Pe cont propriu" 17.00 Serial: „Isabella" 17.50 Babilonia 19.00 Observator 20.00 Din dragoste 22.30 Marius Tucă Show 0.00 Serial: „Bette".

MIERCURI 7.00 Observator 8.00 Cafeaua cu sare 11.00 Serial: „Maria Emilia" 13.15 Serial: „Detectivii Hart" 16.00 Serial: „Pe cont propriu" 17.00 Serial: „Isabella" 17.50 Babilonia 19.00 Observator 20.00 Film: „Cursă finală" (SUA, 1999). Cu: Robert Urich 22.30 Marius Tucă Show 0.00 Serial: „Bette".

JOI 7.00 Observator 8.00 Cafeaua cu sare 11.00 Serial: „Maria Emilia" 13.15 Serial: „Detectivii Hart" 14.00 Film (r) 16.00 Serial: „Pe cont propriu" (ultimul ep.) 17.00 Serial: „Isabella" 17.50 Babilonia 19.00 Observator 20.00 Film: „Ucigaşi de schimb" (SUA, 1998) 22.30 Marius Tucă Show 0.00 Serial: „Bette".

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

tele 7 abc

VINERI 8.05 Videoclipuri 11.00 Tentaţii 14.00 Film (r) 18.00 Documentar 18.30 Telejurnal 19.00 Documentar 19.30 Serial: „Apel: Crima" 21.05 Cântece populare.

SÂMBĂTĂ 8.05 Videoclipuri 11.00 Serial pentru copii 13.00 Sport 7 15.35 Serial: „Secretele succesului" 16.00 Cutia muzicală 18.00 Documentar 18.30 Telejurnal 19.00 Documentar 20.30 Film: „Un psihiatru cu probleme" (SUA, 1998).

DUMINICĂ 8.05 Videoclipuri 11.00 Serial pentru copii 14.00 Film (r) 15.45 Istoria ortodoxiei 16.15 Cântece populare 17.30 Cântăreţii străzii 18.00 Documentar 18.30 Telejurnal 19.30 Film: „Paradisul Diavolului" (SUA, 1987) 21.00 Concert 22.00 Loto – Pariu Trio 22.15 Documentar.

LUNI 8.05 Videoclipuri 12.00 Documentar (r) 15.05 Istoria ortodoxiei (r) 16.30 Serial: „Aventurile ştiinţei" (r) 18.00 Documentar 18.30 Telejurnal 19.30 Serial: „Apel: Crima" 22.00 Documentar.

MARŢI 8.05 Videoclipuri 12.00 Documentar (r) 16.30 Serial: „Atelierul lui Newton" (r) 17.00 As show (r) 18.30 Telejurnal 19.30 Film 21.00 Concert 22.35 Documentar (r).

MIERCURI 8.05 Videoclipuri 12.00 Documentar (r) 14.00 Film 16.30 Serial: „Fabrica razei de soare" 18.00 Documentar 18.30 Telejurnal 19.00 Documentar 19.30 Serial: „Apel: Crima" 21.00 Melodii, melodii 22.00 Documentar (r).

JOI 8.05 Videoclipuri 12.00 Documentar (r) 14.00 Serial (r) 16.30 Serial: „Scamatorii pentru copii" (r) 18.00 Documentar 18.30 Telejurnal 19.30 Film 21.05 Jazz 22.00 Loto – Pariu Trio.

ADRIAN PAUL

DAVID SCHWIMMER

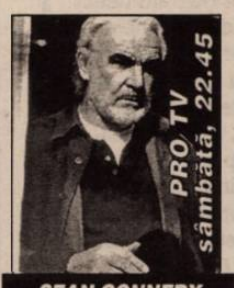

SEAN CONNERY

KURT RUSSELL

„Cetăţeanul Kane" rămâne Nr.1

Oricât de mare a fost progresul tehnicilor de filmare din 1941 încoace şi oricât de sofisticate sunt astăzi modalităţile de realizare a efectelor speciale, nimic nu egalează ca valoare artistică filmul lui Orson Welles, *„Cetăţeanul Kane"*, care şi în cel mai recent clasament al celor mai bune filme din istoria cinematografiei s-a plasat tot pe locul 1. Locurile următoare au fost ocupate de: *„Vertigo"* – Alfred Hitchcock (1958), *„Regula jocului"* – Jean Renoir (1939), *„Naşul 1"* şi *„Naşul 2"*–Francis Ford Coppola (1972, 1974), *„Opt şi jumătate"* – Federico Fellini (1963).

„Cetăţeanul Kane" este filmul unei anchete realizate de reporterul Thompson asupra vieţii miliardarului Charles Foster Kane, magnat al presei vremii, care moare în somptuoasa lui proprietate rostind un nume misterios: „Rosebaud". Este primul lung metraj în care regizorul recurge la tehnici de filmare total revoluţionare, care pe de-o parte pun în valoare jocul subtil între lumini şi umbre iar pe de alta au ca element de noutate unghiurile largi. Dincolo de subiectul filmului, povestea realizării lui este la fel de interesantă, devenind la rândul ei subiect de film (*„RKO 281"*, film difuzat de HBO).

Austin Powers

spionul vecin cu un sex-shop

Actorului american Mike Myers, interpretul celebrului personaj Austin Powers – spionul ţicnit din trei filme parodice de mare succes – îi va fi atribuit un loc de onoare pe Hollywood Boulevard – o stea pe trotuarul celebrităţilor – chiar vizavi de sex-shopul „International Love Boutique". Actorul, scenarist şi producător totodată, va fi cel de-al 2200-lea star al cărui nume va fi înscris pe pavajul faimosului bulevard din Los Angeles.

Născut la Toronto (Canada), Mike Myers în prezent în vârstă de 39 de ani, a debutat în lumea showbiz-ului chiar în oraşul său natal, cu o trupă botezată *„Second City"*, pentru ca în 1989 să i se încredinţeze la Chicago rolul de animator al emisiunii satirice pentru televiziune „Saturday Night Live", un fel de rampă de lansare de noi talente. Potenţialul său de actor de comedie a fost imediat remarcat, mai ales că Myers a creat atunci pentru emisiune un personaj inedit, cu sex incert, adică pe Dieter, pe care, în 1992, l-a folosit în primul său film pentru marele ecran, *„Wayne's World"*, un succes de proporţii în rândul publicului american. Un an mai târziu lansa o continuare, care avea să se bucure de aceeaşi bună primire din partea spectatorilor şi a criticii.

Cu următoarele sale două filme parodice din seria *„Austin Power"* (primul în 1997, al doilea în 1999), Mike Myers avea să se facă vestit în întreaga lume, încasările ridicându-se la peste 400 de milioane de dolari.

În această vară a oferit fanilor lui Austin Power un al treilea film , fără să se teamă nici un moment că publicul s-ar putea arăta plictisit de isprăvile comice ale personajelor create de el. Şi nu s-a înşelat: numai în primul weekend al lansării

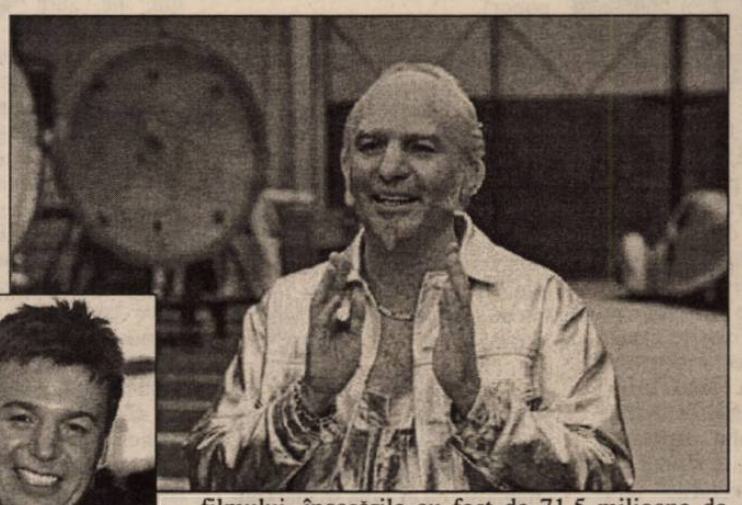

filmului, încasările au fost de 71,5 milioane de dolari, înscriind un record pentru un film de comedie. Ba, mai mult, l-a trimis pe locul doi al clasamentului pe însuşi dublu-oscarizatul Tom Hanks, care evolua în aceeaşi perioadă în *„Road to Perdition"*. Preşedintele companiei Exhibitor Relations, care se ocupă de topurile de box-office, declara atunci că un asemenea rezultat pentru un episod 3 al unui film de comedie este aproape fără precedent. „În general, după două episoade, mai ales în comedie, conceptul îşi pierde strălucirea", adăuga acesta.

New York

o nouă casă pentru Oscar?

Pentru a înlătura imaginea de oraş sinistrat – e vorba de New York-ul de după atentatul din 11 septembrie – oficialităţile metropolei s-au gândit să găzduiască în viitor o parte din ceremonia de decernare a premiilor Oscar, desfăşurate până acum, conform tradiţiei, la Hollywood. „Acest oraş este făcut să trăiască mari evenimente..., declara primarul New York-ului. Cred că avem referinţe bune ca să merităm această onoare." Cauza este de altfel susţinută de numeroşi actori, producători şi, nu în ultimul rând, de oameni politici; de exemplu, Robert de Niro şi actorul de culoare Spike Lee au adresat un apel Academiei americane de film, organizatoarea Oscarurilor, în care au pledat în favoarea New York-ului care ar trebui să deţină rolul principal în cadrul ceremoniilor.

Frank Pierson, preşedintele Academiei, a răspuns acestor solicitări, declarând într-un interviu acordat publicaţiei New York Times că este interesat de propunere, numai că nu trebuie să se uite că împărţirea festivalului între două oraşe înseamnă dublarea costurilor de organizare în deplină securitate a ceremoniilor. Dar nici nu poate să nu accepte ideea unui compromis, care ar permite

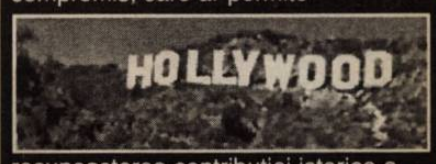

recunoaşterea contribuţiei istorice a New York-ului la industria americană de film.

LUC BESSON

a cucerit Premiul special al Americii

Regizorul, scenaristul şi producătorul francez Luc Besson a fost ales de Festivalul filmului din lume găzduit de Montreal drept cineastul căruia i se cuvine în acest an Marele premiu special al Americii, o recompensă care evidenţiază contribuţia sa de excepţie la dezvoltarea celei de-a şaptea arte. Anul trecut, patru cineaşti au primit acest premiu: actorii Sophia Loren, Jackie Chan şi Francisco Rabal, precum şi regizorul Fernando Solanas. Luc Besson, PDG la studiourile EuropaCorp, este totodată şi coproducător al lung metrajului *„ Turbulenţa fluidelor"*, în regia cineaştului canadian Manon Briand.

În mai multe rânduri, Besson a declarat că nu are de gând să facă decât zece filme în întreaga sa carieră, după care să se consacre în totalitate muncii de scenarist şi producţiei de filme, ceea ce s-a şi întâmplat *(„Taxi 1", „Taxi 2", „Yamakasi", „Sărutul mortal al dragonului")*. Ultimul său film semnat în calitate de regizor este cel din 1998, *„Jeanne d'Arc"*.

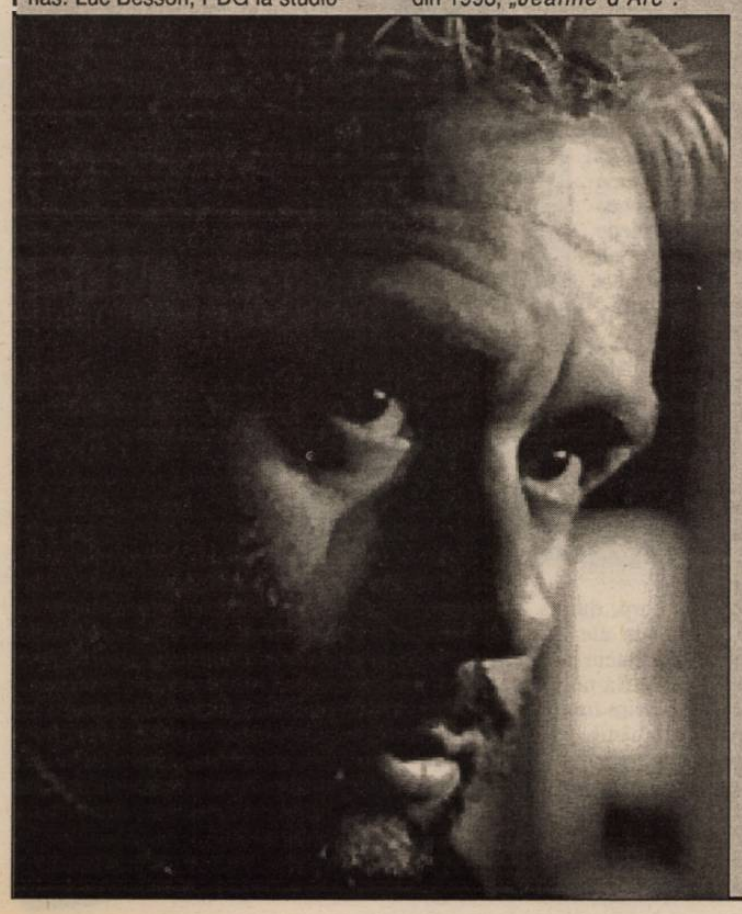

GWYNETH PALTROW

părăsită de toată lumea

*Cândva a fost logodnica lui Brad Pitt, a fost câştigătoarea unui Oscar (**„Shakespeare in Love"**) şi răsfăţata publicului. Acum, e singură şi nesigură pe frumuseţea, talentul şi şansa ei de a fi cu adevărat fericită vreodată. Deşi presa de scandal îi atribuie o legătură cu Luke Wilson şi numeroase alte cuceriri pasagere, actriţa se plânge că nu există nici un bărbat în viaţa ei şi că nu mai are capacitatea de a se îndrăgosti. Ba, mai mult, pentru a fi suficient de convingătoare, declară că singurul bărbat cu care îşi împarte de multă vreme patul este... Oscar, statueta de aur. Şi mai mărturiseşte că de când s-a despărţit de Brad Pitt (aproape cinci ani), depresia şi gândurile negre legate de mult-visata ei căsătorie n-au părăsit-o niciodată. Din nefericire pentru ea, nici cariera nu i-a mai adus cine ştie ce satisfacţii. Ultimul ei film, drama sentimentală **„Possession"**, a fost difuzat în numai 270 de cinematografe din America de Nord, încasările ridicându-se la 1,5 milioane de dolari.*

FRANÇOIS MITTERAND,

personaj de film

Dacă americanii nu ezită să ecranizeze biografiile foştilor lor preşedinţi *(„JFK", „Nixon")*, de ce nu ar recurge şi francezii la această formulă care s-a dovedit a fi de succes. La şase ani după moartea preşedintelui Francois Mitterand, viaţa preşedintelui considerat de francezi drept cel mai carismatic, deşi controversat, se va transforma în subiect de film. Producătorul francez Frank Le Wita, reprezentant al societăţii de producţie „Film oblige", a cumpărat drepturile de autor ale cărţii „Dernier Mitterand", semnată de jurnalistul Georges-Marc Benamou, şi va porni la lucru. Apărută

la editura Plon în 1997, cartea descrie ultimii ani ai vieţii preşedintelui, văzuţi din perspectiva familiei şi a apropiaţilor aşa-numitului „Tonton". Lansarea cărţii a stârnit la vremea respectivă vii nemulţumiri: fostul ministru Jack Lang a calificat această biografie ca pe „o trădare totală şi absolută" iar autorul lucrării, Georges-Marc Benamou, a fost acuzat că şi-a permis să descrie în detaliu scene la care nu ar fi avut cum să asiste vreodată, cum ar fi cea legată de ultimul revelion petrecut de Mitterand în 1995 la Latche, sau prânzul cu Danielle Mitterand de după revelion şi de după dezvăluirea făcută de *Paris-Match*, privind existenţa unei fiice neligitime a preşedintelui, Mazarine.

Cel mai probabil, şi ecranizarea controversatei cărţi biografice va avea aceeaşi soartă, riscând să iste noi polemici. Frank Le Wita încearcă să asigure pe toată lumea că vrea să facă „un film inteligent, instructiv şi, mai ales, deloc scandalos", construit în jurul acelui personaj romanesc cu un destin de excepţie, presărat însă şi cu zone de umbră. Va fi evocată acea „Forţă liniştită", acel „Părinte al generaţiei Mitterand", cel supranumit „Dumnezeu"..., deci nimic îngrijorător. Necazul e că nimeni nu prea e dispus să-l creadă pe ambiţiosul realizator. În privinţa actorului care îl va interpreta pe fostul preşedinte, Michel Bouquet pare a fi „alegerea ideală". În ceea ce priveşte scenariul, acesta a fost încredinţat unei persoane de toată încrederea: Jean-Michel Gaillard, istoric şi vechi consilier al preşedintelui Mitterand.

Pagină realizată de AURORA POPESCU

Animale cu calităţi terapeutice

ZOOTERAPIA, domeniu delimitat recent ca metodă terapeutică în sine, pune accent pe relaţiile speciale dintre om şi animal, existente în realitate de când omul şi-a conştientizat locul pe planetă. Desigur, nu orice vietate întruneşte calităţile necesare „colaborării" armonioase cu Homo sapiens, cele îmblânzite fiind în mod logic mai apropiate de această idee. Calul, câinele, pisica, iepurele, capra, dar şi delfinul, păsările, broscuţele, micile rozătoare se încadrează în categoria animalelor terapeute. Care este utilitatea fiecărei specii? Vom face o scurtă trecere în revistă a lor, în continuare urmând să ne referim mai în detaliu la câteva aspecte ale zooterapiei.

CÂINELE. Buna sa dispoziţie, dinamismul permanent atrag atenţia şi îi incită pe oameni la folosirea cuvintelor, vorbindu-i câinelui şi solicitându-i diverse exerciţii şi performanţe. Exerciţiul fizic este favorizat prin jocul cu el şi prin îngrijirea pe care trebuie să i-o acordăm. Latura de divertisment e facilitată prin aptitudinea câinelui pentru educaţie. În cazul minimului dresaj al unui câine, realizat chiar neprogramat, pe parcursul derulării relaţiilor obişnuite cu stăpânul său, comenzile folosite capătă şi o anume spectaculozitate, mai ales atunci când însuşi subiectul necuvântător ajunge să poată juca rolul stăpânului şi să fie ascultat, la rândul său (a se vedea „tabieturile" unui asemenea animal).

PISICA. Obiceiul ei de a se ghemui şi de a toarce, adaptându-se rapid la mediu, linişteşte şi incită subiectul (pacientul, în zooterapie) să o mângâie. Gestul poate părea banal şi totuşi cercetările desfăşurate în domeniu demonstrează că el favorizează scăderea tensiunii arteriale. Să nu uităm şi că pisica are interesanta capacitate de a se „hrăni" cu energiile telurice negative, lucru cunoscut din vechime şi exploatat la modul empiric şi spontan, la ţară („să nu te-aşezi unde a stat pisica" – se spune în popor).

IEPURELE. Animal de gospodărie, cel mai frecvent destinat sacrificării, iepurele poate declanşa o mulţime inepuizabilă de amintiri, în mod special persoanelor ceva mai vârstnice. Motivul simplu este că numeroşi bătrâni şi-au petrecut copilăria într-o casă cu gospodărie. Prin cuminţenia sa şi aparenţa de inofensivitate, simpaticul animal declanşează un instinct de protecţie şi chiar nevoia de a fi „mămoşi" cu el, cum se mai spune. Ca să nu mai vorbim despre urechile lui lungi, ce ne ispitesc – realmente! – la confidenţe, uneori dintre cele mai intime.

PĂSĂRELELE. Să ţii o pasăre pe un deget sau pe scobitura mâinii, fără ca ea să încerce să-şi ia zborul, iată un mic miracol, pentru cei mai mulţi dintre noi. A manevra mica vietate, atât de fragilă şi de temătoare, incită subiectul la a se concentra asupra acestui lucru, căci e nevoie de multă atenţie, de mişcări blânde, de calm şi stăpânire de sine. Într-un asemenea context, chiar fără să ne dăm seama, ne sunt solicitate simultan supleţea degetelor, concentrarea, lucrul muşchilor braţului, sentimente şi simţuri. Atunci când pasărea ciuguleşte câteva seminţe din palmă, simţindu-se în deplină siguranţă, zâmbetul, dorinţa de a o ocroti şi de a o hrăni se instalează instantaneu la subiect. Aceste fâpturi nu sunt statornice şi se adaptează la orice pacient, în preajma oamenilor fiind capabile de interesante acrobaţii, dacă apare şi frica de alt animal.

CAPRA. Iată un animal deseori blamat în texte livreşti, însă avantajat de statura sa şi de aerul cabotin. Ca un puşti mereu vesel şi pus pe şotii, iedul declanşează hohote de râs, priviri amuzate şi încărcate de tandreţe. Noua relaţie cu omul se bazează pe surprinderea creată în mintea celor ce nu-şi puteau imagina capra decât în staul sau păscând pe dealuri. Totuşi, ea face furori în centrele pentru tineri şi în cele de distracţie, mai ales dacă începe să salte sau să simuleze împunsături, în timp ce se joacă, de pildă, cu un căţel.

HAMSTERUL. Acest „şoricel" ceva mai deosebit este foarte delicat, deşi se mişcă mult. Uneori, manipularea lui se poate dovedi dificilă pentru persoanele nefamiliarizate cu rozătoarele. Totuşi, el reprezintă o curiozitate în sine, agreabil, chiar focalizând atenţia prin vivacitatea sa. În plus, obiceiurile lui specifice produc deseori amuzament, deconectând subiectul de la problemele grave personale.

*

Este importantă precizarea că orice animal folosit în zooterapie trebuie să fi fost în prealabil antrenat. Temperamentul blând al acestor animale de companie şi plăcerea evidentă, neprefăcută, de a fi mângâiate, au drept rezultat cert şi foarte important socializarea subiectului uman, de la cea mai mică vârstă. De asemenea, îngrijirea lor este primordială. Vaccinarea, mersul periodic la veterinar, întreţinerea cotidiană, hrănirea sănătoasă şi adaptată la factorii specifici le influenţează performanţele, motiv pentru care, într-o asemenea practică mai puţin obişnuită ca terapie umană, se iau în calcul toate aceste variabile ce garantează succesul.

În exclusivitate în revista „Magazin"

EMILIA VLĂDESCU, psiholog şi parapsiholog, medium şi bioterapeut, vă stă la dispoziţie în următoarele domenii ale supracunoaşterii:

- Consultanţă parapsihologică.
- Diagnostice prin fotografie.
- Diagnostice prin imaginea fizică a unei persoane apropiate solicitantului.
- Descoperirea şi identificarea unor situaţii obscure, a unor evenimente neelucidate cauzal, a unor obiecte sau valori de orice natură.
- Decorporalizări spontane pentru a vizualiza – cu scop terapeutic – existenţe anterioare, perioadă, loc, personalitate etc.

Pentru a primi răspunsul dorit, vă rugăm să expediaţi pe adresa redacţiei o scrisoare care să conţină o fotografie şi doleanţele dv. Pe aceeaşi adresă (Ionescu Simion, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 71341) trebuie să expediaţi un mandat poştal în valoare de 200000 lei reprezentând contravaloarea serviciilor.

HIDROTERAPIA
contra fumatului

Mulţi visează la poţiuni magice, care să taie pofta de nicotină, cât ai clipi. Aşa ceva încă nu s-a inventat (nici nu prea s-ar putea lupta, pe piaţă, cu marii producători de ţigări!), în schimb există diverse metode pentru abandonarea fumatului. Unele, dificile şi costisitoare; altele, la îndemâna celui ce vrea să-şi ia sănătatea în propriile mâini.

Mihai Afteni, colaborator mai vechi al „Magazinului", ne-a oferit câteva formule în acest sens, remedii complementare destul de uşor de aplicat. Încercaţi-le şi veţi vedea că merită, fie şi pentru faptul că – potrivit vechii zicale – sănătatea e mai de preţ decât orice avut al omului.

HIDROTERAPIE. Împachetările cu cearşafuri ude pot ajuta la detoxifierea organismului persoanei hotărâte să abandoneze fumatul. Acest tratament se poate face acasă, necesitând uneori ajutorul cuiva apropiat. După ce fumătorul se încălzeşte cu un duş (baie) fierbinte, se aşază în pat, cu corpul înfăşurat într-un cearşaf umezit cu apă rece şi apoi stors. Este apoi acoperit cu mai multe pături călduroase (de preferat, din lână). La început, va apărea senzaţia de frig, apoi însă căldura corpului va usca cearşaful şi pacientul va începe să transpire. După acest moment, el trebuie să rămână învelit încă 1-2 ore. Tratamentul se aplică o dată pe zi, până când dorinţa puternică de a fuma dispare.

AYURVEDA – medicina indiană tradiţională – recomandă pentru fumătorii dependenţi de nicotină ca, ori de câte ori doresc o ţigară, să mestece bucăţi mici de ananas uscat (aproximativ 1/2 linguriţă) amestecat cu 1/2 linguriţă de miere. Menţionăm că ananas uscat se găseşte şi în unele amestecuri de tip Musli, iar mierea (ca şi mărul crud) are la noi o mai veche utilizare în abandonarea fumatului, ca „înlocuitori" ai ţigării, în momentul critic. Vom continua cu alte recomandări similare, în numerele următoare.

Un „medicament" numit

RESPIRAŢIE

■ Nu respirăm la capacitatea reală a plămânilor! ■ Oxigenarea corectă şi completă ne fereşte de nenumărate afecţiuni ■ „Respiraţia fierbinte" vindecă răceala iar „respiraţia rece" alungă stresul

Sănătatea individului uman depinde în mod esenţial de două elemente ce ţin de instinctele naturale şi de regulile funcţionării normale a organismului: *hrănirea şi respiraţia.* Dacă la capitolul alimentaţie suntem de obicei destul de atenţi (chiar şi atunci când greşim!), respiraţia o neglijăm cel mai frecvent, deoarece ea oricum se face automat, fără oprire. Dar aceasta nu înseamnă că avem în trup un motoraş care se autoreglează, fără să ne implice şi raţiunea, şi că totul merge perfect... fără noi. Ba, dimpotrivă. Există numeroşi factori externi, dar şi interni, care influenţează negativ funcţia respiratorie, cele mai mici deficienţe în acest plan ducând, în timp, la afecţiuni dintre cele mai grave. Şi nu ne legăm aici de aspecte foarte grave, precum obişnuinţa fumatului – în fapt, o otravă lentă, introdusă în corp cu bună ştiinţă – sau poluarea aerului – un fel de asasinat-sinucidere colectivă, dacă se poate spune astfel, întrucât autori şi victime suntem cu toţii, într-un fel sau altul. Ceea ce semnalăm în articolul de faţă este că, în realitate, cei mai mulţi dintre noi *nu ştim să respirăm corect.*

Medicii alopaţi şi terapeuţii care folosesc tehnici complementare se referă deseori la aspectele patologice ale respiraţiei. Nu e un domeniu nou. Metodele de relaxare şi tehnicile terapeutice mentale de sorginte orientală acordă o atenţie extrem de mare respiraţiei, care poate fi apreciată ea însăşi ca o terapie în sine. Între elementele ce condiţionează această funcţie, pentru ca efectele sale pozitive să se apropie de parametrii maximi, amintim poziţia corpului, ţinuta obişnuită, poziţia capului faţă de corp, durata celor două faze principale ale respiraţiei, armonizarea acesteia cu ritmul bătăilor inimii etc. Să nu uităm detaliul vital că a respira nu înseamnă a ne „aerisi" plămânii, ci oxigenarea sângelui şi eliminarea (prin expiraţie) gazelor nocive pentru organism.

Există metode terapeutice în care practicianul îşi foloseşte propria respiraţie, pentru a pune în mişcare energia pozitivă a pacientului. Aşa-numita *respiraţie fierbinte* presupune o acţiune simplă şi eficientă, bazată pe elementul termic. Terapeutul aplică pe locul bolnav o ţesătură de bumbac, îşi apasă buzele pe ea şi expiră lent, profund, la fel cum procedau cândva părinţii cu copiii lor, iarna, în locuinţele prea puţin încălzite. Astfel, ţesătura se va încălzi şi va transmite temperatura ridicată corpului pacientului. În acest timp, în partea opusă segmentului bolnav, terapeutul îşi aşază mâna „de ecranare", încălzirea putând s-o realizeze şi fără a-şi lipi buzele de amintita ţesătură, ci suflând foarte uşor aerul cald, de la o distanţă foarte mică. Metoda se utilizează în cazul răcelilor, ca şi în bolile articulare. Asupra oboselii mentale, a stresului, chiar şi a epuizării generale, se poate acţiona prin procedeul *respiraţiei reci.* Oarecum similar cu respiraţia fierbinte, terapeutul suflă cu putere aer rece către pacient, de la cel puţin 30 centimetri depărtare. Repetat procedeul şi realizată corespunzător concentrarea celor doi actanţi, el va avea drept rezultat relaxarea generală a organismului, în unele cazuri acţionând chiar ca un fel de tranchilizant producător de somn.

Pagină realizată de **ADRIAN-NICOLAE POPESCU**

CA PE ROATE

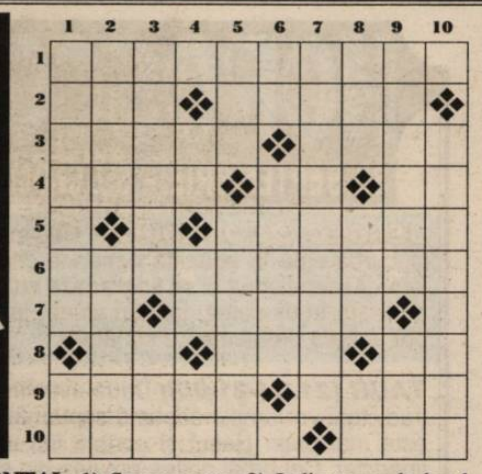

ORIZONTAL: 1) Samare auto. 2) Indicatoare de bord – Protectoare pentru roți. 3) „Învârtitul" motorului – Cu mersul în marșarier. 4) Au o circulație la pas – Maria Anton – Din alun! 5) Apariție trecătoare. 6) Nume generic pentru dispozitivele de ridicat. 7) Aflate în circulație! – Punct de plecare. 8) Începe startul! – Sunt în vârstă – Prezentare pentru arămă. 9) Far în zi – Automobil de mic tiraj. 10) Rezultatul la examenul de conducere – Campioni.

VERTICAL: 1) Apărătoare auto aflată în drum – În cască! 2) Traseu lungit cu bună știință – Înșiruire scrisă. 3) Șosele în multitudinea lor – Transport Internațional (siglă). 4) Olteanu Ion – Vaslui (auto) – 2,3 înnebuniți. 5) Interzis la volan – Material pentru huse fine. 6) Măsură în teren – Posibil carburant al viitorului. 7) Sensul automobilismului. 8) Lichid vital – Prinse în ceață! – Scaun hipic. 9) Vameșul carburantului – Cu capul sus dar plin de fumuri. 10) Treceri în mare viteză ale bolizilor pe roți.

BOGDAN LUCACI

SOLUȚIA CĂREULUI („Ca pe roate"): PORTBAGAJE – ACE – ARIPI – ROTOR – RACI – ALEI – MA – LU – P – L – METEOR – ELEVATOARE – TI – START – S – ST – ANI – CU – STINS – USOR – CARNET – ASI.

Verificați-vă cunoștințele

LĂUTARII

1. Cum își transmit de obicei lăutarii meșteșugul?

2. Care era adevăratul nume al lui Barbu Lăutarul (circa 1780-1866), starostele lăutarilor din Moldova vreme de 40 de ani?

3. Ce renumit compozitor și-a exprimat, în timpul vizitelor la Iași, admirația față de măiestria lui Barbu Lăutarul?

4. Cine a compus, printre alte piese de mare virtuozitate pentru vioară, cunoscutele „Melodii lăutărești"?

5. Cine a pictat, în jurul anului 1890, tabloul „Petrecere cu lăutari"?

6. Cum se numește lăutarul evocat de Octavian Goga în versurile sale?

7. Cine a realizat, în 1971, filmul „Lăutarii"?

Răspunsurile din numărul trecut

1) Privighetoarea face parte din ordinul paseriformelor. 2) Privighetoarea a fost numită poetic filomelă. 3) Basmul „Privighetoarea" aparține prozatorului danez Hans Christian Andersen (1805-1875). 4) Romanul „Privighetoarea de ziuă" de Radu Tudoran face parte din ciclul „Sfârșit de mileniu". 5) Libretul operei „Privighetoarea" de Igor Stravinski a fost scris de Stravinski și S. Mitușov. 6) Creatorul și interpretul cântecului realizat după „Noapte de mai" de Alexandru Macedonski este Tudor Gheorghe. 7) Filmul „Vocea privighetorii" a fost realizat în Franța de regizorul rus Vladislav Starevici.

Poșta cititorilor

La întrebările din numărul 36, apărut pe data de 5 septembrie, având tema „Mătase", am primit răspunsuri corecte de la următorii prieteni ai revistei:

■ 7 răspunsuri corecte: *Gorea Florentina*, Toplița; prof. *Maria Iova*, Constanța; *Elena Ispas*, Săbăoani (căreia îi dorim mult succes la noul loc de muncă), prof. *Marin Ștefan*, Șimleul Silvaniei și *Mihai Waspusch*, București.

■ 6 răspunsuri corecte: *I. Ciocșan*, Pucioasa, care sperăm că va continua să ne scrie.

■ 5 răspunsuri corecte: *Elena Preda*, Brăila, care își face debutul în corespondența cu noi și sperăm să nu se oprească aici.

Mulțumindu-vă tuturor pebtru cuvintele calde, vă așteptăm cu nerăbdare scrisorile. *(I. Stoica)*

12. Toți lucrătorii și persoanele aflate în întreținerea acestora au dreptul la securitate socială.

ŞAH

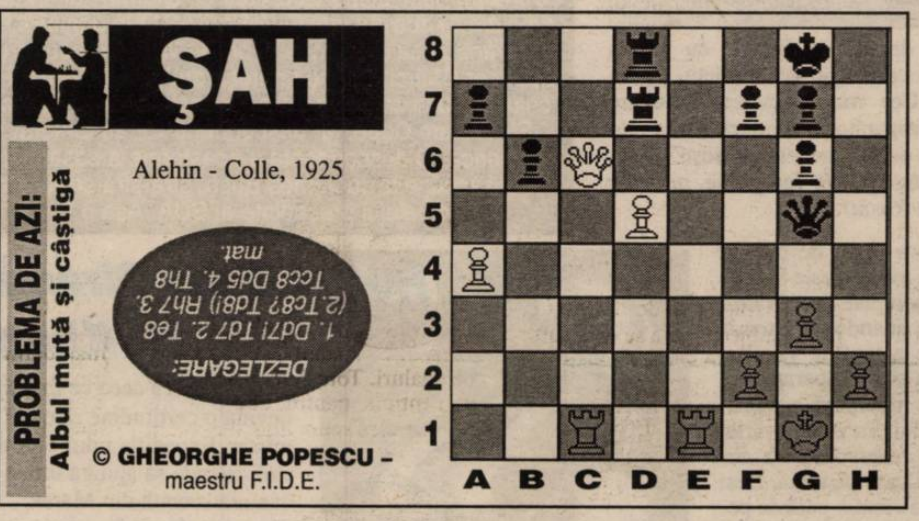

Alehin - Colle, 1925

PROBLEMA DE AZI: Albul mută și câștigă

DEZLEGARE:
1. Dd7! Td7 2. Te8 (2. Tc8? Td8!) Rh7 3. Tcc8 Dd5 4. Th8 mat.

© **GHEORGHE POPESCU** – maestru F.I.D.E.

Fotografii de la cititori

OANA și IONUȚ GHEORGHE - București
«Ce caraghioasă ești! De ce plângi?»

GRĂDINA
micul nostru Paradis

◆ *Pisifera* este foarte potrivită pentru realizarea unei oaze de verdeață pe balcon sau terasă. Este o plantă de grădină care se adaptează însă și în ghiveci. Face parte din specia rășinoaselor, putând ajunge, dacă nu e tunsă, la înălțimi de până la 2 metri. Iarna, se păstrează în spații mai răcoroase. Se udă „pe apucate" (dar tot timpul anului) și din când în când i se aplică soluții de îngrășăminte.

◆ *Fittonia verschaffeltii* este o plantă mică de statură, ce își dezvoltă rădăcinile foarte puțin în profunzime. Are frunzele de un verde deschis, trasate cu nervuri fie carminate, fie gălbui. Datorită tipului de rădăcini de suprafață, se cultivă în terarii sau în baloane de sticlă cu gura largă. Se amplasează pe suporturi sau măsuțe joase pentru a fi admirată de sus. Planta are nevoie de udări moderate, în tot cursul anului, deoarece udările abundente duc la distrugerea frunzelor. Ideal este ca ghiveciul să fie așezat pe un strat de pietriș umed. *(A. Popescu)*

Integramă de GHEORGHE POPESCU

„SPUSE CU TÂLC"

IRASCIBILĂ / MAȘINI DE MARFĂ		ORIFICIU PE PIELE / PLOAIE UȘOARĂ		PURTAT PRIN SPITALE / GRUP VOCAL		ÎN LĂDIȚĂ! / FIBRĂ DE BORANGIC		PIATRĂ DE INEL / PREMIU DE FILM		CHIPURI, FIGURI / POVESTITOR
CUVÂNT SECRET / BĂIATUL MĂTUȘII							VORBĂ BUNĂ / EGALATĂ CU ZERO			
			PIERDERE ÎN SPAȚIU / MODEL DE PISTOL							
CRUSTACEU DIN ZODIAC / ASCUȚIT				ADOLESCENTĂ / CĂDERE LA PĂMÂNT						DOTATĂ PENTRU ZBOR
					CĂRUNT / COMPANIE REGALĂ				CUTĂ! / OBICEIURI DIN BĂTRÂNI	
CA UN PONEI / ALEGE CE-I MAI BUN								ALEAN / COȘ CU FRUCTE		
						SACAGII / AJUTOR DE MECANIC AUTO				
SCÂNCET DE PRUNC / DUNĂ!			ZGRĂVIT ARTISTIC / JOARDĂ							SECRETUL CIFRULUI
		BĂBUȚĂ / CAP DE FIARĂ!								
A ȘE ÎNCINGE ÎN TIGAIE / ÎNCOLȚESC ÎN PĂDURE							CÂINELE DELTEI			
					LUPTĂ CU TAURI					

DEZLEGAREA INTEGRAMEI „INSCRIPȚIONĂRI"

Orizontal: I - F - B - C - T - G - NECASATORITA - SATULA - URAT - SIS - TOLOMACI - TUP - TEPENE - CATAR - NAN - AS - A - ELECTRIC - P - LE - CALAI - ACI - VA - CATRANIT - TOCATI - ERATA - CREIER - TRIL - HAIDE - CHEITE.

SPORT FLASH

Am intrat în rândul lumii

Sunt ani buni de când stăm cu gâtul întins, doar-doar om reuși să intrăm și noi în elita tenisului mondial. Mereu ne-a lipsit câte ceva. Ba n-am avut jucători (după vidul lăsat de cuplul Năstase-Țiriac), ba n-am avut condiții, ba n-am avut sânge. Acum s-a ivit posibilitatea barajului cu Slovacia și iată-ne intrați. Cuplul Pavel-Voinea a reușit la Prešov să ne ducă acolo unde ne era locul de foarte multă vreme: în grupa mondială a Cupei Davis. De-acum, singurul lucru care ne mai rămâne de făcut este să demonstrăm că n-a fost o calificare norocoasă, ci una meritată, și să rămânem pe poziția asta cât mai mult. Să o spunem, Andrei Pavel a dus greul, el câștigând ambele partide de simplu, o mare contribuție având și în partida de dublu. El a adus calificarea Națională României în stil de mare campion, încheind partida cu Hrbaty din ultima zi în forță, cu 3-0, și cu un as de toată frumusețea.

N-a dansat decât o repriză

Craiova a căzut în nas după întâlnirea cu Rapid, retrăind soarta lui Poli AEK Timișoara, o altă revelație a startului de campionat. Deși au deschis scorul în secunda 45 a primei reprize, oltenii s-au văzut prea repede victorioși, uitând de amănuntul, altfel banal, că meciul are două reprize. Venind de la cabine cu un avantaj de un gol, echipa din Bănie a încasat rapid 3 goluri, unul mai frumos decât celălalt, dovedind că n-are cam nimic în comun cu acest sport atunci când întâlnește o echipă ca lumea. Naționalul a învins la Brașov, iar Sportul, această echipă, de-a dreptul comică, după ce a câștigat în deplasare (!) etapa trecută, a reușit performanța de a o încasa la scor de forfait pe terenul propriu, chiar de la Farul. Dinamo s-a impus în fața Argeșului, iar Steaua, în derbyul codașelor, a reușit prima ei victorie, la Ploiești. Așa că, după 5 jocuri, Rapid s-a instalat în fruntea clasamentului, urmat de Poli AEK (!) și de Oțelul (!!). E frumos...

Carnaval la Rio

GP-ul Braziliei la Formula 1 de automobilism putea stabili campionul mondial al clasei 500 cc cu patru etape înaintea de încheierea sezonului. Pentru asta, Valentino Rossi trebuia să câștige sau să fie înaintea rivalului său, japonezul Ukawa. Pe o ploaie teribilă, mergând prudent, exact și inimitabil, „il dottore" s-a impus fără să forțeze prea mult. De altfel, din 1997, pe pista din Rio, nimeni n-a reușit să-l învingă pe acest copil teribil al motociclismului mondial, indiferent de clasa la care a participat. Rossi este acum la al patrulea titlu mondial, după ce a fost campion la clasele 125, 250 și acum 500 cc. Este al doilea titlu mondial consecutiv la clasa regină și toată lumea se întreabă unde vrea să ajungă Rossi.

Rossi cu o copie a Cupei Mondiale de fotbal

GEORGE CUȘNARENCU

Baie generală pentru David

Chiar şi cele mai celebre statui ale lumii au nevoie din când în când de câte o baie generală. Este şi cazul faimoasei statui sculptate de Michelangelo, David, care timp de 7 luni va fi supusă unei îmbăieri, prima după 128 de ani. Restauratorii de la Galleria dell'Accademia din Florenţa şi-au început săptămâna trecută treaba, curăţând statuia înaltă de cinci metri, care n-a mai văzut o cârpă de curăţenie din 1873, anul când a fost pusă la adăpost. David a fost sculptată de Michelangelo dintr-un singur bloc de marmură, între 1501 şi 1504, şi e un monument al eroului biblic care l-a învins pe Goliat. Splendida lucrare l-a propulsat pe Michelangelo în topul sculptorilor din epoca sa, deşi nu avea decât 29 de ani!

Ieri, siloz de rachete, azi, reşedinţă de lux

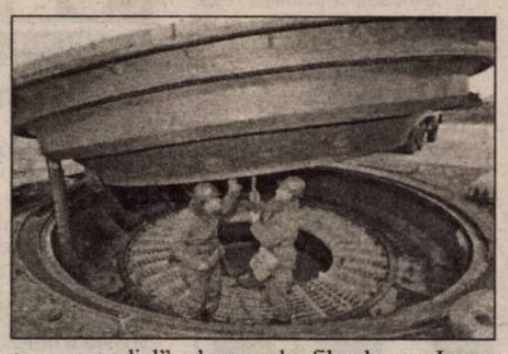

De vânzare: fost siloz de lansare a rachetelor strategice, transformat în reşedinţă de lux la nord de New York. Preţul: 2,1 milioane. Din partea casei, un avion monomotor. Iniţiativa aparţine unor întreprinzători isteţi din Lake Placid, care au preluat de la guvernul american una din bazele de tir cu rachete Atlas-F, construită la începutul anilor 50. Au transformat locul într-un fel de castel echipat cu un subsol pe 14 nivele, dotat cu camere speciale, uşi blindate şi arme „contra terorismului mondial", demne de filmele cu James Bond, din care lipseşte, evident, ogiva nucleară. Cea mai frecventă întrebare pusă de cumpărători este dacă „baza mai este o ţintă pentru rachetele ruseşti". Răspunsul e negativ. *(În fotografie, un siloz similar din Rusia)*

Lady Di, Churchill şi Bush au avut un strămoş comun

Un sit Internet a făcut o aprofundată analiză de arbore genealogic şi a ajuns la concluzia că prinţesa Diana, Winston Churchill şi George W. Bush au un strămoş comun, şi anume un castelan englez din secolul al XV-lea. E vorba de un anume Henry Spencer of Badby care ar fi trăit între 1420 şi 1478 în Northamptonshire şi care s-a căsătorit cu o domnişoară pe nume Isabella Lincoln. Conform genealogiei publicate de situl MyFamily.com, unul din fiii acestui cuplu, William, este la originea liniei avându-i ca descendenţi pe Sir Winston Leonard Spencer Churchill şi pe prinţesa de Wales, Diana. Fiica celuilalt fiu al castelanului s-a căsătorit cu un oarecare Sir William Cope, iar descendenţii lor au emigrat în America. O descendentă a acestora s-a căsătorit în Massachusetts cu James Bush, stră-stră-străbunicul actualului preşedinte al SUA. Aşa o fi!

MAREE NEAGRĂ la Santa Lucia

Vasul cargo *Jolly Rubino* a eşuat de curând lângă coastele Africii de Sud, având peste 800 de tone de carburant. De aceea, echipele de salvatori au abandonat intenţia de a ranflua vasul şi au pornit operaţiunile de pompare a petrolului din vasul avariat în rezervoarele a două vase-cisternă. Deşi s-a creat o pată de petrol de 300 pe 600 m, se pare că estuarul Santa Lucia, care deschide accesul la rezervaţia naturală, nu este ameninţat.

Robotul din Piramida lui Kheops

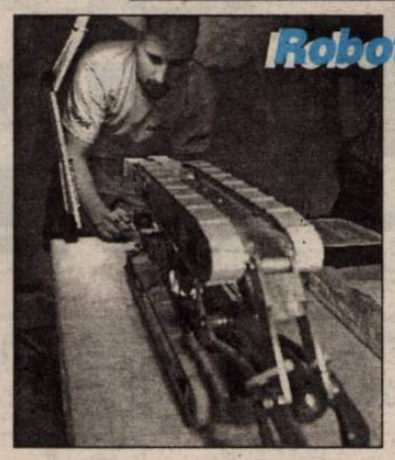

Se pare că ceea ce trebuia să devină o certitudine rămâne un mister. Expediţia mini-robotului care trebuia să ajungă într-o cameră secretă din Marea Piramidă din Cairo este un eşec. Cercetătorii făcuseră o gaură printr-o uşă de calcar şi urmau să teleghideze mini-robotul pentru a descoperi ce se ascunde acolo. Din nefericire, tot ce a putut descoperi ochiul electronic al robotului, la capătul celor 65 de metri pe care i-a parcurs prin tunel, a fost o altă uşă de piatră, pe care, deocamdată, n-o poate deschide nimeni. Unii egiptologi cred că este vorba despre un tunel de ventilare a aerului, alţii cred că prin acest pasaj se ajungea la sufletul defunctului. Deocamdată, se caută o soluţie pentru străpungerea noului obstacol.

Noul Lamborghini e un taur

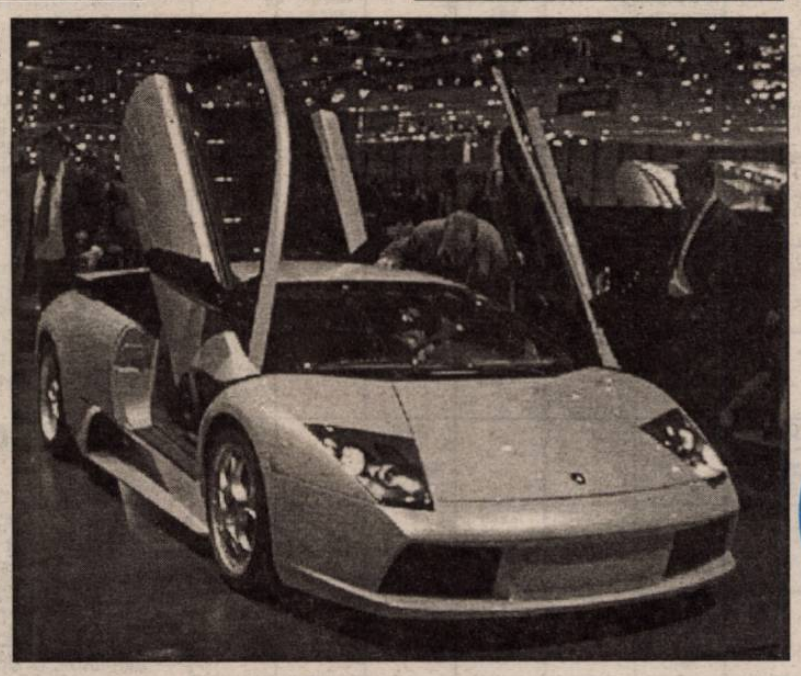

Noul Lamborghini are un nume, Murcielago, care descrie cel mai bine isprava unui taur legendar, care s-a luptat atât de mult şi de curajos, încât i s-a salvat viaţa. Rafael Molina, şi el un matador legendar, l-a grăţiat pe Murcielago în după-amiaza zilei de 5 octombrie 1879 la Cordoba, după o *faena* de neuitat. Murcielago, care în spaniolă înseamnă „liliac" (mamifer), semnifică astăzi forţa noului Lamborghini, un coupé cu două uşi şi 2 locuri, un motor cu 12 cilindri în V, din oţel şi fibră de carbon, şi un design inspirat din ingineria aeronautică. În plus, 580 cai-putere, o viteză de 330 km/h şi doar 3,8 secunde pentru a ajunge de la 0 la 100 km/h. Forţa taurului nu e un cuvânt gol.

ÎN NUMĂRUL VIITOR:
- Cel mai tânăr crater de pe Terra
- Noile energii ale viitorului
- Cocktail salvator în atacul cardiac
- De ce tace Sfinxul?
- Medicul faraonilor

HOROSCOP
30 SEPTEMBRIE - 6 OCTOMBRIE

BERBEC (21.03-20.04): Cea mai semeaţă curbă este în această perioadă cea a finanţelor. Ascensiunea ei se finalizează cu un maxim de toată frumuseţea, joi sau vineri. În weekend pot apărea probleme de sănătate.

TAUR (21.04-21.05): Două evenimente contradictorii vor umple această săptămână. Primul este mai puţin plăcut şi constă într-un ghinion financiar. Cel de-al doilea provine din sfera sentimentală şi este roz.

GEMENI (22.05-21.06): În primele zile ale acestui interval vă întâlniţi cu o persoană foarte dragă, pe care n-aţi mai văzut-o de mult. Pe de altă parte, situaţia materială nu înfloreşte deloc, deocamdată.

RAC (22.06-22.07): Toate bune şi la locul lor, dar de ce vă faceţi singur probleme? Obsesia unui eveniment negativ vă scoate din ritm şi riscaţi să ocoliţi câteva probleme urgente şi destul de spinoase.

LEU (23.07-22.08): Atenţie la cele mai neînsemnate cheltuieli! Curba financiară scade treptat şi pe la mijlocul săptămânii are un minim periculos. În ceea ce priveşte relaţiile din cuplu, aţi avut şi zile mai bune.

FECIOARĂ (23.08-21.09): O veste neaşteptat de bună soseşte din mediul profesional. Se pare că este vorba de o mărire de salariu şi chiar de o promovare. Oricare ar fi adevărul, totul e spre bine în carieră.

BALANŢĂ (22.09-22.10): Cel mai semnificativ aspect al săptămânii este cel privind afectivitatea. Dacă în prima jumătate a intervalului relaţiile sentimentale capătă o aură negativă, ele se înzdrăvenesc în weekend.

SCORPION (23.10-21.11): Sinuozităţile curbelor financiară şi psihică sugerează faptul că nu veţi avea o perioadă tocmai liniştită. Se pare că mai multe persoane din anturaj contribuie la acest fapt. Atenţie la un Berbec!

SĂGETĂTOR (22.11-20.12): O mare bucurie în familie va poposi în sufletul dv. marţi sau miercuri. Este o veste pe care o aşteptaţi cam de multişor şi ea vă va înseninа pentru multă vreme.

CAPRICORN (21.12-19.01): Şi curba financiară, şi cea a afectivităţii sunt în scădere alarmantă, semn că ar trebui să meditaţi mai profund la ceea ce întreprindeţi şi, eventual, să cereţi sprijinul amicilor.

VĂRSĂTOR (20.01-18.02): Miercuri sau joi veţi fi pus într-o situaţie delicată, fie la serviciu, fie acasă. Curba psihicului este în scădere, aşa că va trebui să faceţi un efort volitiv pentru a vă redresa.

PEŞTI (19.02-20.03): Două veşti bune vor umple acest interval fast pentru dv. Veţi primi în curând o sumă importantă de bani şi, pe de altă parte, pe plan profesional veţi avea un succes neaşteptat.

Personalităţile săptămânii: *Mihail Sadoveanu, Zaharia Stancu, Ciprian Porumbescu, Ştefan Petică, Iorgu Iordan, Miron Radu Paraschivescu, Petre Ţuţea, Mircea Albulescu;* Louis Lumière, Mahatma Gandhi, Serghei Esenin, Julie Andrews, Buster Keaton, Charlton Heston.

Abonamente la „Magazin" direct la redacţie!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	25.000 LEI	❑ 3 LUNI	82.000 LEI	❑ 5 LUNI	132.000 LEI
❑ 2 LUNI	50.000 LEI	❑ 4 LUNI	107.000 LEI	❑ 6 LUNI	164.000 LEI

(Marcaţi cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____

ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____

sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____

cod _____, judeţul _____.

ABONAŢI-VĂ LA magazin

„Magazin" oferă fidelilor săi cititori avantajul de a primi revista cu promptitudine, la adresa dorită.
- Preţul abonamentului contractat direct la redacţie, mult mai mic decât cel prin Rodipet, rămâne neschimbat, indiferent de modificarea ulterioară a preţului revistei.
- Cheltuielile poştale prilejuite de expedierea abonamentului sunt suportate de redacţie.
- Tombola fidelităţii, organizată la sfârşitul anului şi rezervată doar cititorilor abonaţi direct la redacţie, vă oferă şansa de a câştiga unul din premiile valoroase acordate.
- Nu aveţi decât să trimiteţi printr-un mandat poştal [pe adresa: Ionescu Simion – la Casa Editorială «Magazin», Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 71341] contravaloarea abonamentului solicitat (vezi preţurile în talonul alăturat) şi puteţi beneficia de toate avantajele enunţate. În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal. Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la tel. 01/222.83.36
- Cititorii din străinătate pot contracta abonamente trimiţând, pe adresa redacţiei (Ionescu Simion – la Casa Editorială «Magazin», Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 71341), un plic cu un cec reprezentând contravaloarea abonamentului dorit (100 $ sau 110 euro, un abonament pe un an, 50 $ sau 55 euro, un abonament pe şase luni).

PUBLICITATE
prin Revista „MAGAZIN"!
Doritorii se pot adresa redacţiei la Tel./Fax: 224.39.96; 222.83.36, zilnic între orele 10⁰⁰ - 14⁰⁰

Biblioteca Judeţeană

SERIE NOUĂ - 593 • ANUL XLV • 3 OCTOMBRIE 2002 • 16 PAGINI • 7000 LEI Nr. 40 (2343)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

■ *Pălăria poate să strângă un cap gol şi să fie largă pentru un cap plin.*
(Thea Mazzoni Balzano)

■ *Dacă eşti prost rău, nu te contrazice nimeni.*
(Bisanne de Soleil)

■ *Mama idioţilor e întotdeauna însărcinată.*
(proverb italian)

Telescopul Hubble fotografiază tot ce-i iese în cale

INELE CIUDATE ÎN UNIVERS

Telescopul spaţial Hubble a capturat cea mai detaliată imagine realizată vreodată a unei galaxii mai speciale, în formă de inel. Aceasta este informaţia pusă în circulaţie de către NASA care a şi publicat fotografia alăturată parcă mult prea frumoasă ca să fie adevărată. Explicaţia fotografiei pomeneşte despre un inel perfect, format din stele albăstrii aflate în jurul nucleului galben al galaxiei botezată Hoag, după numele astronomului Art Hoag care a descoperit-o în anul 1950. Galaxia se spune că are un diametru de 120.000 de ani-lumină, fiind puţin mai mare decât galaxia noastră, Calea Lactee, situată, după spusele astronomilor care au lucrat această fotografie, la o distanţă de 600.000 ani-lumină faţă de Pământ. Ceea ce este interesant este faptul că în interiorul galaxiei, în dreptul orei 1, se mai găseşte o galaxie, mult mai mică, dar tot inelară. Telescopul Hubble lansat în 1990 va fi înlocuit cu un telescop mai performant, realizat tot de NASA, care va purta numele lui James Webb, al doilea director (între 61-68) al Agenţiei create în 1958. Telescopul James Webb va fi lansat în 2010, urmând a fi plasat într-o regiune a spaţiului numită al doilea punct Lagrange (L2, unul din punctele de echilibru între gravitaţia Soarelui şi a Pământului) pe o orbită aflată la 1,5 milioane km de Terra, la care nici o misiune de întreţinere sau reparaţie nu va putea ajunge.

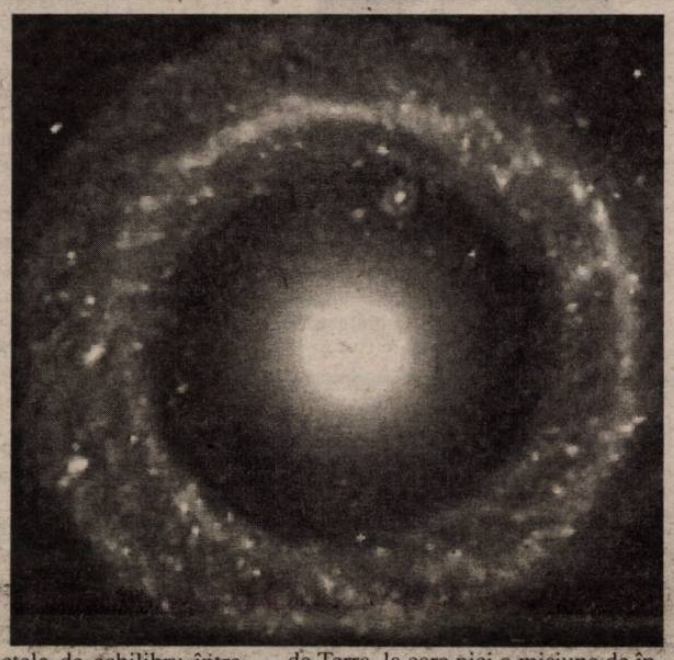

Replicile greceşti ale Sfinxului egiptean sunt leoaice înaripate cu cap de femeie

DE CE TACE SFINXUL?

Bătaie pe postul de cel mai vârstnic om din lume

Nici n-au trecut două săptămâni de la cea de-a 115-a aniversare a japonezei Kamato Hongo, considerată decana de vârstă a Planetei, că Vietnamul a şi prezentat o nouă pretendentă la titlu. Vu Thi Dao, pretendenta vietnameză, se spune că este născută în anul 1887, dar pe certificatul ei de naştere nu este trecut decât anul, nu şi ziua şi luna. Japoneza este născută în acelaşi an, numai că în cazul ei se ştie şi data: 16 septembrie. Bătrâna vietnameză trăieşte într-o localitate din sudul ţării, poate susţine o conversaţie, se poate deplasa şi mănâncă orez cu carne slabă. În cartierul în care trăieşte mai există două bătrâne, una născută în 1891, alta în 1902, toate trei primind câte un cadou, în fiecare an pe 1 octombrie, de ziua internaţională a persoanelor în vârstă.

Febra Nilului ucide fără milă

Conform unui bilanţ publicat săptămâna trecută de Centrul de control al bolilor din Atlanta (Georgia), febra Nilului a omorât deja 94 de persoane, alţi 2.000 de oameni din SUA fiind infectaţi doar de la începutul acestui an. Febra Nilului a contaminat în total 1.963 de persoane (inclusiv decesele) răspândite în 33 de state ale SUA. Anul 2002 este anul unei creşteri a forţei cu care misteriosul virus loveşte teritoriul american din 1999 de când a fost depistat pentru prima oară la New York. Între 1999 şi 2001 au existat 149 de cazuri de deces datorate febrei Nilului, boală care este transmisă, în general, de către ţânţari, dar se pare că şi transplantul de organe şi transfuziile sangvine sunt răspunzătoare de răspândirea virusului.

Femina club

Prietenii şi duşmanii tonusului ridicat

● Dosarele frumuseţii

Machiaj diferenţiat

Milla Jovovich nu se teme de răceală în zilele astea friguroase.

TV

Pro TV ■ România 1
■ TVR 2 ■ Acasă
■ Antena 1 ■ Prima TV
■ Tele 7 abc

FAPT DIVERS

Congres de Endocrinologie

La sfârşitul săptămânii trecute, la Universitatea de Medicină şi Farmacie „Carol Davila" din Bucureşti, a avut loc cel de-al X-lea Congres Român de Endocrinologie, manifestare organizată, pentru prima dată, împreună cu Asociaţia Americană a Endocrinologilor Clinicieni. Preşedintele Congresului, profesor Mihail Coculescu ne-a declarat că specialiştii americani, care au participat alături de cei români la Congresul cu tema „Controverse şi practici curente în endocrinologie", au abordat subiecte de endocrinologie cu mare impact pentru sănătatea publică din România, cum ar fi guşa endemică, tumorile endocrinodependente, fertilitatea, bolile metabolice ale osului şi dezvoltarea copilului.

Sanctuar dacic în Buzău

Săpăturile arheologice efectuate în cadrul şantierului arheologic de la Cârlomăneşti, comuna Vernesti, au scos la iveală un altar geto-dacic din perioada regelui Burebista. Arheologi de la Muzeul Judeţean Buzău şi de la Universitatea Bucureşti, coordonaţi de prof. univ. Mircea Babeş din cadrul Institutului de arheologie din Bucureşti au descoperit un tip de sanctuar din lut lipit pe o structură de lemn, de peste 70 mp realizat după o tehnică tradiţională geto-dacică. De notat că tot în aceeaşi zonă s-a descoperit celebra statuetă din lut „Lupul de la Cârlomăneşti", datând din secolul I î.Ch.

Pui de urs la casa omului

Un pui de urs pierdut de mama sa a nimerit într-o curte din comuna harghiteană Gălăuţa de unde refuză să mai plece. Membrii familiei Buzdugan s-au trezit în urmă cu câteva zile cu puiul de urs în curtea casei lor şi, chiar dacă l-au alungat, acesta s-a întors de fiecare dată. Noii prieteni ai ursuleţului spun că, în urmă cu două săptămâni, o ursoaică cu doi pui a venit la groapa de gunoi din localitate în căutare de hrană. Puiul aciuat în curtea oamenilor le-a distrus acestora tot ce au avut în grădină. Chemaţi de urgenţă, angajaţii Oficiului de Protecţie a Mediului din Topliţa au luat puiul de urs şi l-au dus în pădure, dar ursul s-a ataşat de familia Buzdugan şi s-a întors. Acum, legat cu un lanţ, ursuleţul este hrănit cu dulceaţă, mălai, miere, cereale şi i se spune Vasilică.

Biblioteca Judeteană

Labirint sentimental

divanul galben

Un monument unic: Biserica din Densuş

Locul de naştere al lui Ovid Densusianu, Densuş se mândreşte cu o biserică absolut unică în România, dacă nu cumva şi în Europa. Unicitatea provine din faptul că la construcţia lăcaşului de cult, cam prin secolul al XV-lea, s-au folosit materiale strânse de pe unde s-a putut. Din împrejurimi, dar şi de la cetatea de la Sarmisegetuza. Ceea ce a ieşit este un amalgam de piese şi materiale „reciclate" dacă se poate spune aşa, lăsând la o parte faptul că se observă modul în care s-a intervenit asupra verticalităţii bisericii în momentul construcţiei. Interiorul bisericii este şi el special, motiv pentru care prin intermediul unui program special, intitulat Fondul Ambasadorial pentru conservarea obiectivelor culturale, Ambasada SUA la Bucureşti a donat 20.000 de dolari pentru restaurarea picturii interioare din Biserica Sf. Nicolae din Densuş". Fondurile vor fi folosite pentru eliminarea umidităţii din interiorul bisericii, proiect care va fi finalizat până la sfârşitul acestui an, iar restaurarea picturii se va încheia în luna august 2003. Ultima renovare a bisericii din Densus a fost realizată în anii 60.

„La Densuş e o biserică bizară, făcută din marmuri şi coloane culese de la Sarmizegetusa. Un mic stâlp din cei patru care susţin îngusta turlă e o stelă romană purtând numele lui Longinus. E o marmură cu o inscripţie elegantă, luminoasă, frumoasă precum o statuie. Ascunsă în umbră, abia luminată de câteva şuviţe de soare venind pe nişte ferăstruici...face impresia unei opere divine furată de genii nocturne" scria istoricul literar G. Călinescu.

Premiul internaţional de literatură „Ovidius"

Scriitorul francez de origine spaniolă Jorge Semprun, membru al Academiei Goncourt din Paris, a fost desemnat câştigătorul premiului pentru literatură „Ovidius" în cadrul Festivalului Internaţional de Literatură de la Neptun, organizat de Uniunea Scriitorilor din România în colaborare cu Societatea Română de Radiodifuziune şi Primăria Mangalia, în perioada 19-25 septembrie a.c. Premiul, în valoare de 10 .000 de dolari, a fost acordat anul acesta, pentru prima dată, de un juriu compus din prof. dr. Mircea Martin, prof. dr. Marin Mincu, prof. dr. Ion Vartic, prof. dr. C. Ungureanu şi criticul literar G. Dimisianu şi a fost anunţat în cadrul Salonului Naţional de Carte, găzduit de Universitatea Ovidius din Constanţa, cu ocazia lansării, în prezenţa autorului, a ediţiei în limba română a romanului „Mortul care trebuie", volum apărut în noua colecţie Dacia Internaţional, a Editurii Dacia. Traducerea în limba română aparţine poetului Dinu Flămând, rezident la Paris, tot el fiind cel care în prefaţa romanului prezintă mesajul general al cărţii: capacitatea şi datoria umanităţii de a reacţiona şi stârpi răul.

GEORGE CUŞNARENCU

Dialog astrologic

MARIANA LĂCUSTĂ, Bucureşti: „...Îmi permit să vă dau un sfat, cu toate că nu am ajuns încă la vârsta pensiei, dar de cele mai multe ori corespondenţii dumneavoastră ignoră un lucru elementar care s-a întâmplat oricui, indiferent de vârstă. Şi vreau să vă pun în evidenţă acest aspect printr-o întrebare: ce legătură există, pentru numele lui Dumnezeu, între dragostea la prima vedere şi astrologie sau zodia în care te-ai născut? (...) Nu vreau să jignesc pe nimeni, dar «fetiţele» care vă scriu parcă trăiesc pe altă lume sau parcă lumea, cu tot ceea ce a avut mai frumos dintotdeauna, s-a schimbat brusc şi a încăput pe mâna planetelor pe care le invocăm aiurea la tot pasul. Sunt numărăţi pe degete adevăraţii astrologi, restul sunt impostori care-şi bat joc de sentimentele tineretului (...) Nimeni nu a studiat până acum fenomenul dragostei la prima vedere şi câte căsnicii durabile au rezultat în urma ei".

– Stimată doamnă, nici o persoană care a scris pe adresa acestei rubrici nu a pretins fără ezitare că astrologia poate acoperi complexitatea relaţiilor sentimentale şi evoluţia lor. Admir vehemenţa cu care vă manifestaţi disprețul faţă de încercările timide ale astrelor de a „face ordine" în ceea ce priveşte compatibilitatea dintre zodii. Eu însumi mi-am exprimat dubiile, cunoscând faptul că elementele fundamentale ale astrologiei sunt pseudoştiinţifice. Dar, cu toate acestea, există statistici favorabile acestui mod de abordare a fenomenului iubirii; şi asta pentru că în culisele informaţiilor zodiacale stau şi elemente ştiinţifice certe, cum ar fi compatibilitatea dintre cele patru temperamente fundamentale: colerici (născuţi iarna), melancolici (primăvara), sangvini (vara) şi flegmatici (toamna). Fiecare dintre nativii respectivi pot suferi de dragoste la prima vedere, iar statisticile interzodiacale pe care le amintim aici se referă la durabilitatea punţilor afective, nu la modul cum s-au stabilit... Şi, în treacăt fie spus, „fetiţele" de care vorbiţi sunt deja maturizate din punct de vedere sentimental dacă au atins momentul în care experienţa de viaţă deja le-a pus în situaţii pe care ştiu şi încearcă să le rezolve singure. Între dragoste la prima vedere şi căsnicia durabilă nu este o legătură directă obligatorie, ci una deseori aleatorie.

– Dragă *Roxana*, în lipsa unor detalii, oricât de puţine, despre viaţa în doi pe care o duceţi, îmi este foarte greu să apelez la teoria compatibilităţii zodiacale pentru a contura o concluzie. Cel mai evident lucru este acela că între voi există ciocniri puternice de orgolii sau, poate, de interese. Sesisez din scrisoarea ta o mică undă de dispreţ la adresa lui, iar această atitudine a ta cred că a fost remarcată şi de el, chiar dacă încerci s-o ascunzi cât mai bine. Aici intervine călăul oricărei relaţii sentimentale, şi anume lipsa de respect reciproc. Situaţia mi se pare periculoasă, dar nu irreparabilă. Dacă tot pretinzi că eşti o Balanţă autentică şi bunul simţ comun exprimat printr-un echilibru sufletesc deosebit te caracterizează, atunci tu vei fi aceea care va şti să facă armistiţiul. Altfel... Faţă de cazul tău, abia în treacăt îmi permit să-ţi spun că, teoretic, femeia-Balanţă şi bărbatul-Taur sunt incompatibili în ambele sensuri, adică oricine dintre ei ar fi partenerul dominant. Evident, voi doi puteţi foarte uşor să contraziceţi această „regulă".

ROXANA O., Târgovişte: „Nu mă pricep la introduceri şi la fraze frumoase, aşa că am să vă spun direct că sunt total dominată de zodia mea, a Balanţei. Şi asta pentru că din prea multă dorinţă de a-mi păstra echilibrul în faţa unei iubiri extraordinare, iscate acum patru ani, risc să-mi pierd iubitul. El nu poate înţelege cum pot fi eu mai înţeleaptă decât el şi cum fac eu de iau decizii după ce mă gândesc de două ori la un lucru pe care el l-ar rezolva foarte repede (...) Disensiunile dintre noi provin, sunt sigură, de la faptul că el este un Taur orgolios şi care vrea neapărat să domine, însă nu-şi prea foloseşte raţiunea. Nu ştiu ce să mă fac în această situaţie. Mă simt de parcă aş avea un copil de educat, un copil mare căruia trebuie să-i arăţi pe unde s-o ia ca să nu se accidenteze. Ce-i de făcut? Suntem incompatibili după atâţia ani?"

MARIA şi CORINA, Bucureşti: Mutarea examenelor (restante sau nu) conform cu o zodie sau alta mi se pare o copilărie. Ambele îmi scrieţi că sunteţi fie „vechi restanţiere", fie că vă este teamă de anumiţi profesori care „au ceva cu noi". Iertaţi-mă că vă spun direct, dar asta seamănă mai mult a superstiţie, a lipsă gravă de încredere în propriile forţe. Cine v-a spus că în zodia Fecioarei (23.08-21.09) se întâmplă cele mai multe ghinioane la examen a glumit, iar voi l-aţi luat în serios. Dacă v-ar spune altcineva că în zodia lui Einstein, Peşti (18.02-20.03) nimeni nu pică la examen, l-aţi crede?

RADU IANIERI

ANCHETA săptămânii

Sunt anunţurile matrimoniale o soluţie?

Foarte mulţi oameni rămân la un moment dat singuri. Mediul în care se mişcă e probabil sărac în „oferte" şi atunci recurg la ultima şansă: anunţurile din ziare. *(Luminiţa, 20 de ani)*

Am la activ o căsătorie nereuşită şi multe relaţii amoroase ratate. De vină e probabil imaginea „idilică" a femeii de care am nevoie şi pe care n-am găsit-o multă vreme: tânără, frumoasă, harnică (cooperantă) onestă. Am fost ispitit de multe ori să recurg la această rubrică „descalificantă". Până la urmă mi-am înfrânt prejudecăţile şi am dat câteva anunţuri. Aproape douăzeci de fete au răspuns la „provocare", unele trecute de 30 de ani. Simţeam cum îmi creşte tensiunea. Aveam şi trei întâlniri pe zi! M-am ales cu câteva aventuri fierbinţi şi prietenii de scurtă durată. Nici una nu s-a încadrat tiparului meu idilic. Am, deci această experienţă. Din fericire am întâlnit întâmplător o fată de nota zece cu care mă voi căsători cât de curând şi căreia i-am povestit de iniţiativa mea mediatică. N-a avut nici o reacţie negativă. Mi-a plăcut chestia asta. *(Nic, 30 de ani)*

Nu cred că voi apela vreodată (dar, cine ştie?) la o astfel de rubrică. În schimb pornesc la vânătoare aproape în fiecare noapte pe Internet. Am cunoscut atâtea fete super încât nu mai pot să fac faţă. Oricum, e prea devreme să mă gândesc la o chestie serioasă. *(Corin Vasilescu, 17 ani)*

Dintre prietenele mele, (de top!) două şi-au găsit perechea prin intermediul unor agenţii matrimoniale. Una e la Chicago alta la Salonic. Una e bine-merci. Cealaltă a dat-o „în bară" şi vrea să se întoarcă urgent în ţară. *(Georgiana, 27 de ani)*

Există o lume a celor fără împlinire în dragoste. A celor blazaţi sau disperaţi. O lume dispersată, cu contacte precare. În momentul în care apare un anunţ matrimonial, această lume e polarizată, devine activă şi, pe segmente, se grupează. Mi se pare extraordinar. E o şansă reală pentru cei care au nevoie de un partener şi nu reuşesc să-l găsească pe „teren". *(Ovidiu P., 36 de ani)*

Probabil că cei care apelează la această ultimă şansă au probleme. Ori au vârste matusalemice, ori le lipseşte o coastă ori îşi vâră cravata în farfuria cu ciorbă, ori n-au bani de întreţinere. *(Adrian Cordureanu, 18 ani)*

Citesc uneori anunţurile matrimoniale ca să mă amuz. „Distinsă, licenţiată etc. caut domn prezentabil, cu situaţie, în vederea căsătoriei". Parc-o văd pe distinsa licenţiată cu vreo douăzeci de pisici în casă... *(Virgil Dincă, 19 ani)*

În ţările occidentale există o adevărată cultură matrimonială. Societăţi, fundaţii care se ocupă intens de activităţi de intermediere. Reuniuni pe diverse teme, turism pentru neconsolaţi, petreceri, cluburi etc. E o chestie drăguţă şi extrem de „profitabilă" pentru toată lumea. Mulţi dintre cei care intră în joc sunt tineri, arată foarte bine, sunt sănătoşi. Unii n-au timp să cultive diverse medii pentru a-şi găsi jumătatea, alţii n-au noroc ş.a.m.d. Lumea care li se deschide e cât se poate de „onorabilă". La noi cred că soluţia asta e privită cu neîncredere. Cu ironie sau cu ignoranţă. *(Adriana Camangian, 24 de ani)*

Rubrică realizată de **DORIN MĂRAN**

Femeilor le place să fie mințite

Fie că recunosc sau nu, femeile sunt tentate să creadă vorbele dulci ale bărbaţilor iar unele dintre ele chiar simt nevoia să fie mințite şi asta pentru că nu suportă să li se spună adevărul când acesta poate deveni supărător. În momentul în care unii bărbaţi au fost întrebaţi de partenerele lor dacă sunt frumoase, inteligente etc., au fost nevoiţi să confirme acest lucru pentru a nu le afecta

sensibilitatea, încrederea în ele şi în unele cazuri, pentru a preîntâmpina un eventual conflict. Femeile care sunt implicate în relaţii cu bărbaţii sinceri au deseori motive de iritare pentru că nu sunt capabile să suporte adevărul despre felul în care arată, vorbesc, se îmbracă sau îşi îndeplinesc obligaţiile familiale. *(D.M.)*

Săptămânalul „Magazin" este editat de

CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.

magazin

Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991. Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 71341.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU - *Preşedintă*
GEORGE CUŞNARENCU - Administrator
PAUL IOAN - Administrator

REDACŢIA: Telefon: 222.83.21
Mihaela Dorobanţu, Paul Ioan, Dorin Măran, Aurora Popescu, Adrian-Nicolae Popescu, Irina Stoica, Ionel-Cojocaru, Maria Rădoi, Elena Ilie, Vasilica Margărita

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr: Dorin Măran
Secretar de redacţie: Gabriela Niţu

PUBLICITATE: Tel./Fax: 224.39.96
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36, Nicuşor Dincă (director), Simion Ionescu, Titi Baboi

FINANCIAR-CONTABIL:
Natasa Munteanu
Cont: 4210100357001 (lei)
• 4210100357002 (USD)
• 4210100357003 (EURO)
Banca Comercială „Ion Ţiriac" S.M.B.

COLEGIUL DE REDACŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă a Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 224.39.96;
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor şef
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN,
ADRIAN HOAJĂ,
PAUL IOAN

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Fax: 224.39.96 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07 Telex: 1 1995, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România

Redactorii semnatari ai articolelor publicate în revistă sunt direct răspunzători, material şi penal, conform art.205, 206 Cod penal, de exactitatea şi corectitudinea celor relatate. Revista îşi declină orice responsabilitate.

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu, Teodora Bujor-Panaitescu

Tiparul: **INTACT S.A.**

Incursiune în jungla amazoniană

CEL MAI TÂNĂR CRATER DE PE TERRA

10 septembrie 2002...

...Este data începerii unei expediţii absolut insolite în zona cea mai sălbatică şi mai îndepărtată a junglei boliviene! Mai ales pentru că principalul său organizator este... NASA! Care şi-a propus să ajungă în locul unde, prin satelit, a fost identificat cel mai recent crater meteoritic de pe Terra. ICE 2002, aşa se numeşte expediţia, va ajunge în final în cea mai izolată zonă boliviană a junglei amazoniene, acolo unde se află „Craterul Iturralde", cu un diametru de 8 km. Este un crater... „neobişnuit de circular", despre care nu se ştie încă dacă a fost produs de o cometă sau de un meteorit.

100 de oameni

Nu este cu nimic exagerat să considerăm zona Iturralde ca deosebit de inospitalieră. Singura populaţie întâlnită aici este cea a tribului Araona, dispersat pe o arie largă până prin anii 1960,

O parte din echipa pornită în expediţia ICE 2002

devenit apoi sedentar şi numărând în 1996 o populaţie de doar 94 de locuitori! Vânătoare, pescuit, culturi de yuca, banane, orez, secară şi nuci braziliene – iată principalele activităţi şi surse de venituri. Aici, printre aceşti oameni, la sute de kilometri de cel mai apropiat oraş, în locuri accesibile doar cu barca sau pe calea aerului, trebuie să ajungă ICE 2002.

Impact!

Conform datelor geologice ale zonei, şocul a avut loc acum 5000-20000 ani. Este deci într-adevăr vorba de cel mai tânăr crater, produs, se pare, de un meteorit de aproximativ 200 m diametru, energia dezvoltată fiind echivalentă cu cea a 500-1000 megatone de TNT. Pentru a ne da seama de amploare, bomba cu hidrogen înseamnă doar o megatonă, iar explozia de la Hiroshima a degajat „doar" 20 de kilotone. Craterul a fost identificat la jumătatea anilor 1980, pe o imagine realizată de satelit. A existat chiar şi o încercare de a ajunge în zonă, dar fără succes.

Ce se aşteaptă de la Iturralde?

Organizată de Dr. Peter Wasilewski de la Goddard Space Flight Center, NASA, din Greenbelt, Maryland, Iturralde Crater Expedition 2002 este condusă de Dr. Tim Killeen de la Conservation International, din Bolivia, asistat de Dr. Compton Tucker de la NASA/Goddard. Echipa urmăreşte colectarea şi analiza rocilor şi solului, identificarea de particule de sticlă, tipice impacturilor meteoritice (temperaturile uriaşe la care se ajunge ducând la transformarea rocilor şi solului în sticlă) precum şi studiul proprietăţilor magnetice ale locului. Toate acestea pentru a ajunge la o concluzie fermă: a fost sau nu un meteorit?

Un alt aspect care face atât de special acest caz este faptul că dedesubt se află un sediment de suprafaţă (la doar 4-5 km) acoperind „patul" de rocă dură. A fost deci mai curând o „cădere pe moale", decât o coliziune dură! Apoi, craterul se află la doar 1 m sub nivelul zonei învecinate, ceea ce face ca depresiunea pe care a produs-o presupusul meteorit să se umple uşor cu apă, „buza craterului" rămânând însă vizibilă – de altfel aşa a şi fost el identificat pe fotografia obţinută de satelitul Landsat. În ceea ce priveşte studiile magnetice, se va folosi un avion fără pilot, echipat cu un magnetometru care va permite trasarea hărţii magnetice a zonei şi astfel clarificarea originii craterului.

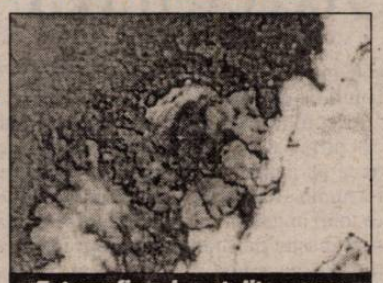

Fotografia prin satelit pe care a fost identificat craterul

Ştiinţă şi educaţie

ICE 2002 mai are însă o trăsătură cu totul aparte: o componentă educaţională, considerată cel puţin la fel de importantă ca rezultatele ştiinţifice. Centrul Goddard al NASA are într-adevăr un „fond la discreţia directorilor centrului" care a permis finanţarea participării unor profesori din întreaga lume, implicaţi în programul internaţional denumit „Profesorii Cercetători". Ei au contribuit, alături de studenţi bolivieni, la proiectarea diverselor etape ale expediţiei, unul din ei fiind chiar participant direct, responsabil cu colectarea datelor. „Acest experiment – spun organizatorii – este o adevărată provocare pentru imaginaţie şi unul în care ştiinţa şi tehnologia se confruntă direct cu natura, într-o încercare de a-i descifra secretele cele mai ascunse." Şi dacă mai adăugăm încă o dimensiune, cea legată de marea emoţie a mult discutatelor ameninţări ale ciocnirii Terrei în viitor cu un asteroid, avem adevărata valoare a informaţiilor pe care le va aduce omenirii o extraordinară expediţie aflată în plină desfăşurare.

MIHAELA DOROBANŢU

Vânătoare cu elicopterul teleghidat

Alertă în Manhattan! Un individ suspect scapă de sub urmărirea poliţiştilor şi se îndreaptă spre Central Park, urmând un drum sinuos. Pe una din străzile oraşului, acesta e indentificat de camerele de luat vederi de supraveghere. E însă aproape imposibil să fie urmărit în aglomeraţie. În câteva secunde, trei mini-elicoptere decolează dintr-o bază apropiată, se îndreaptă spre zona în care a fost reperat individul, zburând la joasă înălţime, la o „palmă" de capetele trecătorilor şi de automobile, făcând slalom printre stâlpi, copaci. La bordul lor se află camere de luat vederi de înaltă definiţie care identifică suspectul. Vânătoarea poate începe... Un scenariu care ar putea deveni realitate până în anul 2020. NASA şi marina americană visează de multă vreme la asemenea aparate de zbor, autonome, fără pilot, care să se furişeze prin locuri greu accesibile, la diverse altitudini şi să evolueze din orice poziţie, efectuând adevărate acrobaţii fără să atingă vreun obstacol. Un astfel de aparat de zbor a fost realizat de către departamentul de aeronautică şi astronautică din Massachusetts Institute of Technology (MIT). Aparatul cântăreşte 50 kg, are o lungime de 3 m şi e capabil să ia decizii, să exploreze o regiune necunoscută cu o viteză maximă de 72 km/h, să identifice şi să lovească o ţintă etc. În fiecare clipă, parametrii de zbor – altitudine, geolocalizare, direcţie, acceleraţie etc. – sunt determinaţi de un satelit GPS. Datele sunt apoi trimise unui computer specializat care după ce le analizează emite comenzi aparaturii de bord. În martie a.c. acest tip de aparat de zbor a efectuat primul său looping deasupra laboratoarelor MIT. Şi a mers! Mini-elicopterul mai are însă multe de învăţat. Deocamdată, noile manevre, din ce în ce mai complexe, sunt simulate în laborator. Realizatorii săi sunt foarte încântaţi de rezultate şi speră ca în zece ani, cel puţin, mini-elicopterele să fie operaţionale în scopuri militare.

DORIN MĂRAN

O intervenţie chirurgicală cu totul excepţională a fost realizată în urmă cu trei ani de o echipă de neurochirurgi francezi care au efectuat o grefă de nervi pe un subiect uman complet paralizat. Mai precis i s-au implantat două grefoane de nervi periferici în măduva spinării dorsale, grefoanele fiind conectate la rădăcinile motrice ale muşchilor. Rezultatul acestei intervenţii a stârnit un viu entuziasm în lumea medicală: după nouă luni de la operaţie, pacientul a putut să-şi contracte un muşchi aductor. După doi ani de recul, pacientul a reuşit din nou să-şi contracte acelaşi muşchi, de astă dată cu mai multă intensitate. O adevărată premieră în lumea medicală! Aşadar, posibilitatea regenerării reţelelor funcţionale ale neuronilor măduvii spinării a fost confirmată. Neuronii pot supravieţui unor leziuni, se pot reface şi chiar multiplica pentru a se putea reconecta. Dar pentru asta trebuie... ajutaţi! Sistemul nervos central e extrem de greu de reparat datorită marii diversităţi de neuroni şi de celule-satelit conectate într-o reţea nervoasă extrem de complexă, aproape de neînţeles. Pentru a putea grefa cu succes neuroni trebuie să ştii foarte exact cum să-i conectezi ceea ce presupune o reprezentare foarte clară a reţelelor neuronale. Or, deocamdată acest lucru e imposibil. La unele specii, cum ar fi de pildă salamandra, refacerea celulei nervoase sau mai precis a terminaţiei sale nervoase (axonului) care asigură continuitatea transmisiei nervoase, e automată. Măduva spinării se reconstruieşte singură şi în câteva zile animalul începe să se deplaseze ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Nu acelaşi lucru este valabil şi în cazul mamiferelor. Unii specialişti sunt de părere că procesul de regenerare rapidă a sistemului nervos central nu a fost însuşit de speciile superioare drept criteriu de evoluţie şi asta pentru că creierul ar fi avut o prea mare capacitate de a se modifica. Dacă neuronii s-ar reînnoi fără încetare, creierul nu ar mai fi, de pildă, capabil să-şi conserve capacitatea de memorare. Enigmele legate de universul sistemului nervos sunt extrem de numeroase şi, deocamdată, imposibil de descifrat. Succesul intervenţiei echipei de neurochirurgi francezi constituie un pas mic dar încurajator în continuarea abordării acestui tip de chirurgie. *(D.M.)*

Se poate reface sistemul nervos?

Specii necunoscute, descoperite în muzeu!

Seamănă bine cu o phasmidă (insectă fără aripi, având aspect foarte asemănător cu o crenguţă de copac), dar este carnivoră. Poate fi comparată şi cu un greier, dar nu sare ca acesta. Cu insecta numită călugăriţă, însă picioruşele ei arată cu totul altfel. Animalul, descoperit de cercetătorul german Oliver Zampro în colecţiile unui muzeu, pur şi simplu nu se încadrează în cele

32 de ordine animale cunoscute, fiecare regrupând 20 până la 300.000 de specii, astfel că a fost nevoie să se creeze un ordin nou: Mantophasmatidea – prima, după mai mult de un secol lipsit de asemenea descoperiri. Motivul – un ordin regrupează indivizi foarte diferiţi. De exemplu, cel al mamiferelor carnivore cuprinde animale ca foca, leul şi ursul spălător! După această importantă descoperire, alte două specii au fost găsite, tot în muzeu, focalizând atenţia deosebită a naturaliştilor. (A.N.P.)

Segway – filiera franceză

Celebrul (deja!) vehicul pe două roţi numit în mod neinspirat şi trotinetă, pe numele său.... adevărat, Segway, are un concurent redutabil dincoace de Ocean. După lansarea cu mari investiţii publicitare şi după declaraţia curajoasă a lui Dean Kamen, inventatorul Segway, că trotineta americană va revoluţiona circulaţia mondială, francezii au pus la punct un vehicul oarecum asemănător, botezat B2.

Automatizată în întregime şi capabilă să transporte două persoane instalate una lângă cealaltă, trotineta franceză e dotată cu o mulţime de procesoare şi captatoare, iar motoarele sale – în număr de două – vor folosi doar 1 kw/h, electricitate furnizată de baterii. Mişcarea roţilor va putea fi astfel controlată în mod individual,iar viteza maximă de „croazieră" va atinge 30 km/h. Pe când şi un Segway românesc? (A.N.P.)

Peştele-spatulă

O echipă de cercetători de la Universitatea din Missouri a reuşit să pună în evidenţă cel de-al „şaselea simţ" electric al peştelui-spatulă, originar din America de Nord, o particularitate existentă exclusiv la exemplarele tinere.

Acestea pot detecta câmpul magnetic emis de vietăţile pe care le vânează, cu ajutorul unor organe senzoriale situate de-a lungul „nasului". Aceşti senzori sunt atât de sensibili încât pot detecta şi minusculii purici de apă, unul din meniurile preferate ale peştilor-spatulă şi asta chiar în apele tulburi ale fluviului Mississippi. Pe măsură ce exemplarele se maturizează, cel de-al „şaselea simţ" dispare iar acestea nu au altceva de făcut decât să scormonească mâlul de pe fundul apelor în căutarea hranei. (D.M.)

Răpiți de OZN-uri

Statistici și „răpiri imaginare”

Cunoscuta autoare și investigatoare britanică Jenny Randles a fost și ea prezentă la Conferința pentru studiul răpirilor efectuate de OZN-uri, organizată, în 1992, la Massachusetts Institute of Technology (M.I.T.). Ea avea la activ 15 cărți publicate despre fenomenul OZN și studiase până în acel moment patruzeci și trei de cazuri de răpiri din Marea Britanie.

În treizeci și șapte de cazuri cel răpit a fost singur, iar în celelalte au existat și alți martori. 53 la sută dintre răpiți erau femei, 47 la sută bărbați. Vârsta medie a celor răpiți a fost de 28 de ani (comparativ cu 27 pentru SUA și 27,5 pentru Europa continentală). Persoanele veneau din toate mediile; erau polițiști, muncitori, profesori universitari, artiști etc. Un sfert din răpiri s-a petrecut din aer liber, ceva mai mult de jumătate din dormitor, iar restul din automobilul cu care se deplasa victima. Nici una dintre victime nu își amintea să i se fi atașat un implant, dar majoritatea vorbeau de îndoctrinare. Circa 60% afirmau că extratereștrii le-au explicat că ne supraveghează planeta, că sunt preocupați de probleme ecologice și că s-ar putea să ne confruntăm pe viitor cu diverse catastrofe.

În prima fază a răpirii, 55% au văzut un OZN, 30% au văzut o lumină puternică, 12% au văzut o făptură nepământeană. Răpirile au avut loc la toate orele din zi și noapte, cu un maxim în jurul orei trei în zori și un minim înainte de amiază. 12% au văzut entități mici cenușii, 35% nordici înalți, 44% indivizi obișnuiți, în timp ce în Statele Unite se raportează 73% omuleți cenușii, 6% nordici și 12% cu înălțime obișnuită, iar în Europa continentală 48% cenușii, 25% nordici și 15% obișnuiți (restul au fost diferiți). Peste 25% din răpiri s-au produs în trei zone de mici dimensiuni (circa zece mile pătrate fiecare), aceleași cu cele în care apar cele mai multe cercuri în lanuri de cereale.

Jenny Randles este cea care a remarcat prima dată un fenomen care se petrece pe parcursul răpirilor și pe care ea l-a numit *„Factorul OZ”*. Victima constată că totul în jur s-a schimbat brusc – nu mai sunt mașini pe stradă sau pe șosea, păsările nu mai cântă, în general nu se mai aude nici un sunet, totul se mișcă foarte încet. În multe dintre cazurile examinate de ea s-a raportat acest factor, semnalat de altfel practic de către toți autorii, pe toate continentele. „Factorul Oz” (numit așa după cunoscuta poveste „Vrăjitorul din Oz”) a fost semnalat nu numai în întâlnirile OZN ci și în cazul unor fenomene înrudite, cum ar fi aparițiile sfinte. De altfel Randles crede că fenomenul OZN este mult mai complex decât ne imaginăm, mult mai complex decât recursul la niște „omuleți verzi”, și are numeroase conexiuni cu alte domenii ale paranormalului. În anii premergători conferinței ea investigase, de pildă, o legătură între acest fenomen și cazurile de combustie spontană.

Jenny Randles a fost implicată și într-un interesant studiu privind „răpiri imaginare”, efectuat asupra a 11 bărbați și 9 femei. Celor în cauză li s-a spus să-și imagineze că au fost răpiți de un OZN și li s-a cerut să descrie în detaliu, inclusiv prin desene, ce anume li s-a întâmplat. Descrierile lor au fost complet diferite de cele din rapoartele „adevăraților” răpiți. Nouăzeci la sută au prezentat intrarea în navă de o manieră spectaculoasă, fără nici o legătură cu ce spun martorii răpirilor. Extratereștrii descriși purtau aproape în toate cazurile arme cu raze, ceea ce nu există în nici un raport despre răpiri. Procentele privind tipurile de vizitatori erau cu totul diferite, ca și înfățișarea acestora. Nici un participant la studiu nu a vorbit de examinarea medicală. În plus descrierile obținute de la grupul examinat prezentau o remarcabilă varietate, comparativ cu rapoartele despre răpiri OZN între care există foarte multe similitudini. Așa cum se exprima un alt participant la conferință, Eddie Bullard Ph. D.: „dacă Hollywood-ul este responsabil pentru aceste imagini (ale rapoartelor autentice), unde sunt monștrii? unde sunt roboții?”.

DAN D. FARCAȘ

CĂLĂTORII ÎN EXTRASENZORIAL

Între Pământ și Cer

În fascinanta încercare de desțelenire a „teritoriilor neexplorate ale minții”, fizicianul Fritz Popp a introdus termenul de „bio-informație electro-magnetică”.

Cum să măsurăm biocâmpul

De data aceasta nu mai este vorba de speculații paranormale, ci de date certe, înregistrate cu aparatură de măsură perfect controlabilă. O instalație specială a înregistrat o emisie magnetică la o frecvență de 7-8 Hz din mâinile unui practician; într-o cameră tapetată cu cupru s-au înregistrat pulsuri de până la 100 V în prezența unor vindecători în acțiune; Beverly Rubik însuși a înregistrat pulsuri de 35-100 mV în vecinătatea Dr. Yan Xia în plină acțiune. În timp ce Egene Wallace înregistra cu un dispozitiv cu corp solid pentru numărarea fotonilor un exces de biofotoni emiși de mâinile practicanților, flux care creștea când ei își impuneau acest lucru prin concentrare; cercetătorii de la Institutul de Matematică Heart puneau în evidență o coerență sporită a EKG-urilor unor persoane în meditație pozitivă, iar cupluri de îndrăgostiți izolați într-o cușcă Faraday puneau în evidență o modificare a activității cerebrale a unuia din parteneri atunci când doar celălalt era supus unui stimul vizual.

Geomagnetism și Geocosmos

Un element deosebit de important în înțelegerea modului în care sunt mediate fenomenele psi este câmpul magnetic terestru, care înregistrează mari perturbații cu o periodicitate de 11 ani, corelate cu ciclul petelor solare. Mai este apoi frecvența de 7-8 Hz, proprie cavității rezonante create între Terra și ionosferă, afectată și ea de furtunile geomagnetice și solare. Aceeași, deci, cu frecvența emisiei alfa a creierului uman! Cercetătorii au constatat că vindecătorii „în zi bună” sunt în rezonanță cu această frecvență și că (așa cum arată Scott Hill în cartea sa „Ciclurile Cerului”) modificarea frecvenței Schumann produce schimbări ale comportamentului uman. Cercetările pe această temă se desfășoară în special în țările est-europene și Rusia.

Ipoteza cosmică

Dar, afirmă Beverly Rubik, există și o influență a întregului Univers. De pildă, parapsihologul Ed May a constatat că momentul optim pentru activitățile psi este ora 13.5, timp sideral (un timp, utilizat de astonomi și navigatori, care ține seama de mișcarea Pământului în raport cu stelele, nu cu Soarele). Aceasta pentru că în momentul când Calea Lactee se află la orizont și nu deasupra capului nostru, Pământul este mai expus la spațiul cosmic gol! S-ar putea să fim nevoiți să acordăm mai multă atenție relației noastre cu Galaxia din care facem parte, mai ales cu influența radiațiilor care ajung la Pământ. Căci s-a dovedit că o serie de procese nu sunt chiar atât de aleatoare pe cât se consideră și că inclusiv dezintegrările nucleare par a fi corelate cu unele cicluri cosmice.

Suntem creaturi ale Sistemului Solar, spune biofizicianul Beverly Rubik, și este posibil ca energiile, conștiența și chiar capacitățile noastre psi să fie legate de un cadru cosmic mult mai cuprinzător...

EUGEN CELAN

Porți în spațiul mioritic

DACIA

un ținut în calea hiperboreenilor

Departe, dincolo de ghețurile de la Polul Nord, legenda vorbește despre o civilizație extrem de veche și de mult uitată, Hiperboreea, care ar fi înflorit într-o vreme când această parte a Pământului putea fi locuită. Originea denumirii ei se află în mitologia greacă, hiperboreenii fiind considerați poporul din care au provenit grecii. Numele lor tot de la greci provine și înseamnă „dincolo de Vântul de Nord”. Aici se afla o țară unde Soarele strălucea tot timpul și sălașlula templul lui Apollo de la Delphi. Însuși zeul grec al Soarelui ar fi făcut o excursie mistică în țara hiperboreilor. Simplu mit? Nu și pentru Vasile Lovinescu: cele două extremități ale migrației hiperboreene sunt Polul Nord și Grecia; între ele, pe verticală, „itinerarul” trece prin Dacia de altădată – România de astăzi. Își publică (sub pseudonimul „Geticus”) observația sub titlul „Dacia Hiperboreană” în 1936, la Paris, trezind interesul lui René Guénon. Astfel, el deschide drumul spre tradiția dacică, prin ea spre cea hiperboreană și prin amândouă spre ceea ce poate fi numită Tradiția Primordială. Pentru el este clar că *„Dacia a fost pentru câteva milenii «centrul suprem» al Hiperboreei (și în consecință al lumii) în migrarea către Sud și înainte de mutarea centrului spre Orient”*. Pentru Vasile Lovinescu există cu siguranță o geografie sacră și, convins că Pământul este oglinda Cerului, el observă că Munții Carpați sunt imaginea terestră a Constelației Dragonului, cu capul în Boemia și „coada” în Balcani. Podișul

Carpații - un peisaj de vis mai ales pe înălțimile Făgărașului unde se pare că se ascund încă mistere care își așteaptă dezlegarea

transilvan capătă putere de centru spiritual. Observația lui Robert Bauval și a lui Graham Hancock privind dispunerea celor trei piramide de la Gizeh conform proiecției terestre a stelelor din centura lui Orion nu mai este astfel una singulară! De altfel, în timpurile de dinaintea Potopului, pe vremea Atlantidei, în această constelație se afla polul ceresc, iar în miturile grecești Dragonul este găsit înfășurat în jurul Polului Nord ceresc. Hiperboreenii sunt menționați și de Pliniu în „Istoria Naturală”: „Dincolo de Aquilon – *numele latin pentru Vântul de Nord, numit de greci Boreas* – se află o națiune binecuvântată numită, conform tradiției, hiperboreenii... Unii afirmă că pe aici trece axa lumii și aici se află capătul drumului stelelor... țara este scăldată în lumina Soarelui... Neînțelegerile sunt aici ignorate, la fel ca și bolile. Și oamenii mor doar când se satură de viață... Atunci se organizează un festin și în final cel care vrea să moară se aruncă într-o mare, de pe o stâncă înaltă...” Inutil de insistat asupra asemănărilor cu ceea ce știm despre daci. Aici, sunt convinși toți scriitorii din vechime, în această împărăție a lui Apollo, s-a aflat adevăratul Rai și tot aici creșteau merele de aur. Aflată pe paralela de 45º, „în mod riguros la jumătatea distanței dintre Pol și Ecuator”, Dacia „pare bine stabilit că a fost sediul Centrului Spiritual”!

MIHAELA DOROBANȚU

Ați dori să știți cum își pun astrele amprenta asupra destinului vostru? Doriți să știți ce bucurii și ce necazuri „sunt scrise” în existența voastră? Curiozitatea vă poate fi satisfăcută de BRĂȚARA, vrăjitoarea și clarvăzătoarea care nu a cunoscut eșecuri cu harul și arta ei magică. Este prețuită chiar și peste hotare, ca o superdotată care vă poate da informațiile dorite despre viața, destinul, greutățile, necazurile, succesele și insuccesele dumneavoastră, despre boli și trecut, despre șanse și viitor.

Testată de mii de ori, BRĂȚARA a uimit, pe cei care au solicitat-o, prin precizie și rezultate. Ea vă poate oferi și dv. informațiile solicitate. Pentru aceasta trimiteți pe adresa revistei „Magazin” o scrisoare detaliată referitoare la ceea ce doriți de la BRĂȚARA, o fotografie și talonul alăturat, completat cu datele astrologice exacte: nume și prenume, anul, luna, ziua nașterii și localitatea.

Răspunsul îl veți primi prin poștă la adresa indicată de dumneavoastră, după achitarea mandatului poștal.

Costul acestor servicii este de 150.000 lei. Suma respectivă trebuie trimisă printr-un mandat poștal pe numele IONESCU SIMION, Piața Presei Libere nr. 1, sector 1, București, cod 71341. Pentru alte detalii puteți telefona la 2243996 și 2228336.

BRĂȚARA a făcut sute de cupluri fericite, a vindecat de epilepsie, argint viu, disfuncții sexuale. Cu puterile ei magice, dăruite exclusiv magiei albe, și-a consacrat un nume în lumea vrăjitoarelor și a clarvăzătorilor.

M/40

NUME _____ PRENUME _____

ANUL ___, LUNA ___, ZIUA NAȘTERII ___ și LOCALITATEA _____

ADRESA: str. _____ nr. ___, bl. ___,

sc. ___, et. ___, ap. ___, sector ___, localitate _____

cod _____, județul _____.

NOTA REDACȚIEI: Pentru a primi răspunsul solicitat cât mai rapid vă rugăm să expediați în același timp scrisoarea și mandatul poștal. În acest moment multe scrisori neînsoțite de mandat sunt „în așteptare”. Dacă ați uitat să expediați mandatul, grăbiți-vă!
Încă o precizare: numai prin intermediul nostru intrați în legătură cu adevărata Brățara. Pentru că, atenție!, mai multe persoane din Craiova, București etc., lipsite însă de puteri magice, și-au luat acest pseudonim.

Dominarea viitorului

De ce au dispărut oracolele?

Un foarte mare număr de metode de divinație a dispărut treptat din spațiul european o dată cu apariția și consolidarea creștinismului. În același timp, trecerea graduală de la antichitatea târzie la evul mediu timpuriu a consemnat la rându-i căderea în desuetudine a așa-zișilor ghicitori populari, ale căror procedee ne par astăzi simple jocuri de copii. Astfel, hemerologia aprecia zilele faste sau nefaste din calendarul noului an după „modul cum fremătau crengile copacilor și după undele de pe luciul apelor”. La rândul ei, lecanomancia pretindea că dezvăluie viitorul după cum se formau și se grupau picăturile de ulei într-un vas cu apă. Și, de ce nu, nodurile unui trunchi de copac doborât de furtună anunțau prosperitatea sau pauperitatea obștii...

Dar nu cu aceste forme candide de divinația s-au războit reprezentanții clerului creștin în primele veacuri ale evului mediu. Mențiunea evanghelică privitoare la semnele din stele, Soare și Lună (Luca 21/25) genera interdicții stricte cu privire la interpretările astrologice ale celor neaveniți, căci astfel de preziceri astrale nu puteau fi decodificate de „ghicitorii de rând”. Așa s-a născut dilema dezbătută de numeroase Concilii egumenice în mileniul I d.Ch. : *prezicere sau revelație?* Metodele moștenite de la păgânism (datul în bobi, chiromanția etc.) erau catalogate drept preziceri ordinare și interzise; vocile interioare ale celor cucernici, provenind de la entități dumnezeiești, puteau fi tolerate ca aparținând unor sfinți. În consecință, datorită acestor concepții și a strategiilor de punere în aplicare a lor, în spațiile Imperiilor romane de apus (până în secolul V) și de răsărit a dispărut treptat și ireversibil una din cele mai prestigioase și temute instituții ale antichității: oracolul.

Se producea o ruptură abruptă cu trecutul romantic al vremurilor când, în incintele sacre dedicate lui Apollo (și nu numai), preotesele păgâne intrate în transă prin mijloace artificiale (extrase din plante halucinogene) ascultau sibilinicele prevestiri ale zeului tutelar. Dar, în comparație cu cea ce se întâmplă astăzi cu anumite bresle de ghicitori, putem disprețui fără ezitare instituția oracolului?

PAUL IOAN

Noile energii ale viitorului

Era cosmică a început

Spre noaptea interstelară 1980

Voyager 1 efectua o ultimă oprire în vecinătatea lui Saturn, înainte de a părăsi definitiv Sistemul Solar. Acolo unde se află acum, Soarele este încă văzut ca steaua cea mai strălucitoare, dar de 7000 de ori mai slabă în intensitate. Voyager nu dispune de panouri solare – la ce i-ar mai folosi? – ci îşi poartă cu ea propria sursă de energie: un generator termoelectric cu radioizotopi de generaţie veche (RTG) care converteşte în electricitate căldura provenită din dezintegrarea naturală a combustibilului său radioactiv. Va ajunge cel puţin până în 2020. După aceea?

Mai mult timp şi mai departe...

Sondele spaţiale proiectate să depăşească planeta Marte nu mai pot funcţiona doar cu energia furnizată de celule solare. Sonda Ulysses, de exemplu, care a trebuit să efectueze un zbor orbital în jurul lui Jupiter, nu a putut utiliza panouri solare – radiaţia solară fiind acolo de 25 de ori mai slabă decât pe Pământ, acestea ar fi cântărit peste 600 kg, prea grele pentru rachetele propulsoare care urmau să o plaseze pe orbită. S-a recurs atunci tot la un RTG, de doar 60 kg, suficient pentru alimentarea tuturor sistemelor de bord, a celor de comunicaţie şi a echipamentelor ştiinţifice. Posibil, pentru că o sondă de complexitatea lui Ulysses necesită

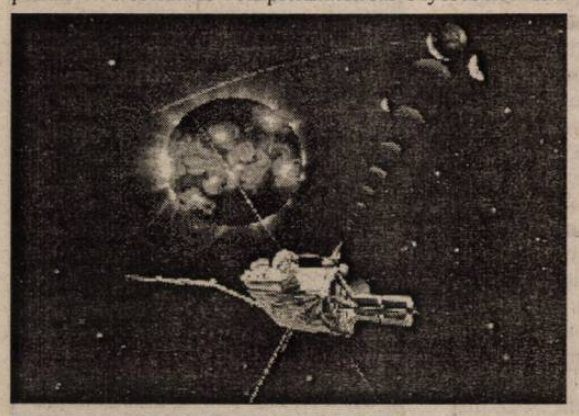

doar câteva sute de waţi pentru operarea sistemelor de bord, faţă de cei 5-10 kW necesari navetei spaţiale.

Chimie sau fizică?

International Space Station (ISS), foloseşte şi mai mult: aproximativ 100 kW pentru sistemele de bord, dar ea nu părăseşte niciodată orbita terestră, ceea ce reduce energia de care are nevoie. Dar misiunile cu echipaj uman dincolo de vecinătatea Terrei vor avea nevoie de foarte multă energie: nu numai pentru sistemele de bord, ci şi pentru propulsie şi pentru asigurarea vieţii şi activităţii echipajului. John Mankins, tehnologul şef al programului NASA pentru sisteme avansate, este de părere că

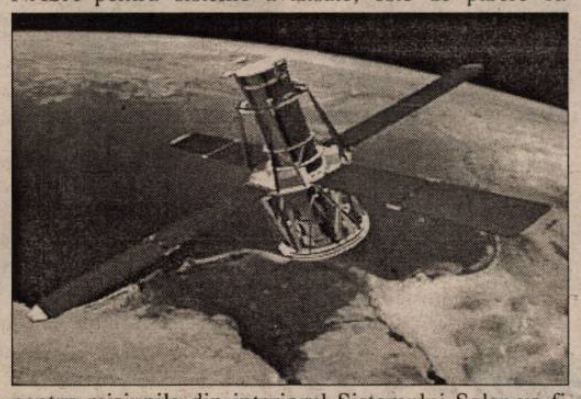

pentru misiunile din interiorul Sistemului Solar va fi nevoie de sute sau chiar mii de kilowaţi pe suprafeţele pe care se va „aşeza" misiunea cât şi pentru sistemele de transportare. Pentru primele misiuni cu echipaj uman pe Marte, de pildă, va fi nevoie de 5-10 megawaţi de energie nucleară, un lucru departe de a fi simplu de realizat! De la prima lansare-test a unei rachete de către Robert Goddard în 1916, care a folosit (ca şi după aceea) energie de origine chimică, „cheltuiala" energetică cea mai mare are loc la desprinderea de Terra – în spaţiu, necesităţile sunt incomparabil mai mici. Pentru următorul val de explorări umane, primul candidat probabil este propulsia electrică care s-ar putea dovedi cea mai eficientă după ce racheta a fost „aruncată" chimic în spaţiu. În acelaşi timp, NASA lucrează

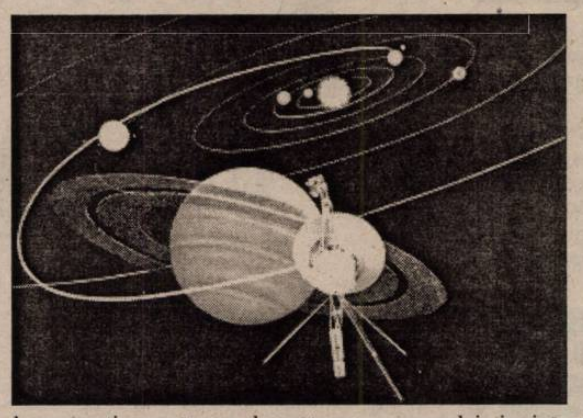

la generaţia următoare de motoare cu propulsie ionică. Mai este însă ceva: energia este importantă, dar la fel de importantă este şi puterea, adică energia pe unitatea de timp, cea care determină accelerarea navei. Ce surse pot însă furniza suficientă putere, nu doar energie?

Fisiunea? Fuziunea?

Fisiunea nucleară pare a fi primul răspuns: un reactor nuclear pe navă înseamnă să ai cu tine propria ta centrală electrică! Suficient pentru călătorii în vecinătatea Sistemului Solar. Dar nu şi pentru aşa-numitul „test Cole", după numele lui John Cole, directorul pentru proiecte revoluţionare al NASA, al cărui scop declarat este să ducă într-un an echipajul pe o planetă şi să-l readucă tot într-un an. Apoi, fisiunea nu permite şi putere suficientă. Pentru aceasta mai trebuie făcut un pas: cel spre fuziunea nucleară, procesul care asigură energia Soarelui şi celorlalte stele. Dacă am dispune de o asemenea sursă, chiar şi peste 10 ani (cât consideră estimările optimiste), „am putea trimite o navă care să prindă din urmă sonda Voyager şi să o aducă înapoi", spune John Cole. Şi... se poate şi mai bine, de exemplu un motor bazat pe anihilarea materie-antimaterie, chiar dacă ideea pare a fi încă de domeniul ştiinţifico-fantastic. Dar, pe navă şi la sol este nevoie de cantităţi enorme de energie, dincolo de orice ne putem imagina câtă vreme nu am părăsit încă „în masă" Pământul care este, deocamdată, singura noastră casă...

MIHAELA DOROBANŢU

Anatomia secundei

Despre hyper - CD-ROM şi inventatori

Am asistat, cu aproape trei ai în urmă, la un moment rarisim: Academia Română prezenta o invenţie a unui român în faţa specialiştilor, a presei şi, bineînţeles cu membri ai Academiei de faţă. Invenţia se numea „Hyper CD-ROM", creaţie a fizicianului Eugen Pavel şi înseamnă, de fapt, un sistem de stocare a datelor. Cu memorie de computer, firește. Dar o memorie care, pe un disc cu diametrul de 12 cm, făcut dintr-un plastic special, stochează nu mai puţin de 10.000 gigabiţi informaţie! Care este stocată – atenţie! – tridimensional, o rază de laser, lucrând în domeniul miliardimilor de secundă, fiind capabilă să o „citească" şi să o traducă pe un player, pentru a fi procesată pe calculator.

O revoluţie, deci, asta ne propune fizicianul Pavel, înlocuind metalul din dischetele de memorie (perisabile, în procent de 20%) cu o combinaţie de ceramici şi metale rare, impregnate cu euroniu şi cesiu. Şi ca să înţelegem exact dimensiunea invenţiei, vă spun că, rezistent la temperaturi de sute de grade, discul de memorie, născut de mintea fizicianului Pavel, este capabil să adăpostească întreaga Bibliotecă a Congresului SUA, cea mai mare din lume!

Însoţită şi întărită de 4 brevete internaţionale (inclusiv unul american) şi prezentată pe Internet, hyper-memoria d-lui Pavel avea toate şansele să bată la poarta afirmării internaţionale şi să aducă românului Eugen Pavel, şi ţării lui, venituri uriaşe.

Dar... a intervenit în primul rând concurenţa, sistemele actuale de stocare a informaţiei fiind apărate cu înverşunare de producătorii lor. Apoi, player-ul, adică cititorul de memorie, o mare problemă, rezolvată doar teoretic, şi care cerea o investiţie de câteva sute de mii de dolari pentru prototip şi, încă mai complicat, câteva milioane de dolari pentru o serie de început. Evident, implicarea statului a fost în afară de orice discuţie – statul român neinvestind aproape niciodată în invenţii, de-a lungul istoriei sale. Apoi a intervenit însuşi caracterul inventatorului, un autodistrugător luptând împotriva propriei persoane:

dl Eugen Pavel a declarat sus şi tare că invenţia lui este genială – şi este! –, că el investeşte roadele creierului său de mare calibru – adevărat! – şi că deci eventualul investitor financiar să facă bine şi să vină cu bani (mulţi) dar să accepte un câştig mic, în jur de 10% - ceea ce vă daţi seama, nu a acceptat nimeni şi nu ar accepta nimeni nicăieri în lume, indiferent cât ar fi interesul eventualilor investitori de fonduri de risc.

Aşa că hyper-CD-ROM aşteaptă, şi astăzi, sub forma unei splendide idei, să apară un Făt-Frumos bogat – putred de bogat – şi înţelegător – cumplit de înţelegător – la toate, fiţele cu care o să-l întâmpine inventatorul român.

Sic transit gloria mundi, dl Eugen Pavel merge direct pe urmele d-lui Andrei Hododi, inventator, pe vremuri, al excelentului material de construcţii numit *durref*, azi mort şi îngropat de însuşi inventatorul lui.

ALEXANDRU MIRONOV

Întrebări pline de candoare

Câţi oameni au trăit pe Pământ?

Dacă luăm ca moment de referinţă apariţia lui *Homo sapiens* (acum circa 600000 ani, după estimările cercetătorilor), până acum am fost cam 81 de miliarde. Un număr deloc neglijabil, numai că 75 de miliarde au murit, între timp, diferenţa indicând un adevăr incontestabil: de-a lungul mileniilor, rata natalităţii şi cea a mortalităţii s-au păstrat practic în echilibru, cu o uşoară înclinare de partea vieţii.

Graţie progreselor medicinii şi ale igienei, ritmul de creştere numerică s-a accelerat în ultimele secole. Populaţia mondială a atins primul miliard în jurul anului 1804, al doilea – în 1927, al treilea – în 1960, al patrulea – în 1974, al cincilea – în 1987 şi al şaselea – în octombrie 1999. Chiar dacă speranţa de viaţă a crescut şi rata mortalităţii continuă să scadă, se observă o fluctuaţie a sporului demografic, determinată de diminuarea natalităţii la scară mondială. De aceea, se consideră că populaţia globală s-ar putea „plafona" la 10 miliarde în cursul secolului 21. Se spune, sentenţios, că Pământul ne rabdă pe toţi. Oare?

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Eco-actualităţi

AVIOANELE PERTURBĂ CLIMA

Intensul trafic aerian european şi nord-american are consecinţe directe asupra procesului de încălzire globală. Studii recente au demonstrat, printre alte neajunsuri privind zborurile avioanelor

mari, că reziduurile acestora favorizează formarea unor pelicule de gheaţă care împiedică schimbul de căldură dintre scoarţa terestră şi straturile cele mai înalte ale atmosferei. Particulele ejectate din avioane determină în acelaşi timp formarea artificială a unor nori persistenţi şi de mari dimensiuni (având uneori suprafaţa de 200 de mii de kilometri pătraţi), fapt care contribuie la amplificarea efectului de seră. Cum scăderea activităţii aviatice nu este deloc probabilă, clima Pământului va avea în continuare de suferit.

FRUCTELE ŞI LEGUMELE TRANSGENICE AJUTĂ OASELE?

O recentă statistică la nivel european arată că, după vârsta de 50 de ani, un bărbat din opt şi o femeie (la menopauză) din trei suferă de osteoporoză (demineralizarea oaselor). Creşterea speranţei de viaţă ar putea dubla aceste cifre în viitorii cincizeci de ani. Acţunea benefică a laptelui compensează lipsa de calciu, iar legumele şi fructele au un rol pozitiv mai ales pentru persoanele în vârstă care consumă multă sare şi proteine animale. Dar în cazul vegetalelor modificate genetic se menţine acest efect care evită instalarea osteoporozei? Specialiştii sunt prudenţi în a da un răspuns categoric, însă piaţa produselor bio-agricole este din ce în ce mai activă, având în vedere că abaterea de la normalitate prin modificări genetice sunt favorabile producătorilor, dar asupra consumatorilor răspunsul este îndoielnic.

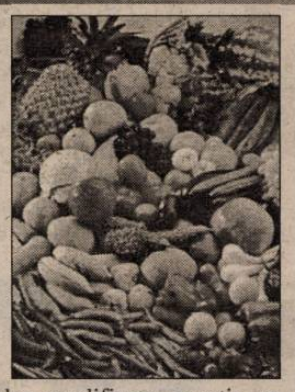

VINUL ALB CONTRA POLUĂRII

Activitatea plămânilor este din ce în ce mai deficitară la persoanele care trăiesc în mediul urban. Volumul de oxigen inspirat este în descreştere, iar plămânii sunt astfel suprasolicitaţi din cauza noxelor - în special datorită creşterii nivelului de bioxid de carbon din gazele de eşapament. Examinând activitatea plămânilor pe un eşantion cuprinzând mai multe mii de persoane din New York, s-a constatat că aceia care consumă de obicei vin alb au performanţe pulmonare mai bune decât cei care beau vin roşu sau deloc. Această concluzie a specialiştilor de la Universitatea Buffalo (SUA) nu este o invitaţie la „excese etilice albe", recomandându-se consumarea vinului alb în „raţii farmaceutice".

PORCII ŞI ELECTRICITATEA

La 150 de kilometri de Hong Kong a fost pusă în funcţiune o centrală electrică de 200 kW. Materia primă este foarte ieftină: deşeuri biologice de la o fermă de porci. Pila de combustibil specială transformă gazele obţinute prin fermentare în curent electric, iar poluarea este mult mai mică decât în cazul centralelor pe bază de combustibil fosil clasic (cărbune). Astfel, cantitatea de noxe este de numai 28 de grame, faţă de 12 kilograme răspândite în atmosferă prin procedeele obişnuite.

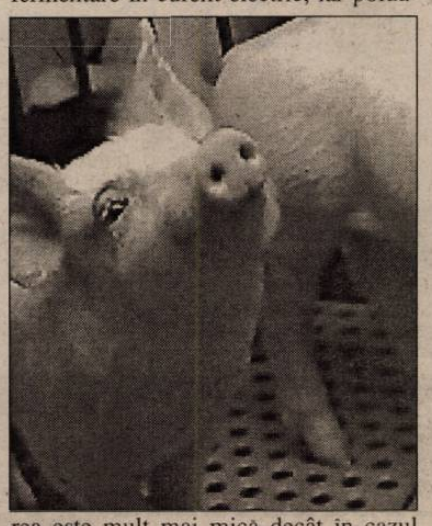

Grupaj realizat de **PAUL IOAN**

E bine de ştiut

Având cauze neidentificate încă, acest gen de cancer are predilecţie către sexul masculin şi incidenţă mai ridicată între vârstele de 50-70 de ani. De regulă, localizarea este mai frecventă către capul acestui organ (pancreas) şi mai rară spre corpul ori către cealaltă extremă a acestuia.

Bolnavii cu cancer de pancreas au, pentru început, repulsie pentru anumite mâncăruri, greţuri, balonări şi tulburări de tranzit.

CANCERUL DE PANCREAS

Durerile sunt precizate mai ales deasupra ombilicului, cu reflexe în spate, spre regiunea dorso-lombară. Mai frecvente sunt durerile ce se resimt în zona paravertebrală stângă şi, uneori, la consult, medicul poate chiar să palpeze tumora.

În funcţie de localizarea acestei maladii de pancreas, sunt distincte şi alte simptome, între care, în primul rând se înscriu unele îmbolnăviri. Astfel, frecvent, apare icterul mecanic, asociat sau nu cu dureri, prurit şi scaune albicioase. Alteori, durerile resimţite de bolnav sunt dublate cu stări de sughiţ, precum şi cu dureri permanente, sâcâitoare, localizate în hipocondrul stâng.

Organele vecine pancreasului pot să fie compresate, să se acopere cu metastaze îndeosebi, care sunt localizate în ficat şi în plămâni. Insinuant, boala evoluează tăcut, 1-2 ani, după care persoanele diagnosticate cu cancer de pancreas pot trece prin stări cauzate de insuficienţa pancreatică sau de alte complicaţii, pe fondul acestei cumplite maladii. Aşadar, diagnosticul se precizează clinic, prin simptomele enunţate (sindrom dispeptic, icter, dureri sâcâitoare, permanente) ca şi prin examenele de laborator, între care pe primul loc se situează scintigrama pancreatică.

Medicaţia face referire înainte de orice la tratamentul igieno-dietetic, care presupune un regim sărac în grăsimi de orice fel, dar mai ales evitarea cu mare strictеţe a băuturilor alcoolice. În funcţie de evoluţie, pentru tratamentul cancerului de pancreas, medicul recomandă bolnavului antispastice, preparate de pancreas, antibiotice etc.

Complicaţiile maladiei sunt rezolvate întotdeauna chirurgical.

Dr. VALERIU MANTA

Revenire în forţă

În anotimpul rece costumul-pantalon revine în forţă. De inspiraţie masculină, ţinuta pare clasică, dar detaliile sunt cele ce dau nota modernă. Purtat cu bustieră sau vestă din acelaşi material (stofă de lână), direct pe piele sau peste altceva, costumul-pantalon, vedeta sezonului, nu poate decât să accentueze aerul romantic şi senzualitatea.

Prietenii şi duşmanii tonusului ridicat

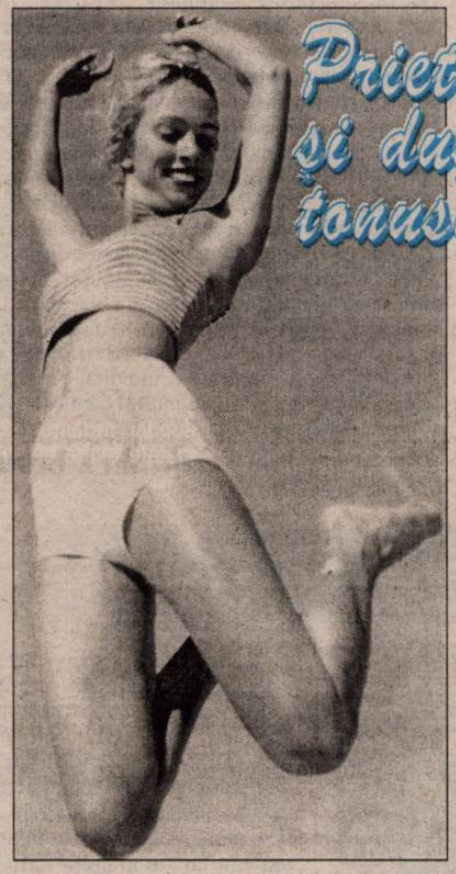

Specialiştii confirmă adevărul că o femeie din trei se simte prost, slăbită, fără energie. Cauza o reprezintă, de cele mai multe ori, lipsa de fier. Acest oligoelement, indispensabil constituent al sângelui, tansportă oxigenul, traversând tot organismul. Pentru a corecta lipsa de fier se recomanda consumul de carne roşie sau albă, ficat, caise (proaspete sau confiate), fasole, linte.

Glucidele complexe sunt asimilate lent de organism, furnizând astfel încontinuu energie. Cei mai buni prieteni furnizori de glucide ai organismului sunt pastele făinoase, orezul, cartofii, pâinea completă, caisele uscate, carotele, cerealele complete, dar şi fructele, perele, merele şi iaurtul natural.

Întotdeauna deshidratarea organismului antrenează senzaţia de rău. Soluţia: să bem cel puţin 8-10 pahare de apă pe zi.

Nu consumaţi excesiv miere, sucuri de fructe, fructe uscate. Cum indicele lor glicemic este important, ele provoacă un vârf al energiei, urmat, 30 de minute mai târziu de o hipoglicemie, ce poate cauza o stare proastă. Nu trebuie să vă privaţi de consumul acestor alimente, ci să vi le oferiţi doar o dată sau de două ori pe săptămână.

În privinţa vinului roşu, se pune problema cantităţii şi momentului consumului. Vinul roşu conţine polifenoli antioxidanţi care contribuie la protejarea inimii. Dar, poate fi un duşman redutabil pentru vitalitate dacă beţi mai multe pahare înainte de culcare. Alcoolul vă adoarme, dar alterează calitatea viselor, indispensabile în decompresia nocturnă a creierului. În consecinţă, limitaţi-vă la un pahar pe zi, consumat la dejun. Un prost regim vă este duşman. Reducând brusc alimentaţia, metabolismul dă înapoi şi vă simţiţi moleşită. Dacă intenţionaţi să slăbiţi, limitaţi-vă la 1 kg pe săptămână, (fără a depăşi două-trei săptămâni de regim) şi nu reduceţi raţia zilnică sub 1.500 kcal.

Gastronomice

Continuăm seria reţetelor trimise de cititoarea noastră fidelă, doamna Chereji Clara, din Vişeul de Sus.

Pastă de sardele

300-350 g sardele în ulei, 600 g cartofi, 200 g măsline, 2-3 castraveţi acri, 1 ceapă, ulei, lămâie, sare şi piper după gust.

Cartofii spălaţi se fierb în coajă (se pun la fiert în apă clocotită, cu sare), se curăţă cât sunt calzi, se lasă să se răcească, se trec prin maşina de tocat carne, împreună cu peştele curăţat de piele, oase şi aripioare şi cu măslinele cărora li s-au scos sâmburii. Se freacă pasta cu puţin ulei, se adaugă castraveţii tăiaţi în cubuleţe foarte mici, ceapa curăţată, spălată şi tăiată foarte mărunt, zeamă de lămâie, sare şi piper după gust. Toate acestea se amestecă bine până se obţine o compoziţie omogenă. Pasta se aşază pe platou (farfurioare) şi se ornează cu măsline şi felioare subţiri de lămâie.

„Omletă" de ciocolată

Omleta: *140 g zahăr pudră, 8 ouă, 140 g ciocolată menaj, puţină sare.*

Cremă: *¼ l lapte, ½ baton de vanilie, 3 gălbenuşuri, 5 linguri de zahăr, 2 linguriţe de făină, 250 g unt, 400 g frişcă.*

Se topeşte ciocolata într-o crăticioară la bain-marie. Între timp, se freacă gălbenuşurile cu 100 g zahăr şi sare. Se adaugă ciocolata (după ce s-a răcit) şi albuşurile bătute spumă cu 40 g zahăr. Se unge tava cu unt, se tapetează cu hârtie albă, de asemenea unsă. Se toarnă compoziţia şi se coace 20 minute în cuptorul încălzit în prealabil. Între timp se prepară crema. Se fierbe laptele cu vanilia. Se lasă în vasul respectiv acoperit. Se freacă într-un vas gălbenuşurile cu zahărul şi cu făina. Se toarnă apoi, încet, amestecând, laptele. Se fierbe compoziţia la bain-marie. Când începe să se îngroaşe, se ia de pe foc şi se amestecă cu o lingură de lemn până se răceşte. Separat, într-un castron, se freacă untul, până se face spumă apoi se adaugă crema puţin câte puţin. Se taie „omleta" în două jumătăţi egale (în lung) şi se pune crema la mijloc. Se ornează prăjitura cu frişcă şi se dă la frigider. Se serveşte după circa 24 de ore.

Salată de pepeni, struguri şi prune

6 felii de pepene galben aromat, 3 felii de pepene roşu, 6 ciorchini de struguri nu prea mari şi bine copţi, 12 prune bine coapte, 150 ml rom, 6 linguri miere de albine, scorţişoară pisată, 400 g frişcă.

Pepenele se taie în cubuleţe şi se aşază pe farfurioare. Se adaugă boabele de struguri bine spălate şi scurse de apă şi prunele spălate, curăţate de pieliţă şi sâmburi şi tăiate în două. Se stropesc cu rom amestecat cu miere şi scorţişoară. Se ornează cu frişcă.

Salată de diferite fructe

3 mere parfumate, 3 banane, 1 ½ portocală sau grapefruit, 6 linguriţe de alune (arahide) prăjite şi tăiate mărunt, 6-12 linguri cu frişcă, 12 linguri cu vin alb, 6 linguriţe cu zahăr pudră, coaja rasă de portocală.

Vinul, împreună cu zahărul, alunele şi coaja rasă de portocală, se toarnă peste fructele spălate, curăţate şi tăiate în cubuleţe. Se amestecă totul şi se lasă la rece. Salata se serveşte ornată cu frişca.

Dosarele frumuseţii

Machiaj diferenţiat

Nu vă spunem o noutate, fiecărei vârste i se potriveşte un anumit machiaj. Astfel, dacă la 25 de ani primează naturalul, la 35 se urmăreşte ca machiajul să dea o mină bună. La 45 de ani prin machiaj adesea femeile urmăresc resculpturarea obrazului. Altfel spus, accentul se pune pe corectarea micilor imperfecţiuni, mascarea cearcănelor sau a ridurilor. Aceasta înseamnă că machiajul devine mai sofisticat şi presupune o tehnică perfectă. (Eventual, la început puteţi cere sfatul unei cosmeticiene).

Valabil pentru orice vârstă este folosirea unor produse cosmetice de cea mai bună calitate. Obrazul dv. merită!

Pentru dumneavoastră, doamnă

Api Estetic acordă cititoarelor noastre o reducere cu 10% a costului tratamentului cosmetic şi de îngrijire corporală, pe baza talonului de mai jos:

TALON nr. 40
Valabil până pe data de: 10 OCTOMBRIE 2002

Nume _____

Prenume _____

Doresc un tratament cosmetic la **API-ESTETIC,**
Bucureşti, Str. C.A. ROSETTI nr. 31
Telefon: 2113827; 092824212.

REDUCERE 10%

Pentru părinţi

PLEDOARIE PENTRU SPORT

Departe de a fi o plăcere ieftină, sportul este o veritabilă şcoală a vieţii. Practicarea sportului de către copii este o garanţie a unei dezvoltări fizice şi psihice armonioase. În aceste condiţii, ezitărilor părinţilor privind capacitatea copiilor spre sport trebuie să li se răspundă, invariabil, afirmativ. Sportul îi fortifică pe copii şi, de cele mai multe ori, le amplifică rezultatele la învăţătură. Pentru un copil este prea dur să stea 8 ore pe zi, imobil, la un birou, concentrat. Unul sau două antrenamente pe săptămână la un club sportiv i-ar putea facilita eliminarea stresului. Copilul se va simţi mai dinamic, pe plan fizic şi intelectual.

Practicând un sport într-un club, în afara şcolii şi familiei, copilul are ocazia de a face noi cunoştinţe, în medii diferite. Se nasc astfel prietenii puternice între tinerii cu pasiuni comune. În cazul celor timizi, sportul îi ajută să iasă din propria cochilie. Antrenându-se, copilul vede cum îşi poate depăşi performanţele. Se cunosc astfel posibilităţile fizice, mentale, dar şi limitele sale. A face sport înseamnă a şti să câştigi fără „să-ţi pierzi capul" şi să pierzi fără să te afunzi. Sportul dezvoltă încrederea în sine, voinţa, gustul de efort, calităţile sportive.

Şi, un lucru foarte important, copilul va învăţa să aplice, în viaţa de fiecare zi, „fair play"-ul învăţat în sport.

Pagină realizată de
ECATERINA BĂTRÂNEANU

Remedii naturale

COMPRESE CU MIERE PENTRU OCHII OBOSIŢI

Suprasolicitarea ochilor prin practicarea unor meserii care solicită în mod deosebit vederea poate duce adesea la senzaţia de oboseală a vederii, uneori chiar la impresia de scădere a acuităţii vizuale. Medicina tradiţională are însă un leac patentat împotriva acestei stări de disconfort:

◆ *Comprese cu miere.* Se dizolvă o linguriţă cu miere într-un pahar cu apă călduţă şi se aplică pe ochi comprese care se ţin circa jumătate de oră.

◆ Un efect la fel de reconfortant îl au şi *compresele cu ceai de pelin sau de muşeţel.*

APĂ CU SARE CONTRA DURERILOR DE GÂT

Apropiata toamnă aduce cu ea şi nelipsitele răceli însoţite de dureri de gât. Cum putem rezolva această neplăcere?

◆ *Inhalând aburi de apă cu sare.* Într-un vas se pune un pumn de sare peste care se toarnă aproximati 2 litri de apă clocotită. Se ţine capul acoperit cu un prosop aplecat deasupra vasului şi se inhalează aburii calzi, care fac foarte bine căilor respiratorii.

◆ *Făcând gargară,* de mai multe ori pe zi, cu un amestec din *două picături de ulei de cimbru şi două picături de ulei de ienupăr* (se cumpără de la Plafar), puse într-un pahar cu apă călduţă.

◆ *Bând cu înghiţituri mici* un amestec format din *două linguri de zeamă de lămâie cu două linguri de apă călduţă.*

APĂ DE ROZE, BUNĂ PENTRU TUSE

Tusea de nestăpânit, provocată chiar şi de o banală răceală, poate fi învinsă dacă:

◆ *Inhalaţi* un amestec de 10 ml de apă de roze amestecată cu câte 2-3 picături de ulei de lavandă, ulei de isop şi ulei de ienupăr, pe care le puneţi într-un vas în care turnaţi apoi 2 litri de apă clocotită.

◆ *Vă preparaţi „un medicament"* dintr-un gălbenuş de ou care se freacă bine cu o linguriţă de miere, peste care se toarnă apa în care au fiert două linguriţe de tărâţe (circa o cană).

3 alimente de bază la micul dejun

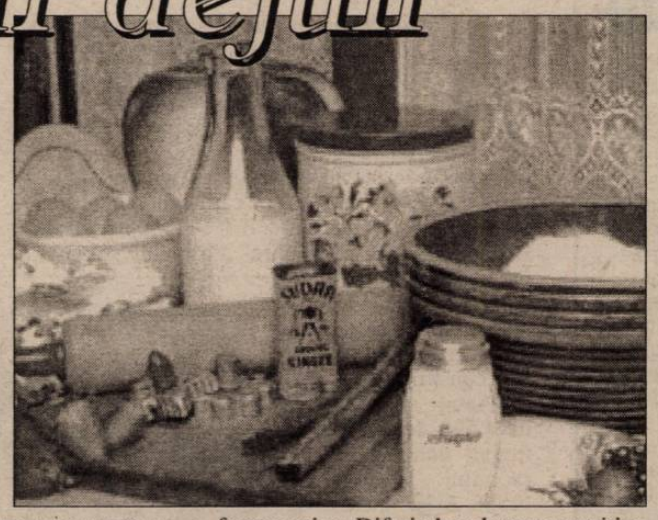

Că peste micul dejun nu ar trebui să sară nici o persoană interesată de păstrarea sănătăţii e un lucru ştiut. Important este şi ca acesta să se compună din alimente capabile să furnizeze acele elemente de care organismul are nevoie:

1. Produsele *lactate* (brânză, iaurt etc.) – fără de care raţia zilnică de calciu nu poate fi completată de mâncarea specifică celorlalte mese principale.

2. Produse *cerealiere* (fulgi de cereale, pâine, biscuiţi etc.) – care asigură o eliminare lentă a zahărului din organism, fiind o sursă constantă de nergie.

3. Produse *lichide* (lapte, ceai, suc de fructe etc.) – care au rolul de a restabili echilibrul hidric de peste noapte şi de a asigura o bună hidratare în următoarele ore ale zilei.

La această categorie de bază de alimente se pot adăuga *fructe sau unt* (bogate în vitamina A), *produse din carne sau ouă* (surse principale de proteine), condiţia fiind să se ţină seama peste zi de prezenţa lor la micul dejun, drept pentru care următoarele mese să fie compuse din alte alimente.

Micul dejun este singura masă care nu reprezintă nici un pericol de îngrăşare, dovadă că majoritatea regimurilor de slăbire recomandă un mic dejun echilibrat. Chiar dacă micul dejun copios este recomandat în special copiilor, gravidelor şi vârstnicilor, ca masă principală a întregii zi, este la fel de sănătos pentru persoanele foarte active. Diferitele substanţe nutritive ingerate dimineaţa sunt utilizate de organism pe parcursul întregii zile, în timp ce acelea de la masa de prânz şi în special de la cină sunt stocate, fiind adevărata sursă de îngrăşare. În plus, pentru ca în jurul orei 11 să nu apară clasica senzaţie de foame care-l face pe cel ce sare peste micul dejun să se uite des la ceas în aşteptarea orei mesei de prânz, e preferabilă „lăcomia" de dimineaţă.

Dr. ANDREI ONU vă răspunde

R.D. din Galaţi. Numeroasele întrebări pe care vi le puneţi (şi ni le puneţi şi nouă) sunt firesti: „O să mă vindec?", „La ce pot să mă aştept de-aici încolo?", „Tratamentul va fi dureros?" etc. Pentru a înţelege şi accepta mai uşor problema dv. trebuie să porniţi de la premisa reală că fiecare caz este diferit, în timp ce răspunsurile care vi se pot da sunt de cele mai multe ori rezultatul statisticilor. Altfel spus, organismul dv. poate reacţiona diferit de cel al altor persoane, adică surprinzător de bine, iar vindecarea poate avea toate şansele. Aşa cum tratamentul fiecărui pacient este individualizat, la fel şi strategia de acceptare a noii situaţii în care vă aflaţi trebuie particularizată. Pentru că sunteţi – după cum spuneţi – o persoană care preferă să ştie adevărul „oricât ar fi el de crud", încercaţi să-i faceţi pe membrii familiei dv. să înţeleagă că aveţi nevoie de comunicare, dar nu de o protecţie care vă dă sentimentul de om handicapat. Străduiţi-vă să aveţi un stil de viaţă cât se poate de normal. Continuaţi să mergeţi la serviciu, odihniţi-vă însă cât mai mult, asiguraţi-vă o nutriţie bună, participaţi la tot felul de evenimente relaxante şi plăcute. Luaţi fiecare zi aşa cum este, concentraţi-vă pe vindecare, fără să risipiţi energia făcând planuri pe termen lung care, justificat sau nu, ar putea deocamdată să vă deprime. Toate acestea vă pot îmbunătăţi nivelul de energie şi pot stimula celulele sănătoase. Dacă aveţi o zi mai dificilă, treceţi cu toate forţele peste ea şi mergeţi mai departe, nelăsând loc ideii că boala vă conduce viaţa. Deşi unii ar putea să nu observe schimbările fizice aduse de boală, dv. cu siguranţă le veţi observa; dar, tocmai de aceea grija pe care v-o acordaţi pentru a avea o imagine cât mai bună fizică şi psihică este foarte importantă.

Reacţia la diagnosticul de cancer

Pagină realizată de
AURORA POPESCU

PILULĂ CONTRACEPTIVĂ contra acneei

A fost odată... când pe seama pilulei contraceptive se arunca vina apariţiei acneei. Azi, dimpotrivă, pilula contraceptivă vine în ajutorul fetelor şi tinerelor femei care suferă de acnee. Numai că nu e vorba de orice pilulă, ci de cele mini-dozate, din generaţia a treia, care au la bază progestative mai puţin sau deloc androgenice. De fapt, „regina" în domeniul anti-androgenic şi deci anti-acneic este, după cum susţin francezii, aşa-numita „Diane 35". Pe lângă faptul că

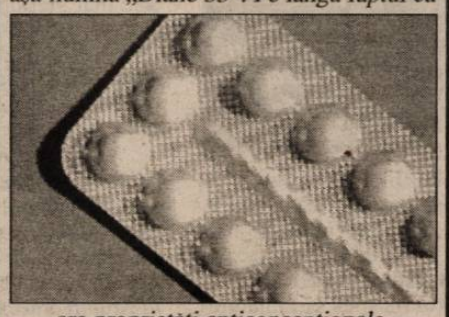

are proprietăţi anticoncepţionale, aceasta mai are meritul de a acţiona direct asupra celulelor responsabile de secreţia de sebum şi, implicit, de producerea acneei. Rezultatele se observă după folosirea pilulei contraceptive timp de 2-3 luni. Dar, după cum se ştie, alegerea unui anumit sortiment de pilule contraceptive, cel mai potrivit persoanei care urmează să le folosească, este de competenţa medicului.

Cocktail salvator în atacul cardiac

Potrivit rezultatelor preliminarii ale unui studiu prezentat recent la congresul anual al Societăţii europene de cardiologie, injectarea unui amestec de glucoză, insulină şi potasiu unui pacient care a suferit o criză cardiacă, dar care nu a provocat leziuni importante inimii, creşte şansele de supravieţuire ale individului.

Profesorul în cardiologie Lars Ryden de la Institutul Karolinska din Stockholm, susţine că administrarea acestui cocktail la puţin timp după ce pacientul cu criză cardiacă a fost adus la spital, este o manevră terapeutică în măsură să reducă riscurile de deces survenit de obicei în prima lună de la accident. Cum explică omul de ştiinţă acest efect benefic? În momentul atacului cardiac, muşchiul cardiac, luptând să supravieţuiască, îşi accelerează metabolismul, ceea ce induce un consum mai mare de glucoză, care este principalul carburant al celulelor. Insulina, prezentă în cocktail favorizează transportul de glucoză în celule. Dar, cum insulina provoacă totodată un aflux de potasiu în celule, fapt care face ca nivelul din sânge al acestuia să scadă, e nevoie ca în cocktail să fie adăugat şi potasiu pentru a compensa acest efect.

Studiul s-a efectuat pe 940 de pacienţi care, după ce au suferit un atac cardiac, au fost spitalizaţi şi supuşi tratamentului: jumătate dintre ei au primit intravenos aproximativ doi litri de soluţie (glucoză, insulină, potasiu), timp de zece ore. Rata mortalităţii după 30 de zile în rândul pacienţilor care au beneficiat de acest tratament a fost semnificativ mai bună: 5 pacienţi, în timp ce în grupul celor cărora nu li s-a administrat soluţia pe bază de glucoză au decedat 18.

Grefa de inimă şi sarcina

O grefă de inimă sau de bloc inimă-plămân efectuată unei femei exlude orice posibilitate de a da naştere unui copil? În nici un caz, susţin cercetătorii americani de la o clinică din Philadelphia. Analizând dosarele medicale a 42 de femei care au recurs la transplant cardiac sau pulmonar sau chiar la o grefă de bloc inimă-plămân, medicii au constatat că pacientele au totalizat ulterior un număr de 43 de naşteri. Toţi copiii au supravieţuit şi numai doi dintre ei au moştenit boala mamelor lor, care beneficiaseră de transplant pulmonar, considerat responsabil de creşterea riscurilor de declanşare a complicaţiilor în timpul sarcinii. Singura problemă înregistrată de gravidele cu transplant a fost că au născut înainte de termen, bebeluşii având implicit o greutate mică la naştere. Dar, cu îngrijiri medicale au supravieţuit şi s-au dezvoltat până la urmă normal. O recomandare există totuşi: după transplant, femeile să aştepte cel puţin doi ani până la a rămâne însărcinate.

ANEMIA, o problemă a vârstnicilor?

Fie că e vorba de femei, fie de bărbaţi, persoanele aflate la vârsta a treia nu sunt în mod deosebit expuse riscului carenţei de fier, aşa cum se spune adesea. Ba chiar ele nu au tot atâta nevoie de fier cât au copiii, gravidele, femeile în perioada menstruaţiei sau sportivii, deşi adesea când se vorbeşte despre persoanele cu risc de a face o anemie, bătrânii sunt trecuţi în aceeaşi categorie. De ce se întâmplă acest lucru? Deoarece într-adevăr există numeroase cazuri de anemie în grupa vârstnicilor, din cauza lipsei poftei de mâncare sau unei avansate stări de denutriţie, datorată mijloacelor materiale modeste, care nu permit o alimentaţie corectă. Şi, din nefericire, anemia vârstnicului trece de cele mai multe ori neobservată. Simptomele care anunţă instalarea unei anemii – oboseală, paloare, palpitaţii, dificultăţi de respiraţie etc. – sunt puse pe seama uzurii organismului şi deci considerate „firesti" sau a prezenţei unor boli cronice. Dar, susţin cercetătorii preocupaţi de acest subiect, firesc este ca în primul rând cei din anturajul unui vârstnic şi nu în ultimul rând medicul de familie să se gândească la posibilitatea existenţei unei anemii. Se poate corecta printr-o alimentaţie raportată la nevoile vârstei din punct de vedere caloric, nutriţional şi cantitativ. În plus, prin suplimente de fier. Anemia este uşor de depistat (printr-o analiză a sângelui) şi totodată uşor de corectat, când ea se datorează carenţei de fier.

Când frigiditatea unui partener generează frustrarea celuilalt

Sexualitatea

Dr. CONSTANTIN LIVIU PANAINTE
(Spitalul CFR – Iaşi)

– Corespondenta noastră Amalia (Bârlad-28 de ani) ne transmite o scrisoare emoţionantă şi interesantă: ***„Sunt căsătorită de 4 ani şi am doi copii. Mi-am început viaţa sexuală la 19 ani, partener fiindu-mi actualul meu soţ. Am o mare problemă şi cred că mă puteţi ajuta: îl iubesc pe soţul meu, nu-mi displace şi nu mi-e teamă să fac dragoste cu el, dar nu-mi doresc acest lucru. Pe mine nu mă deranjează, dar soţul meu se simte frustrat pentru că aş face-o din obligaţie. Este un soţ foarte tandru şi atent. Probabil că multor bărbaţi nu le pasă ce simt soţiile lor. V-aş ruga ca pe lângă un răspuns privind frigiditatea mea, să-mi daţi câteva adrese ale unor cabinete de sexologie din Iaşi care să trateze şi probleme ale familiilor."***

– Stimată Doamnă Amalia, tulburările sexuale ale femeii se pot împarţi în două mari categorii: 1. probleme ale conjuncţiei sexuale şi 2. probleme ale reflexului orgasmic. Grăbindu-ne să răspundem cu prioritate problemei priuncipale care vă preocupă, vom începe cu a doua categorie, şi anume cu *problemele reflexului orgasmic (frigiditatea).* Aici este vorba de câteva aspecte.

● Frigiditatea parţială: este vorba de femeia adultă care nu ajunge la orgasm decât printr-o singură zonă orgasmogenă, vaginul ramânând „mut"; alte femei însă nu au decât orgasm vaginal şi se declară „istovite" prin mângâieri clitoridiene.

● Lipsa permanentă, totală, a orgasmului este imposibilitatea de a atinge orgasmul prin manevre fiziologice deliberate, oricare ar fi zona erogenă solicitată de partener sau de femeia însăşi. Astfel definită, afecţiunea pare destul de rară, multe dintre femeile declarate anorgasmice ignorând experimentarea autoerotică.

● Lipsa capricioasă a orgasmului este un sindrom mult mai frecvent, ca şi la bărbaţii cu erecţie capricioasă, reacţia sexuală putând fi perturbată în funcţie de circumstanţe, de partener.

MIHAELA DOROBANŢU

UNICATE VEGETALE

Un „dihor" în lumea verde

Cea mai mare şi mai urât mirositoare plantă din lume, poreclită şi „Diavolul verde", supravieţuieşte numai în câteva grădini botanice din Europa şi America de Nord. Atunci când înfloreşte, această raritate poate atinge înălţimi de 3,5-3,8 metri, iar diametrul întregii cupe este de aproximativ trei metri. În primele opt ore de viaţă, mirosul răspândit de acest gigant vegetal este asemănător cu cel al „elefantului mort". Şi asta pentru că substanţele volatile predominante sunt similare compuşilor organici care se formează atunci când un corp începe să se descompună. După aceste ore de groază, în care specialiştii se apropie de ea purtând măşti de gaze, floarea îşi potoleşte „atacul" şi după trei zile moare, planta intrând în somnolenţă până în anul viitor.

În anii '30, „diavolul verde" a fost descoperit în Sumatra, singurul loc unde creştea şi de unde a dispărut. Băştinaşii o foloseau pentru prepararea unor mâncăruri şi a unor leacuri. Însă renumele ei era unul foarte prost, nu numai datorită mirosmelor respingătoare. Forma florii, spune o tradiţie din Sumatra, era considerată a fi limba unui spirit malefic şi, dacă era văzută de fetele necăsătorite, blestemul de moarte se revărsa asupra lor. Denumirea ştiinţifică – Amorphophallus titanum – conservă acest renume, însemnând „falusul uriaş şi diform". Interesant este şi faptul că cercetătorii nu au descoperit nici astăzi substanţele utile tămăduirii bolilor de stomac pe care le foloseau indigenii.

FUJI
Muntele frumos

Aparent, numai două din cele trei simboluri tradiţionale japoneze sunt pline de viaţă: gheişele şi sakura (floarea de cireş). Al treilea element este unul mineral, Muntele Fuji, însă legendele şi însăşi evoluţia sa geologică l-au transformat de mult într-un personaj viu. Niponii spun îi Fuji-san, adică Domnul Fuji („Frumosul").

Deşi originile acestui vulcan compus (are fisuri laterale pe unde iese materie vulcanică, simultan sau separat de activitatea craterului central) se pierd în negurile vremurilor preistorice, tradiţia spune fără ezitare că Fuji este fiul giganticului personaj mitologic Daidara Bochy, care l-a ridicat exact la 6 iunie anul 286 î.Ch.! Tatăl îşi iubea ca pe ochii din cap progenitura, dar în anul 781 d.Ch. Daidara s-a îndrăgostit de o prinţesă şi şi-a uitat copilul. Acesta s-a înfuriat pentru prima oară în acel an, iar de atunci şi până-n zilele noastre s-au mai produs 15 erupţii importante. În timpul celei din 1707, Edo (vechiul nume al capitalei Tokyo) a fost complet acoperit cu cenuşă. Înalt de 3.776 de metri, Fuji are un singur rival pe planetă întru perfecţiune geometrică: Muntele Cotopaxi (Ecuador) este un con la fel de bine desenat de activitatea vulcanică. Străbătut de mai multe şosele pentru turişti, acest „Domn frumos" aduce o binefacere spirituală japonezilor în fiecare vară. Răsăritul de soare admirat de pe Fuji se numeşte „goraiko", adică „onoarea de a întâmpina lumina". De asemenea, la altarele shintoiste amenajate în anumite puncte ale potecilor alpine se practică purificarea şi se oficiază nunţi. Mai prozaică, staţia meteorologică de pe vârful Kengamine (supremul pisc) îi ajută pe mult încercaţii locuitori ai Japoniei să sesizeze taifunele pe când se află la 800 de kilometri de ţărm. Tot la această bază ştiinţifică, japonezii pot simţi ce înseamnă temperaturile de minus 45-50 de grade, fără să se deplaseze la Polul Nord.

Parcă urmărind legenda naşterii sale, Fuji, unicul copil al lui Daidara, s-ar putea transforma în „doi gemeni". Din cauza unui abis cu adâncimea de 2.800 de metri, aflat în pântecul său, în secolul viitor s-ar putea ca minunatul său crater să se despice în două. Ar fi o grea lovitură pentru spiritul japonez şi de aceea soluţiile tehnico-ştiinţifice de prevenire a acestei „impietăţi" sunt discutate şi-n Parlamentul de la Tokyo.

De ce tace Sfinxul?

Atunci când vom reuşi să pătrundem în interiorul Sfinxului, când vom descifra inscripţiile aflate în camerele sale şi când vom restabili galeriile care-l leagă de piramida lui Kefren, acest enigmatic monument va rupe, în sfârşit, tăcerea. Această idee, hazardată pentru unii, a fost emisă acum un secol de către arheologul francez Louis Contouye. În anii 1902-1905 se desfăşura prima mare „dezgolire" a trupului Sfinxului, îndepărtându-se nisipul deşertic până la nivelul platformei naturale pe care a fost construit.

Sfinxul natural din Munţii Măcinului (Dobrogea)

Acum mai bine de 4.500 de ani, în timpul domniei faraonului Kefren (2558-2532 î.Ch.), în apropiere de piramida suveranului – urmaş al lui Keops – a „apărut" protectorul sufletului său, Sfinxul. Specialiştii spun „apărut" pentru a-şi manifesta uimirea pentru randamentul extraordinar al constructorilor egipteni din acele vremuri. Pe perioada unei domnii de 26 de ani, pe platoul de la Giseh au fost durate atât piramida lui Kefren, cât şi o „monstruoasă" statuie de 57 de metri lungime şi 20 înălţime. Cărui scop servea acest monumentalism? Doar orgoliul şi excentricitatea faraonului au fost motivele?

Termenul din egipteana veche care denumea Sfinxul, preluat apoi de greci, însemna *statuie vie*. Leul cu cap de bărbat (figura lui Kefren, probabil) nu este neapărat un simbol al forţei (deşi are funcţia de gardian), ci unul al tăcerii veşnice. Cele mai noi teorii leagă acest înţeles al „pietrei vii" de relaţiile dintre vechii regi egipteni – în special cei din dinastia a IV-a, Keops, Kefren şi Mikerinos – şi societatea secretă a preoţimii, deţinătoarea unor cunoştinţe privind atât istoria predinastică a Egiptului, cât şi informaţii ştiinţifice despre viaţă. Disproporţionat de mari sunt labele din faţă ale Sfinxului – 15 metri lungime – faţă de cele posterioare. De ce? Orientarea foarte precisă, spre răsărit şi spre Nil, generează o legătură directă între ochii „leului" – aflaţi la 8,5 metri înălţime – şi zeul Soarelui, suprem în panteonul egiptean. Această axă est-vest a trupului formează împreună cu diagonalele bazelor celor trei piramide de pe platoul Giseh „triunghiurile sacre", în care sunt puse în evidenţă celebrele numere „pi" (3,14) şi „numărul de aur" (1,618), care, de fapt, aveau să fie descoperite mult mai târziu de către geometrii greci.

Poziţionarea şi dimensiunile colosale ale Sfinxului au condus la o concluzie cvasi-unanimă a cercetătorilor: complexul de la Giseh ascunde mesaje codificate geometric şi trigonometric. Se bănuieşte că între toate „piesele" plasate acolo în timpul dinastiei a IV-a există legături subterane care se intersectează şi care conduc spre săli de iniţiere şi/sau biblioteci ale elitei vechiului cler egiptean... Este oare întâmplător că pe stela dintre labele anterioare ale Sfinxului este inscripţionat „visul lui Tutmes al IV-lea"? Textul spune că acest bărbat a ajuns faraon (în dinastia a XVIII-a, 1500 î.Ch.) pentru că în vis Sfinxul i-a spus să-i înlăture nisipul care-i ajunsese până peste gât. Se pare că atunci a fost prima şi ultima oară când „leul" s-a adresat unui om. Pe de altă parte, Sfinxul a fost conceput ca un monument al tăcerii şi pentru că cele mai preţioase informaţii din interiorul său ar fi avut copii păstrate de-a lungul generaţiilor şi care ar fi ajuns în cele din urmă în Biblioteca din Alexandria. Aceasta a fost distrusă, însă Sfinxul rămâne, deocamdată, un seif din piatră de nepătruns fără a i se aduce daune ireparabile.

NOTĂ: În România se găsesc mai multe formaţiuni stâncoase a căror înfăţişare specială le-a atras denumirea de sfincşi. Natura a fost aceea care a sculptat, prin eroziune, „fizionomii umane", iar asocierea cu Sfinxul de la Giseh s-a impus prin măreţia şi misterul lor. Cele mai renumite se află în Munţii Bucegi şi în Munţii Măcinului.

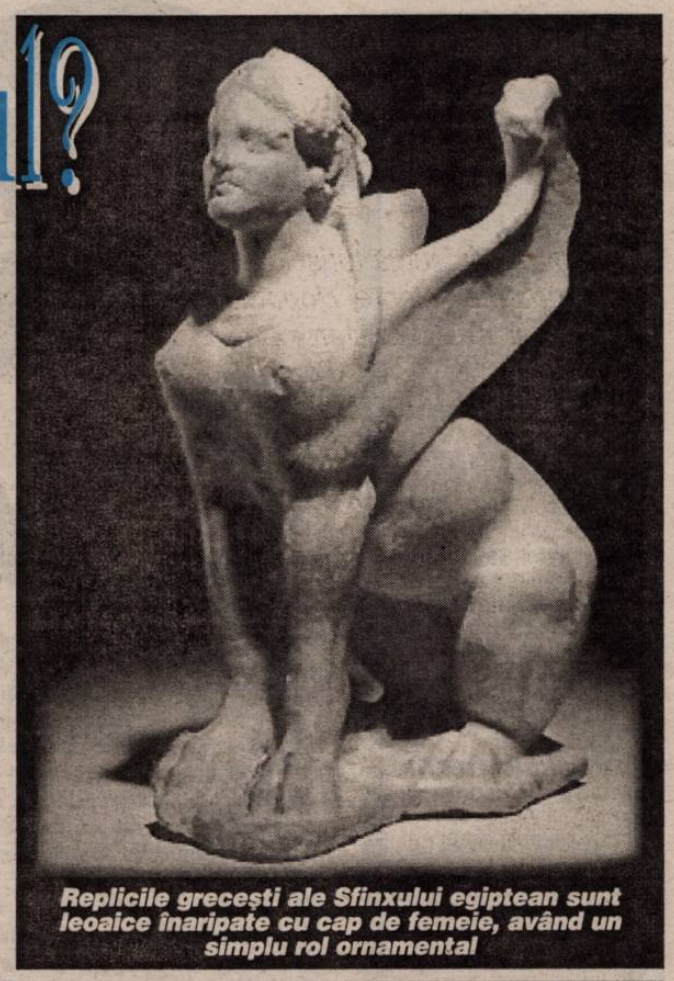

Replicile greceşti ale Sfinxului egiptean sunt leoaice înaripate cu cap de femeie, având un simplu rol ornamental

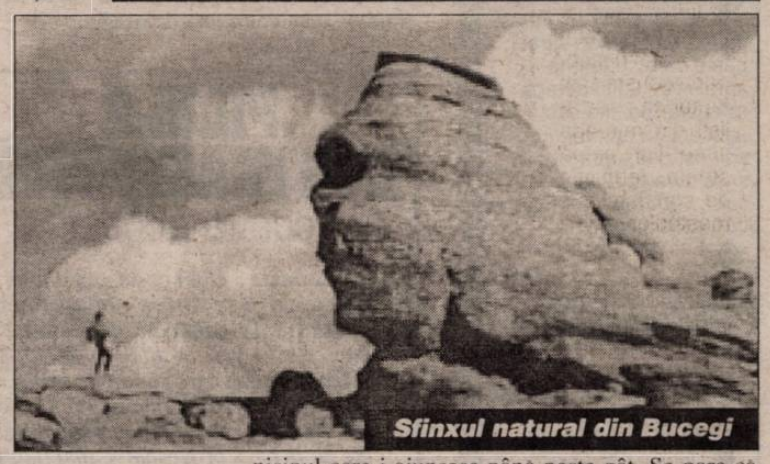

Sfinxul natural din Bucegi

Vedere din faţă a Sfinxului, unde sunt puse în evidenţă uriaşele labe anterioare şi inscripţia lui Tutmes al IV-lea

ÎN CULISELE CAPODOPERELOR

Salvador Dalí şi obsesia gloriei

„Văzând că oameni ca Cervantes şi Columb au sfârşit-o rău şi în nevoie, am luat precauţia, mai întâi, să merg de tânăr şi pe la închisoare şi să nu întârzii prea mult în a-mi construi propriul muzeu..." Astfel vorbea despre sine Dalí în ziua când a împlinit şaptezeci de ani (1978), admirându-şi propriile opere din Muzeul-Teatrul său din Figueras, Spania – localitatea sa de baştină. De fapt, septuagenarul campion al excentricităţilor de tot felul se autodeclarase „artist de geniu" şi „cel mai celebru artist suprarealist" încă din perioada sa americană (1939-1948), când şi-a organizat prima expoziţie retrospectivă majoră şi şi-a publicat autobiografia „The Secret Life" (1942). Căutându-şi cu obstinaţie popularitatea (după ce suprarealiştii îl stigmatizaseră pentru simpatia faţă de Hitler şi Franco), Dalí nu s-a mulţumit să creeze opere „halucinant de expresive", ci s-a implicat cu talentul său sclipitor şi agresiv în arta vestimentară, a bijuteriilor şi chiar a desenelor animate, pentru studiourile Walt Disney.

„Somnul"

Care artist suprarealist s-a mai declarat „observator paranoic al magiei universului"? Cine a mai îndrăznit să afirme că transpune în imagini obsesiile şi fantasmele erotice de tip freudian şi că unele picturi ale sale sunt rodul „obiectivării propriilor stări de delir"? Unul dintre răspunsuri ar putea fi: acela care plantează lui Venus din Milo sertare în loc de sâni...

Biografii lui Dalí, dincolo de interpretările uneori divergente asupra indubitabilei sale genialităţi, sunt unanimi în a o considera pe Gala (prima soţie a lui Paul Eluard) nu numai unica femeie din viaţa lui (începând din 1929), ci şi muza şi agentul său comercial. Dar şi faţă de această iubită şi nevastă Dalí a rămas tot Dalí. Începând din 1970, când Gala s-a mutat în castelul Pubol (unde avea să moară în 1982), cei doi se vizitau numai pe baza unor invitaţii scrise, la iniţiativa soţului, evident... Inegalabilului suprarealist nu i-au scăpat (prin arta sa) nici perioada nucleară, nici cea a muzicii pop, nici cea a hologramelor. Străduindu-se să înţeleagă şi să reproducă ceea ce se întâmplă într-un atom, Dalí a imaginat şi fotografiat zborul unei pisici (nucleul) printre picături de apă (electronii) aruncate dintr-o găleată. Nici Max Plank, nici Einstein, nici Heisenberg nu s-au gândit la aşa ceva. Pentru ei s-a gândit Salvador Dalí.

Pagină realizată de PAUL IOAN

Misterul corăbiilor din Pisa

Pisa, cunoscută turiştilor din întreaga lume mai ales datorită celebrei clopotniţe înclinate, ascunde însă şi alte mistere. Unul dintre acestea este „flota" corăbiilor de lemn romane.

O amforă cu vin „vechi de două milenii

Totul a început cu intenţia unui rezident din Pisa de a porni o construcţie pe un teren aflat în proprietatea sa. Numai că după primele excavaţii au ieşit la iveală câteva fragmente de lemn negru. Lucrările au fost sistate şi o echipă condusă de un arheolog s-a prezentat la faţa locului, aflat undeva în apropierea fostului port. Arheologul Stefano Bruni nu şi-a imaginat, ajungând la concluzia că bucăţile de lemn aparţin unei corăbii romane foarte bine păstrate, faptul că în acel loc vor fi descoperite, în numai cinci luni, nu mai puţin de *nouă* asemenea corăbii, poate, cel mai mare grup de vase străvechi descoperite într-un singur loc. Încercând să le dateze, Bruni a ajuns la concluzia că navele romane descoperite în solul mâlos fuseseră construite între secolul al II-lea î.Ch. şi secolul al V-lea d.Ch. Până la urmă, cercetările s-au extins de-a lungul unui patrulater lung de 100 m şi lat de 50, de mărimea unui stadion de fotbal, din adâncurile căruia au ieşit la iveală mărturii de acum 2000 de ani. „Descoperirea are importanţă nu doar la nivel local", a declarat profesorul Bruni, „pentru că am descoperit o parte a unui port aparţinând celui mai mare şi mai vechi port mediteranean. Iar în acest port, corăbii intacte, cu lemnul într-o stare excepţională, parcă ar fi fost îngropate ieri". Importanţa acestei descoperiri constă şi în faptul că specialişti din întreaga lume vor putea studia tehnicile de construcţie a meşterilor navali

Mii de lăzi cu alimente pentru export

romani, în vreme ce analiza încărcăturilor din aceste nave descoperite la Pisa – vin, măsline, fructe – şi ele intacte după 2000 de ani, va arunca o lumină nouă asupra comerţului practicat în antichitate. În privinţa materialelor aflate la bordul corăbiilor, şi ele au o poveste de spus. Încărcătura este „ambalată" în amfore sigilate aşezate în ordine şi încă intacte. Amforele conţin vin, cireşe, prune, măsline şi nisip. Analiza nisipului a dus la concluzia că este vorba de un praf roşu. Ce căuta *pozzolana*, cum era numit acest nisip extras din localitatea Pozzuoli de lângă golful Napoli, în amfore? Răspunsul este simplu: în vremea imperiului roman, acesta era folosit ca liant în construcţii. S-au mai descoperit, la bordul navelor, monede, căni, lămpi, lucruri din piele şi chiar spete de porc, dar numai partea dreaptă, poate jamboane afumate sau sărate aduse din Spania.

Există încă păreri împărţite legate de existenţa corăbiilor tocmai în Pisa, având în vedere că, azi, oraşul se află la 11 kilometri de mare. Cum au ajuns corăbiile aici? Aceasta este întrebarea care-i frământă pe arheologi. Explicaţia care câştigă teren vorbeşte despre aluviuni. Acum 2000 de ani, Pisa era un important port maritim de unde flotele comerciale plecau spre Anglia şi Spania pe vremea celui de-al doilea război punic (218-201 î.Ch.). Datorită excavaţiilor lui Bruni, s-a descoperit că aici se afla Porto delle Conche (Portul Bazinelor), un mic lac produs de maree la gurile râului Auser (azi Serchio). Porto delle Conche era, evident, unul dintre cele două cheiuri ale portului Pisa, şi ca în orice port, unele vase s-au scufundat, altele au fost abandonate. Ele au fost

Portul Pisa acum 2000 de ani

Pisa, azi, la 11 km de mare

distruse nu de un eveniment major, ci de mai multe. În mâlul care acoperă corăbiile s-a descoperit existenţa mai multor inundaţii catastrofale (ultima mare inundaţie a avut loc în 1966). Aluviunile aduse de aceste inundaţii succesive, care timp de 800 de ani s-au abătut asupra portului Pisa, au făcut ca uscatul să înainteze în mare, distrugând portul şi îndepărtându-l practic de mare, ajungând astăzi la 11 kilometri de apele Mării Ligurice. Astăzi, Pisa a devenit un muzeu al corăbiilor romane.

GEORGE CUŞNARENCU

DAM-ul un monument naţional

Inima oraşului Amsterdam bate în piaţa Dam-ului, poate cel mai vestit loc din întreaga ţară. În jurul anilor 1270 aici s-a format un sat de pescari care, dezvoltându-se, a luat numele de Amsterdam. În limba vechilor locuitori din nordul ţării, un popor de oameni ai mărilor, cuvântul „dam" înseamnă „dig". Prin digul ridicat aici se punea o barieră sigură fluviului Amstel, separându-l de celelalte cursuri de apă. Oamenii apelor erau în căutare de pământuri fertile şi de adăposturi sigure. Debarcând aici au construit digul pentru a se proteja de maree şi frecventele inundaţii. Era începutul prosperităţii lor. În timp Dam-ul a devenit centrul de adunare a comunităţii, care îşi celebra aici ceremoniile publice şi evenimentele importante. Obiceiul s-a menţinut până în zilele noastre. Dacă în evul mediu aici acostau vapoarele, care urmau să străbată Marea Nordului, ulterior cursul apei a fost modificat, creându-se două canale Damrak şi Rokin, artere importante care traversează Dam-l împărţindu-l în două.

Anii'60 ai secolului trecut au făcut din acest loc un punct de întâlnire pentru faimoşii hipppies, veniţi din toate colţurile lumii. Îi puteai vedea aşezaţi pe pietre şi suportând cu răbdare asaltul porumbeilor. Considerat loc de plecare pentru orice vizitator, este înconjurat de clădiri impunătoare ca Palatul Regal, Noua Catedrală (Nieuwe Kerk), Muzeul Madame Tussand. În centrul pieţii se înalţă un obelisc alb, monument naţional ridicat în memoria victimelor celui de-al doilea război mondial. Conceput după desenele lui J.P. Oud, a fost împodobit cu sculpturile lui J.W. Raedeker.

Patru personaje evocă ororile războiului, o femeie cu un copil în braţe reprezintă pacea iar oamenii însoţiţi de câini devin emblema rezistenţei împotriva invadatorilor. Pe scările cenuşii, oamenii se aşază răbdători gândindu-se la cei căzuţi în marea conflagraţie. În spatele obeliscului se găsesc 12 urne. Fiecare dintre acestea conţine o mână de pământ din provinciile Ţărilor de Jos, cu excepţia ultimei, care conţine pământ din Indonezia, cea din urmă colonie olandeză.

În 1956 regina Iuliana a dedicat acest monument zilei de 4 mai, considerată „ziua morţilor". În fiecare an, la această dată, suveranii vin aici pentru a se reculege în cadrul unei mari ceremonii închinată morţilor în război. În aceeaşi zi, la ora 8 seara, întreaga ţară păstrează două momente de reculegere în memoria celor căzuţi. Este modul în care un popor îşi manifestă recunoştinţa şi afecţiunea faţă de propria istorie.

IRINA STOICA

◆ *...limba mixtă folosită în porturile Mării Mediterane se numeşte sabir? Este alcătuită dintr-un amestec de franceză şi occitană, spaniolă şi catalană, greacă italiană şi arabă. Prin extensie acest termen se foloseşte pentru orice limbă mixtă.*

◆ *...„nervus probandi" este o expresie latină însemnând: nervul, forţa*

Ştiaţi că...

argumentării? Este argumentul ultim, hotărâtor într-o demonstraţie.

◆ *...Pârvu Mutu (1657-1735) a fost un vestit zugrav de biserici şi iconar român? S-a format în spiritul artei din Ţara Românească dar cunoştea de asemenea pictura din Moldova.*

◆ *...pisica-de-mare este o specie de peşte cu scheletul cartilaginos, cu corpul rombic, turtit, lipsit de solzi, lung de 60-70 cm? Este rar în apele româneşti.* (I.S.)

Viitorul aparţine spaţiului

CAPITALA ASTRONAUTICII MONDIALE

După 45 de ani de la lansarea primului satelit artificial al Pământului, la Houston, sediul Centrului de zboruri spaţiale americane, între 10 şi 19 octombrie a.c., se va desfăşura cel de-al doilea Congres Spaţial Mondial, care include al 53-lea Congres internaţional de astronautică şi cea de-a 34-a Adunare generală a Consiliului de cercetări spaţiale (COSPAR). Organizatorul şi gazda congresului este Institutul American pentru Aeronautică şi Astronautică (AIAA), lucrările lui urmând a se desfăşura sub auspiciile Academiei de Ştiinţe a SUA şi având ca temă „Noua faţă a Spaţiului"!...

La aceste prestigioase manifestări ştiinţifice trebuie adăugate şi simpozioanele organizate în colaborare cu ONU – dedicate cooperării şi folosirii spaţiului în scopuri strict paşnice, precum şi o amplă Expoziţie spaţială, la care, pe o suprafaţă de 32.000 mp, expun peste 100 de firme şi companii aerospaţiale din întreaga lume.

Organizatorii şi sponsorii, în frunte cu firma BOEING, estimează că în cele 10 zile ale Congresului, Houston-ul (vezi imaginea alăturată), o adevărată „capitală a astronauticii mondiale", va adăposti peste 13.000 de participanţi, care se vor afla în mijlocul problematicii viitorului astronauticii. În sălile şi foaierele Centrului de congrese „G.R. Brown" urmează a fi prezentate peste 5.000 de comunicări ştiinţifice şi referate tehnice, susţinute zilnic în aproximativ 40 de secţiuni, la care se adaugă simpozioanele, mesele rotunde precum şi cele peste 36 de şedinţe plenare, consacrate celor mai actuale tematici ale investigaţiei spaţiale.

În ce priveşte mentalitatea proprie acestui excepţional eveniment astronautic, este suficient să citâm cuvintele lui Jim Albaugh, preşedintele consorţiului Boeing Space Communications şi leader al organizatorilor: „...Animaţi de acelaşi spirit al cooperării internaţionale... participanţii veniţi din aproape toate ţările globului vor

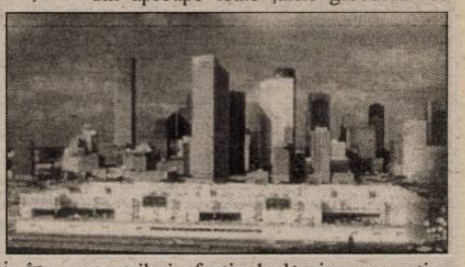

contribui efectiv la lărgirea cunoştinţelor asupra spaţiului şi la o tot mai amplă utilizare a acestuia pentru o mai bună înţelegere şi cooperare internaţională, în beneficiul creşterii calităţii vieţii pe Terra!"...

În numărul următor, care apare chiar în ziua deschiderii Congresului, ne vom referi la unele din cele mai importante teme puse în dezbaterea unor prestigioşi oameni de ştiinţă invitaţi la congres; până atunci, pentru cei interesaţi despre congres, respectiv despre oraşul texan Houston, le sugerăm să apeleze site-urile: http://www.aiaa.org/WSC2002/about logistics.reg.cfm respectiv, http://www.houston-guide.com.

Prof. dr. FLORIN ZĂGĂNESCU

MEDICUL FARAONILOR

Zeița Nephtis (sora lui Isis), una dintre cele 22 de divinități descoperite în apropierea mormântului

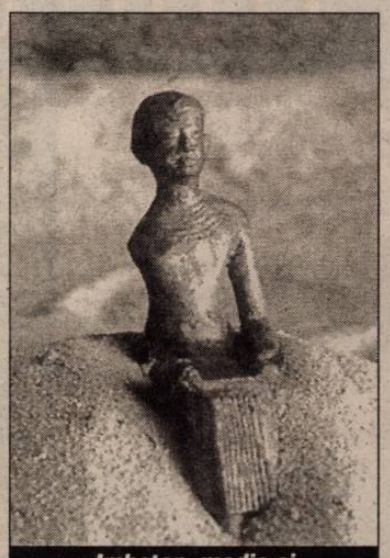

Imhotep, medic și constructorul piramidei lui Djoser, considerat inventatorul științei medicale

Trusă chirurgicală compusă din cuțite pentru disecție, dălți, pense și ace din bronz.

Isis, zeița protectoare a sănătății

De patru luni de săpături și de mult noroc a avut nevoie o echipă de arheologi pentru a descoperi, la 21 m adâncime, sarcofagul lui Qâr, medicul regal al unor suverani din cea de-a V-a dinastie egipteană, într-un mormânt aflat în complexul marilor piramide, la câțiva kilometri de marginile capitalei Cairo. După primele săpături a fost descoperit un perete gravat cu hieroglife pe care se putea citi numele proprietarului și funcția sa. Neîndoielnic este cel mai vechi mormânt al unui medic exhumat vreodată în Egipt. Un mormânt datând din Vechiul Imperiu care a scăpat de jefuitori timp de 4500 de ani! Printre obiectele descoperite figurează 20 de statui din bronz, toate asociate universului medicinei, instrumente chirurgicale, 30 la număr, și o masă de ofrandă din alabastru. O descoperire remarcabilă, de o valoare unică. Este pentru prima oară când arheologii au avut în față instrumente chirurgicale folosite în Egiptul antic de care au avut cunoștință doar din textele inscripționate pe papirusurile medicale.

(D.M.)

Un coridor care duce spre camera funerară, ornat cu fresce

Statuetă din bronz asociată lumii medicinii

O statuetă reprezentând-o pe zeița Sekhmet, cu cap de leu, care avea puterea de a provoca boli

Paginile secrete ale omenirii

Nunta chimică a lui ROSENCREUTZ

În 1616, la Strasbourg, apărea o curioasă carte în care, sub titlul „Nunta chimică", erau povestite întâmplările prin care trecuse un straniu personaj, destul de în vârstă în momentul acela, numit Christian Rosencreutz invitat la ceremonia căsătoriei unor înalte personalități (se spune că ar fi fost vorba de regele Frederick V al Boemiei și Elizabeta, fiica cea mare a regelui Iacob I al Angliei). Presupusul autor era un pastor luteran, renumit învățat și cunoscut alchimist: Johann Valentin Andrae. „Eroul" nu era nimeni altul decât cel care este considerat întemeietorul Ordinului Rosacrucienilor.

Viața sa a fost o nesfârșită și extraordinară aventură. A copilărit într-o mănăstire unde a învățat greaca, latina și medicina; apoi, la Damasc, a învățat fizica și matematica; la Fez s-a specializat în Cabală, magie și alchimie. După ce a fost expulzat din Spania, unde nu i s-a permis să-și profeseze învățăturile, a revenit în Germania. Aici și-a întemeiat o școală de unde se consideră că a pornit ideea înființării Ordinului Rosacruce. Obligațiile asumate de la început au fost de a se dedica exclusiv vindecării celor bolnavi, fără a cere nici o plată pentru aceasta și de a păstra secretul absolut asupra Ordinului timp de 100 de ani.

Principiile fundamentale ale filosofiei rosacruciene se regăsesc în „Nunta chimică". Căci, la sfârșitul celor șapte zile, fiind făcuți „Cavaleri ai pietrei de aur", ei și însoțitorii săi au trebuit să jure, în fața regelui, întru respectarea unor principii fundamentale. Printre acestea, se obligau să nu închine Ordinul decât lui Dumnezeu Creatorul și Naturii pe care El a făcut-o; să respingă orice vicii; să-și pună priceperea și îndemânarea în slujba tuturor care au nevoie și, în același timp, sunt demni de acest ajutor; să nu folosească nimic din toate calitățile primite pentru a-și câștiga recunoașterea lumii sau a vreunei poziții de autoritate; în fine, să nu încerce să trăiască ...mai mult decât le este dat de Dumnezeu! După ce au jurat, au fost înălțați la gradul de Cavaler și au devenit astfel stăpâni peste Ignoranță, Sărăcie și Boală. La sfârșit, fiecare s-a dus în capela unde se desfășurase și ceremonia nupțială, pentru a-și lăsa acolo veștmintele de cavaleri și colanul Lânii de Aur pe care îl purtase fiecare. Au notat câte un gând, o frază care să fie păstrată pentru eternitate. Alegerea lui Christian Rosencreutz a fost să scrie: „știința cea mai înaltă este să nu știi nimic"...

...Christian Rosencreutz a murit la vârsta de 106 ani – despre Ordinul al cărui întemeietor se consideră că a fost, se mai vorbește și acum. La 120 de ani după moartea sa, în 1604, i-a fost descoperit mormântul: o criptă cu șapte laturi, în centrul căreia se afla un altar cilindric. Când altarul a fost mutat din locul său, a fost descoperită o placă de alamă. Sub ea se afla corpul perfect conservat al lui Christian Rosencreutz, la fel ca și hainele și podoabele cu care fusese înmormântat.

MIHAELA DOROBANȚU

Vechi dansuri populare

„Jocul călușului"

„*Călușul*" sau „*Jocul călușului*" este unul dintre cele mai spectaculoase și vechi dansuri populare românești, răspândit atât în Oltenia, Muntenia, Transilvania cât și în Banat. Astăzi este unanim admis că jocul vine încă din perioada precreștină, fiind practicat de daci ca un dans ritual. Prima mențiune scrisă despre „căluș" o avem din anul 1716, relatare făcută de Dimitrie Cantemir în a sa „Descriere a Moldovei". În timpul lui Cantemir, o echipă de „călușari" era compusă din șapte, nouă sau unsprezece dansatori. Ei își puneau pe cap o coroană de fire de pelin împletite cu diferite flori, fiecare dansator având în mână câte o sabie. Repertoriul cuprindea peste o sută de jocuri, executate într-un ritm foarte vioi, ceea ce stârnea admirația tuturor străinilor ce ne vizitau. Într-o lucrare a scriitorului maghiar Dorzsa Daniel, apărută la Pesta prin 1850 și intitulată „Korniss Ilona", găsim descrierea unor călușari ce-ar fi aparținut lui Mihai Viteazul. Se spune că aceștia au luat parte la serbările date pe o câmpie de lângă Alba Iulia, la 10 octombrie 1599. Călușarii erau recrutați dintre oștenii de luptă, formația fiind sub comanda vornicului Baba Novac. Îmbrăcați cu cămăși albe, lungi până la genunchi, asemănătoare cu cele purtate de țăranii olteni în secolul al XIX-lea, călușarii se încingeau cu chimire de piele încărcate cu bumbi. Pe cap purtau căciuli negre din blană de miel, împodobite cu pene aurite. Fiecare dansator purta în mână câte o bâtă ghintuită cu argint. Jocul foarte spectaculos (chiar și astăzi „Călușul" impresionează prin mișcările și ritmicitatea pașilor) consta dintr-o suită de mișcări, sărituri, îngenuncheri, strigături etc. *Vătaful* (conducătorul jocului) echipei se numea Floreanu, acesta fiind cel mai cunoscut călușar din Muntenia. În timpul jocului călușarii strigau: „Trăiască Mihai Vodă", precum și alte vorbe ce îndemnau la joc cum ar fi „haida-haida".

Călușul din vremea noastră nu diferă mult de cel descris de Cantemir și de scriitorul maghiar amintit. Astăzi, ca și atunci, călușul este dansat numai de bărbați, organizați în grupuri de câte 7-11 dansatori. Cu o costumație aparte, din care nu lipsesc panglicile colorate de la pălărie și clopoțeii de la picioare, fiecare călușar poartă în mână câte o... măciucă. Steagul echipei este împodobit cu flori și panglici colorate și este purtat tot timpul jocului de un *vătaf*.

Datorită virtuozității mișcărilor, „călușul" a intrat în repertoriul multor echipe de dansatori, stârnind admirația spectatorilor de pe întreg globul pământesc. Dans strămoșesc, *Călușul* românesc prinde viață ori de câte ori dansatorii se încumetă să aducă din istorie, lumina.

IOANA PROCA FLORIA

Amprente ale spiritualității

Biserica din Borzești

Puțini conducători ai țării noastre s-au bucurat de atâta dragoste și prețuire ca marele voievod Ștefan.

La rândul său el și-a exprimat dragostea față de popor și încrederea în Cel de Sus ctitorind și înzestrând o serie de locașuri de închinăciune, mai multe decât orice alt domnitor al Moldovei.

Tradiția spune că Ștefan cel Mare s-ar fi născut și copilărit la Borzești, pe Trotuș. Aici a înălțat domnitorul, împreună cu fiul său Alexandru, o biserică cu hramul „Adormirea Maicii Domnului".

Construcția, ridicată cu meșteri locali pe locul legendarului stejar, a început la 9 iulie 1483 și a fost terminată la 12 octombrie 1484. Pisania bisericii spune că aceasta a fost înălțată „pentru rugăciunea sa și pentru pomenirea sfânt răposaților moșilor și părinților lor".

Biserica este realizată după un plan dreptunghiular cu absidă semicirculară, având fațadele de piatră brută, dar cu alese decorații. Fâșii de cărămizi smălțuite, de culoare verde, încing biserica sub nivelul ferestrelor. Tot o asemenea fâșie desparte cele două șiruri de ocnițe din registrul superior.

Pereții laterali sunt decorați cu firide prelungi și câteva trepte duc la intrarea sobră, fără alt ornament în afara ocniței de deasupra.

Câte trei discuri smălțuite, de culoare galbenă, verde și cafenie sunt montate între arhitravele arcurilor.

Biserica este boltită cu trei cupole, dispuse în filă și prinse sub un singur acoperiș. Planul ei pare oarecum alungit, dar raportul între lungime și lățime este același ca la toate ctitoriile anterioare ale voievodului. Pronaosul și naosul sunt fragmentate în travee prin intermediul unor arce duble, transversale. Acestea se prelungesc pe zidurile laterale până la pardoseală, subțiindu-se treptat. Cele două travee ale pronaosului sunt acoperite cu câte o calotă sferică, situată deasupra unui inel cilindric.

Biserica este lipsită de turlă având doar un acoperiș în pante repezi, cu două cruci așezate simetric.

Învăluit în legendă, locașul a înfruntat trecerea timpului, fiind supus unor serioase restaurări în 1905 și 1924.

Cunoscut mai ales sub numele de „Biserica Domnească din Borzești", așezământul este nu doar o oază de liniște și credință, ci și un motiv de pioasă reculegere în amintirea marelui voievod.

IRINA STOICA

IUBIREA, mai puternică decât suferința

Mai erau câteva ceasuri până la lăsarea întunericului, iar Martin și Juliette erau convinși că vor ajunge cu bine la cea mai apropiată cabană de pe acel traseu al Alpilor francezi. Dar capriciile vremii de la munte nu țin seama de entuziasmul celor ce vor să-l sfideze cu temeritatea lor; furtuna a înnegrit în câteva minute orizontul și vântul năpraznic i-a obligat să se refugieze sub o boltă de stânci. Timpul trecea și la un moment dat cei doi au decis să înainteze pentru a nu fi prinși de noapte în plină sălbăticie... Un pas greșit al lui Martin a dezechilibrat-o și pe Juliette și amândoi s-au prăvălit zeci de metri în râpă. Au fost găsiți în dimineața următoare, lucizi dar incapabili să-și simtă picioarele. Salvamontiștii și-au dat seama imediat că ambii aveau coloana vertebrală fracturată.

Accidentul se petrecea doar cu o săptămână înainte ca Martin și Juliette să-și anunțe cunoscuților logodna lor. Amânarea a fost inevitabilă și când au părăsit spitalul, tinerii se aflau în cărucioare cu rotile. Pentru toată viața. Însă cumplita lovitură a soartei, asimilată mai ușor în doi, nu l-a împiedicat pe Martin să-și țină promisiunea, aceea de a-și săruta logodnica „la înălțime". El a comandat o „tricicletă zburătoare" din aluminiu, cu aripi de mătase și cu un motoraș care poate asigura 160 de minute de zbor. Aparatul, numit „Libelula", a fost amenajat pentru două persoane. În acest fel, tinerii cărora destinul le-a încrețit frunțile atât de cumplit pot admira de la înălțime locurile pe care altădată ar fi dorit să le bată cu pasul... În fotografie, cei doi survolează ostrovul pe care se află mănăstirea benedictină Mont-Saint-Michel (în nordul Franței), înființată în anul 966. (P.I.)

De frică, s-a cocoțat în copac!

Atunci când cineva, un vecin, fără îndoială, dar care a refuzat să-și spună numele, a telefonat la unul din posturile de poliție dintr-un orășel din Italia, polițiștii au crezut că fie este vorba de o glumă proastă, fie că au de-a face cu un nebun. Pe scurt, li s-a spus că la o anume adresă, într-un copac, vor găsi o femeie care a ales acest „ultim refugiu", gonită fiind din casă de propriul soț. Imposibil, și-au zis polițiștii, nu că nu ar fi fost conștienți de prea numeroasele acte de violență familială, dar chiar să... te sui în copac, asta era puțin cam mult! Totuși, apelul telefonic fiind înregistrat, un echipaj de poliție s-a deplasat la adresa indicată. Unde, spre stupoarea lor, au găsit într-adevăr o femeie, Tania Dasilva, în vârstă de 41 de ani, cocoțată într-un copac și care afirma cu încăpățânare că ea de acolo nu pleacă pentru că, în primul rând îi este frică de soțul ei, în al doilea rând pentru că... nu are unde să se ducă. Ce se întâmplase a fost relatat direct de Tania: după o ceartă ceva mai violentă, soțul ei o dăduse pur și simplu afară din propria ei casă! Polițiștii s-au oferit să intervină și „să-l pună la punct" pe soț și chiar să solicite ei intervenția directă a justiției. Doamna Dasilva a refuzat însă foarte scurt orice sugestie și a declarat că... ea din copac nu pleacă nici în ruptul capului! Casa era proprietatea ei (încă înainte de căsătorie), grădina, tot ce era în jur, așa că nu vedea de ce ar fi ea cea care trebuie să plece. Faptul că i s-a spus că acesta este singurul mod de a-și rezolva problema, nu a avut nici un efect. Polițiștii au insistat dar, atunci când Tania Dasilva a considerat că s-a întrecut orice limită, a început să arunce cu castane în cei aflați sub copac! Surprinși la început, polițiștii s-au enervat și au hotărât să plece înapoi la secție. Cel mai tânăr membru al echipei a avut însă o idee calificată de toată lumea drept genială: s-a întors sub copac și, cu aerul cel mai serios din lume a anunțat-o pe Tania că ...este arestată pentru ultraj (nu-i „bombardase" cu castane?). Și așa a trebuit doamna Dasilva să schimbe castanul cu o celulă, în așteptarea ordinului de evacuare care până la urmă a fost emis împotriva soțului recalcitrant. Și, evident acuzațiile au fost și ele retrase... *(M.D.)*

S-A MĂRITAT cu... o statuie

În urmă cu câțiva ani o americancă a ajuns pe prima pagină a ziarelor pentru că i-a venit ideea trăsnită, pe care a și pus-o în practică, de a se mărita nu cu un bărbat

ci cu o... rochie de mireasă. De curând a fost oficiată o căsătorie cel puțin la fel de trăsnită, de astă dată într-un sat indian (Kadaura). O tânără de 21 de ani a intrat într-un magazin dintr-o localitate apropiată și s-a îndrăgostit la prima vedere de o statuie a zeului Krishna. Părinții care au însoțit-o au crezut că glumește când fiica lor i-a anunțat că vrea să se mărite cu opera de artă dar din momentul în care tânăra îndrăgostită a început s-o ia razna amenințând cu sinuciderea, au liniștit-o promițându-i că o vor susține în această neobișnuită experiență maritală. În cele din urmă, fata s-a căsătorit cu statuia lui Krishna după tradiția hindusă în timpul unei ceremonii care a durat patru ore. *(D.M.)*

20 de ani a fost bigam

Bill O'Maley era fericitul tată a patru copii. Avea o casă cochetă pe coasta Atlanticului, o soție fermecătoare și un venit care-l ajută să ducă un trai decent. Singura supărare a familiei era faptul că, datorită slujbei sale de comis voiajor, capul familiei lipsea foarte mult de acasă.

De fapt nimeni nu-și putea măcar imagina că Bill are o altă familie la fel de „fericită" în Nebraska, binecuvântată, de asemenea, cu patru copii. Mezinul de aici avea 13 ani, exact ca și fratele său despre care, evident, nu știa nimic.

Bărbatul putea face față cheltuielilor deoarece era moștenitorul unei averi substanțiale despre care soțiile nu aveau habar. Slujba de comis voiajor reprezenta doar asigurarea libertății de mișcare.

Lucrurile au mers bine pentru Bill vreme de aproape 20 de ani până în vara aceasta. În timpul ultimei vacanțe, cei doi băieți s-au întâlnit într-o tabără în munți. S-au plăcut din prima clipă și s-au amuzat de coincidența de nume. Apoi au venit în vizită cele două mame și nimeni nu bănuia nimic până când femeile au început să povestească despre ceilalți copii și să arate fotografii.

Înșelătoria „soțului" iubitor a fost repede descoperită și Bill, aflat acum după gratii, este chiar indignat că nu este vizitat de familiile care s-au mutat împreună fără să-și reproșeze nimic, ba chiar încercând să-și ușureze amintirea minciunilor pe care le-au trăit cu toții vreme de 20 de ani. *(I.S.)*

EVADATUL
și fratele său, deținutul

Nu prea mai reprezintă ceva senzațional evadările deținuților, chiar și din închisorile intitulate „de maximă siguranță". Totuși, în cazul spaniolului Ismael Berasategui Escudero – presupus membru al organizației separatiste basce ETA, aflat (până nu demult) în arestul închisorii Santé (sic!) din Paris – modul în care a fost înșelată vigilența „filtrelor" poliției a pus pe jar, dar și pe gânduri, autoritățile franceze. Povestea însă este ceva mai veche...

Ismael Berasategui se afla în vizorul ministerului de interne spaniol, ca membru activ al comandoului itinerant Behorburu, din provincia bască Guipuzkoa. În decembrie 2001, el s-a numărat printre cei deconspirați și urmăriți de poliție, dar a reușit să fugă. În apartamentul său, anchetatorii au găsit peste 60 kilograme de dinamită, trei pistoale folosite, cartușe și manuale de fabricarea explozivilor. Comandoul Behorburu era bănuit de organizarea mai multor atentate cu mașini-capcană, care avuseseră loc pe parcursul anului trecut, fără să fi produs victime. Iar neșansa lui Ismael s-a numit Ardèche, orașul francez în care a fost arestat, pe 14 mai 2002.

„Internat" în amintitul penitenciar cu insolitul nume Santé, spaniolul a fost acuzat de „asociere la infracțiuni în legătură cu acțiuni teroriste, port ilegal de arme și furt". Aici, orice deținut are dreptul la vorbitor de trei ori pe săptămână, câte 45 minute. Vizitatorul este supus unui control riguros al identității și trece printr-un detector de metale. În același timp, deținutul este și el controlat, iar mâna îi este tamponată cu o cerneală simpatică specială, adică invizibilă. La sfârșit, din nou identitățile celor doi sunt verificate, gardienii controlând dacă mâna celui care iese are sau nu pe ea cerneală și dacă mâna celui rămas a păstrat marcajul cunoscut. „E nevoie de o mare pricepere tehnică pentru a falsifica «ștampila» respectivă" – susțin autoritățile franceze. Și, totuși...

Într-o sâmbătă, recent, Ismael Berasategui a fost chemat la vorbitor pentru o întâlnire cu fratele său. Abia după câteva zile, s-a descoperit cu stupefacție că... Ismael nu mai era Ismael, ci un alt bărbat, care-i semăna foarte bine. De fapt, fratele său, care-l substituise de bună voie, dar – susțin „vigilenții" gardieni – în urma unui plan extrem de bine pus la punct de însăși temuta organizație ETA. Până una-alta, deținutul ce le-a rămas la îndemână a fost reținut și pus sub acuzație – nu pentru terorism, ci pentru complicitate la evadare. Cât despre responsabilitatea pentru „marea evadare", personalul de la Santé a fost declarat... sănătos tun. Adică, nici pomeneală de deficiențe în organizarea supravegherii deținuților; singurul vinovat a fost, este și va rămâne ETA! *(A.N.P.)*

O lume nebună

Un universitar american a fost arestat după ce la domiciliul său s-au găsit capete, creiere, brațe și picioare umane, unele dintre ele conservate în cutii de plastic închise ermetic. Și astfel, Joseph James Warner în vârstă de 49 de ani, a fost inculpat sub acuzația de a fi stocat și conservat ilegal resturi umane, dar și pentru... violență domestică. Poliția a făcut macabra descoperire, în urma unei descinderi la domiciliul profesorului, acțiune solicitată chiar de soția lui Warner pentru a fi apărată de violența soțului. Poliția a descoperit cu același prilej și o importantă cantitate de arme și muniții, bărbatul fiind, de altfel, un mare amator de tir sportiv. De profesie neurolog, profesor asistent la Universitatea din Florida, din anul 1988, Joseph Warner, a declarat că „efectua cercetări la domiciliu, implicit disecții pe bucăți de corp uman și animal". Dincolo de celelalte capete de acuzare, problema nr.1 a poliției este identificarea persoanelor de la care au provenit fragmentele tranformate în material de studiu.

De mulți ani încoace o femeie din Turcia, din orașul portuar Trebizond, creștea... vaci în două apartamente. Fatma Kocaman instalase vacile în apartamentele de la etajul 1 și 3 ale imobilului său. Vecinii locuinței cu pricina n-au știut niciodată cu ce se ocupa Fatma și nu-și imaginau că-și transformase casa într-o crescătorie de vaci, dar un lucru era sigur: mirosul care se răspândea în jur era insuportabil. Au anunțat poliția și așa s-a descoperit mini-ferma. Femeia a fost obligată să vândă animalele și să suporte o amendă usturătoare.

Chiar dacă până la sărbătorile de iarnă mai e destul timp, americanii încep deja pregătirile. Așa se face că reprezentanții unui centru comercial din statul Michigan a comandat în Canada un transport cu reni, animale care în decembrie urmează să fie înhămate la săniile lui Moș Crăciun. În provincia canadiană Manitoba, într-o remorcă au fost așadar suiți nouă reni pentru a fi transportați la... beneficiar. În ciuda faptului că „încărcătura" nu era asigurată prin sisteme speciale, șoferul a pornit-o cu viteză la drum, cu peste 100 km/h. Renii au intrat în panică, au rupt ușa batantă a remorcii și șase dintre ei au sărit din mers pe șosea, dispersându-se pe câmp. În acest timp un alt ren a spart geamul dinspre cabina șoferului, alegându-se cu tăieturi care l-au epuizat rapid. Anunțată în legătură cu incidentul, poliția federală a avut mult de lucru. Împreună cu fermieri din zonă și veterinari înarmați cu pistoale cu tranchilizante au reușit în opt ore să recupereze patru dintre renii căzuți din remorcă. A mai trecut o noapte până i-au dat de urmă celui de-al cincilea ren care nu se dădea prins. Cel de-al șaselea, cu fracturi și răni grave, a murit. Singurii doi reni care rămaseseră cuminți în remorcă au avut aparent o soartă mai bună: au fost vânduți de proprietarii lor contra unui dolar bucata.

Un licean de 19 ani din Dakota de Sud a fost condamnat la patru luni de închisoare pentru că a întreținut raporturi sexuale cu prietena sa fără să-i spună că este seropozitiv. Originar din Chicago, Nikko Briteramos, jucător de basket la Universitatea SiTanka-Huron, și-a recunoscut vina. Din fericire, fata nu s-a contaminat cu virusul HIV. Tânărul a încercat să se dezvinovățească spunând că nu și-a anunțat iubita în legătură cu starea sănătății sale de teamă să nu fie părăsit. Dar judecătorul nu a admis o astfel de scuză. Pedeapsa pe care i-a aplicat-o nu s-a redus la lunile de închisoare, ci și la obligația de a presta 200 de ore de muncă în folosul comunității, precum și la angajamentul că nu va mai întreține relații sexuale fără să-și informeze partenera despre seropozitivitatea lui. Nikko Briteramos este primul cetățean din statul Dakota de Sud acuzat că și-ar fi expus intenționat la riscul de contaminare cu virusul HIV partenera sexuală. (A.P.)

Săptămâna 4 - 10 OCTOMBRIE

1

VINERI 7.00 Bună dimineața, România! **10.15** Fotbal (r) **13.15** Serial: „Pasiuni" **14.30** Drepturile omului **16.00** Convietuiri **17.05** Serial: „Așa e viața!" **18.40** România politică **19.00** Jurnal **20.00** Ploaia de stele **22.05** Serial: „Criminaliștii" (ep.1) **23.30** Film: „Față în față" (SUA, 1997). Cu: Nicolas Cage, John Travolta.

SÂMBĂTĂ 7.00 Ceasul deșteptător **8.00** Desene animate **9.00** Festivalul Internațional al Cântecului pentru Copii „Steaua de Aur" **10.00** Auto Club **11.00** Debut 50 Plus **12.45** Spectacolul lumii **14.05** Serial: „Fantaghiro" **16.00** Teleenciclopedia **17.00** Fotbal: Steaua – Ceahlăul Piatra Neamț **19.00** Jurnal **20.00** Surprize, surprize **23.15** Film: „Jaf în timpul potopului" (SUA, 1998). Cu: Christian Slater.

DUMINICĂ 7.00 Universul credinței **9.00** Desene animate **9.50** Festivalul Internațional al Cântecului pentru Copii „Steaua de Aur" **11.00** Viața satului **13.00** Ultima ediție **14.10** Serial: „Fantaghiro" **15.00** Fotbal: Universitatea Craiova – FC Național **17.00** Deștept și bogat **18.00** Bravo, bravissimo! **19.00** Jurnal **20.00** Film: „De bună voie și nesilită de nimeni" (SUA, 1999). Cu: Julia Roberts, Richard Gere **23.00** Minutul 91.

LUNI 7.00 Bună dimineața, România! **10.00** Surprize, surprize (r) **14.30** Spectacolul lumii (r) **15.00** Pro Patria **16.00** Kronika **17.30** Vitrina lui Leo **19.00** Jurnal **20.00** Iartă-mă! **21.00** Serial: „Om bogat om sărac" **22.00** În pas cu vremea **23.30** Profesioniștii.

MARȚI 7.00 Bună dimineața, România! **10.15** Serial: „Om bogat om sărac" (r) **12.15** Teleenciclopedia (r) **13.15** Serial: „Pasiuni" **14.30** Puncte cardinale **16.00** Kronika **17.05** Serial: „Așa e viața!" **19.00** Jurnal **20.00** Film: „Merlin" (SUA, 1998, partea I) **21.55** Seară bună! **23.30** Cu ochii'n 4 **0.00** Jurnal Internațional.

MIERCURI 7.00 Bună dimineața, România! **10.15** Seara bună! (r) **13.15** Serial: „Pasiuni" **15.00** Bucuriile muzicii **16.00** Panorama **17.05** Serial: „Așa e viața!" **19.00** Jurnal **20.00** Film: „Merlin" (ultima parte) **21.55** Seara bună! **23.30** Nocturna artelor **0.30** Marele jazz.

JOI 7.00 Bună dimineața, România! **10.15** Seara bună! (r) **13.15** Serial: „Pasiuni" **14.30** Ca o pasăre Phoenix **15.15** Eveniment **16.00** Convietuiri **17.05** Serial: „Așa e viața!" **19.00** Jurnal **20.00** Film: „Încurcături în Paradis (I)" (coprod., 1988) **21.00** România 1.:. și strada **21.05** Film: „Încurcături în Paradis (II)" **23.30** Interes general **3.00** Film: „Brigada specială" (SUA, 1998).

CHRISTIAN SLATER
ROMÂNIA 1, sâmbătă, 23.15

acasa

VINERI 6.00–13.15 Reluări **13.45** Serial: „Femei înșelate" **15.30** Serial: „Betty cea urâtă" **16.30** Serial: „Terra nostra" **17.30** Serial: „Între iubire și ură" **19.30** Povestiri adevărate **20.00** Serial: „Secretul iubirii" **21.00** Serial: „Singură și disponibilă" **22.00** Serial: „Clona" **23.05** Serial: „Dragoste și putere".

SÂMBĂTĂ 8.45 Serial: „Aventurile lui Papyrus" **9.30** Serial: „Prima dragoste" **14.00** Club 700 **15.30** Din viață **16.00** Serial: „Iubire fără de păcat" **17.45** Serial: „Dădaca" **18.30** Serial: „Inimă sălbatică" **19.30** Povestiri adevărate **20.00** Serial: „Kachorra, micuța impostoare" **22.00** Serial: „Maddie și David" **23.00** Serial: „Amor de cățel" **23.50** Serial: „Profu'".

DUMINICĂ 8.45 Serial: „Aventurile lui Papyrus" **9.30** Serial: „Prima dragoste" **12.45** Serial: „Amor latino" **14.15** Film: „Dorință interzisă" (SUA, 1999) **17.00** Dana de pică **18.30** Serial: „Inimă sălbatică" **19.30** Povestiri adevărate **20.00** Serial: „Kachorra, micuța impostoare" **22.00** Serial: „Maddie și David" **23.00** Serial: „Amor de cățel".

LUNI 6.15 – 13.15 Reluări **13.45** Serial: „Femei înșelate" **15.30** Serial: „Betty cea urâtă" **16.30** Serial: „Terra nostra" **17.30** Serial: „Între iubire și ură" **19.30** Povestiri adevărate **20.00** Serial: „Secretul iubirii" **21.00** De 3 x femeie **22.00** Serial: „Clona" **23.05** Serial: „Dragoste și putere".

MARȚI 6.00 – 13.15 Reluări **13.45** Serial: „Femei înșelate" **15.30** Serial: „Betty cea urâtă" **16.30** Serial: „Terra nostra" **17.30** Serial: „Între iubire și ură" **19.30** Povestiri adevărate **20.00** Serial: „Secretul iubirii" **21.00** De 3 x femeie **22.00** Serial: „Clona" **23.05** Serial: „Dragoste și putere".

MIERCURI 6.00 – 13.15 Reluări **13.40** Serial: „Femei înșelate" **15.30** Serial: „Betty cea urâtă" **16.30** Serial: „Terra nostra" **17.30** Serial: „Între iubire și ură" **19.30** Povestiri adevărate **20.00** Serial: „Secretul iubirii" **21.00** De 3 x femeie **22.00** Serial: „Clona" **23.05** Serial: „Dragoste și putere".

JOI 6.00 – 13.15 Reluări **13.45** Serial: „Femei înșelate" **15.30** Serial: „Betty cea urâtă" **16.30** Serial: „Terra nostra" **17.30** Serial: „Între iubire și ură" **19.30** Povestiri adevărate **20.00** Serial: „Secretul iubirii" **21.00** De 3 x femeie **22.00** Serial: „Clona" **23.05** Serial: „Dragoste și putere".

UMA THURMAN
PRIMA sâmbătă, 21.00

JEAN-CLAUDE VAN DAMME
ANTENA 1 joi, 20.00

CELINE DION
TVR 2, sâmbătă, 23.15

PRO TV

VINERI 8.00 Știrile ProTV **11.15** Serial: „Familia Bundy" (r) **13.00** 13-14 cu Andrei Gheorghe **16.00** Serial: „Tânăr și neliniștit" **17.45** Teo **19.00** Știrile PRO TV **20.00** Film: „Jerry Maguire" (SUA, 1996). Cu: Tom Cruise **22.45** Film: „Vârcolacul" (SUA, 1996) **0.30** Serial: „Totul despre sex" **1.30** Film: „Subiecte interzise" (SUA, 1998).

SÂMBĂTĂ 7.00 Desene animate **10.30** Serial: „Fete de bani gata" **11.00** Sub semnul întrebării **12.00** Provest **13.30** Magazin UCL **14.30** Rugby: România – Spania **15.10** Preview raliu – Noua Zeelandă **16.00** Film: „Iubire compromițătoare" (coprod., 1988). Cu: Robert Wagner **18.00** Serial: „Smallville" **19.00** Știrile PRO TV **20.00** Film: „Legea e lege" (SUA, 1998). Cu: Tommy Lee Jones, Wesley Snipes **22.45** Film: „Donnie Brasco" (SUA, 1997). Cu: Johnny Deep, Al Pacino **0.15** Film: „Patru fete de măritat" (SUA, 1988).

DUMINICĂ 7.00 Desene animate **10.30** Serial: „Fete de bani gata" **11.00** Parte de carte **12.00** Profeții despre trecut **13.00** Serial: „Jesse" **13.30** Serial: „Părinți la Hollywood" **14.00** Bucătăria lui Radu **14.30** Film: „Parfumul banilor" (SUA, 1979). Cu: Barbara Streisand, Ryan O'Neil **17.00** Film: „Comoara din pod" (SUA, 1998) **19.00** Știrile PRO TV **20.00** Vacanța Mare **21.00** Fotbal: Astra Ploiești – Rapid București **23.00** Procesul etapei.

LUNI 8.00 Știrile ProTv **11.00** Magazin UCL (r) **13.00** 13-14 cu Andrei Gheorghe **16.00** Serial: „Tânăr și neliniștit" **17.45** Teo **19.00** Știrile PRO TV **20.00** Serial: „Arma dreptății" **21.00** Film: „Alias" (ep.1) **22.30** Serial: „Familia Bundy" **23.15** Film: „Crime pentru carieră" (SUA, 1993). Cu: Lara Flynn Boyle **1.30** Serial: „Nume de cod: Eternity" **2.30** Film: „Răzbunarea unui tată" (SUA, 1999).

MARȚI 8.00 Știrile ProTv **10.30** Serial: „Prizonier în lumea femeilor" (ep.1) **13.00** 13-14 cu Andrei Gheorghe **14.00** Serial: „Criminaliștii" **16.00** Serial: „Tânăr și neliniștit" **17.45** Teo **19.00** Știrile PRO TV **20.00** Film: „Copacul lui Joshua" (SUA, 1992). Cu: George Segal **22.30** Serial: „Familia Bundy" **23.15** Film: „Cavaleri de onoare" (SUA, 1997). Cu: Drew Barrymore **1.30** Serial: „Nume de cod: Eternity" **2.15** Film: „Singură împotriva mafiei" (SUA, 2000).

MIERCURI 8.00 Știrile ProTv **10.30** Serial: „Prizonier în lumea femeilor" **13.00** 13-14 cu Andrei Gheorghe **14.00** Serial: „Criminaliștii" **16.00** Serial: „Tânăr și neliniștit" **17.45** Teo **19.00** Știrile PRO TV **20.00** Film: „Război cu lumea întreagă" (SUA, 1994) **22.30** Serial: „Familia Bundy" **23.15** Film: „Pericolul iubirii" (SUA, 1995) **1.30** Serial: „Nume de cod: Eternity" **2.15** Film: „Străina" (SUA, 1999).

JOI 8.00 Știrile ProTv **10.30** Serial: „Prizonier în lumea femeilor" **13.00** 13-14 cu Andrei Gheorghe **14.00** Serial: „Criminaliștii" **16.00** Serial: „Tânăr și neliniștit" **17.45** Teo **19.00** Știrile PRO TV **20.00** Film: „Opt căpățâni într-un sac" (SUA, 1997). Cu: Joe Pesci **22.30** Serial: „Familia Bundy" **23.45** Film: „Recurs pentru dreptate" (SUA, 1990) **2.00** Film: „Viața ascunsă a lui Howard Stern" (SUA, 1997).

prima

VINERI 8.00 Zid **13.30** Desene animate **15.30** Serial: „Nemuritorul" **16.30** Serial: „Prietene și rivale" **17.30** Serial: „M*A*S*H" **18.00** Focus **19.00** Copiii spun lucruri trăsnite **19.30** Vrei să fii miliardar? **20.00** Serial: „În familie" **20.30** Super Banc Show **23.15** Loto Zodiac.

SÂMBĂTĂ 8.00 Desene animate **10.00** Tibanu' pescuiește și vânează **11.00** Sport Magazin **14.30** Serial: „ED" **18.00** Focus **19.00** Serial: „Mutant X" **20.00** Serial: „24 de ore" **21.00** Film: „Robin Hood" (SUA, 1991). Cu: Uma Thurman **23.00** Film: „Șapte ani de căsnicie" (SUA, 1955). Cu: Marilyn Monroe **1.00** Film erotic.

DUMINICĂ 7.00 Tradițiile românilor **8.30** Desene animate **10.00** HIT 40 – top muzical **11.30** Filmul & Televiziunea **15.30** Ce-i în frigider? **18.00** Focus **19.00** Apel de urgență **20.00** Film: „Preludiu pentru un sărut" (SUA, 1992). Cu: Alec Baldwin, Meg Ryan **22.00** Film: „În spatele gratiilor" (SUA, 1990) 0.00 Film: „În căutarea dreptății" (SUA, 2000).

LUNI 8.00 Zid **13.30** Desene animate **15.30** Serial: „Nemuritorul" **16.30** Serial: „Prietene și rivale" **17.30** Serial: „M*A*S*H" **18.00** Focus **19.00** Copiii spun lucruri trăsnite **19.30** Vrei să fii miliardar? **20.00** Serial: „În familie" **20.30** Film: „Teren ostil" (coprod., 2000) **22.30** Focus Plus.

MARȚI 8.00 Zid **13.30** Desene animate **15.30** Serial: „Nemuritorul" **16.30** Serial: „Prietene și rivale" **17.30** Serial: „M*A*S*H" **18.00** Focus **19.00** Copiii spun lucruri trăsnite **19.30** Vrei să fii miliardar? **20.00** Serial: „În familie" **20.30** Film: „Un prieten de nădejde" (SUA, 1980) **22.30** Focus Plus.

MIERCURI 8.00 Zid **13.30** Desene animate **15.30** Serial: „Nemuritorul" **16.30** Serial: „Prietene și rivale" **17.30** Serial: „M*A*S*H" **18.00** Focus **19.00** Copiii spun lucruri trăsnite **19.30** Vrei să fii miliardar? **20.00** Serial: „În familie" **20.30** Cronica cârcotașilor **22.00** Poliția în acțiune **22.30** Focus Plus.

JOI 8.00 Zid **13.30** Desene animate **15.30** Serial: „Nemuritorul" **16.30** Serial: „Prietene și rivale" **17.30** Serial: „M*A*S*H" **18.00** Focus **19.00** Copiii spun lucruri trăsnite **19.30** Vrei să fii miliardar? **20.00** Serial: „În familie" **20.30** Reuniunea de clasă **22.30** Focus Plus.

2 TVR

VINERI 8.45 Desene animate **9.10** Prietenii lui Piticot **10.05** Diminețile unui bărbat cuminte **12.15** Serial: „Drumul spre Avonlea" **13.10** Serial: „Tribul" **13.45** Desene animate **15.05** Televiziunea, dragostea mea! **16.35** E dreptul tău! **17.05** Primul pas **18.00** Serial: „Tată, am încurcat-o!" **18.30** Telejurnal **20.05** Documentar **21.00** D'ale lu' Mitică **22.00** Film: „Iubire nesfârșită" (SUA, 1981). Cu: Brooke Shields **23.55** Serial: „Tată, am încurcat-o!".

SÂMBĂTĂ 7.00 Desene animate **8.30** Arta apărării **9.00** Film: „Sabrina subacvatică" (SUA, 1999) **10.35** Serial: „Digimon" **11.00** Lumea lui Chiț-Chiț **11.45** Serial: „În direct" **12.15** Arca lui Noe **13.15** Planeta singuratică **14.05** Bărbați, la cratiță! **16.45** Serial: „Hawkeye" **17.30** Serial: „Iubiri celebre ale secolului XX" **18.10** „Aventurile lui Chuck Finn" **18.40** Serial: „În înaltul cerului" **19.35** Serial: „Un bărbat de succes" **20.00** Film: „Viața fără mănuși" (Australia, 1995) **22.40** Serial: „Ce nemaipomenit" **23.15** Dincolo de muzică: Celine Dion – Robbie Williams.

DUMINICĂ 7.30 Serial: „Cățel meseriaș" (ultimul ep.) **8.30** Tradiții **9.35** Ferma **10.35** Serial: „Digimon" **11.00** Handbal masculin: Fibrex Săvinești – Partizan Belgrad **13.30** Medalion de interpret: Marinela Baba **14.05** Doc.: „Pești în vârful copacilor" **15.40** Timpul trecut **16.35** Serial: „Hawkeye" **18.10** Serial: „Aventurile lui Chuck Finn" **18.40** Serial: „În înaltul cerului" **19.35** Serial: „Un bărbat de succes" **21.00** Post sciptum „Callatis – 2002" **22.15** Serial: „Ce nemaipomenit" **22.45** Film: „Camera scorpionului" (Italia, 1999).

LUNI 9.15 Aleea cu ghimpi **10.30** Primul pas **12.00** Serial: „Drumul spre Avonlea" **13.45** Desene animate **15.05** Toți, împreună **16.00** Răscruci **17.00** Serial: „Tată, am încurcat-o!" **17.35** E dreptul tău **18.30** Desene animate **19.05** Serial: „Orfanii" (ep.1) **20.00** Documentar **21.05** Serial: „Locuință pentru doi" **21.35** Sport plus **22.35** Teatru: „Aranca".

MARȚI 7.05 Desene animate **8.30** Serial: „Tribul" **10.00** Diminețile unui bărbat cuminte **11.50** Serial: „Drumul spre Avonlea" **13.45** Desene animate **15.05** Toți, împreună **16.30** Afaceri la cheie **17.00** Serial: „Tată, am încurcat-o!" **17.35** E dreptul tău **18.30** Desene animate **19.05** Serial: „Orfanii" **20.00** Documentar **21.00** Serial: „Locuință pentru doi" **21.30** Film: „Înghițitorul de săbii" (România, 1982) **23.15** Remix.

MIERCURI 7.05 Desene animate **8.30** Serial: „Tribul" **10.00** Diminețile unui bărbat cuminte **11.50** Serial: „Drumul spre Avonlea" **13.45** Desene animate **15.05** Toți, împreună **16.30** Călătorind prin țară **17.00** Serial: „Tată, am încurcat-o!" **17.35** E dreptul tău **18.35** Desene animate **19.10** Serial: „Orfanii" **20.00** Documentar **21.00** Serial: „Locuință pentru doi" **21.30** Film: „Călăuza sufletelor" (SUA, 1999). Cu: Melissa Gilbert **23.10** Cauza și defectul.

JOI 7.05 Desene animate **8.30** Serial: „Tribul" **10.00** Diminețile unui bărbat cuminte **11.50** Serial: „Drumul spre Avonlea" **13.45** Desene animate **15.05** Toți, împreună **16.30** Puls 2002 **17.00** Serial: „Tată, am încurcat-o!" **17.35** E dreptul tău **18.05** Călător în Orient **19.10** Serial: „Orfanii" **20.00** Documentar **21.00** Serial: „Locuință pentru doi" **21.30** Film: „Martor tăcut" (Anglia, 2000, partea I) **23.15** Din coasta Evei.

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

antena 1

VINERI 7.00 Observator **8.00** Cafeaua cu sare **11.00** Serial: „Maria Emilia" **13.15** Serial: „Detectivii Hart" **14.00** Film: „Shadrach" (SUA, 1998). Cu: Harvey Keitel, Andie MacDowell **16.00** Serial: „Realitățile vieții" **17.20** Serial: „Isabella" **19.00** Observator **20.00** Film: „Godzila" (SUA, 1998) **22.00** Film: „Mary Reilly" (SUA, 1996). Cu: Julia Roberts, John Malkovich.

SÂMBĂTĂ 8.30 Serial: „Amintiri de suflet" **10.00** Casa de piatră **11.30** Medicul de gardă **12.30** Serial: „Noile aventuri ale lui Flipper" **13.30** Serial: „Calea misterelor" **14.30** Serial: „MacGyver" **15.30** Serial: „Cu capu-n nori" **16.00** Film: „Bărbatul altei femei" (SUA, 2000) **18.00** Serial: „Cei șapte magnifici" **19.00** Observator **20.00** Film: „Pe viață și pe moarte" (SUA, 1992). Cu: Harrison Ford **22.30** Serial: „Stargate SG: 1" **23.30** Film: „Acuzata" (SUA, 1988). Cu: Jodie Foster.

DUMINICĂ 9.00 Serial: „Amintiri de suflet" **10.00** Desene animate **11.00** Serial: „Toți cățeii ajung în Rai" **11.30** România mea **12.30** Serial: „Noile aventuri ale lui Flipper" **13.30** Serial: „Roswell" **14.30** Serial: „MacGyver" **15.30** Serial: „Vedete cu fițe" **16.00** Film: „Sosea odată un călăreț" (SUA, 1979). Cu: James Caan, Jane Fonda **19.00** Observator **19.30** Batem palma **22.30** Film: „Rocky IV" (SUA, 1985). Cu: Sylverster Stallone.

LUNI 7.00 Observator **8.00** Cafeaua cu sare **11.30** Serial: „Maria Emilia" **13.15** Serial: „Detectivii Hart" **16.00** Serial: „Pe cont propriu" **17.00** Serial: „Isabella" **17.50** Babilonia **19.00** Observator **20.00** Film: „Un ninja american" (SUA, 1985). Cu: Michael Dudikoff **22.30** Marius Tucă Show **0.00** Serial: „Bette".

MARȚI 7.00 Observator **8.00** Cafeaua cu sare **11.00** Serial: „Maria Emilia" **13.15** Serial: „Detectivii Hart" **14.00** Film: „Profesorul trăsnit" (SUA, 1963) **16.00** Serial: „Realitățile vieții" **17.00** Serial: „Isabella" **17.50** Babilonia **19.00** Observator **20.00** Din dragoste **22.30** Marius Tucă Show **0.00** Serial: „Bette".

MIERCURI 7.00 Observator **8.00** Cafeaua cu sare **11.00** Serial: „Maria Emilia" **13.15** Serial: „Detectivii Hart" **16.00** Serial: „Ralitățile vieții" **17.00** Serial: „Isabella" **17.50** Babilonia **19.00** Observator **20.00** Canal TV **21.00** **Cacealmaua** **22.30** Marius Tucă Show **0.00** Serial: „Bette".

JOI 7.00 Observator **8.00** Cafeaua cu sare **11.00** Serial: „Maria Emilia" **13.15** Serial: „Detectivii Hart" **14.00** Canal TV (r) **16.00** Serial: „Realitățile vieții" **17.00** Serial: „Isabella" **17.50** Babilonia **19.00** Observator **20.00** Film: „Afaceri necurate" (coprod., 1998). Jean-Claude Van Damme **22.30** Marius Tucă Show **0.00** Serial: „Bette".

JULIA ROBERTS
ANTENA 1, vineri, 22.00

tele 7 abc

VINERI 8.05 Videoclipuri **11.00** Tentații **14.00** Film (r) **15.15** Film: „Învingătorul cu adevărat" **18.00** Documentar **18.30** Telejurnal **19.00** Documentar **19.30** Serial: „Apel: Crima" **21.05** Cântece populare.

SÂMBĂTĂ 8.05 Videoclipuri **11.00** Serial pentru copii **13.00** Sport 7 **15.35** Serial: „Secretele succesului" **16.00** Cutia muzicală **18.00** Documentar **18.30** Telejurnal **19.00** Documentar **19.30** Film: „Pentru dragostea lui Aaron" (SUA) **21.05** Cutia muzicală (r).

DUMINICĂ 8.05 Videoclipuri **11.00** Serial pentru copii **14.00** Film (r) **15.45** Istoria bibliei **16.15** Cântece populare **17.30** Cântăreții străzii **18.00** Reporter **18.30** Telejurnal **19.30** Film: „Pe urmele lui Cordoba" (SUA) **21.15** Concert **22.10** Loto – Pariu Trio 22.30 Documentar.

LUNI 8.05 Videoclipuri **12.00** Reportaj (r) **14.00** Film (r) **16.30** Serial: „Aventurile științei" (r) **18.00** Documentar **18.30** Telejurnal **19.30** Serial: „Apel: Crima" **22.00** Documentar (r).

MARȚI 8.05 Videoclipuri **12.00** Documentar (r) **16.30** Biserica primară (r) **17.00** As show (r) **18.30** Telejurnal **19.30** Film: „Lumină în întuneric" (SUA) **21.00** Concert **22.10** Documentar (r).

MIERCURI 8.05 Videoclipuri **12.00** Documentar (r) **14.00** Film (r) **16.30** Serial: „Fabrica razei de soare" (r) **18.00** Documentar **18.30** Telejurnal **19.30** Serial: „Apel: Crima" **21.00** Melodii, melodii **22.00** Documentar (r).

JOI 8.05 Videoclipuri **12.00** Documentar (r) **14.00** Serial (r) **16.30** Serial: „Strada copiilor" (r) **18.00** Documentar **18.30** Telejurnal **19.30** Film: „Când vine dimineața" (SUA) **20.35** Film: „În brațele Lui" (SUA) **22.00** Loto – Pariu Trio **22.10** Documentar.

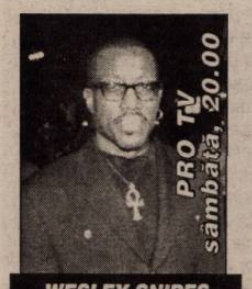

WESLEY SNIPES
PRO TV sâmbătă, 20.00

BROOKE SHIELDS
TVR 2 vineri, 22.00

JOHN TRAVOLTA
ROMÂNIA 1 vineri, 23.30

LARA FLYNN BOYLE
PRO TV luni, 23.15

MADONNA
din nou pe ecrane?

Ea îşi doreşte să triumfe şi ca actriţă, dar se pare că vocea criticilor nu o avantajează. Nici n-a apărut pe ecrane ultimul film regizat de soţul ei Guy Ritchie – *„Swept Away"* – în care Madoona joacă alături de Jennifer Aniston, şi „murmure răutăcioase" au şi început să circule. Articolele de presă condamnă deja filmul pe care îl văd, în cel mai fericit caz, difuzat doar pe casete video, secvenţele ultra-provocatoare „în stil Madonna" fiind incompatibile cu proiecţia în obişnuitele săli de cinema. Cântăreaţa a luat însă atitudine, a apărat filmul cu ghearele şi dinţii şi a asigurat pe toată lumea că, aşa cum e prevăzut, în octombrie va fi lansat. Ataşatul personal de presă a declarat la rândul său că a lucrat la Los Angeles la promovarea filmului şi că nu există probleme. În plus, a mai spus acesta, e normal ca oamenii să nu decidă că filmul e detestabil înainte de a-l vedea.

DREW BARRYMORE
îşi suspectează colegii

Recent, Drew Barrymore („Îngerii lui Charlie") a făcut o declaraţie care i-a iritat pe mulţi dintre colegii ei. Ea a spus că se îndoieşte că actriţele, nu puţine la număr, care au adoptat copii au făcut acest lucru din altruism şi din dorinţa de a-şi exprima sentimentele... materne. Au fost vizate astfel Michelle Pfeiffer, Nicole Kidman, Diane Keaton, Calista Flockhard, Sharon Stone, Angelina Jolie.

„Nu cumva au recurs la acest gest – adopţia – pentru a nu suporta ele însele neplăcerile pe care le presupune perioada de sarcină?", se întreabă, cu un aer de... înger, Drew Barrymore. „Nu cumva actriţele care fac asta evită kilogramele suplimentare aduse de sarcină şi greu de înlăturat chiar şi după naştere? Nu cumva se tem că sarcina le-ar putea afecta cariera?"

BANDERAS,
sătul de dictatură

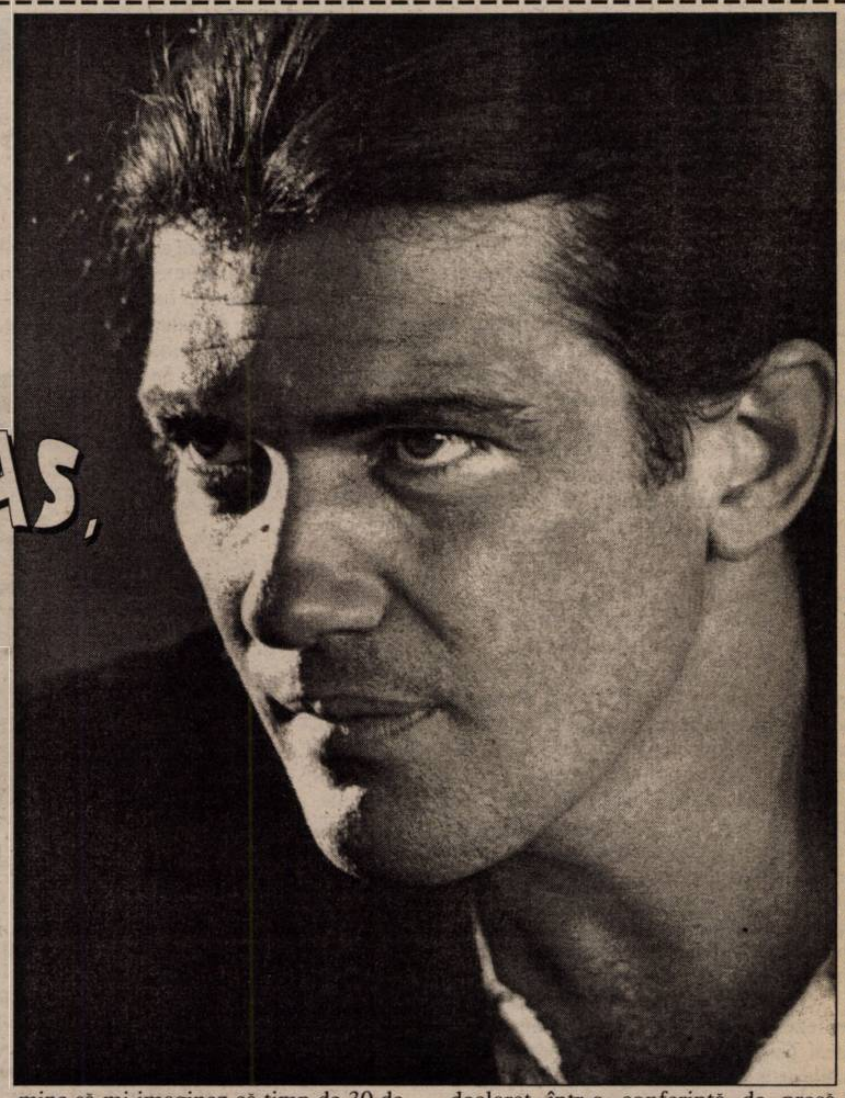

Excedat întrucâtva de eticheta de „latin lover" pe care i-au pus-o americanii când l-au propulsat printre starurile mondiale, cam obosit şi de crizele sentimentale alături de mai coapta lui soţie Melanie Griffit, Antonio Banderas mai fuge din când în când... acasă, adică în ţara sa natală, Spania, pentru o gură de aer proaspăt. Nu-i vorbă, şi obligaţiile profesionale îl ajută, pentru că în Spania lucrează împreună cu actriţa britanică Emma Thomson la o parte din filmul regizat de Christopher Hampton (*„Carrington"*, 1995), *„Imagining Argentina"*.

Scenariul filmului este semnat tot de Christopher Hampton, se bazează pe un roman al lui Lawrence Thornton şi recreează atmosfera specifică dictaturii din Argentina, ţara în care s-a turnat deja cea mai mare parte din film. Pe fondul dispariţiilor de persoane, acţiune specifică anilor de dictatură feroce, povestea filmului este cea a unui director de teatru pentru copii (Antonio Banderas) care încearcă să-şi găsească soţia, jurnalistă de profesie, dispărută fără urmă. După cum declară atât protagoniştii, cât şi regizorul filmului, subiectul este mai mult decât pe gustul fiecăruia dintre ei, numai că de la idee până la punerea ei în practică drumul a fost deosebit de dificil.

Christopher Hampton: „Am scris scenariul imediat după *„Legături periculoase"* (Oscar pentru cel mai bun scenariu adaptat) şi, la vremea respectivă, nu-mi trecea prin minte că vor trece 13 ani până să reuşesc să-l văd folosit într-un film. Mi-a trebuit mult timp până să găsesc finanţare căci subiectul filmului îi făcea pe producători foarte nervoşi, oriunde în lume şi mai cu seamă pe cei din Statele Unite. Nu mi-am imaginat nici că n-o să găsesc un regizor care să-şi asume riscul de a face acest film. Aşa că am fost nevoit să-l realizez eu însumi. Nu ştiam cum, dar trebuia să-l fac pentru că mi-l doream prea mult".

Antonio Banderas: „În ziua aniversării mele (n: 8 octombrie 1960), eram în Piaţa Mai din Buenos Aires, înconjurat de... „mamele din Mai" care mi-au cântat şi mi-au urat „La mulţi ani!". A fost foarte emoţionant pentru mine să-mi imaginez că timp de 30 de ani aceste femei n-au putut să facă acelaşi lucru pentru copiii sau soţii lor, răpiţi de regimul militar."

Emma Thomson: „Întotdeauna m-au interesat subiectele care vorbesc despre dictatură şi întotdeauna am considerat că ceea ce s-a petrecut în Argentina sau în Chile se poate întâmpla oriunde în altă parte."

Data lansării filmului încă nu e stabilită, dar cei implicaţi în realizarea lui sunt nerăbdători să se confrunte cu reacţia publicului.

În ce-l priveşte pe Antonio Banderas, a profitat de şederea lui în Spania pentru a relua legătura cu regizorul său de suflet, Pedro Almodovar, de numele căruia se leagă debutul lui ca actor de film în Europa şi rolurile începutului de carieră: *„Labirintul pasiunilor"* (1982), *„Matador"* şi *„Legea dorinţei"* (1986), *„Femei în pragul unei crize de nervi"* (1988), *„Leagă-mă strâns!"* (1989). Şi, după cum a declarat într-o conferinţă de presă legată de actualul film la care lucrează – *„Imagining Argentina"* – Banderas are în plan să turneze sub bagheta regizorală a lui Almodoar *„Tarantula"*, o adaptare a romanului *„Mygale"* de Thierry Jonquet.

„Este o bucurie de nedescris ca, după mai bine de 14 ani, să lucrez din nou cu Pedro. Rolurile din filmele lui mi-au servit drept carte de vizită în Statele Unite. În prezent, lucrurile s-au schimbat. Am evoluat de-atunci, aşa că deja vom lucra de la egal la egal." Dar, acest proiect este prevăzut pentru 2004. Până atunci, Banderas mai are de onorat contracte americane deja semnate: la sfârşitul acestui an va începe lucrul la un film realizat de canalul HBO, despre Pancho Villa, apoi, din ianuarie până în august 2003, va juca pe Broadway în comedia muzicală *„Nine"* şi tot la anul va intra din nou în pielea lui Zorro, într-o continuare a primului film.

Invazia filmelor de serie B

După gorile, marţieni, clone, scorpioni şi tot felul de reptile, a venit rândul monştrilor cu opt picioare să atace marele ecran. În actualul sezon estival, cinematografele americane colcăie de filme cu buget gras, inspirate de producţiile uşoare, îndoielnice ca valoare – adică de serie B –, care abundă de conflicte spaţiale şi insecte mutante. Autorii acestor pelicule fără mari pretenţii se amuză totuşi pe seama creaţiilor lor care „merg" tocmai pentru că publicul nu le ia în serios. „Nu alerg după respect, ceea ce doresc este doar să fie un succes de moment, potrivit stării actuale de spirit", declara Ellory Elakayem, autorul filmului *Arac Attac*. Ideea nu e complicată: sub efectul poluării, păianjenii obişnuiţi se transformă în giganţi monstruoşi care devorează locuitorii unui mic orăşel minier, pierdut în mijlocul deşertului, „accident" care se pierde în peisajul conturat deja încă de filme de care azi puţini îşi mai amintesc, precum „Tarantula" (1955) sau „Imperiul furnicilor-gigant" (1977). „Mai mult ca orice, ador filmele cu insecte monstruoase, aşa că a fost firesc să-mi pun întrebarea: n-ar fi normal să fac unul acum, când tehnologia modernă îmi sare în ajutor?", explica Ellory Elkayem.

Dar ce înseamnă film se serie B? Născut în Statele Unite, eticheta s-a aplicat iniţial filmelor SF, horror sau de aventuri, realizate cu buget mic, având în distribuţie actori mai puţin cunoscuţi, cum s-ar zice de mâna a doua, mai modest plătiţi. Aşadar, filme mai puţin prestigioase. Treptat, filmele de serie B au fost considerate cele care sacrifică valoarea artistică în favoarea costurilor scăzute de producţie. „Filmele de serie B deformează de obicei realitatea, abundă în monştri şi folosesc momente exagerate de suspens, ceea ce într-un fel le asigură farmecul", aprecia Tom Weaver, un apreciat cercetător american al artei cinematografice. Adevărul este că entuziasmul publicului vizavi de aceste producţii de serie B i-a împins pe unii dintre realizatorii contemporani să recreeze atmosfera lor terifiantă, folosindu-se evident de tehnica actuală de producţie de... ultimul răgnet. „Atacul marţienilor – parodia lui Tim Burton din 1996 – poate fi un exemplu în acest sens. Şi nu e singurul! Chiar şi *Războiul stelelor* a fost conceput ca un omagiu adus filmelor de serie B. Creatorul său, George Lucas, a intenţionat să povestească aceleaşi istorii folosite în *Flash Gordon* sau *Captain Marvel*, singura diferenţă constând în faptul că a fost mult mai preocupat de latura veridică a situaţiilor.

„Când am pornit la lucru, am avut ca reper un film modest, în tonul serialelor de aventuri din anii '30 sau ceva în genul *Attack of Puppet People* (1958) ori *Attack of the Giant Leeches* (1959). Numai că bugetul filmului meu s-a ridicat în cele din urmă până spre 120 milioane de dolari, în timp ce costurile filmelor de serie B din anii 1940-1950 nu depăşeau câteva zeci de mii de dolari", mai declara regizorul filmului *Arac Attacs*, Ellory Elkayem.

Filmele actuale de serie B se mai deosebesc prin ceva de filmele din trecut: ele iau în consideraţie faptul că omenirea a ajuns în punctul în care nimeni nu mai crede într-o iminentă invazie extraterestră. Totul este o convenţie cinematografică, în care ironia privind situaţiile de „criză" îşi are locul cuvenit. „Noi ştim azi că radiaţiile nu pot transforma o furnică într-un monstru de talia unui autobuz, aşa că filmele care abordează acest subiect trebuie să se înarmeze şi cu o substanţială doză de umor, spunea Tom Weaver. Aşa se explică de ce, de exemplu, monştrii cu opt picioare ai lui Ellory Elkayem fie râd, fie urlă de frica oamenilor.

ZEFFIRELLI,
fascinat de Maria Callas

După ce a pus în scenă *Aida*, *La Boehème* şi *Tosca* iar pe ecran a transpus *Traviata* şi *Othello*, Zeffirelli a hotărât să recompună cinematografic ultimele luni din viaţa Mariei Callas, adică perioada din 1977 când celebra interpretă a artei lirice a rupt legătura cu lumea şi a ales să trăiască retrasă în apartamentul său parizian. Conştientă că vocea o părăsise, a considerat că este mai normal să recurgă la această soluţie decât să se lase pradă eşecurilor la scenă deschisă. După 25 de ani de la moartea celei care i-a fost prietenă şi colaboratoare, cineastul italian a găsit de cuviinţă – după cum el însuşi a mărturisit – să-i aducă... un omagiu faustian. Zeffirelli şi-a intitulat filmul *Callas For Ever* iar actriţa pe care a considerat-o cea mai potrivită pentru a reîncarna nemuritoarea vedetă a scenei a fost Fanny Ardant. Regizorul a vrut în acest rol o actriţă care să semene cu Maria Callas şi care, totodată, să fie capabilă să mimeze interpretarea ariilor. Pentru a întări mai mult asemănarea fizică, s-au folosit machiajul, coafura şi stilul vestimentar abordat de Callas (creaţiile vestimentare fiind realizate de Karl Lagerfeld), însă în afară de aceste aspecte, Fanny Ardant a reuşit să se impregneze de personalitatea marii artiste şi să o exprime din interior prin toţi porii.

Se poate spune că actriţa franceză era deja familiarizată cu acest tip de rol, deoarece trecuse prin experienţa cântăreţei grecoaice din *Master Class* de Terrence McNally, în regia lui Roman Polanski, personaj de o asemănare tulburătoare cu Maria Callas.

Jeremy Irons întruchipează la rândul său rolul de prieten şi impresar al cântăreţei, homosexual, care, după retragerea vedetei din viaţa artistică, se converteşte la rock punk. Este cel care nu se poate împăca nici un moment cu ideea că steaua Mariei Callas a apus, aşa că îi propune acesteia să facă un film, *Carmen*, în care să sincronizeze vocea de altădată cu imaginile turnate pentru marele ecran. E convins că va fi un triumf, care va putea fi continuat cu *Traviata*, apoi *Tosca...*, folosindu-se de micul truc cinematografic. Depresivă şi nefericită, vedeta acceptă, sfătuită fiind şi de prietena sa, jurnalistă de profesie. Dar, în ceasul al 12-lea, ea împiedică totuşi difuzarea filmului, refuzând de fapt să-şi vândă sufletul diavolului. „Tehnologia permite naşterea celor mai minunate iluzii – spune la un moment dat Maria Callas – dar numai vampirii sunt eterni."

Pagină realizată de AURORA POPESCU

Este mai uşor să previi, decât să vindeci!

Nevoia de energie furnizată de corp

Bătăile inimii, respiraţia, digestia, activitatea creierului, cea a miliardelor de celule ale corpului omenesc, asigurarea homeostaziei termice, creşterea părului, totul consumă energie. Activităţile fizice, funcţionarea muşchilor (ca să ne menţinem în picioare, ca să mergem, să alergăm ş.a.m.d.) consumă energie.

Nevoile zilnice de energie se exprimă în calorii, mai precis în kilocalorii (kcal). Aceste nevoi variază în funcţie de sex, de vârstă şi mod de viaţă. Sursa kilocaloriilor este reprezentată de nutrimentele conţinute în alimente. Vom urmări împreună caracteristicile unora dintre ele.

Proteinele sau **protidele** eliberează 4 kcal; sunt conţinute în carne, peşte, ouă, produse lactate. Proteinele sunt prezente, de asemenea, în cereale şi leguminoase, dar în cantităţi mai reduse. Proteinele joacă un rol plastic şi energetic esenţial; nu au toate aceeaşi importanţă pentru organismul nostru. Valoarea biologică a proteinelor animale este superioară celei a proteinelor vegetale, în care unii aminoacizi lipsesc. Aminoacizii sunt componenţii de bază ai proteinelor; unii dintre ei sunt numiţi esenţiali, deoarece organismul nostru nu-i poate sintetiza. Este deci important şi să variem aceste elemente, căci nici unul dintre ele nu conţine, singur, ansamblul aminoacizilor necesari. Se admite ideea generală că organismul uman trebuie să beneficieze de 50% din fiecare dintre aceste proteine. Specialiştii nutriţionişti opinează că un adult are zilnic nevoie de circa 1,5 grame de proteine pe kilogram corp.

Glucidele sau **zaharurile** furnizează 4 kcal/g şi reprezintă aportul de energie dinamică, fiind carburantul ideal pentru efortul depus. Necesarul zilnic pentru un adult este de 4 grame glucide la kilogram corp. Glucidele sunt furnizate sub două forme:

◆ **Zaharurile simple,** caracterizate printr-o digestie uşoară şi rapidă: lactoza din lapte, fructoza din fructe, zaharoza sau zahărul pe care îl punem în alimente. Hidroliza acestor zaharuri este foarte rapidă, ceea ce face ca alimentele care le conţin să fie preferate în cazuri de oboseală bruscă.

◆ **Zaharurile complexe,** caracterizate printr-o digestie mai lentă şi care produc fermentaţii intestinale în caz de abuz. Se găsesc în cereale, cartofi, orez.

Glucidele sunt tot atât de importante pentru corp ca şi proteinele şi constituie principala sursă de energie; **glucoza** reprezintă combustibilul celulelor, fiind singura sursă de energie pe care o foloseşte creierul nostru, care este în imposibilitate de a produce energie-releu. Glucidele se găsesc sub formă de amidon în cereale: pâine, paste, orez, grâu, porumb, cartofi, legume, fructe, lapte.

Lipidele sau elementele grase furnizează corpului circa 9 kcal/g. Sunt considerate nutrimente energetice, cele care furnizează cantitatea cea mai mare de calorii pentru corpul fiinţei umane. După proveniența lor, elementele grase asimilabile în corp pot fi de *origine animală* (unt, lactate), de *origine animală ascunse* (preparatele din porc, ş.a.) şi de *origine vegetală* (ulei de rapiţă, de arahide, de floarea-soarelui, de măsline).

În mod normal, lipidele trebuie să reprezinte circa 25-30% din caloriile asimilate din raţia alimentară, dar, în ultimii ani, consumul de grăsimi a crescut îngrijorător (din 1990 a crescut anual cu aproximativ 1%), ceea ce a atras drept consecinţă tulburări biologice şi patologice tot mai dese. Astfel sunt tulburări precum hipercolesterolemia, hipertriglicemia, obezitatea, tulburări la nivel locomotor, boli de metabolism (chiar şi unele forme de cancer).

Cu toate acestea, lipidele sunt elemente constituente ale organismului uman. Creierul este constituit din elemente grase în proporţie de 50%, acestea fiind utilizate în momentele de criză. Ele reprezintă rezervoarele energetice ale corpului, furnizându-i acestuia o serie de elemente indispensabile, precum vitaminele A, E, K.

O stare bună a sănătăţii unui individ este indisolubil legată de un consum alimentar variat, corect repartizat în timp, dar şi cantitativ, astfel încât să permită organismului nostru o reînnoire a rezervelor din care acesta îşi extrage necesarul. Raţia alimentară trebuie să fie alcătuită în funcţie de caracteristicile fizice şi fiziologice, dar şi patologice, dacă este cazul.

Pentru o stare de sănătate bună este absolut necesar să avem în vedere un minim de cunoştinţe de dietetică, un minim de cunoştinţe privind compoziţia şi rolul alimentelor, dar şi cunoştinţe de pregătire a alimentelor, astfel încât să se valorifice elementele constituente ale acestora. Chiar dacă ne-am referit la alimentaţie, să nu uităm că doar câteva exerciţii fizice – mersul pe jos, joggingul, ciclismul, înotul – favorizează arderea grăsimilor în exces, pierderea în greutate, depăşirea situaţiilor stresante, favorizează scăderea tensiunii arteriale, scad trigliceridele, creşte nivelul colesterolului bun.

Este mai uşor să previi, decât să vindeci!!!

Dr. Sc. DOINA-ELENA MALOLEA

În exclusivitate în revista „Magazin"

EMILIA VLĂDESCU, psiholog şi parapsiholog, medium şi bioterapeut, vă stă la dispoziţie în următoarele domenii ale supracunoaşterii:

- Consultanţă parapsihologică.
- Diagnostice prin fotografie.
- Diagnostice prin imaginea fizică a unei persoane apropiate solicitantului.
- Descoperirea şi identificarea unor situaţii obscure, a unor evenimente neelucidate cauzal, a unor obiecte sau valori de orice natură.
- Decorporalizări spontane pentru a vizualiza – cu scop terapeutic – existenţe anterioare, perioadă, loc, personalitate etc.

Pentru a primi răspunsul dorit, vă rugăm să expediaţi pe adresa redacţiei o scrisoare care să conţină o fotografie şi doleanţele dv. Pe aceeaşi adresă (Ionescu Simion, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 71341) trebuie să expediaţi un mandat poştal în valoare de 200000 lei reprezentând contravaloarea serviciilor.

MASAJUL pentru nou-născuţi

Nou-născuţii au nevoie de lapte, este adevărat, dar în acelaşi timp le trebuie şi foarte multă dragoste şi mângâiere. De aceea, pielea lor reprezintă practic receptorul total al celui dintâi dintre simţuri; prin ea, pruncul ia contact, mai mult decât prin celelalte organe de simţ, atât cu mediul, cât şi cu sentimentele celor din jurul său.

În mod destul de ciudat, tocmai civilizaţia modernă din ţările dezvoltate, atât de grijulie cu sănătatea populaţiei, a uitat acest amănunt extrem de important pentru viaţa noului membru al comunităţii. Se păstrează în schimb obiceiul, în special acolo unde mentalitatea tradiţională este încă dominantă. Extremul Orient oferă un exemplu aparte, dar şi într-o ţară ca România mai există femei bătrâne care ştiu „să tragă" copilul, adică să-i maseze corpul, punându-i la loc – cum se spune – oasele trupului. Procedeul se foloseşte de obicei atunci când i se face baie copilului, fie masându-se (cu mai multă uşurinţă, datorită apei), fie prin înmuierea uşoară a degetelor „doftoroaiei", în ulei. De pildă, în medicina ayurvedică practicată în ţări precum India sau Sri Lanka, a doua zi de viaţă a nou-născutului este destinată începutului acestei operaţiuni. Înainte ca pruncul să fie spălat şi hrănit, este frecţionat bine cu ajutorul unui bulgăre de aluat înmuiat în ulei de migdale dulci sau de susan, pentru activarea circulaţiei sângelui, eliminarea toxinelor şi favorizarea digestiei. După aceasta, se face îmbăierea şi hrănirea, întregul ritual derulându-se astfel pe parcursul unei săptămâni. Începând din a doua săptămână, mama va folosi o bucată mai mare de aluat, în care a adăugat puţină curcuma (condiment sub formă de praf). Uleiul diferă în funcţie de sezon (de susan sau de cocos). Vara, e mai bine să se utilizeze uleiul de migdale dulci. Bulgărele de aluat, rulat cu grijă de-a lungul corpului copilului, va ajuta la eliminarea tuturor impurităţilor de pe piele, inclusiv a acelui strat de epidermă în permanentă mortificare. Masajul poate dura 15-20 minute pe zi.

Locul de efectuare a tratamentului trebuie să fie încălzit, curat, la adăpost de praf, însorit, astfel încât pielea să se înroşească uşor, pentru a activa circulaţia sângelui şi a ridica temperatura corpului. Aluatul trebuie înmuiat în ulei destul de des, pentru ca nou-născutul să poată primi o cantitate necesară echilibrării energiilor vitale. După anotimp, se recomandă uleiul din nucă de cocos vara, cel de susan toamna şi primăvara, iar cel de migdale iarna. După ce pruncul a împlinit o lună, mama va începe adevăratul masaj manual, pentru a-i „redesena" şi a-i „sculpta" faţa şi trupul, în scopul corijării începutului de deformări fizice care pot apărea acum (la urechi, nas, cap, bărbie, ceafă şi spate – pentru întărirea coloanei vertebrale, datorită calităţilor întrunite de uleiurile recomandate). În acelaşi timp, masajul de acest tip ajută foarte mult la evitarea apariţiei fricilor şi depresiilor specifice vârstei nou-născutului. După efectuarea procedurii, somnul acestuia va fi profund şi liniştit.

Zooterapia

De ce iubesc copiii animalele?

Care copil nu şi-a manifestat, măcar o dată, atracţia puternică pentru animale, instinctiv şi irezistibil! De altfel, există şi argumente de partea acestei relaţii. Pentru copil, animalul este un model. Un aspect comun: în ciuda taliei lor inferioare faţă de cea a omului, animalele domestice deţin secretul unei motricităţi armonioase pe care cei mici o invidiază la modul pozitiv. Apoi, în simplitatea comportamentului lor (animalele şi copiii nu ştiu să mintă – se spune), copilul se recunoaşte indirect şi fără a afişa ipostaza celui susceptibil de a trăi într-un univers neexplorat, inaccesibil şi deseori de neînţeles pentru lumea celor mari. Animalul-model adoptat de un grup mai mic sau mai mare (de exemplu, de o familie) este aşezat uneori pe picior de egalitate cu copilul, pornindu-se de la anumite asemănări, similitudini. Din acel moment, partenerii devin colegi de joacă, fie ea şi turbulentă, animalul este confidentul discret, prietenul perfect. Fidelitatea, simplitatea, disponibilitatea fac din animalul-partener simbolul securităţii şi al previzibilităţii, în ciuda numeroselor elemente destabilizatoare ce vin dispre societate către individ, în fiecare moment.

Animalul este foarte util şi pentru adolescenţi. Este vârsta când omul e copil şi adult, totodată, când trăieşte prima poveste de dragoste, strângând încă în braţe păpuşa preferată, adică o etapă dificil de parcurs, căci adolescentul tinde să iasă din sfera lumii în care trăieşte. În asemenea context, terapia cu ajutorul animalelor îi permite subiectului să restabilească un contact socio-afectiv cu cei din jur. Animalul devine o punte de legătură între adolescent şi adult, oferindu-i celui dintâi prilejul de a-şi exprima trăiri pe care adulţilor nu are curajul să le dezvăluie.

Se ştie că adolescenţa e o perioadă critică de căutare a propriei identităţi, de căpătare progresivă a încrederii în sine, motiv pentru care tânărul stabileşte mai uşor contacte cu un prieten necuvântător. Motivul – această interacţiune, oricât ar fi de „angajantă", nu presupune acea nuanţă a relaţiilor umane cu trimitere la ideea de confruntare, reţinerile dispar şi

adolescentul are posibilitatea să-şi manifeste pe deplin autenticitatea, originalitatea. În cazul în care el are nevoie de intervenţia unui adult (eventual, specialist în problemele adolescenţei) animalul poate juca rolul unui agent ce facilitează comunicarea interumană. Este vorba despre a observa reacţiile tânărului în relaţie cu animalul, fiind astfel posibilă „lectura" motivaţiilor psihologice şi comportamentale ale tânărului, de către adult, apropiere altfel foarte dificil de realizat. Mai mult decât atât, interacţiunea tânăr/animal capătă caracterul unei dinamici relaţionale, de la care pornind va fi posibil de conceput modul de a intra în contact cu subiectul observat. Un punct de pornire util în munca de modelare în trei (adolescent, terapeut, animal), cu scopul ca aceasta să devină suficient de semnificativă pentru ca tânărul să o poată transpune în alte sfere ale existenţei sale. Sarcina creării unei legături terapeutice reale nu e deloc simplă, însă animalul respectiv uşurează considerabil lucrul, el fiind „terenul neutru" către care se va reveni ori de câte ori relaţia capătă aspecte ameninţătoare sau poate deveni vehiculul indirect al mesajului ce se doreşte a fi comunicat (din partea terapeutului ori din partea adolescentului).

Este important să menţionăm că zooterapia nu se laudă nicidecum cu vreo „concurenţă" faţă de domenii precum psihologia sau psihiatria. Zooterapia reprezintă un instrument utilizabil chiar în cadrul mai multor profesii, în scopul facilitării procesului presupus de relaţiile de ajutorare. Procedeul este de altfel extrem de eficace, în special atunci când animalul e în măsură să spargă gheaţa, cum se spune în limbajul comun, să deschidă o cale de comunicare, să incite la exprimarea emoţiilor existente în relaţia dintre el şi tânărul prieten şi oferă terapeutului, ca şi subiectului, posibilitatea de a realiza imediat o retrospectivă asupra comportamentului acestuia din urmă. Evident, eficacitatea terapiei depinde în bună măsură de abilitatea şi de tactul terapeutului, cu atât mai mult cu cât o asemenea metodă nici nu necesită cabinete speciale sau un cadru aparte de colaborare.

Pagină realizată de **ADRIAN-NICOLAE POPESCU**

Leacuri din vechime

AŢA DE NEGEI. În zona Sibiului, se mai practică şi astăzi o metodă foarte eficace de distrugere a negilor (numiţi şi nevi, veruci sau negei), atât la oameni, cât şi la animale. Septuagenarul Ion Petra, potcovar din satul Sibiel, ne relata recent despre stârpirea acestor excrescenţe – care nu trebuie tăiate, rupte sau smulse – cu ajutorul unui fir de aţă foarte rezistent sau cu un fir de păr din coada unui cal. Se leagă strâns cu aceasta negelul, la bază, şi se lasă astfel să se usuce. După câteva zile, în lipsa „hranei", el se atrofiază şi cade. Interlocutorul nostru povestea despre asemenea vindecări, chiar în cazul unor negei foarte mari, pe care nici medicii nu s-au încumetat să-i distrugă.

SÂNGELE DE IEPURE. Se denumeşte cu această sintagmă un sortiment de vin negru şi gros, tonifiant fără concurent, în cantităţi rezonabile. Dar însuşi sângele iepurelui se întrebuinţa ca remediu pentru brâncă (erizipel), în amestec cu rachiu de drojdie, cu care se ungea locul bolnav. Pentru înnăduşeală (emfizem pulmonar), se recomanda să se bea sânge cald din inima unui iepure împuşcat, iar tot de la un iepure proaspăt sacrificat, pielea presărată cu piper şi stropită cu vin sau cu rom se punea pe locurile cu junghiuri sau, unsă cu seu de oaie, se aplica pe pieptul suferinzilor de boli pulmonare. De altfel, o metodă similară foloseau şi aromânii, care tratau plivritul (pleurezia) aplicând pe pieptul bolnavului pielea caldă a unui iepure jupuit de viu.

ÎN BUCUREȘTIUL IUBIT!

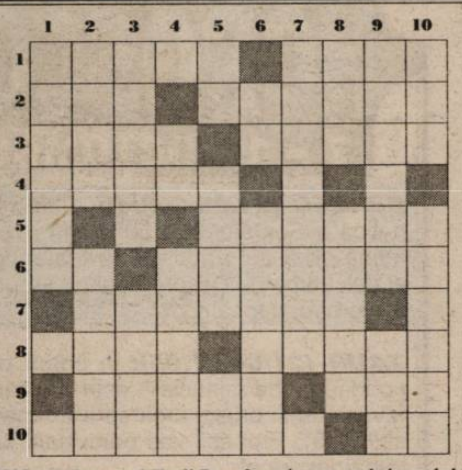

ORIZONTAL: 1) Domn al Țării Românești care, în hrisovul dat la 20 septembrie 1459, menționează pentru prima dată numele de „Cetatea Bucureștiului" (Vlad) – Vase de pisat cereale păstrate la Muzeul Satului. 2) Argeșul, ca sursă de alimentare a capitalei – Sală de concerte, sediul Filarmonicii „George Enescu", edificiul cu coloane ionice și fronton de templu antic. 3) Tânărul țăran din romanul „Delirul" de Marin Preda, angajat ca portar la blocul Algiu – A se alătura. 4) „Pământul de..." , roman de Vasile Rusescu, în care un ziarist din provincie, petrecând câteva ore în Cișmigiu, își reconstituie biografia. 5) Dramaturg român, autorul piesei „Don Juan din Grădina Icoanei" (Paul, n. 1924). 6) Vocală dublă – Poet și publicist român, care a evocat „Cișmigiul într-o zi de sărbătoare" (Nicolae T.; 1833-1890). 7) Autorul volumului de însemnări „Carte de dragoste pentru București" (Florentin). 8) Jucate în Piața Unirii la 24 ianuarie 1859 – Suflat cu aur. 9) Frumos parc bucureștean (36 ha) realizat după proiectul arhitectului francez E. Redont, care găzduiește Arenele Romane și Muzeul Tehnic – Mame (arh.). 10) Atrăgător loc de popas la 20 km de București, cu o mănăstire monument de arhitectură, un lac bogat în pește și pădurea Pustnicul – Poftim!

VERTICAL: 1) Teatru satiric – muzical care poartă numele celui mai mare actor comic român (Constantin). 2) Grandios, ca București (fig.) – Se prefigurează în romanul „Sfârșit de veac în București" de I.M. Sadoveanu. 3) Mogoșoaia, splendidul edificiu înălțat în 1702 de către Constantin Brâncoveanu, situat lângă lacul și parcul omonime – București, capitala țării. 4) Campion – „-română" prima scenă lirică bucureșteană, în fața căreia se află statuia marelui muzician George Enescu. 5) Pusă pe cal – Pretenții de bucureștean (fig.) – Sau. 6) Posesiv – Orașe aflate sub tutela străină precum Bucureștii în secolele XV-XIX. 7) Îndrăgit interpret de muzică ușoară, remarcat și prin creațiile lui Ion Vasilescu „Fetițele din București" și „Fetițe dulci ca-n București" (G). 8) Fată din grădină – Dâmbovița și Colentina care străbat Bucureștiul. 9) Compozitor român autorul șlagărului „În Bucureștiul iubit" (Mauriciu) – Cântec solemn. 10) Insulă în Pacific – „...veche", muzeu care păstrează vestigii ale primei reședințe domnești de la București din sec. XIV și XV.

DICȚIONAR: IME, AUA.

GHEORGHE CÂMPEANU – *Focșani*

SOLUȚIA CAREULUI *(„În Bucureștiul iubit"):* TEPES – PIVE – APA – ATENEU – NILA – ATASA – ACASA – R – C – S – T – EVERAC – EE – ORA – SANU – POPESCU – R – HORE – AURIT – CAROL – IME – PASAREA – AN.

Verificați-vă cunoștințele

HANURI

1. Unde erau situate de obicei hanurile din evul mediu și până ceva mai aproape de zilele noastre?

2. Când și de către cine a fost construit Hanul lui Manuc din București?

3. Cine este autorul comediei „Hangița"?

4. Cine a compus muzica operetei „La Calul Bălan", opereta a cărei acțiune se petrece la hanul cu acest nume?

5. Cine a pictat tabloul în ulei intitulat „Han părăsit"?

6. Cui aparține volumul de basme inspirate din folclor „Hanul din Spessart"?

7. Cine a regizat, în 1961, filmul „Hanul roșu", premiat la Karlovy Vary?

Răspunsurile din numărul trecut

1) De obicei lăutarii își transmit meșteșugul din tată în fiu. 2) Adevăratul nume al lui Barbu Lăutarul a fost Franz List (1811-1886). 4) „Melodiile lăutărești" aparțin compozitorului și violonistului spaniol Pablo Sarasate. 5) Tabloul „Petrecere cu lăutari" aparține lui Theodor Aman (1831-1891). 6) Lăutarul evocat de Octavian Goga în versurile sale se numește Laie Chioru. 7) Filmul „Lăutarii" a fost realizat, în 1971, de regizorul moldovean Emil Loteanu.

Poșta cititorilor

Pentru întrebările cu tema „Sate" apărute la 12 septembrie am luat în considerație mai multe variante de răspus pentru întrebarea numărul 3. Am primit răspunsuri de la următorii cititori:

■ 7 răspunsuri corecte: *Mihai Waspusch*, București, cu aceeași rigurozitate cu care ne-a obișnuit;

■ 6 răspunsuri corecte: *Gorea Florentina*, Topliță; *I. Ciocșan*, Pucioasa, pe care o/îl rugăm să semneze cu numele întreg; prof. *Marin Ștefan*, Șimleul Silvaniei, toate scrisorile conținând detalii deosebit de interesante.

■ 5 răspunsuri corecte: *Elena Ispas*, Săbăoani, care, cu onestitate, nu a dat nici un răspuns acolo unde nu era sigură.

Mulțumind tuturor pentru participare vă dorim în continuare mult succes. *(I. Stoica)*

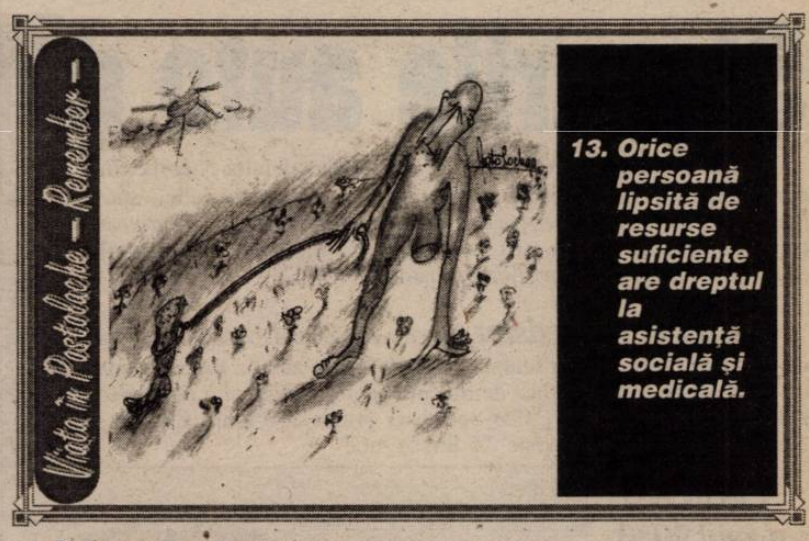

ȘAH

Kirbi - Oliveira, 1964

PROBLEMA DE AZI:
Albul mută și câștigă

DEZLEGARE:
1. Dt7 Tt7. 2. Te8 Tf8 3. Tf8 mat.

© **GHEORGHE POPESCU** –
maestru F.I.D.E.

GRĂDINA

micul nostru Paradis

Dorin M. din București. *Vă rog să-mi dați informații – cât mai multe! – despre mimoze.*

Mimoza este o plantă originară din regiunile tropicale și subtropicale ale Americii, Asiei și Africii. Genul cuprinde în jur de 300 de specii, dar numai câteva dintre ele prezintă interes ornamental. Cea mai interesantă este *Mimosa pudica*, „născută" în Brazilia. În spațiul natural crește sub forma unui arbust înalt de 60-70 cm, cu lăstari spinoși. Frunzele sunt persistente, penat compuse, asemănătoare celor ale ferigilor. Se pliază când sunt atinse și revin la forma inițială abia după 30-60 de minute. Această caracteristică îi dă mult farmec; pare mai vie și mai comunicativă decât orice altă plantă. Noaptea frunzele se pliază în mod natural. Florile sunt mici, de culoare roz, nu cine știe ce spectaculoase, dispuse în inflorescențe sferice. Planta crește intens primăvara și vara, când și înflorește. Iarna este bine – dar nu obligatoriu – să fie trecută printr-un ușor repaus, fără ca planta să-și piardă frunzele (deci se ține în încăperi mai răcoroase și se udă mai rar). De fapt, în general mimoza se simte bine în spații cu căldură moderată. Îi place lumină multă și chiar ceva soare direct. Totuși, vara, când soarele dogorește cu putere, planta se umbrește. Pământul se menține reavăn din primăvară până toamna, iar iarna se reduce udarea. Crește frumos dacă are umiditate în aer, așa că ideal este să fie periodic pulverizată cu apă. Se cultivă în orice pământ fertil și bine drenat.

Mimoza poate fi înmulțită prin semințe semănate primăvara devreme sau prin butași semilemnificați, recoltați vara, care apoi se pun la înrădăcinat fie pur și simplu într-o sticlă cu apă, fie într-un ghiveci cu pământ nisipos, udat mereu. În cazul înmulțirii prin semințe, acestea trebuie înmuiate înainte în apă caldă și abia apoi semănate. Deși reacționează atât de prompt la orice atingere, lăsând impresia că este foarte sensibilă la mediul înconjurător, mimoza este totuși o plantă care cere o îngrijire minimă. Chiar și transplantarea este necesară foarte rar.

(A. Popescu)

Integramă de GHEORGHE POPESCU

„PRECIZĂRI"

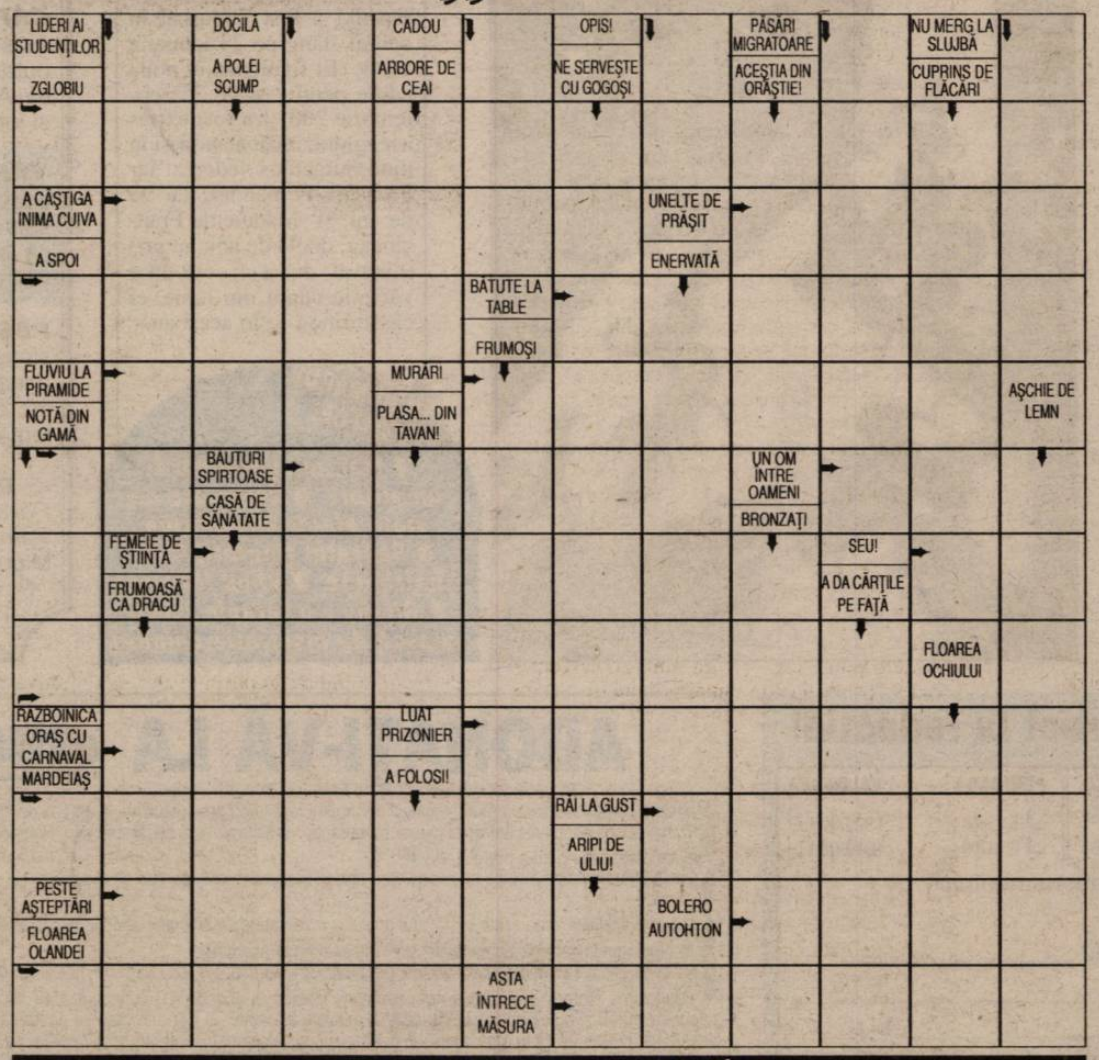

DEZLEGAREA INTEGRAMEI „SPUSE CU TÂLC"

Orizontal: S - P - H - D - S - F - AUTOCAMIOANE - PAROLA - SFANT - VAR - RATACIRE - RAC - TANARA - TAIOS - SUR - TA - CALUSEL - DOR - FILTRU - APARI - OA - PICTAT - P - DA - BATRANICA - SFARAI - ENOT - HAITE - CORIDA.

SPORT FLASH

Rapid, pe cai mari

Vrei nu vrei, trebuie să recunoști că, deocamdată, Rapid este cea mai în formă echipă a actualului început de sezon al Diviziei A de fotbal. Echipa din Giulești calcă totul în picioare, în etapa a 5-a venind rândul „câinilor roșii". Rapidiștii au evoluat bine în prima repriză, totuși

fără să înscrie, ratând chiar un penalty pus pe tavă, în timp ce Dinamo n-a prea existat. În repriza secundă, însă, echipa lui Rednic s-a dezlănțuit și, deși în minutul 47 erau conduși printr-un gol înscris nimeni nu știe cum, au pus stăpânire pe joc atacând în valuri poarta lui Cristi Munteanu care a sclipit o clipă în momentul apărării primului penalty. La al doilea penalty totul s-a prăbușit pentru Dinamo, ulciorul n-a mai mers la apă, scorul a devenit egal și cu doar câteva minute înainte de final, Daniel Nicolae a ferecat tabela la 3-1 pentru Rapid. Antrenorul Rednic era cam supărat pe ratarea lui Bratu, dar una peste alta rezultatul îl considera meritat, iar patronul George Copos încă visează la o susținere a Rapidului similară cu susținerea pe care Dinamo o are din partea MI. Aflat, deocamdată, pe cai mari, de la Rapid aștept acum să văd cum va evolua în partida retur cu Vitesse și ce soartă va avea în fotbalul european.

Joc de yo-yo

Începutul stupefiant al unor echipe din planul trei al fotbalului din divizia A s-a dovedit un simplu foc de paie și demonstrează doar că avem un campionat de-a dreptul comic. FC Brașov, care nu cunoscuse înfrângerea până în etapa a 3-a și care învinsese Rapidul, a luat-o pe cocoașă de la ultima clasată, UTA! Craiova, care se fălea pe primul loc, a dat în nas la Bistrița la un scor de hockey, 0-4! AEK, revelația, la fel, bătută la București. Ce ar putea să înțeleagă un extraterestru din acest joc de yo-yo care este campionatul nostru? FC Bacău, care era să retrogradeze sezonul trecut, aflu că vrea să câștige campionatul (poate la fotbal cu nasturi). În fine Steaua, care a început catastrofal, e la a doua victorie și începe să urce în clasament, dar n-a depășit-o încă pe Dinamo! Noroc cu Rapid și Național, singurele echipe cu un parcurs echilibrat până acum și singurele care pot spera într-o cursă bună în fotbalul european. Să vedem...

GEORGE CUȘNARENCU

Starurile auto de la Paris

Alfa Romeo Nuvola. Unicitatea modelului Nuvola vine din interior. O idee originală care conferă şasiului şi mecanicii autoportanţă! Cine simte în aer parfum de Pininfarina atunci când priveşte caroseria, înseamnă că are gust. În rest, această bijuterie stilistică se află exact la polul opus designerilor germani.

Opel Eco-Speedster. Iată ce iese din colaborarea cu designerii italieni. Motorul, în schimb, vrea să atragă atenţia asupra gamei diesel a mărcii. Cu un indice de frecare record de 0.20 şi o reducere a greutăţii (maxim 660 kg), Eco-Speedster prinde 250 km/h şi chiar şi atunci consumul nu depăşeşte 2,5 litri la sută!

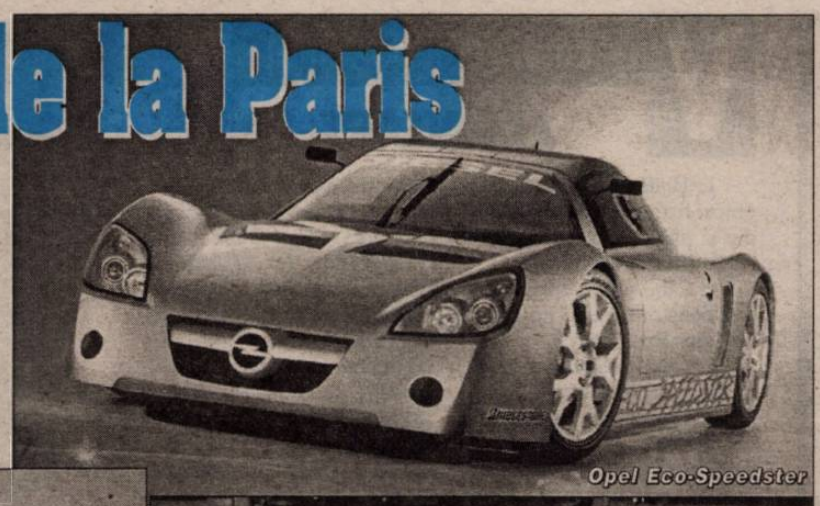

Opel Eco-Speedster

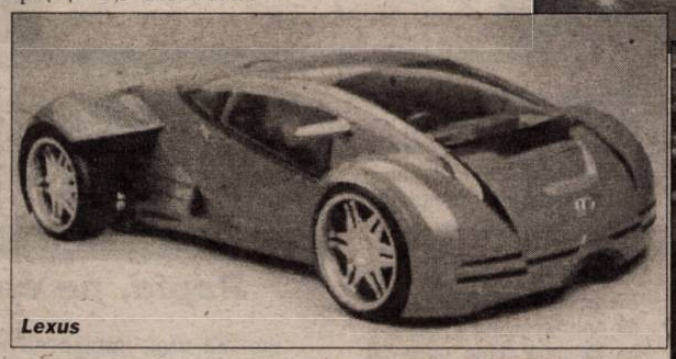

Lexus

Lexus pentru anul 2050. Se spune că acest model de maşină este atât de rapid încât cu el poţi prinde infractorii înainte ca ei să comită vreo infracţiune. Şi dacă ficţionarul Arthur C. Clarke şi-a imaginat, în 1970, că în 2000 toţi pământenii vor circula cu o farfurie zburătoare, atunci acest model este destinat, cu siguranţă, şoferilor din 2050.

Alfa Romeo Nuvola

Sfântul Jerome, restaurat

Distrusă de cutremur în 1997, una din frescele pictate de marele artist italian Giotto în 1288 pe plafonul bazilicii din Assisi şi-a regăsit locul după una din restaurările cele mai ambiţioase din istoria artei. Fresca, reprezentându-l pe Sfântul Jerome a fost pusă la locul ei după cinci ani de muncă şi după ce ea a fost pulverizată în 50.000 de bucăţi. Toate fragmentele, 1.500 tone de piatră şi zidărie pictate, au fost scanate şi repertoriate după grosime, formă, greutate şi nuanţă de culoare. Restauratorii au folosit computerul pentru a reconstitui acest imens *puzzle*, bazându-se şi pe fotografii ale operei înainte de catastrofă. În 1999 a mai fost amplasată pe locul ei o frescă realizată de elevi ai lui Giotto, o altă frescă pictată de Cimabue, care s-a năruit şi ea la cutremur, urmează a fi şi ea restaurată.

Dansând cu scorpionii

O thailandeză de 30 de ani s-a decis să bată recordul celei mai vechi coabitări cu scorpionii, pentru asta închizându-se într-o cuşcă de sticlă de 12 metri pătraţi. Kanchana Ketkaew, cascador de meserie, speră să reuşească să reziste 32 de zile în această cuşcă, alături de 3.000 de scorpioni negri. Isprava va avea loc în holul muzeului „Believe it or Not" din staţiunea balneară Pattaya, la 150 km de Bangkok. Recordul precedent aparţine unei malaezience care a rezistat 30 de zile alături de 2.700 de scorpioni.

Recorduri incredibile în Guinness Book

La Londra s-a lansat pe 28 septembrie ultima ediţie a Cărţii Recordurilor, Guinness Book, urmând ca peste două săptămâni ea să apară şi în alte 100 de ţări. Cartea oferă un amalgam de năzbâtii ieşite din comun, editorii cărţii declarând că în ultimele 12 luni au primit peste 60.000 de noi candidaturi. Cercetătorii britanici au intrat în carte pentru că au descoperit cea mai veche vomă din lume! Ea are 160 milioane de ani, fiind descoperită în timpul unor săpături arheologice în estul Angliei. Japonezul Satoru Fushiki a fost împuşcat în ochiul stâng pe 23 ianuarie 1943. El figurează în noua ediţie pentru că pe 25 septembrie 2001 i-a fost extras acel glonţ, recăpătându-şi în mod miraculos vederea! Iar François Fernandez, de 96 de ani, şi Madeleine Francineau, de 94 de ani, au privilegiul de a fi cel mai vârstnic cuplu din lume, ei căsătorindu-se în acest an.

ÎN NUMĂRUL VIITOR:

■ *Mai au zgârie-norii un viitor?* ■ *24 de ore de viaţă electromagnetică* ■ *Secretul tinereţii fără bătrâneţe* ■ *Vălul lui Isis* ■ *Qitaky – o terapie românească de inspiraţie chineză*

HOROSCOP
7 - 13 OCTOMBRIE

BERBEC (21.03-20.04): Sub influenţa benefică a Soarelui şi a Lunii veţi avea o săptămână plină de dragoste, cu toate ingredientele ei dulci-amărui. Despre bani nu se poate spune nimic nou, deocamdată.

TAUR (21.04-21.05): În prima parte a perioadei, curba financiară este în scădere. Apoi, revenindu-şi brusc, urcă spre un maxim (vineri, sâmbătă). Probabil veţi primi bani sau o veste bună despre ei.

GEMENI (22.05-21.06): Două evenimente fericite vor umple acest interval fast. Luni sau marţi veţi avea o importantă reuşită profesională, iar joi sau vineri veţi intra în posesia unei sume mari de bani.

RAC (22.06-22.07): Curba afectivităţii oscilează periculos, semn că echilibrul emoţional în cadrul cuplului se poate clătina. Poate că ar fi bine să ţineţi seama mai mult de sensibilitatea partenerului.

LEU (23.07-22.08): Prezenţa lui Uranus în constelaţia dv. induce nesiguranţă şi imprevizibil. S-ar putea să fiţi pus în faţa unei situaţii delicate şi să nu luaţi decizia cea mai înţeleaptă, din păcate.

FECIOARĂ (23.08-21.09): Deşi vă aşteptaţi la o veste foarte bună din domeniul financiar, realitatea nu stă chiar aşa. Dimpotrivă, s-ar părea că vă pândeşte un ghinion de această natură, fiţi foarte atent!

BALANŢĂ (22.09-22.10): Va trebui, se pare, să faceţi apel la talentul dv. de mediator într-un conflict ivit la serviciu sau acasă. Din păcate, intervenţia vă va lăsa un gust amar. Nimic nou despre bani, deocamdată.

SCORPION (23.10-21.11): Jupiter şi Soarele sunt acum foarte prietenoşi cu dv. şi, în consecinţă, norocul vă poartă pe aripile lui. Fie în dragoste, fie în carieră, şansa se ţine de destinul dv.

SĂGETĂTOR (22.11-20.12): Curba financiară face mari nazuri în această perioadă. Ea scade vertiginos şi joi sau vineri are un minim alarmant. Se impune să vă analizaţi cu mai multă prudenţă investiţiile.

CAPRICORN (21.12-19.01): Marte şi Venus nu se află deloc într-o poziţie favorabilă şi s-ar putea să iasă scântei în relaţiile cu partenerul dv. Aplanaţi cât mai repede divergenţele, cu tact şi înţelepciune.

VĂRSĂTOR (20.01-18.02): Curba financiară este în continuă creştere, iar spre sfârşitul săptămânii are un maxim monumental. Se pare că veţi primi o sumă foarte consistentă şi toate vitrinele vă vor surâde.

PEŞTI (19.02-20.03): Mici probleme profesionale vă vor da peste cap planurile pentru această perioadă. Din fericire, nu va fi decât un foc de paie. În weekend primiţi o veste excelentă din sânul familiei.

Personalităţile săptămânii: *Vasile Pârvan, Şt. O. Iosif, Vasile Voiculescu, G.M. Zamfirescu, Zeno Vancea;* Denis Diderot, Miguel de Cervantes, Giuseppe Verdi, Luciano Pararotti, Charles Camille Saint-Saëns, François Mauriac.

Abonamente la „Magazin" direct la redacţie!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	25.000 LEI	❑ 3 LUNI	82.000 LEI	❑ 5 LUNI	132.000 LEI
❑ 2 LUNI	50.000 LEI	❑ 4 LUNI	107.000 LEI	❑ 6 LUNI	164.000 LEI

(Marcaţi cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____

ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____

sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____

cod _____, judeţul _____.

ABONAŢI-VĂ LA magazin

„Magazin" oferă fidelilor săi cititori avantajul de a primi revista cu promptitudine, la adresa dorită.

- Preţul abonamentului contractat direct la redacţie, mult mai mic decât cel prin Rodipet, rămâne neschimbat, indiferent de modificarea ulterioară a preţului revistei.
- Cheltuielile poştale prilejuite de expedierea abonamentului sunt suportate de redacţie.
- Tombola fidelităţii, organizată la sfârşitul anului şi rezervată doar cititorilor abonaţi direct la redacţie, vă oferă şansa de a câştiga unul din premiile valoroase acordate.
- Nu aveţi decât să trimiteţi printr-un mandat poştal [pe adresa: Ionescu Simion – la Casa Editorială «Magazin», Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 71341] contravaloarea abonamentului solicitat (vezi preţurile în talonul alăturat) şi puteţi beneficia de toate avantajele enunţate. În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal. Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la tel. 01/222.83.36
- Cititorii din străinătate pot contracta abonamente trimiţând, pe adresa redacţiei (Ionescu Simion – la Casa Editorială «Magazin», Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 71341), un plic cu un cec reprezentând contravaloarea abonamentului dorit (100 $ sau 110 euro, un abonament pe un an, 50 $ sau 55 euro, un abonament pe şase luni).

PUBLICITATE
prin Revista „MAGAZIN" !
Doritorii se pot adresa redacţiei la Tel./Fax: 224.39.96; 222.83.36, zilnic între orele 10^00 - 14^00

Biblioteca Judeţeană

SERIE NOUĂ - 594 • ANUL XLV • 10 OCTOMBRIE 2002 • 16 PAGINI • 7000 LEI Nr. 41 (2344)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

■ *Drumul cel mai scurt are deja o potecă.*
(Marc Aureliu)

■ *O carte adevărată se termină acolo unde ar trebui să înceapă.*
(Roger Munier)

■ *Decât alături de un prost, mai bine singur.*
(Jean de La Fontaine)

Sezonul premiilor Nobel a fost deschis în SUA cu

PREMIILE IgNOBEL PENTRU BURIC ŞI BERE

Deşi asupra premiilor Nobel, cele care recompensează, se zice, cele mai remarcabile realizări umaniste şi ştiinţifice ale umanităţii, urmează să se aprindă cele mai puternice reflectoare ale mass-media, festivităţile din Suedia au fost devansate de ceea ce americanii numesc „Premiile IgNobel", distincţii care recompensează excentricitatea şi frivolitatea. Săptămâna trecută, aceste premii fanteziste au fost înmânate în cadrul unei gale organizate de prestigioasa universitate Harvard de lângă Boston. Astfel, s-a acordat un „IgNobel" pentru „cercetări interdisciplinare" unui studiu „exhaustiv" dedicat mizeriei care se strânge în... buric. Un cercetător de la Universitatea din Sydney a demonstrat că sunt şanse mai mari să se recolteze mizerie din buricul unui „bărbat în vârstă, păros şi cu buricul înfundat"! Premiul „IgNobel" pentru fizică a fost acordat unui cercetător neamţ care a demonstrat că spuma berii din halbe se supune legilor matematice ale „descreşterii exponenţiale". Un premiu special pentru „economie" a fost acordat administratorilor care au fraudat giganţii faliţi *Enron*, *WorldCom* şi *Meryll Linch*, creditaţi cu performanţa de a fi adoptat „conceptul matematic al numerelor imaginare în lumea afacerilor". Premiul „IgNobel" pentru medicină a fost acordat studiului despre „asimetria dintre scrotul uman şi reprezentările lui în sculpturile clasice". În fine, premiul „IgNobel" pentru pace i-au recompensat pe cercetătorii japonezi care au inventat un aparat care traduce în limbaj uman lătratul câinilor.

Festivitate de decernare a premiilor „IgNobel" în 2001

LA ÎNCHIDEREA EDIŢIEI. Şi totuşi, luni, la Stockholm s-a înmânat primul premiu Nobel al anului: cel pentru medicină. El a fost atribuit cercetătorilor Sydney Brenner (Marea Britanie), John Sulston (Marea Britanie) şi Robert Horovitz (SUA) pentru contribuţia lor la cunoaşterea originilor unor boli ca SIDA sau cancerul.

La Cairo

„COMORILE DIN SUBSOL" IES LA IVEALĂ

Howard Carter în faţa sarcofagului lui Tutankamon, 1922

Genocid în Marea Nordului

„CIUMA FOCILOR"

Secretariatul internaţional al mării din Wilhelmshaven (nordul Germaniei) a dezvăluit presei miercurea trecută că de la sfârşitul lunii mai, peste 17.200 de foci şi-au găsit moartea pe coastele europene ale Mării Nordului şi ale Mării Baltice. Acest genocid nu se datorează activităţilor umane, ci unui virus cunoscut sub numele de „ciuma focilor" (ştiinţific PDV-Phocine Distemper Virus), un fel de SIDA în lumea acestor mamifere marine, care le distruge sistemul imunitar. Epidemia s-a declanşat în luna mai în apele daneze, omorând focile din zonele maritime suedeze, norvegiene, olandeze şi germane. Iar bilanţul acestui an este posibil să devină mai mare, având în vedere că epidemia nu s-a stins. Ultima „ciumă a focilor" s-a declanşat în anul 1988, în Marea Nordului, atunci murind peste 18.000 de foci, după cum au anunţat unele surse germane.

Carcasă de focă găsită pe o plajă din Danemarca

FAŢĂ ÎN FAŢĂ, OMUL ŞI MAŞINA

Un campion mondial hotărât să învingă o maşină de jucat şah

Kramnik antrenându-se pentru întâlnirea decisivă

Între 4 şi 19 octombrie, campionul mondial de şah *en titre*, Vladimir Kramnik, va încerca să învingă un super computer dotat cu un puternic program de şah, pe nume *Deep Fritz*, construit de societatea germană ChessBase. Meciul se desfăşoară la Manama, capitala statului Bahrein, pe durata a 8 partide, Kramnik urmând să primească 1.000.000 dolari în caz de victorie, 800.000 în caz de meci nul şi 600.000 dolari dacă pierde. Acest meci între om şi maşină trebuia să aibă loc anul trecut, dar el a fost amânat din cauza evenimentelor din 11 septembrie. Fostul elev al lui Kasparov a urmat un antrenament special pentru înfruntarea cu *Deep Fritz*, care este şi el campion mondial în clasamentul şahului informatic, fiind convins că înfrângerea lui Kasparov, în întâlnirea cu *Deep Blue*, s-a datorat unei probleme strict psihologice: omul a clacat în faţa maşinii, care nu cunoaşte oboseala, stresul, emoţiile. Kramnik intenţionează să nu-i lase computerului posibilitatea de a-şi etala calităţile (evaluarea a milioane de mutări pe secundă), încercând să intre într-un joc în care el să etaleze o strategie pe termen lung şi, mai ales, intuiţia, inexistentă la computer. Două alte confruntări între om şi maşină sunt pe tapet: în decembrie Gary Kasparov va juca la Ierusalim 6 partide contra unui program de şah israelian, iar în ianuarie 2003, Evgheni Bareiev, nr. 7 mondial, va juca la Maastricht, Olanda, patru partide contra programului Hiarcs 8.

Femina club

● Războiul dietelor

● Dosarele frumuseţii

TV
■ Pro TV
■ România 1
■ TVR 2
■ Acasă
■ Antena 1
■ Prima TV
■ Tele 7 abc

După Givenchy, femeia primăverii viitoare e tânără, sexy şi dezinvoltă. Exact ca fetele noastre atunci când plouă.

FAPT DIVERS

ConcURSUS pentru fotografi

Compania de Bere România îi invită pe fotografii români, amatori şi profesionişti, dar talentaţi, să participe la ConcURSUS, un concurs de imagini fotografice pe tema „Bucuria berii la români". Având în vedere că nu suntem nemţi, concursul, care se va desfăşura între 1 şi 26 noiembrie, pare interesant, cu atât mai mult cu cât cele mai bune 12 fotografii vor fi recompensate cu câte 1.000 dolari, urmând ca fotografii câştigători să-şi regăsească lucrările în calendarul URSUS pe anul 2003.

Vapor pentru Cartea Recordurilor

Ioan Astalus, din Târgu Mureş, a construit un vapor cât o unghie cu care vrea să între în Cartea Recordurilor. Construcţia, mai mică decât cea înscrisă în prezent în Guinness, urmează să fie omologată la Paris. Ioan Astalus este, de asemenea, primul român care a sculptat chipul lui Eminescu într-un bob de orez.

Italianca Albă ca Zăpada

Albă ca Zăpada, prinţesa din celebra povestire a fraţilor Grimm, nu era nemţoaică, ci italiancă, mai exact originară din Veneţia, afirmă un specialist italian în mituri şi legende. Legende din regiunea Dolomiţilor (nordul Italiei) vorbesc despre o prinţesă care trebuia să redea energia vitală minelor de fier din Mont Pore care secătuiseră. În aceste legende sunt pomeniţi şi piticii, în realitate mineri de talie foarte mică ce se puteau strecura prin galeriile minei. În această zonă, care a aparţinut până în 1918 imperiului austro-ungar, au trăit mulţi germani şi probabil că fraţii Grimm – Jakob (1785-1863) şi Wilhelm (1786-1859) – au auzit aici legenda Albei ca Zăpada pe care au transformat-o într-una dintre cele mai cunoscute poveşti din lume, publicată în cartea lor de poveşti pentru copii din anul 1812.

În derivă pe Marea Neagră

Echipajul unei motonave care venea din portul grecesc Volas spre Brăila a descoperit în apele Mării Negre, la 45 de km depărtare de portul Constanţa, un naufragiat ucrainian de 38 de ani care plutea în derivă pe resturile unei bărci. Marinarul se afla în derivă din 29 septembrie, ziua în care catamaranul pe care se afla împreună cu o altă persoană (dispărută) s-a scufundat în timpul unei furtuni.

MUREŞ TÂRGU-MUREŞ

divanul galben

Constelaţia Gipsy Music

Mădălin Voicu, fiul marelui violonist Ion Voicu, se implică nu doar în activităţi sociale şi politice legate de etnia romilor, ci şi de salvarea patrimoniului muzicii lăutăreşti, sau ţigăneşti cum mai e cunoscută. Având în vedere că unele interpretări instrumentale şi vocale de excepţie au existat de-a lungul ultimelor decenii, iniţiativa lui Mădălin Voicu şi a Casei de discuri Electrecord de a edita o serie de compact discuri cu muzică lăutărească care să alcătuiască în final o adevărată constelaţie este cât se poate de importantă. Trei asemenea discuri au fost lansate săptămâna trecută şi e bine de ştiut că ele conţin interpretările unice ale unor artişti cunoscuţi ca Romica Puceanu, Toni Iordache, Ion Petre Stoican, Mioara Lincan, Victor şi Aurel Gore, Tita Bărbulescu, Dona Dumitru Siminică, Florea Cioacă, Ştefan Marian şi Panseluţa Fieraru.

Paulo Coelho laureat al Artei Planetare

Prozatorul brazilian Paulo Coelho a primit recent, la Frankfurt, premiul „Planetary Arts 2002" din partea Clubului de la Budapesta, în cadrul unei ceremonii la care a ţinut un discurs chiar şi fostul preşedinte american, Bill Clinton, prezent în Germania cu ocazia ceremoniei de dezvelire a Porţii Brandeburg din Berlin, proaspăt renovate. Cărţile lui Paulo Coelho au fost traduse în 56 de limbi (în ţara noastră s-a tradus romanul „Alchimistul") şi s-au vândut în peste 40 de milioane de exemplare.

Caragiale, omul calamburilor

Se ştie că Ion Luca Caragiale avea un spirit ascuţit şi un umor care depăşeau epoca în care a trăit. Schiţele lui sunt un exemplu în acest sens. Umorul lui îşi găsea deseori izvorul în presa vremii, dar şi în şedinţele parlamentului la care participa. În schiţa „Succes" apare o telegramă care este cifrată: „Médoc fini, Votca, Tzuica, dedans". Această telegramă ar fi fost trimisă de un corespondent de război de pe frontul războiului de Independenţă. Descifrarea acestei telegrame ar fi condus la următorul text: Médoc, (adică Plevna) fini (a căzut), Votca (ruşii), Tzuica (românii) dedans, (sunt) înăuntru. Şi totuşi, ştirea care a apărut în ziarul „Naţiunea Română" nu era deloc codificată. Cu siguranţă calamburgiul Caragiale ştia că semnatarul ştirii făcuse un chef de pomină şi după ce toată băutura se terminase cerea împrospătarea proviziilor: adică vin franţuzesc Médoc, votcă şi ţuică. Viaţa pe front era grea.

GEORGE CUŞNARENCU

DIANA MAXIM, Focşani: „...Am citit într-o revistă străină că persoanele care sunt născute în zodia Leului au mari succese în viaţă dacă sunt sportivi, politicieni sau medici. Nu mai ştiu care sunt argumentele din acel articol, însă eu sunt născută în această zodie «preferenţială», singura despre care se spune ceva concret cu privire la meserie. Am 16 ani şi nu prea am încredere în ceea ce priveşte dragostea, deşi nu am nici o experienţă serioasă în această direcţie. Ce puteţi să-mi spuneţi despre zodia mea şi profesiunea pe care ar trebui să mi-o aleg? Dar despre zodia Taurului? Vă mulţumesc!"

Dialog astrologic

– Dragă *Diana*, am selectat din lunga ta scrisoare doar acest fragment pentru că sper că interesează cât mai mulţi cititori. Despre legăturile dintre zodii şi profesiuni se poate vorbi la fel de uşor ca despre astrologie şi iubire, însă şi în acest caz realitatea este alunecoasă, aşa că nu mai fi atât de tranşantă în afirmaţii. Priveşte mai mult spre tine însăţi şi nu spre zodiace. Dacă ar fi să-ţi prezint o succintă legătură între astre şi înclinaţii (nu neapărat profesiuni), atunci reţine asocierile: Berbec-contabil; Taur-actor; Gemeni-matematician; Rac-poet; Leu-navigator; Fecioară-soldat; Balanţa-filosof; Scorpion-profesor; Săgetător-muzicant; Capricorn-medic pentru copii (pediatru); Vărsător-sportiv; Peşti-asistent social. Dacă ar fi să ne luăm după acest tabel (urmare a unei statistici spaniole şi italiene publicate în 1998), tu ca Leoaică ar trebui să călătoreşti pe mare doar de plăcere. Din păcate, zodia ta nu prea se potriveşte cu statistica, însă nu uita că Leii sunt cei mai tenace şi mai orgolioşi, ducând la bun sfârşit cam tot ce-şi propun.

– Dragă *Mariana*, criteriile de datare a zodiilor japoneze ţin seama de perioada de maximă înflorire a arborilor şi de perioada când intră în somnolenţă (stagnare); de asemenea, există legături mai puţin cunoscute cu anumite zeităţi din panteonul japonez, sau data la care s-au născut mari personalităţi nipone ale trecutului. Data de 8 aprilie corespunde Scorpionului (1-10.04 şi 4-13.10), zodie emblematică pentru oamenii ultrasensibili. Data de 18 septembrie corespunde Salciei (1-10.03 şi 5-12.09), specifică melancolicilor. Din păcate, asiaticii nu prea lungesc vorba cu caracterizări zodiacale, căci persoanele interesate se documentează despre arborele respectiv ca despre sine, făcând asocieri din cele mai spectaculoase, mai mult cu nuanţe poetice.

– Dragă *Doina*, răspunsul meu la o astfel de ghicitoare are aceleaşi şanse de a fi corect precum au tabelele de compatibilităţi interzodiacale. Cu un Berbec „bine înfipt" ca tine se potriveşte un Rac sau un Leu, adică fie un tolomac care te adoră, fie, respectiv, un năbădăios care te pune să-i mănânci din palmă. Fereşte-te de Tauri şi Feciori!, mai spune teoria. Dar trebuie să-ţi subliniez şi ţie următorul aspect: din modul cum îţi prezinţi prietenul reiese că-l iubeşti şi îl respecţi cum se cuvine. De aceea te întreb: ce nevoie mai ai să te interesezi de afinităţi, dacă şi el ţine foarte mult la tine? O glumă privitoare la zodii spune că un om care habar n-are când s-a născut, a venit pe lume atunci pe 29 februarie într-un an care nu era bisect.

RADU IANIERI

DOINA PETRU, Bucureşti: „... Aş dori să vă pun o problemă în legătură cu cele scrise până acum la această rubrică. Actualul meu prieten este foarte serios, foarte insistent şi foarte bun în meseria lui de economist şi în plus lucrează şi ca ospătar. Nu vă spun în ce zodie este născut, aş dori să ghiciţi dumneavoastră. Eu sunt Berbec şi am avut relaţii tensionate cu un Taur şi cu un Scorpion (...) Nu mai pot să cred în compatibilităţile dintre zodii dacă ghicirea nu se face în acest fel. Prea am dat-o-n bară până acum şi nu îmi mai permite vârsta (de accea vă rog să-mi răspundeţi cu nume de familie schimbat). Am ajuns la momentul când îmi doresc un copil şi încă îmi pasă cu cine-l fac. Toate care spun că vor să aibă un copil fără tată, cum ar fi ... sunt nişte mincinoase şi nişte arogante, credeţi-mă pe mine".

MARIANA N.C., Câmpina: „... Nu sunt o înfocată cititoare a acestei rubrici, însă când am citit că aţi scris despre zodiacul japonez al arborilor m-a interesat problema. Sunt o mare admiratoare a naturii şi aş vrea să ştiu după ce criterii şi-au alcătuit japonezii, realizatorii minunii numite bonsai, acest zodiac. Eu sunt născută la 8 aprilie, iar sora mea la 18 septembrie şi aş vrea să ne spuneţi ce zodii suntem şi ce se spune despre noi".

Sărutul, mereu în actualitate

Adepţii sărutului, acuzat recent că ar transmite alergeni alimentari, au suficiente motive, din punct de vedere al sănătăţii, să

fie cât se poate de optimişti. Experţii britanici au constatat că un sărut pasional consumă în jur de 6,4 calorii, echivalentul unei runde de înot de cinci minute. Acelaşi sărut pasional pune în mişcare 34 de muşchi faciali şi stimulează sistemul nervos central prin intermediul unor curenţi electrici de slabă intensitate şi asta pentru că din zona buzelor ajung la creier foarte multe terminaţii nervoase.

Primul contraceptiv masculin inventat de indieni

Se numeşte Risug şi a fost realiztat de câţiva cercetători de la Institutul de ştiinţe medicale din New Delhi, produsul fiind supervizat de Organizaţia mondială a sănătăţii. După 20 de ani de cercetare, Risug a trecut cu brio toate testele clinice. Procedura constă în injectarea unui gel în interiorul canalelor prin care se scurge materia seminală, fără să le astupe, gelul fixându-se pe pereţii acestora. În contact cu această substanţă, spermatozoizii devin infertili. Efectul durează aproximativ 10 ani. Dacă bărbatul doreşte să-şi redobândească fertilitatea, se prezintă la medic care îi injectează în aceleaşi canale o soluţie de bicarbonat de sodiu care înlătură gelul protector. Interesul pentru această invenţie a depăşit în foarte scurt timp graniţele Indiei, mai multe ţări dezvoltate fiind deosebit de interesate de acest contraceptiv din noua generaţie. *(D.M.)*

ANCHETA săptămânii

„Femeile dau bărbaţilor tot aurul vieţii lor dar îl cer înapoi în cea mai măruntă monedă posibilă"?

▼Lumea e construită de milenii, patriarhal. O dată cu procesul de emancipare a femeii, de „egalizare" a sexelor, în mod firesc femeile nu mai gândesc, nu se mai comportă ca înainte, când erau strivite de norme patriarhale, etice, sociale. Un salt psihologic care îi derutează şi îi irită pe bărbaţi şi care văd în femei o specie ciudată, nesuferită, bună de pus la stâlpul imfamiei. *(Gabriel Mateescu, 29 ani)*

▼Suntem ciudate? Eu zic că bărbaţii sunt ciudaţi. *(Letiţia, 18 ani)*

▼Ciudate? E blând spus. Sunt absolut de neînţeles. Sunt egoiste, capricioase, gata oricând să calce în picioare eforturile şi sensibilitatea bărbaţilor. Au un talent diabolic de a te minţi, de a te convinge că eşti frumos, deştept, generos şi după ce îşi ating scopul te lasă baltă când ţi-e lumea mai dragă. *(Tedy R., 24 ani)*

▼Femeile sunt un produs estetic în faţa căruia îţi scoţi pălăria şi... portofelul. Cred că tot ceea ce facem, conştient sau nu, facem pentru femei. Pentru a le cuceri şi a trăi lângă ele. Femeile sunt conştiente de acest lucru şi mi se pare normal să-şi mai permită unele libertăţi pe care bărbaţii nu sunt dispuşi să le înghită. Dar, de cele mai multe ori sunt obligaţi s-o facă. *(Florin Zidaru, 28 ani)*

▼Aş cita una din „perlele" lui Oscar Wilde care spune multe: Femeile dau bărbaţilor tot aurul vieţii lor dar îl cer înapoi în cea mai măruntă monedă posibilă." *(Dorin Călăraşu, 34 ani)*

▼Bărbaţii încearcă să ne oblige să gândim ca ei. Asta e prea de tot. Nu e de ajuns că trăim într-o lume guvernată de bărbaţi? Trebuie să mai şi gândim ca ei? *(Catrina M., 21 ani)*

▼Domnule, lăsaţi-le pe femei în pace. Dumneavoastră aţi născut vreodată? După ce faceţi un copil, mai stăm de vorbă. *(anonimă, 46 ani)*

▼Am aşteptat o fată două ore la o întâlnire. A venit în cele din urmă liniştită, zâmbitoare, ca şi cum n-ar fi întârziat nici o secundă. Am întrebat-o ce s-a întâmplat. Mi-a răspuns sec: „Nu s-a întâmplat nimic. Ştiam că o să mă aştepţi." Un bărbat n-ar face aşa ceva. Bărbaţii vin întotdeauna la întâlnire cu cel puţin un sfert de oră înainte. *(Marian Iordache, 17 ani)*

▼Eu nu le înţeleg pe fete. Dar nici nu-mi bat capul cu asta. *(Dinu G., 18 ani)*

▼O femeie cumsecade, previzibilă, fără mistere, fără mici răutăţi, fără ciudăţenii e o proastă. Bărbaţii de-abia aşteaptă să profite de aceste slăbiciuni. În ceea ce mă priveşte, pot aştepta mult şi bine. *(Ionela C., 23 ani)*

▼Femeile, asemenea politicienilor, una spun şi alta fac. Între vorbe şi fapte e o prăpastie în care mulţi bărbaţi îşi frâng oasele. *(Leo, 20 ani)*

▼În primul rând cred că sunt foarte conştiente de atractivitatea lor fizică şi asta le distorsionează modul de gândire şi comportamentul. Ciudăţeniile lor trebuie privite, cu puţină imaginaţie, ca un spectacol. Pentru că trebuie să recunoaştem, femeile sunt nişte actriţe „ratate", vorba lui Tudor Vianu, dacă nu mă înşel. *(Măftei Corin, 39 ani)*

Rubrică realizată de **DORIN MĂRAN**

Săptămânalul „Magazin" este editat de

CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.

magazin

Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991. Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 71341.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU - *Preşedintă*
GEORGE CUŞNARENCU - Administrator
PAUL IOAN - Administrator

REDACŢIA: Telefon: 222.83.21
Mihaela Dorobanţu, Paul Ioan, Dorin Măran, Aurora Popescu, Adrian-Nicolae Popescu, Irina Stoica, Ionel Cojocaru, Maria Rădoi, Elena Ilie, Vasilica Margărita

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr: Irina Stoica
Secretar de redacţie: Gabriela Niţu

PUBLICITATE: Tel./Fax: 224.39.96
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36, Nicuşor Dincă (director), Simion Ionescu, Titi Baboi

FINANCIAR-CONTABIL:
Natasa Munteanu
Cont: 4210100357001 (lei)
• 4210100357002 (USD)
• 4210100357003 (EURO)
Banca Comercială „Ion Ţiriac" S.M.B.

COLEGIUL DE REDACŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă a Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 224.39.96;
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor şef
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN, ADRIAN HOAJĂ, PAUL IOAN

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Fax: 224.39.96 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07 Telex: 1 1995, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România

Redactorii semnatari ai articolelor publicate în revistă sunt direct răspunzători, material şi penal, conform art.205, 206 Cod penal, de exactitatea şi corectitudinea celor relatate. Revista îşi declină orice responsabilitate.

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:

„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu, Teodora Bujor-Panaitescu

Tiparul: **INTACT S.A.**

„OAMENII DIN SILICIU” ai viitorului

● *Cu gândul la Marte*
● *„Acolo sus” timpul nostru va fi foarte prețios...*
● *Se învață din propria experiență!* ● *Roboții – o lume cu care trebuie să ne obișnuim*

Roboții spațiali – riscurile jocului...

...„Rover”, este asistentul-robot care vă va însoți la debarcarea pe Marte, doar că... mai trebuie să-l și „învățați” ce să facă! Rover nu este prea „flexibil”! El se supune orbește instrucțiunilor implementate și din asistent poate deveni un mare dușman: puteți fi în pericol, să-i cereți ajutor, și el să nu înțeleagă nimic! Când Sojourner a explorat Marte în 1997, arăta ca un ...câine

Zbor în echipă: om și robot plutind în tandem deasupra Planetei Albastre...

rătăcit și neantrenat pentru mediul în care a fost plasat! Cele mai neînsemnate indicații îi erau transmise de pe Terra: ca și cum ar trebui să-i spuneți câinelui dumneavoastră, nu doar să aducă mingea, ci să „meargă 2 m spre ușă, să se întoarcă cu 45 de grade, să apuce mingea etc...” Succesul de acum 5 ani a fost posibil datorită inventivității echipei de controlori de la centrul de comandă, dar pentru explorarea Sistemului Solar acest lucru nu mai este de ajuns...

Prima lecție de supraviețuire

„În următorul deceniu prezența umană departe dincolo de orbita Terrei, este improbabilă – spune roboticianul Liam Pedersen de la NASA. *Pe Marte, trebuie să trimitem roboți. Nu trimitem roboți, nu avem explorare. Punct.”* Iar cei dintâi oameni care vor ajunge pe Marte se vor confrunta cu marea problemă a instalării primei baze într-o lume străină și cu învățarea lecției supraviețuirii! Și atunci, arată Pedersen, *„transmiterea de instrucțiuni detaliate unor roboți stupizi va fi extrem de ineficientă și de costisitoare, mai ales când va fi atât de mult de făcut”*. Timpul astronauților va fi mai scump decât aurul pur și va fi deci nevoie de roboți extrem de inteligenți – cel puțin la nivelul cu care ne-am obișnuit la animale, spune Pederesen. Care disting fără efort obiectele din jur, învață ușor să le mute și mai ales își știu propriile limitări energetice și de suportabilitate. A „implementa” însă toate acestea într-un robot este departe de a fi un lucru ușor. Și totuși,

Oricine poate învăța!

Creierul computerizat al unui robot convențional funcționează pe baza unui program fix de calcule și de secvențe logice *„dacă-atunci”*. De aceea sunt calculatoarele atât de eficiente pentru probleme bine precizate și tot de aceea sunt atât de inflexibili roboții.

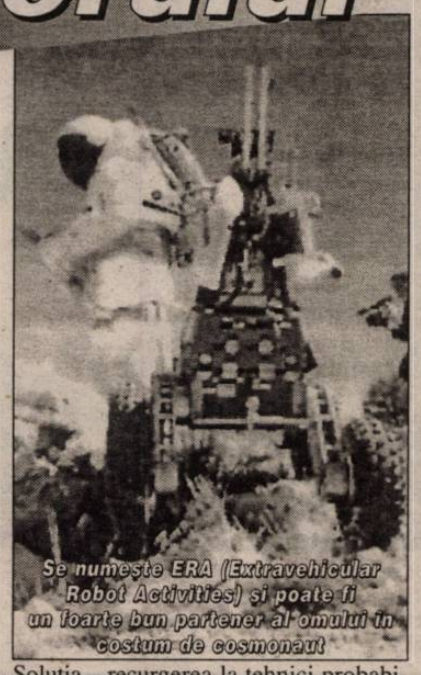

Se numește ERA (Extravehicular Robot Activities) și poate fi un foarte bun partener al omului în costum de cosmonaut

Soluția – recurgerea la tehnici probabilistice, la un sistem de calcul evolutiv, la tehnici de recunoaștere a limbilor naturale și la rețele neuronale – totul având drept rezultat final flexibilitatea comportării. Imposibil? Americanii au experimentat un robot care a „mers cu mașina” lângă un șofer uman, a „învățat” din gesturile acestuia și expresia feței și a fost apoi capabil să conducă de unul singur! Creierul său era o simulare a unei rețele neuronale, nu foarte diferită de cea din creierul uman. Deci și o arhitectură cerebrală rudimentară poate duce la rezultate promițătoare.

Computere-mutanți

Iată o altă posibilitate – computere capabile să-și creeze propriile soft-uri de învățare și să ...evolueze. Ca în reproducerea ființelor vii, ei ar putea astfel „produce” noi generații de computere din ce în ce mai perfecționate și mai adaptate la sarcinile care le-ar reveni. Depășind uneori capacitatea de înțelegere a oamenilor de știință care i-au programat!

Robonauții

Aceasta este o altă generație de roboți, esențială încă de la începutul erei spațiale. Pentru că ei vor constitui asistenții echipajului viitoarelor nave interstelare. PSA – Personal Satellite Assistant – este un prim exemplu al următorii generații de asistenți ai echipajelor viitoarelor nave interstelare: o sferă care poate pluti prin navă și se deplasează cu ajutorul unor ventilatoare. Inspirată autorului său, Yuri Gawdiak, de celebra serie a Războaielor Stelelor, PSA poate vorbi, poate măsura nivelul substanțelor nocive în atmosfera cabinei și poate interveni pentru a-i preveni pe astronauți asupra pericolelor care îi așteaptă. Interesant este că în perspectiva acestei simbioze om-robot, însăși proiectarea viitoarelor nave va trebui să le adapteze pe acestea la necesitățile și stilul de existență al robonauților – oamenii din siliciu cu care vom conviețui și conlucra de-a lungul viitoarelor milenii ale erei spațiale...

MIHAELA DOROBANȚU

Oameni și Roboți pe Marte – deocamdată în imaginația artiștilor

AIRBAG-URILE un rău necesar?

Au apărut în urmă cu 10 ani și azi nici o mașină nu iese pe poarta celor mai importante firme producătoare fără a fi utilată cu acești saci gonflabili care se umflă instantaneu în momentul unui impact protejând viața ocupanților mașinii. Și totuși, airbagurile pot deveni periculoase datorită violenței lor „explozive”.

Forța și rapiditatea cu care acționează – viteza lor poate atinge 320 km/h – pot produce răni mai mult sau mai puțin grave. Izbitura puternică și jetul de gaze (cu o temperatură de câteva sute de grade) și de aerosoli corozivi provoacă adesea arsuri cutanate sau oculare. Pe de altă parte zgomotul produs de aprinderea pastilelor explozive aflate în interiorul sacilor (până la 160a dB) poate leza timpanele. Airbag-urile devin deosebit de periculoase în cazul declanșării accidentale, în momentul în care unul din ocupanții mașinii își schimba poziția corpului pentru a schimba o casetă audio sau pentru a căuta un obiect căzut în mașină. Violența cu care se umflă absolut necesară pentru atenuarea șocului în timp util e, așadar, un rău necesar. Doar zece miimi de secundă sunt necesare după debutul impactului mașinii pentru ca accelerometrele cu care e echipată, să transmită informațiile necesare calculatorului care comandă deschiderea airbag-urilor. Acest lucru e posibil datorită unei tehnici bazate pe încărcături explozive, mai precis pe deflagrația unor pastile de propergol (un carburant folosit la rachete) în urma căreia se produc zeci de litri de gaz care umflă instantaneu sacii. În mod violent, aceștia sunt proiectați spre ocupanții mașinii: în doar câteva sutimi de secundă, capetele pasagerilor intră în contact cu airbag-urile. Atenție însă! Pentru a atenua șocul produs de acestea este foarte important să se folosească centura de siguranță. Chiar atunci când mașina rulează cu o viteză mică. Cea mai mare parte din mașinile dotate cu airbag-uri dispun de un dispozitiv care permite centurii de siguranță să se destindă puțin în momentul impactului pentru a diminua presiunea exercitată de aceasta asupra corpului În prezent se încearcă și o adaptare a funcționalității airbag-urilor la o serie de parametri, cum ar fi greutatea pasagerilor, poziția pe scaun, viteza mașinii, forța șocului etc., prin intermediul unor senzori specializați. În ciuda acestui sistem de securitate, urmările accidentelor rutiere continuă să fie deosebit de grave. Cu sau fără airbag-uri, vinovatul principal rămâne comportamentul șoferului. În special excesul de viteză.

DORIN MĂRAN

1. Mașina care rulează cu 50 km/h se lovește de un obsacol. Zece miimi de secundă mai târziu, un calculator cuplat la accelometre decide declanșarea airbag-urilor.

2. Deflagrația pastilelor explozive aflate în airbag-uri degajă câțiva zeci de litri de gaz. Sacii se umflă cu o viteză de 300 km/h în direcția ocupanților mașinii.

3. Sacii sunt umflați la maximum. În timp ce ocupanții mașinii sunt protejați din față, centura de siguranță se destinde puțin câte puțin pentru a evita lezarea coastelor și a sternului.

4. Sacii gonflabili au atins deja capetele ocupanților. Presiunea gazului din saci rămâne constantă pentru a amortiza cât mai mult șocul.

5. Finalul accidentului: sacii se dezumflă. Fără airbag-uri șansa lor de supraviețuire ar fi fost redusă la jumătate.

Beton plutitor

Probabil că foarte puțini dintre noi s-au gândit că o ambarcațiune ar putea fi construită – în afara materialelor „clasice”precum lemnul, materialele plastice, metalele, fibrele de sticlă – și din beton. Totuși, o asemenea variantă oarecum extravagantă există, iar în Franța se desfășoară chiar și o întrecere a canoelor fabricate din beton, lângă Bourges, între competitori studenți. Firește, cine a învățat măcar principiul lui Arhimede înțelege de ce o barcă din beton nu-și găsește rapid sfârșitul pe fundul apei, ci plutește la fel ca oricare alta. Canoea învingătoare din acest an cântărește 143 kg, la o lungime de 4 m și 80 cm lățime. Constructorii ei susțin că ar putea transporta, fără nici un fel de risc, până la 350 kg!

Teatrul și „fantasmagoriile tehnologice”

În pas cu evoluția ciberneticii, teatrul modern și cel de avangardă încearcă să se apropie cât mai mult de preocupările contemporanilor. Astfel, așa cum pelicula cinematografică abundă de mult în așa-numite „efecte speciale” realizate pe calculator, iată că și spectacolul scenic se folosește de capacitățile nelimitate oferite de camera video și ordinator, ca și de lumea virtuală creată pe computer. „Fantasmagoria tehnologică” – sintagmă care i-a fost alăturată spectacolului creat recent la Montreal – se cheamă *Orbii* și se bazează, destul de surprinzător, pe o povestire purtând același titlu, scrisă în 1890. Totuși, după mai bine de un secol, subiectul a căpătat o nouă viață, datorită tehnologiei mileniului trei. Explicabil, întrucât el se referă la eterna fragilitate a condiției umane: 12 orbi aflați pe o insulă, înconjurați de o natură străină lor, așteaptă plini de neliniște întoarcerea ghidului. Spectatorii înșiși devin în acest spectacol orbi între orbi, resimțind acut condiția de ființe prinse în captivitatea fără ieșire a obiectelor create de propria imaginație.

Tricoul cu ecran

Pentru că e la modă (în cazul persoanelor care optează pentru o vestimentație lejeră și „non-conformistă”) purtarea tricourilor, a hanoracelor, a genților ș.a.m.d. inscripționate cu diverse sloganuri și reclame, câțiva ingineri de la France Telecom s-au gândit să alunge teama de monotonie, concepând asemenea piese dotate cu... ecran. Un astfel de tricou include o porțiune țesută din fibre optice, un material foate fin, capabil să ghideze lumina,

astfel încât purtătorul să-și poată modifica sloganul preferat înscris pe piept sau pe spate. E adevărat, calitatea imaginii nu se apropie de cea a unui ecran de televizor, însă efectul de surpriză e garantat. O telecomandă discret ascunsă în cusătura reverului permite „defilarea” imaginilor alese pe ecranul-veșmânt, în maniera celor de pe Internet. *(A.N.P.)*

Răpiți de OZN-uri

Un psiholog examinează probele

Printre participanții de marcă la Conferința pentru studiul răpirilor efectuate de OZN-uri, organizată, între 13 și 17 iunie 1992 la Massachusetts Institute of Technology (M.I.T.) a fost și *Don C. Donderi* Ph. D., cunoscut psiholog, profesor asociat la universitatea McGill din Montreal, Canada. Specialitatea sa era percepția și memoria umană, cu aplicații practice în ergonomie.

El a devenit interesat de fenomenul OZN în 1966, impresionat de cantitatea de dovezi cu care a venit în contact. A aderat la scurt timp după aceasta la asociația NICAP, cea mai prestigioasă organizație neguvernamentală pentru studiul fenomenului OZN din acele timpuri. Cunoscând foarte bine, din experiența sa profesională, modul în care oamenii se pot înșela asupra unor lucruri ori pot să înșele pe cei din preajma lor, Donderi a fost intrigat dintru început de consistența rapoartelor privind fenomenul OZN, de caracterul concret al celor raportate. Analizând câteva cazuri în care au fost implicați mai mulți martori, interogându-i separat și obținând de la ei descrieri concordante, Donderi și-a dat seama că acei oameni *văzuseră ceva*, ceva din afară, și în nici un caz o aberație a minții lor. Chiar dacă acest ceva era în 85 la sută din cazuri planeta Venus, ori un fenomen meteorologic etc, cele 15 procente rămase erau suficiente pentru a pune pe gânduri o minte lipsită de prejudecăți.

În 1968 NICAP l-a invitat pe Donderi să conducă o masă rotundă la care au fost examinate șase rapoarte privind cazuri de presupuse răpiri OZN. El a apreciat că probabil două sau trei dintre acestea erau convingătoare. În raportul redactat în urma mesei rotunde Donderi menționa că „nu a putut găsi, pe baza depozițiilor scrise, nici un motiv a priori pentru a pune sub semnul întrebării credibilitatea martorilor", iar istoriile lor trebuiau păstrate pentru viitoare investigații și coroborări. Peste un sfert de secol, Donderi continua să fie încă impresionat de astfel de rapoarte. El a avut ocazia să constate că nu era vorba de persoane instabile mental sau de persoane care aveau nevoie să spună povești pentru a se simți mai realizați. Donderi afirma: „Oamenii sunt răpiți. Aceasta este concluzia rezonabilă pe care o poți trage când iei în considerare dovezile... Nu pot spune aceasta cu aceeași certitudine cu care afirm existența OZN-urilor, dar există dovezi bune, chit că sunt sau nu științific valabile... Budd Hopkins e un tip strălucit, la fel este Dave Jacobs și mulți alții – John Mack și John Carpenter, pentru a numi doar pe câțiva. Ei sunt suficient de inteligenți pentru a nu se auto-înșela. Cei mai mulți dintre cei răpiți sunt și ei foarte convingători; nu sunt niște indivizi care să profite ori să aibă vreun avantaj colportând povești absurde. și nici nu cred să fie vorba despre vreo confabulație stârnită de investigatori, așa cum susține obișnuita critică la adresa acestui fenomen".

Donderi era sceptic privind concluziile trase în urma anchetei agenției Roper, conform căreia cel puțin un milion de americani puteau fi victime ale unor răpiri OZN care le-au fost șterse din memorie. El avea, de asemenea, nedumeriri față de faptul că scenariul răpirilor nu s-a mai schimbat de patruzeci de ani și se întreba „de ce aceste ființe au nevoie să repete aparent aceleași experimente un timp atât de îndelungat". Clarificările ar putea veni, după părerea sa, din anchete mai precise și mai aprofundate asupra fenomenului și a victimelor sale. El spunea: „Sunt convins că răpirile se petrec, dar adevărul este că nu pot dovedi aceasta. E de înțeles astfel că nici un om cu mintea sănătoasă n-ar paria pe realitatea lor".

DAN D. FARCAȘ

CĂLĂTORII ÎN EXTRASENZORIAL

Fantomele, halucinații sau realitate?

Una dintre cele mai celebre apariții este cea de la Teatrul Regal de la Drury Lane, Londra, construit la 1663. Aici a fost văzut aproape în fiecare seară un tânăr în costum gri, purtând pe cap un tricorn și ocupând mereu același loc în rândul patru de la balcon. A fost văzut de spectatori, de actori, dar nimeni nu s-a putut apropia de el: când cineva încerca să-l atingă, dispărea și reapărea în alt loc din sală sau... trecea pur și simplu prin pereți. În 1853, o echipă de constructori a observat că în zona aparițiilor, zidul suna a gol. A fost spart și, spre uimirea generală, s-a descoperit existența unui culoar ca fusese zidit, acolo descoperindu-se un schelet cu un pumnal tipic epocii lui Cromwell, înfipt în piept. După o scurtă anchetă judiciară, scheletul a fost îngropat într-un mic cimitir din apropiere, devenit între timp grădină publică. Aparițiile însă nu au încetat, cum se aștepta toată lumea! Mai mult, de câte ori apărea înaintea unei premiere, spectacolul avea succes, iar când „a lipsit", cum a fost cazul cu spectacolul „Pacific 1850", s-a înregistrat o cădere spectaculoasă...

Apariții bucureștene

Deși Anglia este vestită pentru asemenea întâmplări, ele s-au înregistrat și la noi, și chiar în timpuri foarte apropiate, deși despre ele nu s-a vorbit decât aproape exclusiv confidențial. Așa s-a întâmplat cu două cazuri care mi-au fost relatate personal. Primul este cel al unui arhitect care, în 1979, s-a întâlnit la Piața Sf. Gheorghe cu un bun prieten al său, judecător, care însă a refuzat să-i vorbească. Contrariat, arhitectul îi întoarce spatele, pentru a realiza imediat că de fapt prietenul său murise în cutremurul din 1977. Se întoarce brusc, dar ...judecătorul dispăruse fără urmă. La fel, doamna A.B., așteptând la stopul de la intersecția Căii Moșilor cu Bulevardul Carol, într-o zi a anului 1992, își vede în mulțime o bună prietenă, care deși privea pierdută mulțimea, cu un aer visător, părea a fi într-o formă excelentă. Se îndreaptă spre ea, dar se oprește brusc, dându-și seama că prietena căzuse pradă unei boli nemiloase cu doar doi ani în urmă! I se face frică și, tulburată, se retrage. Traversând, se întoarce totuși: nu a mai văzut-o însă nicăieri. Emoția a fost chiar și mai puternică, observând pe trotuarul celălalt pe soțul prietenei dispărute...

Întrebări care rămân

Simple halucinații? Dacă ar fi vorba de fiecare dată de cazuri individuale, s-ar putea invoca în sprijinul unui răspuns afirmativ inclusiv experiențele Dr. Krohvalev care demonstrează existența unui „spațiu halucinator", definit drept zona în care, prin așa-numitul fenomen al anteroproiecției oculare, se realizează asemenea imagini virtuale. Dar, pe lângă faptul că asemenea manifestări apar doar în cazul unor persoane care suferă de maladii specifice, cum se pot încadra aici fenomenele colective, în care toată lumea observă același lucru și nimeni nu este afectat de vreo boală? Sigur, vor fi mulți care, încă o dată, vor respinge însăși ideea de a discuta asemenea fenomene. Dar, mai ales în condițiile noilor dezvoltări științifice ale ultimilor ani, rămâne întrebarea: avem de-a face cu o simplă halucinație, sau este cumva vorba de o altă realitate pe care încă trebuie să învățăm să o cunoaștem?

EUGEN CELAN

Ați dori să știți cum își pun astrele amprenta asupra destinului vostru? Doriți să știți ce bucurii și ce necazuri „sunt scrise" în existența voastră? Curiozitatea vă poate fi satisfăcută de BRĂȚARA, vrăjitoarea și clarvăzătoarea care nu a cunoscut eșecuri cu harul și arta ei magică. Este prețuită chiar și peste hotare, ca o superdotată care vă poate da informațiile dorite despre viața, destinul, greutățile, necazurile, succesele și insuccesele dumneavoastră, despre boli și trecut, despre șanse și viitor.

Testată de mii de ori, BRĂȚARA a uimit, pe cei care au solicitat-o, prin precizie și rezultate. Ea vă poate oferi și dv. informațiile solicitate. Pentru aceasta trimiteți pe adresa revistei „Magazin" o scrisoare detaliată referitoare la ceea ce doriți de la BRĂȚARA, o fotografie și talonul alăturat, completat cu datele astrologice exacte: nume și prenume, anul, luna, ziua nașterii și localitatea.

Răspunsul îl veți primi prin poștă la adresa indicată de dumneavoastră, după achitarea mandatului poștal.

Costul acestor servicii este de 150.000 lei. Suma respectivă trebuie trimisă printr-un mandat poștal pe numele IONESCU SIMION, Piața Presei Libere nr. 1, sector 1, București, cod 71341. Pentru alte detalii puteți telefona la 2243996 și 2228336.

BRĂȚARA a făcut sute de cupluri fericite, a vindecat de epilepsie, argint viu, disfuncții sexuale. Cu puterile ei magice, dăruite exclusiv magiei albe, și-a consacrat un nume în lumea vrăjitoarelor și a clarvăzătorilor.

NUME_____ PRENUME_____
ANUL___, LUNA___, ZIUA NAȘTERII___ și LOCALITATEA_____
ADRESA: str._____ nr.___, bl.___
sc.___, et.___, ap.___, sector___, localitate_____
cod_____, județul_____.

M/41

NOTA REDACȚIEI: Pentru a primi răspunsul solicitat cât mai rapid vă rugăm să expediați în același timp scrisoarea și mandatul poștal. În acest moment multe scrisori neînsoțite de mandat sunt „în așteptare". Dacă ați uitat să expediați mandatul, grăbiți-vă!
Încă o precizare: numai prin intermediul nostru intrați în legătură cu adevărata Brățara. Pentru că, atenție!, mai multe persoane din Craiova, București etc., lipsite însă de puteri magice, și-au luat acest pseudonim.

Porți în spațiul mioritic

Peștera din muntele de cretă

Există o legendă care se mai întâlnește și astăzi în sudul Dobrogei, nu departe de locurile unde odinioară se afla așezarea romană de la Adamclisi. Legenda spune că un om a venit aici pe jos, doar cu un toiag în mână. Nu a stat mult – doar câteva zile. Dar în acest timp a adus aici cuvântul Domnului, plecând apoi să-și continue misiunea pe care o primise alături de ceilalți apostoli în ziua Rusaliilor, când peste ei se pogorâse Duhul Sfânt. Pleca spre împlinirea destinului său care avea să-i aducă moartea pe cruce, pe crucea aceea în formă de X care de atunci îi poartă numele. Pleca însă fără toiagul cu care venise: căci, însetat ca și oamenii care îl ascultaseră și pe care îi învățase să se închine, a dat cu toiagul într-o stâncă. Făcând să țâșnească de acolo apa. Zilele acelea petrecute lângă sat, a stat, se spune, într-o peșteră. La plecare a ridicat o bisericuță. Și de atunci poartă numele de Peștera Sfântului Andrei – un adevărat *„...Betleem românesc. Aici s-a născut creștinismul la români"*, cum spune

profesorul Nechita Runcan de la Facultatea de Teologie a Universității „Ovidius".

Aflată la o margine de pădure, lângă localitatea *Ion Corvin*, județul Constanța, Peștera mai păstrează și astăzi piatra care a servit ca altar și pe ale cărei fețe este săpată Sfânta Cruce. Iar foarte aproape, nu mai mult de 50 m, la vest, se află nouă izvoare, care dau cea mai bună apă din toată Dobrogea! În apa lor i-a botezat pentru prima oară Apostolul pe localnicii Sfântul Apostol Andrei a făcut multe minuni aici, și la cele nouă izvoare unde boteza. Astăzi, Peștera însăși, așa cum s-a păstrat și cum a rezistat ea chiar și de-a lungul anilor când aici nu avea voie să se roage nimeni, continuă să fie un loc cu totul special, unde se poate spune că se află deschisă o poartă prin care se comunică cu lumile de dincolo de noi. Aici, se spune, fiecare ungher al Peșterii, fiecare piatră din ea, fiecare perete, este izvor de minuni. Căci locurile acestea au fost atinse de „Primul Chemat" dintre Apostolii Domnului. L-a urmat pe Iisus pe când avea doar vreo 20 de ani și îi fuseșe ucenic Sfântului Ioan Botezătorul. După Înviere a devenit misionar și a venit să predice prin părțile Mării Negre. A ajuns însă mult mai departe, până pe malurile Volgăi. Astfel, ca și România, și Rusia îl consideră Patronul său. Răstignirea sa a avut loc la Patras, în Grecia, el cerând să nu fie bătut în cuie și crucea să aibă o altă formă, pentru că nu se considera demn să sufere același martiriu ca Domnul Iisus. Era în jurul anului 70. Urmașii săi au continuat să predice însă în Dobrogea.

MIHAELA DOROBANȚU

Dominarea viitorului

Oracole prinse în „flagrant delict"

Istoria și filosofia oracolelor antice (grecești, romane, egiptene etc.) au atras atenția și primilor cugetători creștini, combăteau legăturile dintre existența demonilor și Nașterea lui Iisus. Dispariția oracolelor nu s-a petrecut în timpul vieții Mântuitorului, ci aproximativ patru secole după aceea. Dar acest fenomen istorico-cultural s-a produs pe măsură ce elementele noi de civilizație începeau să se facă simțite în spațiul Bazinului mediteranean, fără nici o tangență cu presupusa dominație a spiritelor nefaste asupra instituției oracolului.

Istoricii acestei metode „divine" de cunoaștere a viitorului au pus la zid numeroase așazise principii de bază ale oracolelor, cum ar fi prezicerile făcute de oficianți cu ajutorul „zarurilor miraculoase". În locuri faimoase, citate și de Cicero, cum ar fi Dodona, Praneaste sau Antium, preotesele nu mai intrau în transă pentru a asculta și apoi pentru a comunica ceea ce prevesteau zeii, ci pur și simplu foloseau zaruri care aveau gravate pe cele șase fețe cuvinte sau litere specifice anumitor situații. Prin aruncarea lor se obțineau combinații care nici măcar nu erau interpretate liber, ci conform unor „tabele consultative". Și pentru ca poezia (sau farsa, cum doriți) să meargă până la capăt, se spunea muritorilor de rând că acele inscripții divine fuseseră dictate de stejari și/sau porumbei vorbitori. Ba chiar, acolo unde oficianții își permiteau „luxul", prezicerile erau transmise de o maimuțică...

Absurda legătură dintre oracole, demoni și apariția lui Iisus își are originile chiar în scrierile unor importanți mitografi ai antichității, precum Homer și Hesiod. Confuzia creată de aceștia pornea de la calcule care priveau comparația dintre duratele vieților oamenilor, ale diverselor animale și ale nimfelor, care în final se raportau la existența Păsării Pheonix. Întrucât demonii trebuiau să trăiască mult mai mult decât acestea toate, Plutarch ajunsese la suma de 7.920 de ani! Or Nașterea lui Iisus era văzută în mod eronat și ca o modalitate de „stârpire a celor rele care domină oracolele" (Bernard de Fontenelle, 1657-1757). Din păcate, în multe cazuri de ghicire a viitorului, oracolele au avut consecințe negative asupra celor care credeau în ele. Astăzi constatăm că anumite forme „modernizate" de dominare a viitorului influențează pe credulii, ca și acum câteva mii de ani. Atracția misterului va dispărea, spunea Eliade, o dată cu dispariția omului.

PAUL IOAN

Mai au zgârie-norii UN VIITOR?

La un an după prăbuşirea Gemenilor (110 etaje, peste 400 m înălţime), discuţia privind viitorul zgârie-norilor se redeschide. Cine va mai dori de acum înainte să lucreze într-o clădire care se înalţă deasupra tuturor, devenind aproape o invitaţie pentru un posibil atac? Şi totuşi: „Zgârie-norii există şi vor rămâne!", declară Eugene Kohn, preşedintele uneia dintre cele mai mari firme de arhitectură din New York.

Avantajele ...verticalei

Motivele care au dus la clădirile înalte nu s-au schimbat, spune Kohn: preţurile terenului în oraşele supraaglomerate au atins cote astronomice, nevoile economice în special în zone cu o dezvoltare explozivă (cum se întâmplă în Asia) şi, nu în ultimul rând, orgoliul constructorilor! „Mulţi zgârie-nori se construiesc pentru că cineva vrea să-şi pună semnătura pe cer", spune acelaşi Kohn, care aminteşte că numai firma lui are comenzi pentru adevăraţi uriaşi de peste 500 m în Hong Kong şi Shanghai, cu termen de predare 2007! Tragedia de la 11 septembrie nu i-a descurajat pe marii financiari. I-a făcut doar să ceară...

Idei noi pentru vremuri noi

Inginerii, arhitecţii şi specialiştii în siguranţa construcţiilor se confruntă într-adevăr cu nevoia imperioasă de a regândi întreaga proiectare. Ceea ce se caută acum sunt structuri care „să ţină în picioare" cât mai mult timp construcţia, pentru a da posibilitatea evacuării tuturor ocupanţilor în caz de pericol. Aceasta este ideea exprimată de Charles H. Thornton, Preşedintele firmei de construcţii din New York, responsabilă pentru realizarea Turnurilor Petronas din Kuala Lumpur, în prezent cele mai înalte din lume (452 m). Principiul fundamental de construcţie adoptat acum este evitarea „reacţiei în lanţ", declanşată de şocul unei bombe, a unui impact cu un avion sau unui incendiu major. Cum? Construind zona centrală în aşa fel încât să poată suporta toată structura exterioară, chiar în cazul unui uragan sau cutremur devastator.

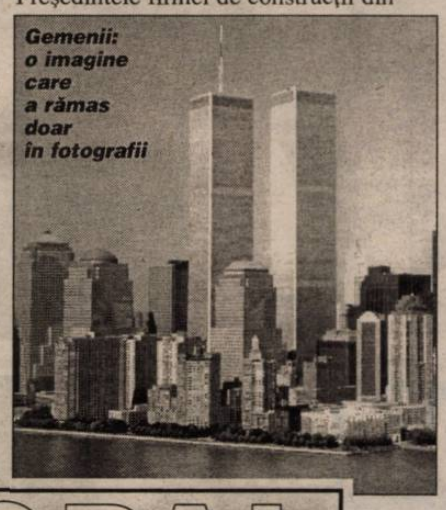

Gemenii: o imagine care a rămas doar în fotografii

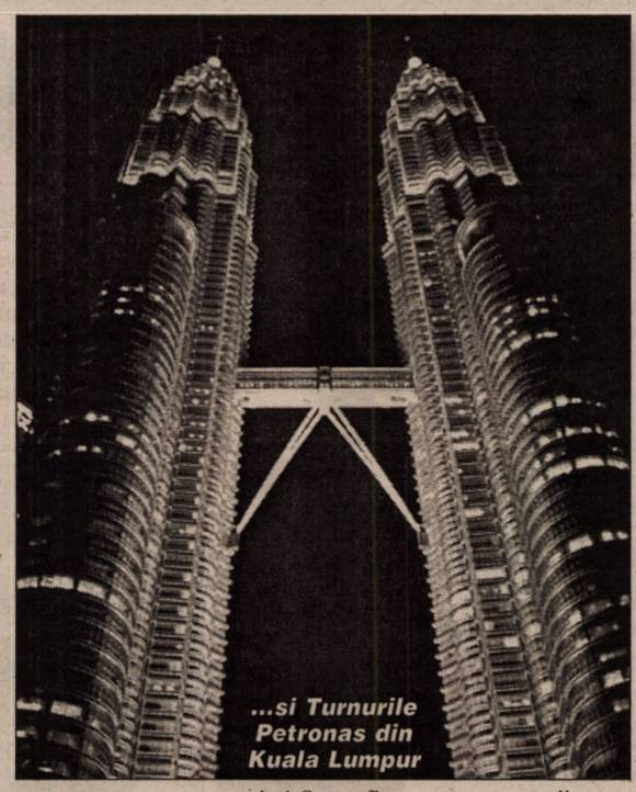

...şi Turnurile Petronas din Kuala Lumpur

Problema numărul unu: securitatea

În cazul World Trade Center, topul performanţelor arhitecturale şi de construcţii la sfârşitul anilor 1960, scheletul exterior era extrem de robust, dar structura planşeelor era relativ fragilă, nepregătită pentru şocuri laterale puternice. Charles Thornton consideră că viitoarele megaconstrucţii vor folosi cu precădere betonul întărit cu coloane de oţel şi cu alte componente care să asigure protecţia contra incendiilor. Vor exista costuri suplimentare, dar nesemnificative (2+3%). Plus problema de a evita aspectul de buncăr, din cauza masivităţii pe care o determină betonul. Totul pentru o securitate sporită! Se prefigurează construcţii compartimentate – tehnica folosită în cazul navelor sau centralelor nucleare – care să blocheze transmiterea fisurilor şi focului precum şi rezervoare imense cu apă pe acoperiş pentru contracararea aplecărilor periculoase în cazul şocurilor laterale şi, evident, ca rezervoare suplimentare în caz de incendiu. Scările de evacuare vor fi mai generoase, cu ventilaţie proprie şi spaţii de refugiu la fiecare 15 etaje, în timp ce pentru pompieri se vor rezerva lifturi speciale, de mare viteză, care să-i poată urca într-un minut chiar pe acoperişul unui zgârie-nori de 100 de etaje. Va fi de ajuns? Ar trebui să fie, dacă omului i-ar rămâne să lupte doar cu dezastrele naturale şi nu cu semenii săi teroriştii...

MIHAELA DOROBANŢU

Pulsul planetei

BHOPAL

o tragedie permanentizată

Acum aproape optsprezece ani, în noaptea de 2 spre 3 decembrie 1984, la uzina americană de pesticide (Union Carbide) din localitatea Bhopal (centrul Indiei) se producea o gigantică scurgere de gaze toxice. Imediat după catastrofă au murit peste trei mii de locuitori, iar ulterior, cu o îngrozitoare medie de 10-15 decese pe lună, au mai decedat cel puţin 10 mii de persoane. Majoritatea victimelor şi a supravieţuitorilor din zonă suferă de grave probleme respiratorii şi de cancer. Numărul celor aflaţi pe listele celor afectaţi depăşeşte astăzi 140 de mii de oameni. Ce se întâmplă la ora actuală?

Observatorii din cadrul organizaţiei Green Peace – India sesizează în permanenţă autorităţile că tragedia Bhopal continuă, iar sprijinul financiar şi medical la care au dreptul cei afectaţi nu este corespunzător. Au apărut numeroase probleme care denotă că urmările unui astfel de cataclism chimic sunt mult mai mari decât s-a estimat iniţial. Astfel, asigurarea cu medicamente din partea diverselor firme autorizate de guvernul indian a devenit o afacere rentabilă, întrucât o bună parte din substanţele de tratare a cancerului şi tuberculozei sunt perimate, nemaifăcându-şi efectul aşteptat. Inegalităţile sociale se fac simţite cu pregnanţă, mai ales într-o ţară ca India, care a început secolul XXI cu un miliard de locuitori.

La fel ca în cazul Cernobîl, urmaşii celor afectaţi de toxine suferă de boli similare sau se nasc cu malformaţii. Sechele au fost înregistrate şi la generaţia nepoţilor celor trăitori în Bhopal acum optsprezece ani. Iar aceştia nu sunt prinşi în programele de ajutorare. Pe de altă parte, fetele din familiile cu probleme de sănătate datorate compuşilor chimici nu se pot mărita sau se măritã foarte greu – aceasta fiind o problemă majoră a familiei indiene.

Drama Bhopal este astăzi cu atât mai semnificativă pentru ţările sărace, cu cât în lumea ţărilor dezvoltate tratamentele agricole cu pesticide sunt treptat înlocuite de metodele „curate", de bioculturi. Marilor trusturi le sunt impuse condiţii severe în ţările lor de origine, dar în regiunile mai sărace poluatorii îşi găsesc uşor piaţa de desfacere. În timp ce cumpărătorul occidental devine exigent faţă de produsele alimentare cu atenţionarea „bio", locuitorii indieni din Bhopal şi din vecinătatea acestei localităţi de tristă faimă consumă în continuare apă şi roade ale pământului contaminate. Din această perspectivă, neînţelegerile de la recentul Summit al Pământului pentru o Dezvoltare Durabilă (desfăşurat la Johannesburg) confirmă jocurile de interese dintre bogaţi şi săraci în ceea ce priveşte sănătatea planetei.

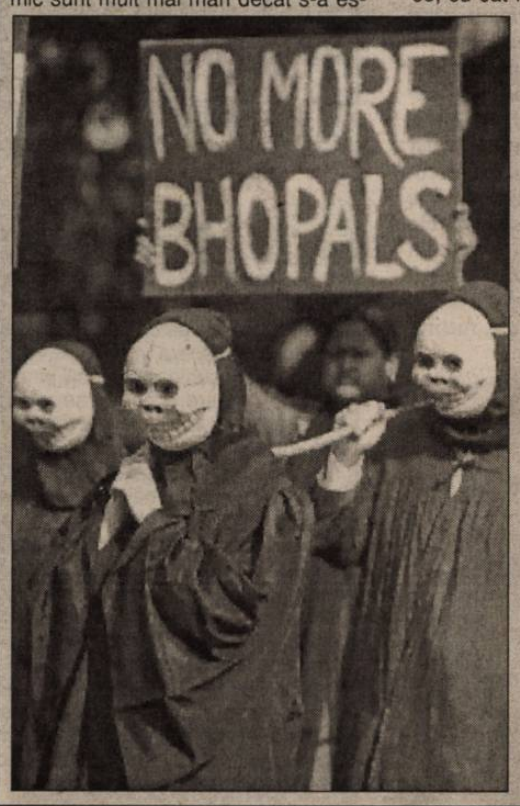

PAUL IOAN

24 DE ORE

de viaţă electromagnetică

Până nu de mult, invocarea pericolelor pe care le prezintă radiaţiile electromagnetice asupra sănătăţii îi făcea pe experţii oficiali să surâdă cu un aer liniştitor. Azi, surâsul s-a transformat în grimasă. Americanii şi italienii au luat deja iniţiativa instalării în centrele marilor oraşe a unor detectori care să măsoare intensitatea câmpurilor electromagnetice. În paralel se fac multiple studii medicale în rândul persoanelor expuse la aceste surse. Fiecare individ, într-o măsură mai mare sau mai mică, este expus şi asta datorită aparatelor de uz casnic pe care le foloseşte zilnic. Un studiu american care a vizat 1.000 de femei gravide a relevat faptul că o expunere de scurtă durată la un câmp electromagnetic relativ slab – de 1,6 microtesla (μT) – e suficient pentru a dubla riscurile unei sarcini toxice şi asta în primele 10 săptămâni. Un alt studiu relevă faptul că o expunere de 5 ore zilnic în faţa unui calculator măreşte riscurile de leucemie, mai ales în rândul copiilor. Specialiştii apreciază că cei care se expun câmpurilor electromagnetice nu trebuie să depăşească pragul de 0,2 μT. Ceea ce, după cum vom vedea, este aproape imposibil.

1. *Monitor: între 0,7 şi 10 μT*

Ca şi televizorul, acestă iradiază mai puternic în spate decât în faţă. La nivelul capului utilizatorului, intensitatea câmpului electromagnetic nu depăşeşte 0,7 μT. În spatele monitorului aceasta este de zece ori mai mare.

2. *Uscător de păr: până la 2000 μT*

Un nivel alarmant, dacă aparatul se ţine la circa 3 cm de păr. La 30 cm, intensitatea câmpului scade până la 10 μT.

3. *Aspirător: între 200 şi 800 μT*

Câmpul electromagnetic e foarte puternic la nivelul motorului. La o distanţă de 30 cm, nivelul undelor nu depăşeşte 20 μT. Se recomandă femeilor însărcinate să nu-l folosească.

4. *Aparat de ras: între 15 şi 100 μT*

Este o sursă de radiaţii foarte puternică. Se recomandă folosirea sa cât mai rar întrucât se află foarte aproape de creier.

5. *Cuptorul cu microunde: aproape 10 μT*

Emite câmpuri electromagnetice de foarte joasă frecvenţă datorită puternicei alimentări electrice. La o distanţă de 30 cm, intensitatea undelor este de 8 μT (cea a unui cuptor electric este de 5 μT).

6. *Ceas deşteptător: 2 μT*

Acest tip de aparat plasat la mai puţin de 1 m distanţă de cap este periculos datorită expunerii îndelungi a utilizatorului (circa 8 ore).

DORIN MĂRAN

Anatomia secundei

Pro ABACUS

Nu mi s-a mai întâmplat până acum să întâlnesc un *preşedinte de revistă!* Ştiam că se numesc directori sau redactori şefi, dar preşedinţi, niciodată...

Ei bine, preşedintele de care vă vorbesc mi-a intrat vijelios în birou, a spus repede bună ziua şi a rostit, dintr-o suflare, o lungă reclamaţie din care eu am înţeles doar că persecuţii nemiloase se abăteau asupra lui, capodopera pe care o crease – o culegere de probleme de matematică – nu era luată în seamă de editori, profesori, şcoală şi că, în general, pe planetă lucrurile merg rău. L-am ascultat cu atenţie – am mare respect pentru cetăţeanul planetar adolescent – l-am luat mai apoi cu binişorul, am făcut verificările care trebuiau făcute, l-am recomandat unor persoane adulte care şi ele îl respectă pe cetăţeanul adolescent – şi cultura lumii s-a îmbogăţit cu volumul „Capacitatea 2002 – Matematică. Modele de subiecte pentru examen – sesiunea 2002", a junelui matematician Virgil-Constantin Damian, care se afla în plin proces de navigare printre obiectele de studiu ale clasei a X-a.

Firește, ne-am împrietenit la cataramă, în timpul verii l-am trimis să facă şi ceva organizare prin tabere de ştiinţă-cultură pe care le susţinem noi, dar s-a dovedit că în a doua tranşă pe care şi-o ia din timpul liber al zilei, Virgil al meu nu stă deloc, toate motoroasele îi bâzâie, cu randament bun – şi aşa am eu în faţă ozalidul revistei „ABACUS", care, aflaţi este revistă de cultură matematică (!), pe care Virgil şi colegii lui de la Liceul de Informatică „Tudor Vianu" vor neapărat să o tipărească, desigur, pentru a-şi spune cuvântul lor către lume.

Firește, alături de conducerea şi profesorii reputatului liceu, mulţi alţii vom sprijini iniţiativa bravilor matematicieni, cu siguranţă receptori, în viitor, ai Premiului Fields (echivalentul Nobel-ului pentru matematică), de prin 2020-2030. Aşa că, Virgil, Răzvan, cei doi Mihai, cei doi Alexandru, Ana-Maria, cei doi Bogdani, Arthur-Marius, Andrei şi Dragoş, fiţi siguri de toată stima pe care v-o purtăm, pentru „ABACUS"-ul la care trudiţi, şi notaţi-vă în memorie că, peste ani, va trebui să faceţi exact acelaşi lucru: acolo unde îl vedeţi sau o vedeţi, pe tânărul intelectual sau tânăra intelectuală, că vrea să se ridice, aruncaţi-vă şi în foc pentru ei şi ajutaţi-i să facă ceea ce ei vor să facă. Căci pe umerii lor stă şi în minţile lor ticăie inefabila maşinărie a lumii.

ALEXANDRU MIRONOV

E bine de ştiut

Un lucru trebuie să fie foarte clar: rezultatele şcolare slabe se pot datora unor factori care ţin de starea sănătăţii elevului, de condiţiile lui de viaţă şi de lucru ce îi sunt oferite în familie şi la şcoală. La începutul clasei I sau la trecerea în ciclurile superioare o sumedenie de elevi se acomodează mai greu şi

SĂNĂTATEA ŞCOLARULUI ŞI REZULTATELE LA ÎNVĂŢĂTURĂ

efectele se văd la învăţătură. O serie de studii şi anchete, atent efectuate, au dovedit că elevii aşa-zişi cu dificutăţi şcolare au frecvente tulburări de vedere, de auz, de vorbire. Sunt copii care suferă de afecţiuni cardiace, de reumatism, tuberculoză, boli endocrine, nevroze.

Un rol deosebit în geneza dificultăţilor şcolare îl au condiţiile de viaţă din familie. Unii părinţi sunt dependenţi de alcool, de fumat sau suferinzi de boli cronice. Şi toate acestea influenţează negativ puterea de învăţare a copilului, mai ales în clasele mici.

Sunt tot atât de nepotrivite supărarea peste măsură a părinţilor pentru rezultatele slabe ale elevului cu dificultăţi, cât şi lipsa de interes a acestora faţă de activitatea lui şcolară.

Copilul cu ticuri

La unii copii, în general trecuţi de vârsta de 7 ani, mai frecvent la băieţi, în preajma pubertăţii, se pot observa unele mişcări cu apariţie neaşteptată, involuntară, rapide şi repetate, care nu sunt făcute intenţionat. Ticurile sunt uneori localizate, stabile. Ele pot însă să dispară, în timpul examenului medical sau din contră să se accentueze sub influenţa emoţiilor. În literatura de specialitate se citează ticuri ale feţei, ale gâtului, ale membrelor şi ticuri respiratorii printre care şi tusea nervoasă. Dacă în ascendanţă (părinţi, bunici etc.) nu sunt alte persoane care să fi avut asemenea ticuri, se verifică dacă la naşterea copilului mama nu a suferit traume obstetricale.

Copilul cu ticuri este în general un emotiv sau un obsesiv, are tulburări de atenţie, de memorie, se adaptează mai greu la sarcinile şcolare. Pentru că familia nu înţelege aceste ticuri, ar fi bine să colaboreze cu educatorii, cadrele didactice şi medicale pentru „vindecarea" şcolarilor lor, îndemnându-i în acelaşi timp şi spre sporturi, precum: natatia, ciclismul, tenisul, fotbalul.

Dr. VALERIU MANTA

DINCOLO DE TRANSPARENŢE,

pentru zilele friguroase...

...câteva idei de haine călduroase. Uşor de remarcat, chiar ţinutele clasice capătă o notă sofisticată prin „plasarea" unui mic guler sau a unei „eşarfe" din blană. Mai mult, creatorii ne sugerează şi accesorii adecvate frigului: centură lată din... blană, manşon sau poşetă din blăniţă de iepure.

Eva Herzigova

TOTUL LA VEDERE...

Creatoarea Chantal Thomas consideră „dessus"-urile string drept „o piesă esenţială în garderoba unei femei". Şi, pentru a creşte puterea de seducţie, cele mai recente modele au greutatea unui fulg, nu depăşesc... 5 grame. În aceste condiţii, o rochie de seară, croită la frontierele realului cu... pudoarea este purtată cu degajare deplină de Gillian Anderson. La fel, „dessus"-urile Evei Herzigova nu pot trece neobservate.

Gillian Anderson

„Războiul" dietelor

În mod invariabil, dietele sugerate de specialişti pentru pierderea în greutate subliniau abţinerea de la consumul făinoaselor, pâinii, dulciurilor. Poate de aceea ni se pare surprinzătoare ideea că, pentru a slăbi şi a fi în formă, trebuie să apelezi la un regim pe bază de... paste făinoase. Dominique Laty, specialistă în dietetică, şi Bernard Mallet, doctor în medicină sportivă, îşi susţin punctul de vedere cu numeroase argumente. Se afirmă astfel că, orice cuplu preocupat de acest aspect poate slăbi în două săptămâni 2 kilograme, fără frustrări, cu ajutorul unui suculent regim pe bază de paste. Mâncând paste o dată pe zi, puteţi pierde 2 kg, pe care nu le veţi pune la loc deîndată ce se termină dieta. Pastele nu au numai avantajul de a vă menţine în formă, dar sunt ieftine şi uşor de preparat. În plus, acest regim elimină situaţia neplăcută când cel care ţine o dietă trebuie să-şi pună în farfurie altceva decât restul celor de la masă. Meniurile pentru Ea şi pentru El au doar câteva diferenţe nesemnificative, singura mai importantă fiind cea legată de cantităţi. Când se vorbeşte despre diete iese în evidenţă o mare nedreptate a naturii: bărbatul pierde adesea din greutate într-un timp record. Şi aceasta pentru că pe plan fiziologic bărbatul are o masă de grăsime superioară femeii iar arderile naturale consumă mai multă energie. În plus, el se poate lăsa subit de băutură şi poate renunţa uşor la dulciuri. Femeia, al cărei corp este „proiectat" pentru a se îngrăşa, face rezerve de grăsime, de unde şi apariţia celulitei chiar de la vârsta adolescenţei. Apoi, de-a lungul vieţii ea are mai multe perioade când este predispusă la creşterea ponderală (după naşteri, la menopauză).

Dar, bărbaţii au o problemă: abdomenul. Cu cât se îngraşă, grăsimea se depune pe pântec. Apar apoi bolile de inimă şi riscul crescut la infarct. Revenind la amănuntele despre dietă, trebuie spus că pastele făinoase furnizează o parte din energia de care are nevoie organismul. Dar, alte amănunte despre această dietă şi cum arată, pe zile, meniurile, săptămâna viitoare.

Dosarele frumuseţii

Toamna şi frumuseţea

Vremea rece are o puternică influenţă negativă asupra pielii, a tenului în mod special prin acţiunea sa vasoconstrictivă care poate provoca diminuarea unor funcţii vitale ale pielii.

Toamna este anotimpul cel mai bun pentru începerea unor tratamente cosmetice în vederea rectificării unor deficienţe, pentru a face faţă cât mai bine anotimpului rece. Pentru a contracara efectele anotimpului rece ***mierea*** este cel mai indicat „elixir" datorită calităţilor nutritive şi terapeutice. Mierea poate fi folosită la toate tipurile de ten, *în profilaxia ridurilor, sursă de energie pozitivă pentru piele, de protecţia împotriva frigului.*

Puteţi aplica zilnic *zeamă de struguri albi cu miere, pulpă de pară frecată cu miere, un amestec de smântână cu miere, ulei de migdale sau măsline plus câteva picături de miere, infuzie de busuioc la care se adaugă puţină miere* se aplică sub formă de *comprese călduţe* seara înainte de culcare. Pe o piele sensibilă se aplică miere ca atare peste care se poate pune un tifon muiat în apă minerală. Dacă tenul este gras stocaţi câteva picături de lămâie peste miere şi masaţi bine pielea.

Cosmetician NELI PFEIFFER

Pentru dumneavoastră, doamnă

Api Estetic acordă cititoarelor noastre o reducere cu 10% a costului tratamentului cosmetic şi de îngrijire corporală, pe baza talonului de mai jos:

TALON nr. 41
Valabil până pe data de: 17 OCTOMBRIE 2002

Nume _____

Prenume _____

Doresc un tratament cosmetic la **API-ESTETIC,**
Bucureşti, Str. C.A. ROSETTI nr. 31
Telefon: 2113827; 092824212.

REDUCERE 10%

Patricia cântă jazz

Noul turneu al Patriciei Kaas nu va semăna cu celelalte. Prelungind şarmul primului său film şi al albumului „Piano Bar", Patricia etalează un nou stil. Mai exact, interpretează marile valori ale cântecului francez în versiune jazz.

Pagină realizată de
ECATERINA BÂTRÂNEANU

Gastronomice

Câteva reţete pentru meniurile săptămânii ne sunt sugerate de d-na Matilda Schuster Tudoriu, din Cluj-Napoca.

Supă de conopidă cu perişoare

2 morcovi, 1 pătrunjel rădăcină, ½ ceapă albă, 2 conopide mici, 2 linguri carne tocată, 3 ouă, 1 pahar mic cu smântână, 3 linguri cu ulei, 1 lingură orez, 2 linguri cu făină, pătrunjel verde.

Se spală, se curăţă zarzavatul şi se rade pe răzătoarea cu găuri mari. În oala în care pregătim supă se pune uleiul la încins şi se înmoaie morcovul şi pătrunjelul. Se taie ceapa mărunt, se pune peste zarzavat, se adaugă apă şi se lasă să fiarbă. Conopida se spală, se curăţă de frunze şi cotoare, se desface în buchetele, se ţine ½ oră în apă cu sare. Apoi se introduce în oala cu supă. Se lasă să fiarbă. Din tocătura de carne pregătim perişoarele cu orez, oul bătut, făină şi verdeaţa. Formăm perişoarele şi le punem să fiarbă în oala cu supă. Când sunt fierte se dă oala deoparte. Se bat 2 ouă într-o farfurie, se pune 1 linguriţă de făină şi smântână. Se amestecă totul bine şi se toarnă în supă. Se taie mărunt verdeaţa şi se adaugă în supă. Cine doreşte poate să acrească supa cu zeamă de la castraveţi muraţi de vară. Se serveşte la masă cu pătrunjel verde.

Pateu de ficat de porc cu legume la cuptor

500 g ficat de porc, 3 morcovi mari, cozile de ceapă verde de la o legătură de ceapă, ½ cană orez fiert, 3-4 ouă, piper, sare, puţin muştar, 2 felii de pâine muiate în lapte, ½ cană cu lapte, verdeaţă, mărar şi pătrunjel, ulei sau unt, 3 linguri cu făină.

Morcovul şi ficatul se curăţă şi se spală, se taie bucăţi şi se pun la fiert cu lapte. După ce s-au fiert se taie bucăţi şi se rumenesc în ulei încins la un loc cu cozile de ceapă tăiate mărunt. Când totul este gata prăjit se dă deoparte, se lasă să se răcească, apoi se trece de două ori prin maşina de tocat o dată cu pâinea stoarsă bine. Se amestecă cu ulei, muştar, sare, piper, orezul fiert şi cu cele 2 linguri cu făină şi verdeaţa tocată, ouăle bătute spumă. Se aşază compoziţia într-o cratiţă unsă cu ulei şi tapetată cu făină. Se toarnă ulei deasupra, se dă la cuptor. După ce s-a rumenit frumos, se serveşte cald sau rece cu sote de legume şi salată. Acest pateu se poate servi şi fără să fie copt. Se aşază pe un platou şi se ornează cu măsline, ou răscopt, castraveţi şi gogoşari muraţi. Pateurile se pot prepara şi învelite în aluat fraged sau franţuzesc.

Prăjitură cu mere

4 ouă, separate gălbenuşurile de albuş, ½ cană cu zahăr, ½ cană ulei, 1 cană cu lapte, 2 căni şi trei sferturi făină, 1 ½ kg mere rase cu tot cu coajă, 2 prafuri de copt. Lămâie rasă, vanilie, scorţişoară, rom.

Gălbenuşurile se freacă bine cu un praf de sare şi zahăr, se adaugă uleiul, laptele, vanilia, coajă de lămâie şi se bate bine cu telul. Se adaugă făina şi praful de copt care a fost stins cu rom şi suc de lămâie, se amestecă de sus în jos până obţinem o compoziţie lucioasă şi omogenă. Merele se spală, se rad şi se călesc în ulei încins până se înmoaie bine. Se pun la răcit şi se adaugă zahărul şi scorţişoara după gust. Compoziţia de aluat se pune într-o tavă unsă cu ulei şi tapetată cu făină. Peste aluat punem merele pregătite. Peste mere punem albuşurile bătute spumă cu puţină sare şi apoi cu zahăr şi vanilie. După ce s-a copt se taie pătrate.

Remedii naturale

CURA DE STRUGURI

Septembrie şi octombrie sunt luni de vârf pentru struguri, aşa că e un prilej foarte bun să faceţi o cură cu aceste fructe. Beneficiile sunt nenumărate.

Au efect relaxant – Dulceaţa strugurilor, dată de glucoza pe care o conţin, contribuie la eliberarea serotoninei, hormonul „bunei dispoziţii şi al stării de bine psihic". O gustare alcătuită dintr-un ciorchine de strugure, la ora 11 şi apoi la 17, ajută organismul să se relaxeze.

Anihilează virusii intestinali – Sucul de struguri, ca şi sucul de mere (se pot bea şi împreună) apără stomacul de îmbolnăviri virotice şi, totodată, asigură un tranzit intestinal bun, fiind de asemenea şi un diuretic excelent.

Previn formarea cariilor dentare – Studiile dieteticienilor indică o incidenţă redusă a afecţiunilor gingiilor şi danturii la persoanele care mănâncă în mod regulat struguri şi echivalentele lor uscate, cum sunt stafidele.

Diminuează riscurile apariţiei cancerului – Bogaţi în substanţe antioxidante, în vitamine şi minerale, reprezintă un aliment „miraculos" care hrăneşte organismul, îl dezintoxică şi îl fereşte de maladiile canceroase.

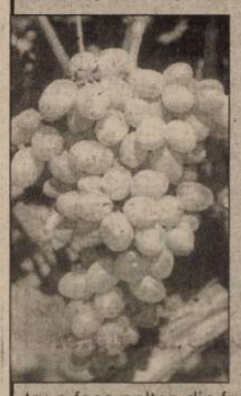

Ajută la tratarea artritei – Urmând tradiţia medicinii populare, mulţi bolnavi de artrită susţin că folosind o combinaţie de suc de struguri şi pudră de pectină (se vinde pentru a face peltea din fructele care nu au suficientă pectină proprie) au constatat diminuarea durerilor provocate de proasta circulaţie periferică a sângelui.

Au efect antibacterian – Cataplasmele cu zeamă prospătă de strugure ajută la vindecarea mai rapidă a rănilor.

Au calitatea de tonic cardiac – Strugurii consumaţi ca atare, dar şi vinurile naturale, cu un grad scăzut de alcool sunt favorabile inimii şi organismului în general. Consumul unui pahar de vin pe zi, în cazul persoanelor care nu au nici o contraindicaţie faţă de alcool, diminuează riscul apariţiei disfuncţiilor cardiace. Consumul excesiv duce însă la îmbolnăvirea inimii, ficatului, colonului...

De reţinut:

Dacă puneţi strugurii într-un castron la un loc cu alte fructe se strică mai repede sau îşi pierd din calităţile lor nutritive. Cel mai bine este să ţineţi strugurii la rece înainte de a fi consumaţi. Se pot păstra trei sau patru zile, fără să-şi piardă din prospeţime, savoare şi virtuţi „terapeutice".

SECRETUL TINEREŢII FĂRĂ BĂTRÂNEŢE

1.500 de calorii pe zi

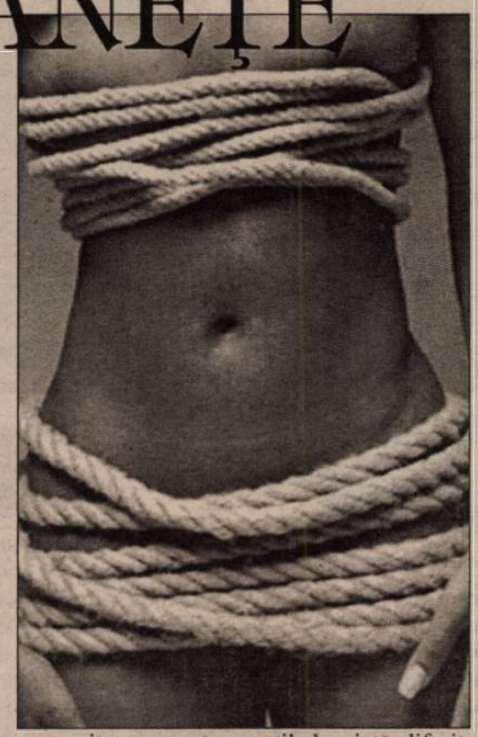

Nu murim repede dacă... murim de foame? Nu-i chiar aşa, subiectul luat în discuţie este ceva mai nuanţat de către un grup de cercetători de la Institutul naţional de sănătate din Washington care, în urma unui studiu derulat pe parcursul a 15 ani au ajuns la concluzia că dacă oamenii vor să trăiască cât mai mult, femeile ar trebui să se rezume la 1.120 calorii pe zi iar bărbaţii la 1.540. Cercetarea s-a efectuat iniţial nu pe oameni, ci pe 120 de maimuţe; şi cum 98% din patrimoniul lor genetic este identic cu al omului, se admite că rezultatele studiului pot fi transpuse la fiinţa umană. Dintre primatele supuse experimentului, numai 14% s-au îmbolnăvit de vreuna din bolile specifice procesului de îmbătrânire, iar una a atins vârsta de 38 de ani, echivalentul a 114 ani la om. În etapa următoare, cercetătorii au demarat studiul pe voluntarii interesaţi să beneficieze de o viaţă cât mai lungă. Aceştia vin zilnic să mănânce în laboratoarele institutului, în care regulile dietetice sunt foarte stricte. Nu este admis nici un supliment, iar de prăjituri sau alt fel de dulciuri nici nu se pune problema. Mesele sunt pur şi simplu „frugale", cantităţi mici de alimente, consumate în starea lor cât mai naturală şi mai ales bogate în calorii de bună calitate.

„Care ar fi modelul pentru meniul unei zile care prelungeşte viaţa? Dimineaţa: un iaurt sau o cană cu lapte degresat, în combinaţie cu cereale. La prânz: o porţie de paste sau orez, asezonate cu o linguriţă de ulei de măsline sau suc de roşii; o porţie de legume cu puţin ulei de măsline; un fruct. Gustarea de după amiază: un fruct. Cina: o bucată de carne de pui, de vacă sau de peşte fripte sau fierte în aburi, sau un ou; o porţie de legume; un fruct. Peste zi, este recomandat consumul a cât mai multă apă plată, iar în mod excepţional câte un pahar cu vin.

Cum se întâmplă de fiecare dată când rezultatele unei cercetări propun revoluţionarea unui anumit domeniu (în acest caz, al alimentaţiei omului modern) reacţiile pro şi contra ale comunităţii ştiinţifice n-au întârziat să apară. Unii oameni de ştiinţă au afirmat că „autorii studiului nu văd realitatea practică a rezultatelor". Cu alte cuvinte, regimul de 1.500 de calorii propus de ei nu ar fi adaptat la cerinţele cotidiene ale vieţii majorităţii omenilor, activi de dimineaţă până seara. Principiul regimului alimentar specific locuitorilor din Okinawa (insulele din sud-vestul Japoniei cu cei mai mulţi centenari din lume), pe care cercetătorii de la Washington îşi bazează studiile, nu ar putea fi transpus ad-literam în orice altă comunitate umană, cu stil de viaţă diferit. Există însă şi păreri mai moderate care susţin că o astfel de alimentaţie, deşi este foarte restrictivă, este echilibrată. Există totuşi riscul ca persoanele cu o greutate normală să devină subponderale, iar atunci când cantităţile de alimente sunt foarte mici, lipsite de calorii de calitate, să ducă la denutriţie şi la carenţe nutritive (diverse vitamine, săruri minerale) în măsură să declanşeze diferite boli.

Chiar dacă severitatea extremă a acestei diete admite discuţii, un lucru cert este că, în privinţa numărului de calorii, standardele n-au încetat să scadă începând din 1970 încoace. Motivul nr.1: activitatea fizică a omului modern scade de la an la an, deci nevoile energetice sunt şi ele mai mici. În urmă cu 30 de ani, nutriţioniştii estimau că pentru menţinerea echilibrului alimentar, omul are nevoie de 2.500 de calorii. Prin anii 80, au scăzut necesarul la 2.000, pentru ca astăzi să fie unanim acceptat de către specialişti că sunt suficiente 1.800. În zece ani, tot nutriţioniştii spun că s-ar putea să se admită că echilibrul optim caloric este furnizat de 1.700 de calorii.

Pagină realizată de AURORA POPESCU

18.000 DE CENTENARI numai în Japonia

În Japonia, ţara în care trăieşte cel mai bătrân om din lume, este de asemenea ţara care deţine cel mai mare număr de centenari, aproape 18.000 de persoane. În prezent, în Japonia există de trei ori mai mulţi centenari decât în urmă cu zece ani şi de 100 de ori mai mult decât în 1963, primul an în care autorităţile statului au început să-i recenzeze. Femeile reprezintă 84% din totalul persoanelor care au depăşit vârsta de 100 de ani. Potrivit estimărilor demografilor, numărul centenarilor creşte cu 10-20% în fiecare an.

Concentraţia cea mai mare de centenari se află în lanţul insulelor sub-tropicale din Okinawa, unde 39,5% din 100.000 de locuitori au depăşit vârsta de 100 de ani. Cel mai vârstnic om din Okinawa este Kamato Hongo, o femeie celebră deja care are 115 ani. Îşi petrece majoritatea timpului dormind şi, din când în când, mai apare în câte o emisiune televizată. Deşi are nevoie de ajutor ca să-şi ducă în continuare zilele, reuşeşte să facă un mic dans al mâinilor, spectaculos dată fiind vârsta executantului. Cel mai vârstnic bărbat din Japonia – 113 ani – este Yukichi Chuganji, fost crescător de viermi de mătase, admis în Cartea recordurilor.

Dr. ANDREI ONU vă răspunde

Miruna Munteanu din Bucureşti. Atacurile de panică încep în majoritatea cazurilor în adolescenţă şi se pot repeta de-a lungul întregii vieţi. Criza de panică începe de obicei brusc, atinge momentul maxim după 10 minute şi durează cam jumătate de oră. Simptomele sunt reprezentate de ritm cardiac accelerat,

CRIZELE DE PANICĂ

transpiraţie abundentă, greutate în respiraţie şi tremurături. Se poate întâmpla să se ajungă şi la frisoane, greţuri, dureri în piept, ameţeală, crampe abdominale. Cercetătorii nu au ajuns la o concluzie clară în privinţa cauzei care declanşează atacurile de panică şi anxietatea care se instalează permanent de teama că acestea se pot repeta. Cert este că atacurile de panică apar fără să fie prezent nici un factor de stres obiectiv, care să le declanşeze. Ereditatea ar putea fi invocată, dacă mai aveţi în familie persoane care suferă de aşa ceva. Există şi unele probleme de sănătate care ar putea declanşa atacurile de panică, de exemplu iminenţa unui infarct miocardic, hipertiroidismul, sindromul de abstinenţă sexuală etc. Totuşi, numai un consult medical ar putea să vă indice cu certitudine dacă simptomele pe care le acuzaţi sunt expresia crizelor de panică sau e vorba de altceva. Există tratament eficient (psihoterapie, asociată la nevoie cu medicamente).

TE-AI LĂSAT DE FUMAT?

7 „simptome grave" la care să te aştepţi

Aţi decis că de... mâine să vă lăsaţi de fumat. Sunteţi suficient de motivat, v-aţi anunţat familia, prietenii şi colegii de serviciu sugerându-le că vă pot trage de urechi dacă vă încălcaţi hotărârea, sunteţi pregătit psihic pentru marea încercare, dar greul abia începe: în primele zile ale abstinenţei la nicotină, se manifestă acut... tarele vechiului obicei, sub forma unor simptome caracteristice pentru care, din fericire, există remedii:

1. ***Dorinţa imperioasă de a fuma.*** Remedii: vă concentraţi pe o altă activitate, faceţi câteva exerciţii de respiraţie adâncă, vă repetaţi în gând că sunteţi capabil să faceţi faţă provocării pe care v-aţi asumat-o.
2. ***Nervozitate.*** Remedii: vă imaginaţi o situaţie plăcută, luaţi o mică pauză, ideal chiar o mini-vacanţă, beţi cu înghiţituri mici un ceai de plante călduţ sau un suc natural de fructe. Dacă sunteţi acasă, faceţi un duş scoţian sau o baie cu plante aromatice.
3. ***Insomnie.*** Remedii: faceţi o plimbare pe jos înainte de culcare, o baie caldă, beţi un pahar cu lapte cald, citiţi ceva care vă face plăcere.
4. ***Creşterea apetitului.*** Remedii: păcăliţi-vă senzaţia de foame ronţăind legume proaspete (de exemplu morcovi) sau un fruct (mere) sau gumă de mestecat şi beţi multe lichide cu puţine calorii, deci nu prea dulci.
5. ***Scăderea capacităţii de concentrare.*** Remedii: dacă e posibil, simplificaţi-vă programul timp de câteva zile, faceţi câte o plimbare rapidă pe afară, faceţi mai multe pauze de lucru, beţi cât mai multe lichide.
6. ***Oboseală.*** Remedii: faceţi cât mai multă mişcare – mers pe jos, cu bicicleta, înot sau pur şi simplu exerciţii de gimnastică. Dormiţi suficient, acordaţi-vă răgaz pentru o scurtă siestă şi, dacă e posibil, munciţi mai puţin în prima, cel mult şi în a doua săptămână de sevraj.
7. ***Constipaţie, tulburări ale tranzitului intestinal.*** Remedii: suplimentaţi cruditătile din dietă - fructe, legume, cereale integrale. Beţi compoturi, ceaiuri de plante, supe de carne şi zarzavat, apă plată sau gazoasă.

Alege să-ţi trăieşti viaţa în felul tău

PSIHOLOGUL la dispoziţia dumneavoastră

ANCA DONŢU

– Scrisoarea Ioanei ridică o problemă care părea mai actuală acum câteva decenii, dar iată că se mai pune şi acum: ***„...Am 19 ani şi sunt studentă la politehnică. Acum 2 ani am cunoscut un băiat, la ţară la bunicii mei. Ne-am plăcut. El este cu 3 ani mai mare decât mine şi încă de pe atunci voia să se apuce de afaceri. A venit în Bucureşti până la urmă, şi acum o duce bine, este destul de prosper. (...) Când au auzit că vreau să mă mărit cu el, parcă au înnebunit. Tata mă ameninţă că mai bine mă omoară, mama spune că îşi ia zilele (...) nu ştiu cum să îi conving."***

– Dragă Ioana, sunt mai rare astăzi cazurile în care fetele să fie atât de ferm împiedicate de părinţi să se mărite cu cel ales de ele. Totuşi, suntem încă tributari unui mod de educaţie paternalist: copilul trebuie să-şi asculte orbeşte părinţii, care „ştiu întotdeauna ce e mai bine pentru el". Şi în cazul tău, ei nu vor să te măriţi cu un „ţăran", vor un intelectual, ca şi tine, pentru că ei şi-au făcut deja o imagine despre ceea ce trebuie şi cum trebuie să ajungi tu. Evident, pentru ei nu există alternativă. A devenit deja o provocare, o ambiţie personală pentru ei să facă din tine acel „ceva". Tu spui că ştii ce vrei, iar ce vrei tu nu are nici o legătură cu ce vor părinţii tăi. Te întrebi chiar dacă facultatea pe care o urmezi are ceva de-a face cu aptitudinile sau cu chemarea ta sau e pur şi simplu tot ce şi-au dorit părinţii tăi. Şi dacă o facultate poţi să o abandonezi sau poţi să urmezi alta, cu căsnicia e mai complicat, nu poţi să te joci de-a măritatul numai pentru bunul lor plac. Nu ştiu dacă ar trebui să te îngrijoreze foarte mult reacţia părinţilor tăi. Pare să fie o schemă de şantaj emoţional, la care ei sunt siguri că vei reacţiona „cum trebuie", că „îţi vei băga minţile în cap" şi îl vei uita pe Mihai. Iar dacă nu vei face ca ei, s-ar putea să fie consternaţi, să continuie să te ameninţe, dar, în final, va trebui să alegi. E trist, dar asta e viaţa, uneori. S-ar putea să nu renunţe la tine, când vor vedea că nu au încotro, dar nu pot să-ţi garantez asta. În definitiv, va fi alegerea şi riscul tău. Problema ta se pune acum, legat de căsătorie. Dar, mai devreme sau mai târziu, ţi-ai fi pus-o oricum, pentru că înţeleg că vrei să-ţi trăieşti tu viaţa, nu să o trăieşti prin intermediul părinţilor tăi. Şi mi se pare foarte normal. De la o anumită vârstă ei ar fi trebuit să înţeleagă asta şi să te lase să te desprinzi de ei, să te separi şi să devii o fiinţă autonomă. Acum e o ocazie bună să faci asta. Cu cât va trece timpul, cu atât îţi va fi mai greu. Ideea nu este că îţi „părăseşti" părinţii pentru un băiat, ci că îi „părăseşti" pentru tine, adică alegi să-ţi trăieşti viaţa în felul tău, cu bine şi cu rău, ca orice om sănătos. Nu cred că ar trebui să te simţi vinovată pentru asta. Părinţii tăi ar fi trebuit să te ajute în acest demers. Nu au făcut-o, cu atât mai rău pentru ei şi pentru tine. Dar urmează-ţi măcar acum instinctele şi „ia-ţi zborul"!

MIHAELA DOROBANŢU

„NAȘUL" FARAONILOR A MURIT

Martin Kamen, unul dintre descoperitorii izotopului carbonului radioactiv 14, a încetat din viață la 89 de ani. Devenit celebru în 1940 prin metoda de datare a vestigiilor arheologice și a osemintelor umane, prof. Kamen a activat la Universitatea Berkely din California. Pe baza carbonuluii 14 se pot data cu precizie relicve cu vechimi de până la 5.600 de ani (perioada de înjumătățire a izotopului). Pe măsură ce vechimea crește, exactitatea scade, iar după 40.000 de ani metoda nu se mai aplică. Împreună cu Martin Kamen a lucrat americanul Samuel Ruben, cercetător la aceeași universitate.

Mumia faraonului Tutankamon, cu vechimea de 3350 de ani stabilită cu ajutorul carbonului 14

Senzațională descoperire

ACEST MAMIFER DEVINE INSECTĂ!

A fost descoperit primul mamifer care prezintă elemente de adaptare morfologice și comportamentale similare cu cele ale insectelor sociabile de genul furnicilor sau termitelor. Specialiști din Africa de Sud au anunțat existența unei specii necunoscute de rozătoare, numite șoarecele-cârtiță-fără-blană, trăitoare exclusiv în galerii subterane din Etiopia și Tanzania. Mai pe scurt „spânul", un mamifer în a cărui colonie (de 300 de membri) există castele (specializările) sociale regină, lucrător, gardian și „dispersorul", adică exemplarele care asigură sănătatea genetică a reproducerii speciei. Este singurul caz, cu excepția insectelor eusociabile (bună conviețuire bazată pe strictă diviziune a muncii), în care un adult al unei specii suferă modificări morfologice pentru a-și îndeplini funcția. Astfel, femelei care devine regină (și care trebuie să fie o campioană a reproducerilor) i se alungește vertebrta lombară, astfel încât să poată aduce pe lume și să hrănească cât mai mulți pui. Dacă și la alte mamifere întâlnim organizări sociale bazate pe existența liderului, a femelelor de reproducere, a exemplarelor care veghează etc., la șoarecele-spân se remarcă o apropiere uluitoare față de viața socială a unor insecte. Ca și în cazul albinelor (de exemplu), membrii diferitelor „clase sociale" comunică între ei prin semnale chimice și auditive, anunțându-se reciproc despre existența și localizarea surselor de hrană și despre prezența dușmanilor. Lucrătorii spâni nu se apucă de săpat galerii decât dacă le-a fost sesizată existența rădăcinilor de plante în acea zonă; totul decurge pentru economia de efort a tuturor membrilor coloniei.

O enigmă rămasă încă nedeslușită este aceea a alegerii reginei. Când o suverană moare, se nasc lupte sângeroase între pretendente. Și, față de acest moment crucial al acestor mamifere, ne întrebăm precum Darwin: de unde știe natura care este cea mai adaptabilă femelă la modificările morfologice ce urmează să le sufere, căci aceea trebuie să învingă în confruntările pentru „tron"?

BIJUTERII ARHITECTONICE

ORAȘUL INTERZIS *din Beijing*

Cel mai mare complex rezidențial din lume se află în capitala Chinei, Beijing, și are drept denumire uzuală „Orașul Interzis". Finalizat în anul 1420, acest vast teritoriu dedicat în exclusivitate împăraților chinezi ai dinastiilor Ming și Ching (Qing) a avut inițial denumirea tradițională de „Orașul Purpuriu Interzis", pentru ca din 1924, de când a putut fi vizitat de marele public, să fie numit Palatul Imperial.

Pe o suprafață de 720 de mii de metri pătrați au fost construite 890 de incinte nobiliare având în total 9 mii de încăperi de varii dimensiuni, cu un total de 155 de mii de metri pătrați de spațiul locuibil. Zidurile înconjurătoare au o lungime de 3,4 kilometri și o înălțime de 10 metri! Există o Curte interioară și una exterioară, dar nici în aceasta din urmă nu erau admiși nici miniștrii și nici marii demnitari din armata împăratului. Dar, cu toate aceste restricții specifice secretomaniei chinezilor în ceea ce privește viața intimă și modul de luare a deciziilor ale suveranilor, de aici s-au decis de-a lungul a șase secole – în timpul domniilor a 24 de împărați – tot ceea ce a ținut de rezistența statală și culturală a imperiului chinez. Denumirea de „purpuriu" nu are nici o legătură cu vreo preferință cromatică a suveranilor, ci cu pretinsa lor origine divină. Așa cum în Egiptul antic regii se considerau a fi reprezentanții zeului suprem al Soarelui, împărații chinezi erau continuatorii pe Pământ ai zeilor care locuiau în palatele din regiunea Stelei Nordului și care aveau culoarea purpurei. De asemenea, din aceleași motive religioase și filosofice, multe din incintele nobiliare sunt dedicate marilor valori „moștenite" de la zeitățile supreme: puritatea, armonia, eleganța, melodicitatea etc. În consecință, tot ce nu ținea de rangurile nobiliare – demnitarii civili și chiar marii conducători ai armatei – nu avea dreptul de a pătrunde în sacralitatea Palatului Imperial.

Pavilionul Melodiilor Încântătoare

După victoria revoluției republicane din 1911, ultimul împărat (pe atunci un copil) al dinastiei Ching a fost lăsat să locuiască acolo până-n 1924. După 1949, s-au început mari lucrări de restaurație a comorilor culturale păstrate în interior și a edificiilor de o frumusețe nepereche.

Sala Puritătii Ceresti

TRADIȚII

Ritual voodoo

Obârșia africană a înfricoșătorului cult voodoo (sau woodoo) este incontestabilă, deși actualmente cele mai importante „puncte de rezistență" se află în Haiti și Brazília (unde poartă denumirea de macumba sau cadomble). Persoanele de culoare vândute ca scalvi în Lumea Nouă, începând cu veacul al XVI-lea, nu numai că au perpetuat această credință, ci chiar au amplificat-o și au „adaptat-o" unor elemente creștine predominante adușe de europeni în cele două Americi.

Cultul voodoo are drept element central ideea că oficianții (vrăjitori, magicieni sau șamani, după cum se consideră fiecare) – numiți „boko", dacă sunt femei, sau „mambo", dacă sunt bărbați – pot reînvia morții și-i pot transforma în sclavii propriilor dorințe, inclusiv pentru răzbunări personale sau colective. Aceștia sunt faimoșii zombi, clasificați în mai multe categorii speciale, după destinația care li se dă după revenirea la viață. Cu toate că pentru civilizația actuală totul pare o poveste de speriat copiii, nu puțini oameni de știință au luat în serios fenomenul zombi. Una din cele mai interesante și plauzibile explicații ale acestei credințe constă în cunoașterea unor compuși naturali, anume combinați, care dau impresia că o persoană este decedată. Substanțele speciale induc o stare cataleptică (ritm cardiac și respiratoriu foarte reduse), iar apoi alte substanțe (antidoturi) pot readuce metabolismul la parametrii normali. De persoanele care după „moarte" vor fi reînvățați de către șamanii ce ocupă anumite societăți secrete (numite „Bizango" în Haiti"). Astfel, se pare că viitorii zombi sunt aleși dintre cei care au intrat în conflict de interese cu anumite persoane din anturajul credincioșilor voodoo... Pentru clinicile de psihiatrie din SUA, Brazilia și nu numai, acei „zombi" (dacă sunt prinși manifestându-se ca atare) sunt pacienți extrem de prețioși.

LEGENDE CARE FAC ISTORIE

Necunoscutul ALEXANDRU MACEDON

Ce-ar mai putea fi spus despre scurta (33 de ani) și tumultuoasa viață a unuia dintre cei mai mari cuceritori ai lumii antice? Ce fațetă a personalității lui Alexandru Macedon – singurul șef de stat din istorie căruia încă din timpul vieții i s-a spus " cel Mare" – a mai rămas neelucidată? În epoca post-freudiană, când psihanaliza a devenit un instrument de temut al investigațiilor comportamentale, istoricii și medicii lansează o interminabilă controversă legată de relațiile marelui om de stat cu mama sa și cu „specialul" său prieten de-o viață, Hefaistion.

Născut în anul 356 î.Ch., Alexandru Macedon a murit bolnav de friguri (în condiții, totuși, bizare) în 323 î.Ch. Încă de la 18 ani a preluat povara cuceririlor grecești împotriva persanilor de la tatăl său, Filip.

A fost continuatorul de vis al ambițiilor părintelui său, zdrobind încă din prima confruntare armată de un milion de oameni a lui Darius III. A înaintat apoi victorios încă 32 de mii de kilometri, până în India. S-a întors ulterior la Babilon (Irak), noua lui capitală și nu a mai apucat să-și vadă copilul pe care una din nevestele sale, Roxana, urma să-l nască.

Complexul lui Oedip?

De ce nu a avut moștenitori în timpul vieții? A fost cumva homosexual? Mai multe date reale vin să atragă atenția asupra folosirii incorecte a termenului de „iubit" pentru un bărbat important din Grecia antică. În acele vremuri, numeroși filosofi și oameni de stat aveau câte un „discipol preferat", de obicei mult mai tânăr (Platon, Epimenide, Lycon etc.). Dar vechii greci nu considerau că „homoerotismul" conduce neapărat la homosexualitate. Alexandru l-a avut aproape pe Hefaistion timp de 19 ani, dar aveau aceeași vârstă. Pe de altă parte se spune că, ajunși la Troia, cei doi au fost văzuți depunând flori la mormintele lui Achile (Alexandru) și Patrocles (Hefaiston). Această atitudine a fost speculată în fel și chip, datorită renumelui avut de cei doi eroi. Împotriva ideii de homosexual stau și legăturile apropiate cu cel puțin cinci femei: trei neveste (Roxana, Statiera și Parysatis) și cel puțin două metrese (Barsine și Pankasta)! Însă cel mai puternic dar discutabil element așa-zis incriminatoriu îl reprezintă relațiile marelui conducător cu mama sa, Olympia. Frustrată de absențele îndelungate ale soțului ei, Filip, aceasta a stabilit o legătură afectivă excesiv de posesivă față de fiul ei. Unii psihanaliști afirmă că atașamentul mamă-fiu i-a generat acestuia complexul lui Oedip, care a avut drept rezultat imposibilitatea apropierii lui Alexandru de vreo altă femeie...

Pagină realizată de **PAUL IOAN**

„Comorile din subsol" ies la iveală

Howard Carter în fața sarcofagului lui Tutankamon, 1922

Peste o mulțime de obiecte de artă aflate în subsolul Muzeului de Egiptologie din Cairo, numite de specialiști „Comorile din subsol", va fi aprinsă lumina, urmând a fi expuse pentru prima oară privirilor vizitatorilor. Este vorba despre „comoara" aflată în subsolul Muzeului de Egiptologie din Cairo, practic sute de mii de piese cu o valoare inestimabilă care vor fi expuse într-o expoziție unică, organizată pentru a marca cei o sută de ani de existență ai muzeului. Expoziția, intitulată „Comorile ascunse ale Muzeului din Cairo", va fi amenajată chiar în subsolurile clădirii și va fi deschisă publicului începând cu 9 decembrie, a anunțat secretarul general al Consiliului Superior de Antichități Egiptene, cunoscutul egiptolog Zaki Hawas.

Între exponatele care vor putea fi admirate se numără o statuie din marmură a preotului Kay, aparținând dinastiei a IV-a, un cap din alabastru al prințesei Teti-Anh-Kem, din dinastia a VI-a, și o brățară din aur încrustată cu pietre prețioase, aparținând dinastiei a XVIII-a și descoperită de faimosul egiptolog Howard Carter.

Piesele vor fi expuse timp de un an în șapte săli amenajate în misterioasele subsoluri ale muzeului, urmând să fie apoi realizată o expoziție itinerantă.

Hawas a anunțat, de asemenea, renovarea interiorului și a exteriorului muzeului de egiptologie din Cairo, care, începând cu anul 1902, este unul dintre cele mai vizitate locuri din lume de către turiști și cercetători.

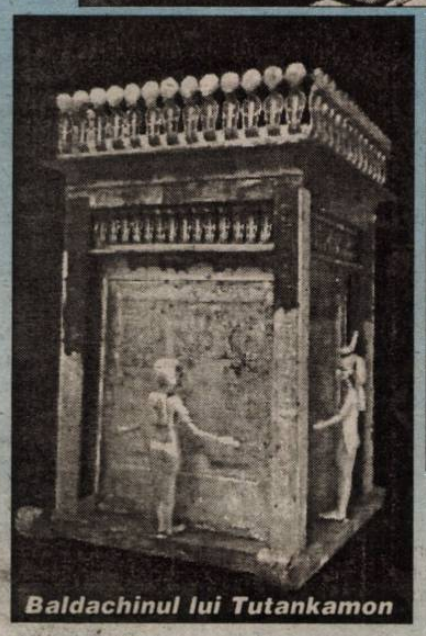
Baldachinul lui Tutankamon

Conform proiectului, în care este implicată o firmă italiană specializată în design-ul interior al muzeelor, sălile de la subsol vor beneficia de un sistem de iluminare mai puternic. „Va fi construită o anexă de trei etaje în care vor funcționa o bibliotecă, un muzeu pentru copii și o sală de unde vizitatorii vor putea cumpăra suveniruri", a explicat Hawas.

Oficialul egiptean a anunțat că, tot pentru a marca centenarul muzeului, va fi inaugurată „școala Muzeului din Cairo", centru educativ în care doritorii vor putea obține diplome în scriere hieroglifică sau în istoria faraonilor.

Înaintea inaugurării muzeului, va fi făcută publică o altă descoperire importantă, care ar putea contribui la o mai bună cunoaștere a modului în care au fost construite piramidele. Acest eveniment va avea loc în curând, Hawas urmând să deschidă, în premieră, un sarcofag descoperit într-un cimitir din apropiere de piramidele din Gizeh, și care, potrivit specialiștilor, ar aparține celui care a supravegheat lucrările de construcție a piramidelor. Cimitirul se află în apropierea așa-numitului „oraș al lucrătorilor", la circa 1.500 de metri sud de Mikerinos, cea mai mică dintre cele trei piramide.

Masca de aur a lui Tutankamon

Potrivit studiilor realizate până în prezent, în acel oraș trăiau pe vremea faraonilor 20.000 de lucrători care munceau neîncetat timp de trei luni, după care erau înlocuiți de alți muncitori.

Iată și textul scrisorii pe care arheologul Howard Carter i-o trimite lordului Carnarvon pe 26 octombrie 1922, din Valea Regilor, în care el descrie momentul intrării în mormântul lui Tutankamon: „În sfârșit, în fața noastră s-a arătat marea ușă. Momentul decisiv sosise. Am făcut o spărtură în partea de sus... prin care am reușit să strecor o lumânare aprinsă. După ce ochii mi s-au obișnuit cu lumina am putut vedea și primele detalii ale camerei: animale ciudate, statui și aur. Peste tot strălucirea aurului".

Mentuhotep 2 descoperit de Carter

Caseta lui Tutankamon

Vase egiptene

Renovarea muzeului și festivitățile de marcare a centenarului acestuia vor fi doar punctul de plecare a unui ambițios proiect al autorităților egiptene care are drept obiectiv modernizarea și recuperarea monumentalului patrimoniu al faraonilor și o mai bună promovare la nivel internațional. Planul include construirea unui nou și mult mai modern muzeu în apropierea piramidelor din Gizeh, ridicarea unui zid de protecție în jurul piramidelor și recuperarea obiectelor furate, expuse în prezent în mari muzee ale lumii sau aflate în colecții particulare.

GEORGE CUȘNARENCU

Pe urmele „oamenilor din Dublin"

Pătrunzând într-o Irlandă străveche, de o ireală frumusețe, descoperi în capitala ei, farmec și mister, forța de luptă și simbolurile persistenței așa cum ni le înfățișa James Joyce în celebrele sale povestiri intitulate „Oameni din Dublin". E bine chiar ca în timpul unei vizite în oraș să ai cu tine un exemplar al acestei cărți și să urmezi pașii genialului autor. Orașul merită cunoscut nu doar pentru aerul său cu totul aparte, climatul blând sau mulțimea cafenelelor cochete și primitoare. Este vorba de cultura unui popor, de numele evocatoare ca Fitzgerld, Kennedy, O'Flaherty, Jameson, de melancolia poeților care au păsit pe aceste locuri sau de căldura imnurilor care se înalță de pe terenurile de rugby. Cantautorii își interpretează melodiile la aceleași instrumente ca trubadurii de acum 1000 de ani. Modernul a pătruns aici dar orașul, străbătut de aceleași străzi calme, ducând spre Temple Bar, este dominat de castelul din care regii Angliei guvernau țara. Cu mica lui capelă și forma austeră, reușește să se înscrie perfect în șirul clădirilor cu fațade victoriene din Dame Street. Străbătut de apele râului Liffey, orașul se mândrește cu câteva poduri elegante: O'Connel Bridge, Milennium Bridge și Ha'Penny Bridge, numit astfel după taxa pe care trebuia s-o plătești la trecerea pe el. Acest pod, construit în 1816, a servit și ca post de observație, fiind înălțat exact cu 100 de ani înainte de marea Revoltă de Paști din 1916, mișcare care a dus la independența Irlandei cinci ani mai târziu.

Podul Milenium a fost construit în 1999 și este simbol al vieții active, o bijuterie în lemn și oțel peste apele tăcute și întunecate. De fapt numele orașului vine din galicul Dubh Linn însemnând „ape negre".

Locuitorii au rămas aceeași ca pe vremea lui James Joyce, dar un vast ansamblu de construcții noi, moderne adăpostește bănci, săli de concert și de conferințe iar o statuie impresionantă a fost ridicată în centru în memoria foametei cumplite din 1845-1848. Orașul se schimbă, este cunoscut pentru trupele sale de rock, dar își menține atmosfera profund culturală și tradițională.

Muzeul Național expune opere de Caravagio și Goya, casa lui Oscar Wilde își așteaptă vizitatorii iar Arhivele Naționale Fotografice din Meetinghouse Square îți prezintă fața văzută și cea nevăzută a oamenilor surprinși în cele mai familiare situații.

Bibliotecile cum este Marsh's Library, deschisă în 1705, sau cea de la Trinity College, reprezentând adevărate colecții de cărți rare și de manuscrise, pun în același timp la dispoziția cititorilor o bogată și diversă gamă de cărți, reviste, documente noi și vechi. Este locul în care simți cel mai bine căldura, prezența încă vie a autorului atât de controversatului „Ulysses".

IRINA STOICA

Știați că...

◆ *...fructul migdalului este o drupă de formă ovoidală cu pulpa necomestibilă? Sâmburele însă este comestibil și se folosește în cofetărie dar și în industria farmaceutică și cosmetică, datorită uleiurilor pe care le conține.*

◆ *...Pedagogul german Wolfgang Ratke (1571-1635) este unul dintre întemeietorii didacticii, alături de J.A. Komenski? A preconizat principiul intuiției și învățământul laic de stat, în limba maternă.*

◆ *...onixul este o varietate de agat de culoare neagră, adesea cu dungi albe, roșii, cenușii? Este folosit ca piatră semiprețioasă.*

◆ *...scutelnicii erau țăranii din țările române medievale, care erau scutiți de plata birului domnesc? Scutirea se făcea în schimbul unor obligații față de stăpânii de moșie.* (I.S.)

Viitorul aparține spațiului

EXPLORAREA PLANETELOR - vis sau realitate?!...

În după amiaza zilei de 10 octombrie a.c. – ziua inaugurală a celui de-al doilea Congres Spațial Mondial (CSM) – principala atracție a participanților o constituie, fără îndoială, simpozionul „Explorarea planetei Marte" precum și simpozionul „geaman" (!) „Explorarea planetei Venus"; ambele se vor desfășura sub deviza „A venit vremea să plecăm spre alte planete!..."; în imagine, o variantă de instalație atomică pentru o stație spațială.

Astrofizicienii americani R. Gott și S. Goldstein apreciază că acest deziderat a devenit deja o problemă de supraviețuire a umanității în viitorul nu prea îndepărtat, umanitate ale cărei tentative de zboruri spre alte planete vor fi în curând dictate de cauze economice și... ecologice.

Se presupune că participanții la aceste simpozioane, în majoritate astrofizicieni și astrodinamicieni, vor aduce argumente referitoare la posibilitățile și programele de edificare a unor rezidențe umane extraterestre. Argumente? În primul rând, expedițiile selenare au demonstrat că omul poate viețui și lucra pe un alt astru decât Terra; în al doilea rând, expedițiile cu roboți marțieni sunt pe cale de a „netezi" traseul zborului omului pe Marte.

Este de așteptat ca la congres să se aducă lămuriri pertinente la cel puțin două probleme majore, în acest sens: a) are Marte suficiente rezerve de apă, exploatabile, spre a se porni la colonizarea „Planetei Roșii"? și b) cum trebuie protejați viitorii „astronauți-marțieni" față de riscurile unei asemenea expediții, cu sejur îndelungat pe Marte, inclusiv față de radiațiile ucigătoare din spațiu.

Pe aceeași linie problematică, sunt așteptate conferințele pe care le vor susține profesorii Ed.Stone de la CalTech (SUA) – „Explorarea planetelor în și dincolo de Sistemul Solar"; R.Suniaiev (Rusia) – „Explozii cosmice" și G.Haerendel (Germania) – „Noi frontiere ale științelor cosmice din spațiul periterestru".

Informații suplimentare despre Expoziția spațială aferentă congresului la http://www.aiaa.org/WSC2002/exhibit.cfm.

Prof. dr. FL. ZĂGĂNESCU

O „REBELĂ" A ANTICHITĂȚII

Akhesenpepy II, un nume greu de pronunțat. Dar care merită reținut! Pentru că aparține unui personaj feminin mai puțin obișnuit din Egiptul Antic: o regină care și-a „însușit" dreptul de eternitate rezervat exclusiv faraonilor. Una din puținele femei care au exercitat o puternică influență politică în Antichitatea egipteană, în urmă cu 3700 de ani. Akhesenpepy II a redevenit celebră, în zilele noastre, în urma descoperirii, cu un an în urmă, a edificiului ei funerar. Prima „întâlnire" cu această regină a fost prilejuită de un monolit de piatră de 17 tone, o parte componentă a porții de intrare în templul funerar pe care era gravat numele ei. Pe alte fragmente de piatră puteau fi citite inscripții din care reieșea faptul că femeia era soția faraonului Pepy I și că după moartea acestuia a devenit soția nepotului său, faraonul Merenrê I căruia i-a dăruit un copil, Pepy II. Când acesta a ajuns la vârsta de șase ani, regina rămâne văduvă. Timp de opt ani, după moartea lui Merenrê, aceasta asigură regența Egiptului. Mormântul reginei este cel al unei suverane deosebit de influente detașându-se prin maiestuozitate și prin finețea execuțiilor basoreliefurilor și gravurilor de cele ale altor regine. Dar ceea ce e cu totul excepțional îl constituie coloanele de hieroglife, reproduceri ale unor fragmente din Textul piramidelor, în număr de aproximativ 1200. Un text care, în esență, certifică nemurirea faraonilor și din care poate derivă „Cartea morților". Este pentru prima dată în istoria Egiptului când o femeie își arogă dreptul de a grava pe pereții cavoului fragmente din acest text magic, „asigurându-și" așadar privilegiul de a reînvia după moarte. Cel mai vechi text al piramidelor descoperit a aparținut faraonului Unas care a domnit prin anii 2400 î.e.n. Unul din mesajele textului era cât se poate de clar: doar regii se puteau bucura de privilegiul de a-l insera pe pereții templului funerar. Și iată că, într-o zi, o femeie a reușit să uzurpe această interdicție. Exemplul reginei Akhesenpepy II a fost însă urmat și de soțiile faraonului Pepy II, cel cu care se încheia Vechiul Imperiu. Egiptologii sunt de părere că inițiativa îndrăzneață a reginei ar fi alimentat furia egiptenilor și tulburările sociale, grăbind căderea Vechiului Imperiu.

DORIN MĂRAN

Fragment din textul Piramidelor gravat pe pereții cavoului

O reprezentare a zeiței Sekmet cu cap de leu, aflată în mormântul reginei

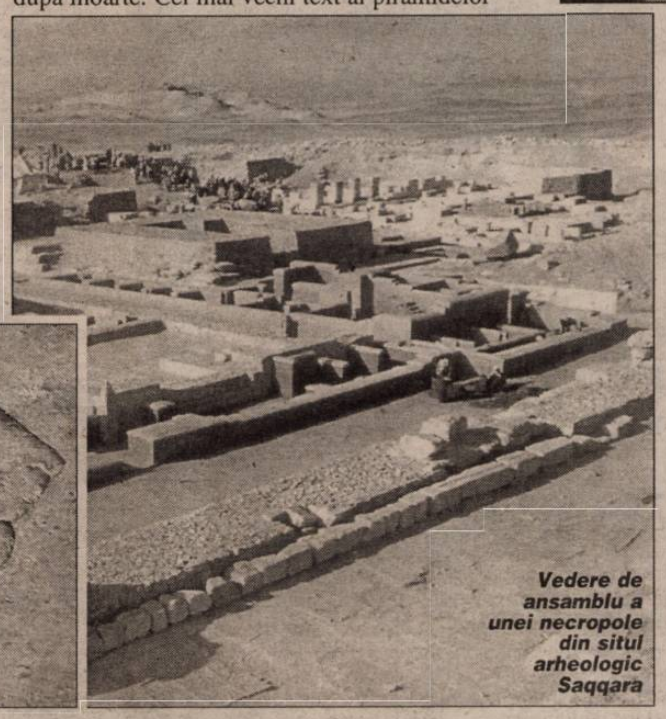

Vedere de ansamblu a unei necropole din situl arheologic Saqqara

Imagine a unei părți din necropola reginei realizată pe calculator

Paginile secrete ale omenirii

VĂLUL LUI ISIS

La sfârșitul secolului XIX apărea o carte care a stârnit o mare emoție: *„Isis dezvăluită"*. Autoarea sa, Helen P. Blavatsky, era unul din numele cele mai importante ale Teosofiei, îndeplinind și funcția de secretar al Societății Teosofice. Ca și în următoarea sa carte, *„Doctrina secretă"*, ea este preocupată de identificarea surselor așa-numitei *„cunoașteri* (sau științe) *pierdute"* a omului. A unei cunoașteri la care nu avem acces decât dacă pătrundem dincolo de vălul care, acceptăm noi, ne împiedică încă vederea clară. Unde trebuie mers? Acolo, ne lasă ea să înțelegem, unde au mers Herodot și Thales, Parmenide și Empedocle, Orfeu și Pitagora, pentru a se instrui în Filosofia Naturală: în Egipt. Acolo unde Moise și-a dobândit înțelepciunea și Iisus și-a petrecut anii de început ai vieții sale.

Acceptând toate acestea, marea întrebare care rămâne – și pe care o adresează și autoarea – este: cum se face că atât de puțin din vechile mistere au străbătut până la noi? Răspunsul doamnei Blavatsky: toată această cunoaștere era rezervată unor inițiați, aflați sub o obligație universală de a păstra secretul absolut asupra a tot ce aflau!

Pentru a ne da seama de strictețea dispozițiilor, să ne gândim că Tit Liviu relatează descoperirea unor cărți ale lui Numa în mormântul său care au fost însă interzise accesului celorlalți savanți ai momentului, hotărârea Senatului roman fiind ca ele să fie arse, ceea ce s-a și întâmplat. În public! Știința secretă – orice ne-am putea imagina că este cuprins sub acest nume – și mai ales amănunte privind religia de stat, nu era considerată acceptabilă să fie dezvăluită neinițiaților. Această *„știință secretă"* era considerată o *„știință divină"*, accesul la ea fiind considerat o participare la atributele Divinității! Unii au numit-o *„magie"*, neuitând însă să spună, cum a făcut Filon Iudeul, că ea *„dezvăluie funcționarea naturii și duce la posibilitatea de a observa puterile cerești"*, iar degenerarea ulterioară a acestei magii în ceea ce cunoaștem îndeobște sub acest nume astăzi, nu a făcut decât să înlăture și mai mult accesul la cunoaștere. Originea magiei este atribuită de un tratat apărut în secolele 4-5, lui Ham, fiul lui Noe, despre care se spune că ar fi primit-o de la Jared, tatăl lui Enoh (cel pe care Dumnezeu l-a luat la cer!). Jared a fost al patrulea descendent al lui Set, al treilea fiu al lui Adam, care, într-un fel, l-a înlocuit pe Abel, ucis de Cain. Prin mama prințesei egiptene care l-a salvat pe Moise din apele Nilului, o parte a acestei cunoașteri a fost transmisă celui care avea să devină marele și puternicul profet și conducător al evreilor. Și, după cum susține Origen, un platonician din școala din Alexandria, se pare că Moise a transmis celor 70 de bătrâni, o dată cu perceptele ce stau la baza religiei mozaice, și o serie de *„importante secrete din adâncimile ascunse ale Legii"*, cu obligația de a nu fi transmise mai departe decât celor pe care aceștia i-ar fi considerat demni de a le primi. Și se afirmă și astăzi, și destul de des (iar descoperiri arheologice sau re-intepretări dintre cele mai neașteptate par să dea o nouă dimensiune diverselor controverse) că strămoșii noștri din cea mai îndepărtată antichitate posedau unele cunoștințe pe care oamenii de știință actuali încă nu le-au descoperit. Până când, poate, nu vor reuși să arunce o privire măcar dincolo de Vălul lui Isis, care pare să ne ascundă încă foarte multe lucruri...

MIHAELA DOROBANȚU

Lacuri unice

Gheţarul de sub Zgurăşti

Gheţarul de sub Zgurăşti se află în aval de Poarta lui Ioanel, la jumătatea versantului abrupt al Văii Ordâncuşei. Situat în Munţii Bihorului, Gheţarul se află pe drumul ce urcă de la Valea Gârda Seacă spre Cabana Scărişoara. Ajunşi sus, pe creasta Dealului Mununa, uitându-vă spre dreapta, veţi fi uimiţi de pitoreasca perspectivă a stâncilor care albesc în pereţii înalţi ai Cheilor Ordâncuşei. Căsuţele cătunului Zgurăşti, răsfirate de-a lungul văii largi, întregesc imaginea de paradis a zonei amintite. Fără să ajungeţi la Gheţarul Scărişoara, părăsiţi drumul marcat se ajunge imediat la intrarea în Peştera Gheţarul de sub Zgurăşti.

Prima semnalizare a peşterii datează de prin anul 1929 când doi mari speologi, *E. Racoviţă* şi *R. Jeannel* publică crochiul cavităţii şi descrierea ei. De-abia prin 1976, speologii amatori din Oradea reuşesc explorarea mai detaliată şi topografierea completă a peşterii.

Intrarea peşterii o constituie un aven a cărui gură circulară măsoară cam 35-40 m iar pe panta de grohotiş o cărare coboară până la 30 m adâncime. Interesant este faptul că aici, pe unul din pereţi se deschid două arcade de piatră, prin care grohotişul se prelungeşte până la adâncimea de 50 m. Arcada din stânga are înălţimea de 3 m iar lăţimea de 10 m, pe când cea din dreapta, este de-a dreptul maiestuoasă, având bolta ridicată la 30 m iar lărgimea bazei peste 20 m. Aceste două arcade converg într-o sală imensă ce măsoară 65 m lungime, 40 m lăţime, iar înălţimea de 35 m. Podeaua acestei săli este fundul unui lac care doar în perioadele ploioase are apă. Pe cealaltă parte a lacului putem vedea o lungă pantă de grohotiş, în vârful căreia apar gurile mai multor galerii lipsite de interes turistic. Una din aceste galerii răzbate în versantul Ordâncuşei, constituind, practic, o a doua deschidere a cavităţii subterane.

În 1976, întreaga reţea subterană a Gheţarului de sub Zgurăşti totaliza o lungime ade 775 m.

Valea Ordâncuşei constituie un interesant obiectiv turistic, îndeosebi prin cheile pe care le formează pe cursul său inferior.

IOANA PROCA FLORIA

Panteon creştin

Cuvioasa Parascheva

Peste numai câteva zile, pe 14 octombrie, ortodocşii o prăznuiesc pe cuvioasa Parascheva. Este o sărbătoare deosebit de importantă, în special pentru ţara noastră, moaştele Sfintei, considerată patroana Moldovei, aflându-se depuse la Mitropolia din Iaşi.

Aşa cum ne arată preotul Nicolae Barbu, Sfânta s-a născut în 1025, în sudul Dunării, la Epivanta, fiind educată de bunică şi mamă care au îndreptat-o spre calea bisericii. La 12 ani copila îşi împarte hainele şi hrana săracilor, iar tatăl o pedepseşte să doarmă cu robii. Ea îşi continuă însă operele de întrajutorare a celor aflaţi în suferinţă, studiind, în acelaşi timp, filozofia şi vieţile sfinţilor.

Tatăl hotărăşte căsătoria fiicei sale – care acum împlinise 18 ani – cu un tânăr bogat, dar refuzul ei este categoric. După moartea tatălui, cumplit de supărat de atitudinea fetei, mama, Sofia, împarte averea robilor, iar fiica intră în Mânăstirea Maicii Domnului din Heraclia Pontului.

După cinci ani, ea întreprinde un adevărat pelerinaj la Ierusalim, Betleem, Golgota şi în pustiul Iordanului. Duce o viaţă severă, postind, rugându-se şi dormind pe rogojină. Faptul că vinerea, ziua răstignirii Mântuitorului, o petrecea în post negru, i-a adus şi numele de „Sfânta Vineri".

Sfânta se stinge din viaţă la 14 octombrie 1050 pe o corabie care o ducea spre Epivanta, unde se întorcea la îndemnul unui înger. Trupul ei este părăsit de marinari la marginea mării şi găsit de un sihastru. Depus în biserica Sfinţii Apostoli din Constantinopol, trupul este adus apoi la Târnova, fiind insistent cerut de Ioan Asan al II-lea. După ce oraşul este distrus de Baiazid Hilderin, în 1393, moaştele sunt cumpărate de Mircea cel Bătrân (1386-1418) şi aduse în Ţara Românească. Dezastrul de la Nicopole din 1396 aduce şi pierderea moaştelor care sunt dăruite de sultan Anghelinei, kneaghina Serbiei. Suleiman al II-lea, noul sultan, distruge însă Belgradul în 1521 şi Sfânta este dusă la Istanbul.

Domnul Moldovei, Vasile Lupu (1634-1653), împreună cu mitropolitul Varlaam (1639-1653) adresează sultanului Murad al IV-lea rugămintea de a cumpăra Sfintele Moaşte.

Cu sprijinul patriarhului Partenie din Constantinopol şi contra unei sume de 300 de pungi cu aur, rugămintea lor este acceptată şi Sfânta este adusă în 1641 în Moldova şi depusă la biserica Trei Ierarhi, ctitoria voievodului. În 1888 se petrece o adevărată minune. Biserica fiind în renovare, Sfânta este depusă într-un paraclis, care, în noaptea de 26 decembrie, ia foc. Cu tot incendiul devastator, trupul rămâne neatins, deşi racla de argint se topise şi capacul se carbonizase. După construirea Catedralei Mitropolitane moaştele sunt depuse aici, fiind duse în Basarabia în timpul primului război mondial şi readuse la Iaşi, în 1922. În timpul celei de a doua conflagraţii sunt adăpostite la Bucureşti din 1942, la mânăstirea Ciorogârla şi apoi la Pasărea. Din 1945 ele revin la Iaşi, ziua de 14 octombrie aducând în străvechea cetate creştinii din toate colţurile lumii.

IRINA STOICA

SALT ÎN GOL CU GHINION

Voința și tenacitatea se pare că nu cunosc limite, la unii semeni ai noștri. Americanul Dana Bowman reprezintă un exemplu aproape de limita incredibilului, în acest sens. Tragedia care l-a făcut foarte cunoscut a avut loc... în aer. Pasionat de salturile cu parașuta, Dana pregătise o demonstrație acrobatică împreună cu un coleg, în condiții deosebite. Lansați din direcții diferite, cei doi ar fi urmat să cadă fără parașută unul spre celălalt, „urmăriți" de câte o dâră fumigenă colorată. Apoi, ceea ce de la sol s-ar fi văzut ca o intersectare directă, trebuia ca în aer să însemne trecerea parașutiștilor la circa 6 metri distanță unul de celălalt, acrobație ilustrată printr-un uriaș X colorat, desenat pe cer.

Planurile, riguros întocmite, nu s-au potrivit cu situația reală. Mai târziu, Dana Bowman își amintea cum, aflat în amețitoarea cădere, și-a văzut colegul venind către el ca un bolid, cu fața desfigurată de groază, conștient că nu vor putea evita ciocnirea. Un reflex formidabil i-a salvat însă viața lui Dana, care și-a lăsat capul în jos. La un impact de peste 300 km/h, probabil că ar fi fost spulberat cu totul, dar el a simțit doar o izbitură cumplită în picioare. Pe moment, s-a concentrat asupra salvării vieții, ceea ce a reușit deschizându-și parașuta și realizând o aterizare lină. Picioarele lui însă fuseseră zdrobite definitiv. De pe sol, accidentul se văzuse ca o explozie colorată, ce putea fi considerată și o cascadorie aeriană reușită...

Din nefericire pentru Dana, picioarele i-au fost amputate deasupra genunchilor. Era, așadar, condamnat să-și petreacă tot restul zilelor la pat sau într-un cărucior cu rotile. Poate că pe cei mai mulți, o situație similară i-ar fi deprimat cumplit, dar nu și pe Dana. Cu o voință ieșită din comun, el a reînvățat să meargă, folosind o pereche de proteze foarte bine realizate, astfel încât să nu aibă nevoie de nici un sprijin. Mai mult decât atât, el a revenit treptat la preocupări anterioare tragediei, ajungând astăzi să practice scufundări subacvatice, ski nautic și vechea sa pasiune, parașutismul.
Le face ireproșabil, dar ziua cea mai importantă din noua sa viață consideră a fi 2 februarie 1994, când a fost acceptat să se înroleze în armată. *(A.N.P.)*

Un copil abandonat a trăit șase ani printre animale

Câțiva țărani dintr-un cătun aflat în munții Kazahstanului, foarte aproape de granița cu China, au avut surpriza să descopere într-o pădure, un copil, acoperit pe cea mai mare parte a corpului cu păr, care se mișca și care scotea sunete asemenea unei maimuțe. Sătenii l-au dus la cel mai apropiat spital și au anunțat poliția. Medicii care l-au examinat, printre care se aflau și câțiva specialiști britanici, au ajuns la concluzia că băiatul în vârstă de șase ani suferea de o boală foarte rară – Hiperthrihos – care poate apărea în urma unor dereglări genetice, fie în urma expunerii la radiații nucleare. În acea parte a țării nu există însă nici un reactor nuclear și nici nu s-au efectuat vreodată experiențe nucleare. Cea de-a doua variantă pare verosimilă și asta datorită faptului că în acea parte a lumii, căsătoriile între rude sunt foarte frecvente și asta de sute de ani. Cu toate acestea, niciodată nu a fost semnalat vreun caz similar. În urma anchetei poliției, au fost descoperiți părinții copilului și obligați, conform legii, să-l crească. Medicii britanici le-au recomandat părinților să-și interneze odrasla într-un spital psihiatric pentru a urma un program adecvat de socializare care ar putea dura câțiva ani buni. Aceștia s-au arătat de acord dar au cerut sprijinul autorităților pentru a interveni în obținerea finanțării asistenței medicale. *(D.M.)*

DESPĂRȚIRE BRUTALĂ

Italianul Massimo Gente încă își mai aștepta iubita într-o cameră de hotel din Pasadena California, deși trecuse de miezul nopții. Clara ar fi urmat să sosească acolo pentru a se căsători în secret, departe de țara natală, pentru a scăpa definitiv de împotrivirea părinților. Pastorul angajat din timp pentru ceremonie întârzia și el. La un moment dat, Massimo comandă la „room service" ceva tare de băut. Dar atunci când ușa se deschide, peste el năvălesc doi bărbați mascați care-l trimit urgent în lumea viselor...

Așa a început „petrecerea în deșert" a unui nevinovat îndrăgostit. Cei care-l „ambalaseră" fuseseră chiar oamenii tocmiți de părinții săi. Opoziția față de mariajul fiului lor se datora faptului că splendida Clara era de câtva timp căutată de Interpol pentru trafic de droguri. Iar el nu trebuia să fie implicat în nici un fel, pentru că ar fi devenit la rându-i suspect. Erau siguri că Massimo n-ar fi renunțat la acea femeie și atunci au apelat la o diversiune foarte dură. Purtat în stare de inconștiență, tânărul a fost depus la marginea deșertului. Când și-a revenit, lui Massimo i se părea că este victima unor necunoscuți care voiau să-i facă o glumă proastă. Nu venea să-și creadă ochilor. Se afla într-o zonă aridă, atacat de singurătate și de un frig pătrunzător. A rupt câteva crengi și le-a aprins cu bricheta, ultimul semn de civilizație rămas asupra lui. În tot acest timp, poliția californiană a reușit s-o localizeze pe Clara, cu ajutorul părinților lui Maassimo. Trecuse de miezul zilei și tânărul exilat forțat putea fi recuperat fără grijă de a fi amestecat în activitatea infracțională a iubitei sale. Numai că atunci când au încercat să-l găsească în zona deșertului Mojave unde fusese plantat, ia-l de unde nu-i! Maśsimo încerca să ajungă la cea mai apropiată localitate, în pofida stării fizice deplorabile. Când-a fost reperat și urcat la bordul elicopterului salvator, Massimo întreba întruna de Clara... I-a venit foarte greu să creadă că despărțirea de ea s-a făcut atât de brutal. Parcă îi venea să se întoarcă în deșert de durere. Când, peste două săptămâni a avut prilejul să vorbească cu Clara, aceasta i-a spus, fără să clipească: „Noaptea aceea ar fi fost cea mai frumoasă din viața mea!" Iar Massimo, ca omul trecut prin multe, i-a replicat: „Tot ce nu s-a-ntâmplat între noi a fost foarte frumos!" *(P.I.)*

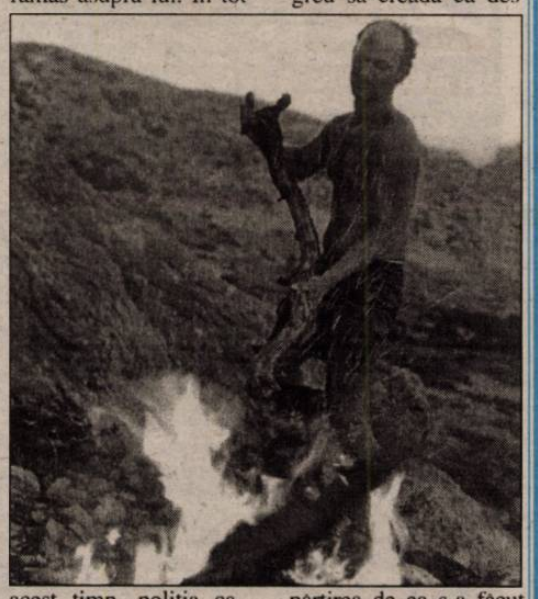

Student... la 10 ani!

Traseul lui Gregory Smith nu poate fi asemănat decât cu cel al unei rachete cosmice: în trei ani a absolvit toate clasele, de la prima la a douăsprezecea, ultima, examenul final susținându-l la doar câteva zile după împlinirea vârstei de 10 ani. Acum, la o vârstă la care alți copii se mai joacă cu trenulețe și au dificultăți cu silabisirea textelor mai grele, el este gata ...de colegiu.

Toată viața lui a fost de altfel una specială, iar părinții ...pe măsură. Primele semne, care i-au surprins pe părinți, au avut loc când încă nu împlinise un an: vorbea perfect și construind fraze cât se poate de complicate. Surpriza a devenit certitudine când părinții au văzut că Gregory citește, face adunări și scăderi la un an și jumătate, devine „expert" în dinozauri la doi ani și rezolvă probleme de algebră la cinci ani. Atunci, Janet și Bob, acesta din urmă un microbiolog aflat la conducerea unei case editoriale, au hotărât să se mute din Pennsylvania în Orange Park pentru că acolo se afla o școală specială pentru copii supradotați. Mândri, evident, că fiul lor, conform evaluării specialiștilor, are un „copilul american obișnuit". Adică, se întoarce de la școală la 2.30 după masa, joacă baschet și înoată timp de o oră, mănâncă și apoi, pe la ora 5 începe să-și facă lecțiile. Singurul lucru, spune Janet, este că seara trebuie să pună ceasul să sune, ca să știe când să se oprească din învățat!

Planurile lui Gregory? Să-și ia trei doctorate: în biomedicină, astrofizică și științe politice, să-și încheie educația la 33 de ani, să devină ambasador la ONU și, la 35 de ani, vârsta minimă care i-ar permite acest lucru, să candideze la Președinția Statelor Unite. Startul este, oricum, destul de promițător... Dar și mai important poate, mai ales la vârsta lui Gregory, este declarația pe care el a făcut-o: „Ceea ce doresc este să devin o forță a binelui în lume." (M.D.)

IQ cu doar 25% mai mic decât maximum-ul absolut înregistrat în lume, cei doi părinți sunt și mai mândri de faptul că Gregory este altminteri

„SECERĂTOAREA" DE VIEȚI

Franțuzoaica Odette Ducasse, din Marsilia, a ajuns să-și pună întrebarea dacă e victima unui blestem pentru o vină neștiută sau răul s-a cuibărit în ea însăși, pentru a se revărsa violent către cei apropiați.

Totul a început în urmă cu trei ani, când mama ei a suferit un atac de cord care i-a fost fatal. Odette locuia atunci, împreună cu soțul său, în același imobil cu mama-soacră, în timp ce mama și bunica rămaseseră să-și trăiască împreună bătrânețile, într-un alt cartier. După șocul pierderii mamei, un consiliu al micii familii a decis ca bătrâna rămasă în viață să fie adusă lângă ei, iar casa s-o vândă. Nu au trecut însă decât trei luni de la această schimbare, că bunica s-a stins și ea. Poate de bătrânețe, poate de durerea pricinuită de pierderea fiicei, oricum, această a doua lovitură i-a afectat puternic pe soții Ducasse și în special pe Odette. Rămasă fără cele două femei care-i înseninaseră viața, ea și-a revărsat dragostea către mama-soacră, cu care de altfel se aflase întotdeauna în relații excelente. Numai că, după nici o jumătate de an, și aceasta și-a găsit sfârșitul, în urma unui accident cerebral...

O spaimă devastatoare a pus stăpânire atunci pe Odette, copleșită totodată de durere și deprimată. Pur și simplu nu înțelegea ce se întâmpla în familia ei, unde cele trei femei vârstice muriseră în mai puțin de un an. Sub impresia puternică a șirului de decese, ea l-a convins destul de repede pe soțul său să o aducă în casă pe mătușa acestuia, Alexia, o sexagenară singură, care și-ar fi umplut astfel senectutea cu mici activități domestice, utile și celor tineri, și propriei persoane. De data aceasta, Odette și-a luat într-un fel măsuri de siguranță, ajutând-o pe Alexia să-și facă analize medicale și asigurându-i tratamentele ce-i erau necesare. Efort inutil: încă nouă luni s-au scurs după mutarea mătușii la ei, când aceasta a murit într-o noapte, în somn, fără să fi suferit nici o clipă. A fost picătura care a umplut paharul. Odette a depășit cu foarte mare greutate și această pierdere, dar șocul psihic a fost atât de puternic, încât a fost nevoie să se interneze într-o clinică, pentru refacere. Uneori, se acuză pe sine de atragerea, prin mecanisme pe care nu le pricepe, a unor energii negative ce atacă periodic persoane dragi ei. Obsesia a schimbat-o mult. Între timp, soțul Odettei, de comun acord cu ea, a vândut casa și a cumpărat alta, amenajând-o astfel încât nimic să nu amintească de dramele repetate, trăite o dată cu decesele celor patru femei, într-un interval atât de scurt. Deseori, cei împreună cu care bărbatul încearcă să descurce puțin țițele acestor întâmplări stranii sunt de acord că hazardul nu-și are locul aici. Atunci, ce anume? Nici el, nici Odette, dar nici vreo altă persoană, cu mai multă obiectivitate, nu a știut sau nu a îndrăznit să facă măcar presupuneri. *(A.N.P.)*

O lume nebună

Kamla Jaan este primul eunuc din India care a obținut o înaltă funcție politică pe care însă a fost obligat s-o părăsească foarte repede deoarece era destinată, în ideea de paritate a sexelor, exclusiv femeilor. În ciuda acceptării inițiale a lui Kamla Jaan printre demnitari, tribunalul a decis între timp că eunucii nu pot fi considerați femei, chiar dacă poartă vestimentația acestora. De altfel, Kamla Jaan a mai fost subiectul unui scandal în urmă cu trei ani când a fost ales primar al unui sat din centrul țării. Era în 1999 când, deși aparent nu avea prea multe șanse, eunucul a obținut majoritatea voturilor electoratului din Katni, oamenii fiind sătui de corupția candidaților tradiționali și punându-și toate speranțele în acest nou personaj. Și atunci, ca și acum, tribunalul a decis că „având în vedere că Kamla Jaan nu este femeie, desemnarea lui în funcția de primar se declară nulă și neavenită". Jaan a argumentat atunci că el este un eunuc „natural", în sensul că s-a născut fără testicule, deci poate fi considerat femeie. Adevărul este că, potrivit statisticilor medicale, printre cele câteva zeci de mii de eunuci proveniți din bărbați cărora din fragedă copilărie li s-au exizat testiculele, există și cazuri de „malformați din naștere". Dar tribunalul nu vrea să ia în considerație acest lucru și să complice și mai mult situația. În India, eunucii formează o castă care se pretinde a fi „a intangibililor". Din nefericire pentru majoritatea dintre ei, trăiesc din banii pe care îi primesc dansând pe la nunți și botezuri.

Pentru a suplini lipsa de personal, care le dădea mult de furcă gardienilor unei închisori din Taubate – în apropiere de Sao Paulo, Brazilia – conducerea a luat o măsură ce pare a fi o glumă. Așa se face că în centrul de detenție cu 735 de deținuți, programul zilnic al turelor de gardă s-a alcătuit astfel încât trei ture să fie prestate de oameni în carne și oase, iar a patra de... o sperietoare îmbrăcată în hainele normale ale oamenilor de pază. Sperietoarea va face de serviciu mai mult noaptea. Greu de crezut totuși că în acest fel conducerea penitenciarului va rezolva problema majoră cu care se confruntă: evadarea deținuților. Din decembrie 2001 și până în prezent, din închisoare au evadat cinci deținuți, patru dintre ei reușind să treacă de zidurile „bine păzite" printr-un tunel subteran săpat cu migala.
(A.P.)

Săptămâna 11 - 17 OCTOMBRIE

1

VINERI 7.00 Bună dimineața, România! **10.15** Seara bună! (r) **13.15** Serial: „Pasiuni" **14.30** Drepturile omului **16.00** Convieţuiri **17.05** Serial: „Așa e viața!" **18.40** România politică **19.00** Jurnal **20.00** Ploaia de stele **22.05** Serial: „Criminaliștii" **23.30** Film: „Fight Club" (SUA, 1999). Cu: Brad Pitt.

SÂMBĂTĂ 7.00 Formula 1 M.P. al Japoniei **8.00** Desene animate **9.00** Aventuri cu Lilipufi **10.00** Auto Club **11.00** Debut 50 Plus **12.45** Spectacolul lumii **14.10** Serial: „Fantaghiro" **15.00** Formula 1 M.P. al Japoniei **16.00** Festivalul Internațional al Cântecului pentru Copii „Steaua de Aur" **17.30** Ora G **18.00** Teleenciclopedia **19.00** Jurnal **19.50** Fotbal: România – Norvegia **22.00** Surprize, surprize.

DUMINICĂ 7.00 Universul credinței **8.30** Formula 1 M.P. al Japoniei **10.30** Repere sacre **11.30** Descurcă-te singur **12.00** Tezaur folcloric **13.00** Ultima ediție **14.15** Formula 1 M.P. al Japoniei **16.20** Deștept și bogat **17.20** Bravo, bravissimo! **19.00** Jurnal **20.00** Film: „Evita" (SUA, 1996). Cu: Màdonna, Antonio Banderas **23.05** Minutul 91.

LUNI 7.10 Bună dimineața, România! **11.30** Repere sacre **14.30** Spectacolul lumii (r) **15.00** Pro Patria **16.00** Kronika **17.30** Vitrina lui Leo **19.00** Jurnal **20.00** Iartă-mă! **21.00** Serial: „Om bogat, om sărac" **22.00** Euroatlantica **23.30** Profesioniștii.

MARȚI 7.10 Bună dimineața, România! **10.15** Serial: „Om bogat, om sărac" (r) **12.15** Teleenciclopedia (r) **13.15** Serial: „Pasiuni" **14.30** Puncte cardinale **16.00** Kronika **17.05** Serial: „Așa e viața!" **17.55** Vitrina lui Leo **19.00** Jurnal **20.00** Serial: „Fantaghiro" **22.00** Seară bună! **23.30** Cu ochii'n 4 **2.50** Serial: „Îngerul întunecat" (ep. pilot).

MIERCURI 7.10 Bună dimineața, România! **10.15** Seara bună! (r) **13.15** Serial: „Pasiuni" **15.00** Bucuriile muzicii **16.00** Panorama **17.05** Serial: „Așa e viața!" **17.55** Vitrina lui Leo **19.00** Jurnal **20.00** Serial: „Fantaghiro" **20.50** Fotbal: Luxemburg – România **23.30** Nocturna artelor **0.30** Marele jazz **2.55** Serial: „Îngerul întunecat".

JOI 7.10 Bună dimineața, România! **12.05** Desene animate (r) **13.15** Serial: „Pasiuni" **14.30** În căutarea lui Bacovia **15.15** Eveniment **16.00** Convieţuiri **17.05** Serial: „Așa e viața!" **17.55** Vitrina lui Leo **19.00** Jurnal **20.00** Film: „Armata faraonului" (SUA, 1995, partea I) **22.00** Seara bună! **3.05** Serial: „Îngerul întunecat".

OSVALDO LAPORT
ACASĂ, sâmbătă, 23.50

acasă

VINERI 6.00 – 13.15 Reluări **13.45** Serial: „Femei înșelate" **15.30** Serial: „Betty cea urâtă" **16.30** Serial: „Terra nostra" **17.30** Serial: „Între iubire și ură" **19.30** Povești adevărate **20.00** Serial: „Secretul iubirii" **21.00** Serial: „Singură și disponibilă" **22.00** Serial: „Clona" **23.05** Serial: „Dragoste și putere".

SÂMBĂTĂ 8.45 Serial: „Aventurile lui Sylvester și Tweety" (ep.1) **9.30** Serial: „Prima dragoste" **14.00** Club 700 **15.30** Din viață **16.00** Serial: „Iubire fără de păcat" **17.30** Serial: „Dădaca" **18.30** Serial: „Inimă sălbatică" **19.30** Povești adevărate **20.00** Serial: „Kachorra, micuța impostoare" **22.00** Serial: „Maddie și David" **23.00** Serial: „Amor de cățel" **23.50** Serial: „Profu'". Cu: Osvaldo Laport.

DUMINICĂ 8.45 Serial: „Aventurile lui Sylvester și Tweety" **9.30** Serial: „Prima dragoste" **12.45** Serial: „Amor latino" **13.45** Film: „Viață pentru muzică" (SUA, 1996). Cu: Richard Dreyfuss **17.00** Dana de pică **18.30** Serial: „Inimă sălbatică" **19.30** Povești adevărate **20.00** Serial: „Kachorra, micuța impostoare" **22.00** Serial: „Maddie și David" **23.00** Serial: „Amor de cățel".

LUNI 6.15 – 13.15 Reluări **13.45** Serial: „Femei înșelate" **15.30** Serial: „Betty cea urâtă" **16.30** Serial: „Terra nostra" **17.30** Serial: „Între iubire și ură" **19.30** Povești adevărate **20.00** Serial: „Secretul iubirii" **21.00** De 3 x femeie **22.00** Serial: „Clona" **23.05** Serial: „Dragoste și putere".

MARȚI 6.00 – 13.15 Reluări **13.45** Serial: „Femei înșelate" **15.30** Serial: „Betty cea urâtă" **16.30** Serial: „Terra nostra" **17.30** Serial: „Între iubire și ură" **19.30** Povești adevărate **20.00** Serial: „Secretul iubirii" **21.00** De 3 x femeie **22.00** Serial: „Clona" **23.05** Serial: „Dragoste și putere".

MIERCURI 6.00 – 13.15 Reluări **13.40** Serial: „Femei înșelate" **15.30** Serial: „Betty cea urâtă" **16.30** Serial: „Terra nostra" **17.30** Serial: „Între iubire și ură" **19.30** Povești adevărate **20.00** Serial: „Secretul iubirii" **21.00** De 3 x femeie **22.00** Serial: „Clona" **23.05** Serial: „Dragoste și putere".

JOI 6.00 – 13.15 Reluări **13.45** Serial: „Femei înșelate" **15.30** Serial: „Betty cea urâtă" **16.30** Serial: „Terra nostra" **17.30** Serial: „Între iubire și ură" **19.30** Povești adevărate **20.00** Serial: „Secretul iubirii" **21.00** De 3 x femeie **22.00** Serial: „Clona" **23.05** Serial: „Dragoste și putere".

KEANU REEVES
PRO TV joi, 23.45

JULIETTE LEWIS
PRO TV vineri, 23.45

MADONNA
ROMÂNIA 1, duminică, 20.00

PRO TV

VINERI 8.00 Știrile ProTV **10.30** Serial: „Prizonier în lumea femeilor" **13.00** 13-14 cu Andrei Gheorghe **16.00** Serial: „Tânăr și neliniștit" **17.45** Teo **19.00** Știrile PRO TV **20.00** Săriți de pe fix **20.30** Film: „Ador încurcăturile" (SUA, 1994). Cu: Nick Nolte, Julia Roberts **23.00** Serial: „Totul despre sex" **23.45** Film: „Amintiri virtuale" (SUA, 1995). Cu: Juliette Lewis **2.30** Film: „Fără limite".

SÂMBĂTĂ 7.00 Desene animate **10.30** Serial: „Fete de bani gata" **11.00** Sub semnul întrebării **12.00** Provest **13.00** Serial: „Cybill" **15.00** Magazin UEFA Champions League **16.00** Film: „Nisipuri mișcătoare" (SUA, 1992) **18.00** Serial: „Smallville" **19.00** Știrile PRO TV **20.00** Film: „Joe împotriva vulcanului" (SUA, 1990). Cu: Tom Hanks, Meg Ryan **22.00** Film: „Metro" (SUA, 1997). Cu: Eddie Murphy **0.45** Film: „Frații Dalton" (SUA, 1979).

DUMINICĂ 7.00 Desene animate **10.30** Serial: „Fete de bani gata" **11.00** Parte de carte **12.00** Profeții despre trecut **13.00** Serial: „Jesse" **13.30** Serial: „Părinți la Hollywood" **14.00** Bucătăria lui Radu **14.30** Film: „Splendoare în iarbă" (SUA, 1961). Cu: Natalie Wood **17.00** Film: „Coșmar în familie" (SUA, 1999) **19.00** Știrile PRO TV **20.00** Vacanța Mare **21.00** Film: „ Aventură în doi" (SUA, 1999). Cu: Pierce Brosnan, Rene Russo **23.30** Procesul etapei.

LUNI 8.00 Știrile ProTv **11.00** Magazin UCL (r) **13.00** 13-14 cu Andrei Gheorghe **16.00** Serial: „Tânăr și neliniștit" **17.45** Teo **19.00** Știrile PRO TV **20.00** Serial: „Arma dreptății" **21.00** Film: „Alias" **22.30** Serial: „Familia Bundy" **23.15** Film: „Refugiul" (SUA, 1999) **1.30** Serial: „Nume de cod: Eternity" **2.30** Film: „Destin zbuciumat" (SUA, 1999).

MARȚI 8.00 Știrile ProTv **10.30** Serial: „Prizonier în lumea femeilor" **13.00** 13-14 cu Andrei Gheorghe **14.00** Serial: „Criminaliștii" **16.00** Serial: „Tânăr și neliniștit" **17.45** Teo **19.00** Știrile PRO TV **20.00** Film: „Terminatorul" (SUA, 1985). Cu: Arnold Schwarzenegger, Linda Hamilton **22.30** Serial: „Familia Bundy" **23.15** Film: „Situații limită" (SUA, 1995) **1.30** Serial: „Nume de cod: Eternity" **2.15** Film: „Cartierul crimelor" (SUA, 1985).

MIERCURI 8.00 Știrile ProTv **10.30** Serial: „Prizonier în lumea femeilor" **13.00** 13-14 cu Andrei Gheorghe **14.00** Serial: „Criminaliștii" **16.00** Serial: „Tânăr și neliniștit" **17.45** Teo **19.00** Știrile PRO TV **20.00** Film: „Viața lui Bruce Lee" (SUA, 1993) **22.30** Serial: „Familia Bundy" **23.15** Film: „Pact cu dușmanul" (SUA, 1998) **1.30** Serial: „Nume de cod: Eternity" **2.15** Film: „În culisele succesului" (SUA, 1994).

JOI 8.00 Știrile ProTv **10.30** Serial: „Prizonier în lumea femeilor" **13.00** 13-14 cu Andrei Gheorghe **14.00** Serial: „Criminaliștii" **16.00** Serial: „Tânăr și neliniștit" **17.45** Teo **19.00** Știrile PRO TV **20.00** Film: „Mâna care împinge leagănul" (SUA, 1992) **22.30** La bloc **23.45** Film: „Prințul din Pennsylvania" (SUA, 1988). Cu: Keanu Reeves **2.00** Film: „Totul pentru fiica mea" (SUA, 1979).

prima

VINERI 8.00 Zid **13.30** Desene animate **15.30** Serial: „Nemuritorul" **16.30** Serial: „Prietene și rivale" **17.30** Serial: „M*A*S*H" **18.00** Focus **19.00** Copiii spun lucruri trăsnite **19.30** Vrei să fii miliardar? **20.00** Serial: „În familie" **20.30** Super Banc Show.

SÂMBĂTĂ 8.00 Desene animate **10.00** Tibanu' pescuiește și vânează **11.00** Sport Magazin **14.30** Serial: „ED" **18.00** Focus **19.00** Serial: „Mutant X" **20.00** Serial: „24 de ore" **21.00** Film: „Vidul" (SUA, 2001). Cu: Adrian Paul **23.00** Film: „Niagara" (SUA, 1953). Cu: Marilyn Monroe **1.45** Film erotic.

DUMINICĂ 7.00 Tradițiile românilor **8.30** Desene animate **10.00** HIT 40 – top muzical **11.30** Filmul & Televiziunea **15.30** Ce-i în frigider? **18.00** Focus **19.00** Apel de urgență **20.00** Film: „Wall Street" (SUA, 1987). Cu: Charlie Sheen, Michael Douglas **22.00** Film: „Amintiri" (SUA, 1988). Cu: Martin Sheen.

LUNI 8.00 Zid **13.30** Desene animate **15.30** Serial: „Nemuritorul" **16.30** Serial: „Prietene și rivale" **17.30** Serial: „M*A*S*H" **18.00** Focus **19.00** Copiii spun lucruri trăsnite **19.30** Vrei să fii miliardar? **20.00** Serial: „În familie" **20.30** Film: „Maestrul Kung Fu" (Hong Kong, 1993) **22.30** Focus Plus **1.15** Serial: „În căutarea dreptății".

MARȚI 8.00 Zid **13.30** Desene animate **15.30** Serial: „Nemuritorul" **16.30** Serial: „Prietene și rivale" **17.30** Serial: „M*A*S*H" **18.00** Focus **19.00** Copiii spun lucruri trăsnite **19.30** Vrei să fii miliardar? **20.00** Serial: „În familie" **20.30** Film: „Răzbunarea tocilarilor" (SUA, 1984) **22.30** Focus Plus **1.15** Serial: „În căutarea dreptății".

MIERCURI 8.00 Zid **13.30** Desene animate **15.30** Serial: „Nemuritorul" **16.30** Serial: „Prietene și rivale" **17.30** Serial: „M*A*S*H" **18.00** Focus **19.00** Copiii spun lucruri trăsnite **19.30** Vrei să fii miliardar? **20.00** Serial: „În familie" **20.30** Cronica cârcotașilor **22.00** Poliția în acțiune **22.30** Focus Plus **1.15** Serial: „În căutarea dreptății".

JOI 8.00 Zid **13.30** Desene animate **15.30** Serial: „Nemuritorul" **16.30** Serial: „Prietene și rivale" **17.30** Serial: „M*A*S*H" **18.00** Focus **19.00** Copiii spun lucruri trăsnite **19.30** Vrei să fii miliardar? **20.00** Serial: „În familie" **20.30** Reuniunea de clasă **22.30** Focus Plus **1.15** Serial: „În căutarea dreptății".

2 TVR

VINERI 7.05 Desene animate **8.30** Serial: „Tribul" **10.00** Dimineţile unui bărbat cuminte **11.55** Serial: „Drumul spre Avonlea" **13.45** Desene animate **15.05** Televiziunea, dragostea mea! **16.30** Camera de gardă **17.00** Gimnastică - Campionatul Național de gimnastica **19.45** Fotbal: România – Norvegia **22.00** Film: „Kika" (coprod., 1993) **24.00** Film: „Împotriva sorții" (Italia, 1996).

SÂMBĂTĂ 7.05 Desene animate **8.30** Arta apărării **10.35** Serial: „Digimon" **11.00** Lumea lui Chit-Chit **11.45** Serial: „În direct" **12.15** Arca lui Noe **13.15** Planeta singuratică **14.05** Bărbați, la cratiță! **15.45** Atlas **16.15** Serial: „Hawkeye" **17.00** Gimnastică **19.00** Ferestre spre cer **20.00** Serial: „Viața fără mănuși" (ultimul ep.) **21.00** Film: „Sfârșit de secol" (partea a III-a) **22.40** Serial: „Ce nemaipomenit" **23.10** Concert: Duran Duran.

DUMINICĂ 8.30 Tradiții **9.35** Ferma **10.35** Serial: „Digimon" **11.00** Ferestre spre cer **13.00** Gimnastică **16.45** Serial: „Hawkeye" **18.15** „ Aventurile lui Chuck Finn" **18.45** Serial: „În înaltul cerului" **19.35** Serial: „Un bărbat de succes" **20.05** Serial: „Captiv în viitor" **21.00** Post sciptum „Callatis – 2002" **22.00** Serial: „Ce nemaipomenit" **23.30** Film: „Împușcături pe Broadway" (SUA, 1994). Cu: John Cusack.

LUNI 9.15 Aleea cu ghimpi **10.30** Primul pas **12.05** Serial: „Drumul spre Avonlea" **13.45** Desene animate **15.05** Toți, împreună **17.00** Serial: „Tată, am încurcat-o!" **17.35** Răscruci **18.30** Desene animate **19.05** Serial: „Orfanii" **20.00** Documentar **21.05** Serial: „Locuință pentru doi" **21.35** Sport plus **22.35** Teatru: „Frumoșii nebuni ai marilor orașe" **0.40** Prețul succesului.

MARȚI 7.05 Desene animate **8.30** Serial: „Tribul" **9.00** Serial: „Călătoria lui Ics" **10.00** Dimineţile unui bărbat cuminte **11.55** Serial: „Drumul spre Avonlea" **13.45** Desene animate **15.05** Toți, împreună **16.30** Expediții în necunoscut **17.00** Serial: „Tată, am încurcat-o!" **17.35** E dreptul tău **18.30** Desene animate **19.05** Serial: „Orfanii" **20.00** Documentar **21.05** Serial: „Locuință pentru doi" **21.35** Film: „Viraj periculos" (România, 1983) **23.00** Remix.

MIERCURI 7.05 Desene animate **8.30** Serial: „Tribul" **10.00** Dimineţile unui bărbat cuminte **11.55** Serial: „Drumul spre Avonlea" **13.45** Desene animate **15.05** Toți, împreună **16.30** Expediții în necunoscut **17.00** Serial: „Tată, am încurcat-o!" **17.35** Afaceri la cheie **18.35** Desene animate **19.10** Serial: „Orfanii" **20.00** Documentar **21.05** Serial: „Locuință pentru doi" **21.35** Film: „Spaghetti slow" (coprod., 1996) **23.10** Fotbal: Norvegia – Bosnia-Herzegovina.

JOI 7.05 Desene animate **8.30** Serial: „Tribul" **10.00** Dimineţile unui bărbat cuminte **11.55** Serial: „Drumul spre Avonlea" **13.45** Desene animate **15.05** Cafeneaua **16.30** Expediții în necunoscut **17.00** Serial: „ Tată, am încurcat-o!" **17.35** Plus 2002 **18.05** Călător în Orient **19.10** Serial: „Orfanii" **20.00** Documentar **21.05** Serial: „Locuință pentru doi" **21.35** Film: „Martor tăcut" (partea a II-a) **23.15** Din coasta Evei.

antena 1

VINERI 7.00 Observator **8.00** Cafeaua cu sare **11.00** Serial: „Maria Emilia" **13.15** Serial: „Detectivii Hart" **14.00** Film: „Iubirea n-are vârstă" (Canada, 1991) **16.00** Serial: „Realitățile vieții" **17.20** Serial: „Isabella" **19.00** Observator **20.00** Film: „Incoruptibilii" (SUA, 1987). Cu: Kevin Costner, Sean Connery **22.30** Film: „Vampirii" (SUA, 1998). Cu: James Woods.

SÂMBĂTĂ 8.30 Serial: „Amintiri de suflet" **10.00** Casa de piatră **11.30** Medicul de gardă **12.30** Serial: „Noile aventuri ale lui Flipper" **13.30** Serial: „Calea misterelor" **14.30** Serial: „MacGyver" **15.30** Serial: „Cu capu-n nori" **16.00** Film: „Inspectorul Brannigan" (M. Britanie, 1975). Cu: John Wayne **18.00** Serial: „Cei șapte magnifici" **19.00** Observator **19.50** Film: „Un prinț în New York" (SUA, 1988). Cu: Eddie Murphy **22.00** Divertis Parc **23.00** Serial: „Stargate SG: 1" **0.00** Film: „Viață triplă" (SUA, 1994).

BILLY CRYSTAL
ANTENA 1, miercuri, 20.00

DUMINICĂ 9.00 Serial: „Amintiri de suflet" **10.00** Desene animate **11.00** Serial: „Toți cățeii ajung în Rai" **11.30** România mea **12.30** Serial: „Noile aventuri ale lui Flipper" **13.30** Serial: „Roswell" **14.30** Serial: „MacGyver" **15.30** Serial: „Cu capu-n nori" **16.00** Serial: „Vedete cu fițe" **16.30** Film: „Mult zgomot pentru nimic" (coprod., 1993). Cu: Michael Keaton **19.00** Observator **19.55** Batem palma **23.00** Film: „Rocky 5" (SUA, 1990). Cu: Sylverster Stallone.

LUNI 7.00 Observator **8.00** Cafeaua cu sare **11.00** Serial: „Maria Emilia" **13.15** Batem palma (r) **16.00** Serial: „Realitățile vieții" **17.00** Serial: „Isabella" **17.50** Babilonia **19.00** Observator **20.00** Film: „Cursă finală" (SUA, 1999). Cu: Robert Urich **22.30** Marius Tucă Show **0.00** Serial: „Bette" (ultimul ep.).

MARȚI 7.00 Observator **8.00** Cafeaua cu sare **11.00** Serial: „Maria Emilia" **13.15** Serial: „Detectivii Hart" **16.00** Serial: „Realitățile vieții" **17.00** Serial: „Isabella" **17.50** Babilonia **19.00** Observator **20.00** Din dragoste **22.30** Marius Tucă Show **0.00** Serial: „Dilemele vârstei".

MIERCURI 7.00 Observator **8.00** Cafeaua cu sare **11.00** Serial: „Maria Emilia" **13.15** Serial: „Detectivii Hart" **16.00** Serial: „Realitățile vieții" **17.00** Serial: „Isabella" **17.50** Babilonia **19.00** Observator **20.00** Film: „Morți de frică" (SUA, 1986). Cu: Billy Crystal **22.30** Marius Tucă Show **0.00** Serial: „Dilemele vârstei".

JOI 7.00 Observator **8.00** Cafeaua cu sare **11.00** Serial: „Maria Emilia" **13.15** Serial: „Detectivii Hart" **14.00** Film: „A cincisprezecea epistolă" (coprod., 1998, partea I) **16.00** Serial: „Realitățile vieții" **17.00** Serial: „Isabella" **17.50** Babilonia **19.00** Observator **20.00** Film: „Marea lovitură" (SUA, 1998) **22.30** Marius Tucă Show **0.00** Serial: „Dilemele vârstei".

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

tele 7 abc

VINERI 8.05 Videoclipuri **11.00** Tentații **14.00** Film (r) **15.05** Film (r) **16.30** Serial (r) **18.00** Documentar (r) **18.30** Telejurnal **19.00** Documentar **19.30** Serial: „Apel: Crima" **21.05** Cântece populare (r).

SÂMBĂTĂ 8.05 Videoclipuri **11.00** Serial: „Aventurile științei" **13.00** Sport 7 **15.35** Serial: „Secretele succesului" **16.00** Cutia muzicală **18.00** Documentar **18.30** Telejurnal **19.00** Documentar **19.30** Film: „MESH" (SUA, 1990) **21.05** Cutia muzicală (r).

DUMINICĂ 8.05 Videoclipuri **11.00** Serial pentru copii **14.00** Film (r) **15.45** Biserica primară **16.15** Cântece populare **17.30** Cântăreții străzii **18.00** Reporter **18.30** Telejurnal **19.30** Film: „Conflict în Dodge City" (SUA) **20.55** Concert **22.00** Loto – Pariu Trio 22.10 Documentar.

LUNI 8.05 Videoclipuri **11.00** Documentar **14.00** Film (r) **16.15** Serial: „Aventurile științei" (r) **18.00** Documentar **18.30** Telejurnal **19.30** Serial: „Apel: Crima" **22.00** Documentar (r).

MARȚI 8.05 Videoclipuri **12.00** Documentar (r) **16.30** Descoperind Biblia (r) **17.00** As show (r) **18.30** Telejurnal **19.30** Film: „John Wycliff" (SUA) **20.55** Film: „Primele roade" (SUA) **22.10** Toamna ritmurilor mele (r).

MIERCURI 8.05 Videoclipuri **11.00** Documentar **14.00** Film (r) **16.35** Serial: „Fabrica razei de soare" **18.00** Documentar **18.30** Telejurnal **19.30** Serial: „Apel: Crima" **21.00** Melodii, melodii **22.00** Documentar (r).

JOI 8.05 Videoclipuri **12.00** Documentar (r) **14.00** Serial (r) **16.30** Serial: „Strada copiilor" (r) **18.00** Documentar **18.30** Telejurnal **19.30** Film: „Strigătul Chinei" (SUA) **21.05** Jazz **22.00** Loto – Pariu Trio **22.15** Documentar (r).

PRIMA
duminică, 20.00
MICHAEL DOUGLAS

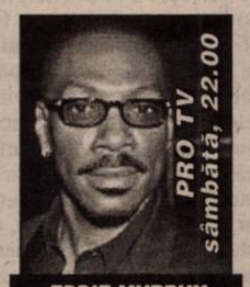

PRO TV
sâmbătă, 22.00
EDDIE MURPHY

ANTENA 1
vineri, 20.00
KEVIN COSTNER

ROMÂNIA 1
vineri, 23.30
BRAD PITT

MARIA FELIX,

imprevizibila femeie latină

Marea Doamnă a cinematografiei mexicane, supranumită „La Dona", actriţa care a întruchipat în filmele sale femeia latină pasională şi imprevizibilă, nu s-a dezminţit nici după moarte. Testamentul pe care l-a lăsat în urma sa a fost, cel puţin pentru fratele său, Benjamin Felix, o surpriză – neplăcută – de proporţii. Nici o părticică din averea vedetei cinematografiei latino-americane (formată dintr-un apartament şi două case, mobilier de lux, bijuterii, obiecte de artă şi tablouri – printre care şi portrete ale actriţei realizate de pictori celebri – , precum şi conturi substanţiale în bancă –, nu a fost prevăzută să-i revină ca moştenire. Spre uimirea tuturor apropiaţilor actriţei, întreaga avere de milioane de dolari a fost lăsată tânărului ei asistent, Luis Martinez de Anda. Benjamin Felix a cerut în justiţie anularea testamentului pe motiv că sora sa nu a fost în deplinătatea facultăţilor mintale şi că, probabil, a luat această decizie sub efectul unor medicamente care i-au subminat sănătatea şi discernământul. La patru luni după înhumare (Maria Felix a decedat în somn, pe 8 aprilie a.c., la vârsta de 88 de ani), el a cerut deshumarea cadavrului pentru determinarea cu precizie a cauzei morţii. Ceea ce s-a întâmplat. În urma autopsiei, s-a constatat, ca şi prima dată, că actriţa a decedat ca urmare a unei crize cardiace, deci a fost vorba de o moarte naturală. Şi astfel, la mitul numit „La Dona" s-a mai adăugat un capitol.

ALAIN DELON

„Nu mă va vedea nimeni bătrân şi urât"

„De ce? Fie pentru că mă voi retrage înainte, fie pentru că voi muri", a declarat în „L'Humanite hebdo" *Samuraiul* de altădată. Şi a mai precizat: „Eu sunt singurul actor din lume care am mai mult de 10 filme clasice în repertoriu. Am avut şi am cunoscut totul... Nimeni nu va putea şterge din memoria cinematografiei *Ghepardul, Rocco şi fraţii săi, Piscina...* Aceste filme sunt ceea ce am eu mai frumos şi asta îmi ajunge. Am avut copii la o vârstă avansată, dacă se poate spune aşa. Lor vreau să le las acele imagini când nu voi mai fi. Pentru ei acestea vor fi o amintire extraordinară. Băiatul meu cel mic vrea deja să se facă actor iar eu ar trebui să fiu ultimul prost din lume să-i interzic acest lucru. Un actor trăieşte 40-50 de vieţi într-una singură. Probabil că din această cauză ei nu îmbătrânesc atât de repede."

JOHN MALKOVICH

şi fascinaţia răului

Cea mai recentă apariţie pe ecrane a lui John Malkovich este cea din *Ripley's Game*, un fel de continuare a *Talentatului Mister Replay* (1999), în care rolul protagonistului era jucat de Matt Damon. Actualul film este însă adaptarea cinematografică a romanului scris de Patricia Highsmith şi regizată de Liliana Cavani, în care Riplay este un comerciant cu obiecte de artă, om de succes, rece şi foarte calculat, gata să împingă chiar şi la crimă ori chiar să ucidă când e vorba de interesul lui şi altă soluţie nu există.

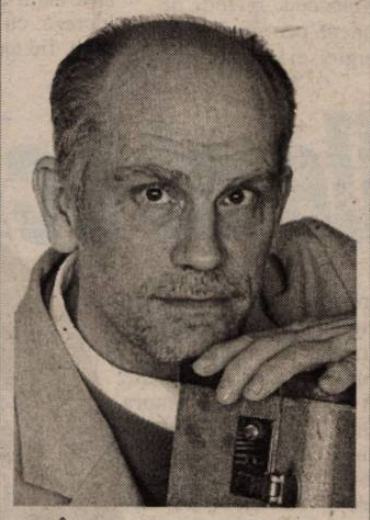

„În mod evident, crima sau moartea sunt uneori o soluţie", spunea John Malkovich, conştient de fascinaţia pe care personajul interpretat de el o exercită asupra publicului. „Cred că Replay îi fascinează pe oameni pentru că el acţionează din instinct în favoarea propriului interes. În fond, multe persoane, în ungherele minţilor lor îşi spun câteodată: De ce nu l-aş ucide pur şi simplu? şi n-au sentimentul că dacă într-adevăr ar face-o ar fi vinovaţi. Bineînţeles, să ucidă este ceva ce n-ar face niciodată, dar în momentele de furie sau mare dezamăgire o gândesc. E clar că personajul fascinează pentru că oamenii văd în el ceva ce sunt şi ei, altfel nici nu ar putea să înţeleagă. Eu, de exemplu, sunt în stare să-l înţeleg foarte bine pe Riplay, fără să procedez însă ca el."

Filmul, inegal ca valoare în suita secvenţelor, este în orice caz marcat de bine-cunoscutul rafinament interpretativ al lui Malkovich, care, cu detaşare, calm şi fineţe manipulează şi împinge alte personaje în mizerie, la crimă şi moarte.

TOM CRUISE ŞI NICOLE KIDMAN

din nou la tribunal

Ei între ei au împărţit ce-au avut de împărţit încă de anul trecut când s-a pronunţat divorţul. Dar asta nu-i împiedică să facă din nou o echipă atunci când le sunt lezate interesele şi se profită pe seama imaginii lor. Aşa că Tom Cruise şi Nicole Kidman au depus o plângere în justiţie şi au cerut 15 milioane de dolari drept daune morale din partea firmei Sephora care comercializează în Statele Unite parfumuri şi produse cosmetice franţuzeşti, acuzaţia fiind: folosirea abuzivă a imaginii lor în scopuri publicitare. Cei doi actori susţin că firma Sephora - proprietate a grupului Louis Vuitton-Moet Hennesy (LVMH) – care deţine un lanţ de 70 de magazine în Statele Unite şi care, de asemenea, îşi vinde produsele prin Internet şi cataloage – şi-a făcut publicitate sub sloganul "Parfumurile celebrităţilor", sugerând că fostul cuplu de actori foloseşte produsele Sephora. Publicitatea cu pricina se baza pe o fotografie a celor doi actori, unul lângă altul, însoţită fiind de o listă a produselor Sephora. "Astfel, noi am fost transformaţi după bunul lor plac în manechine fără salarii, deşi, în mod normal, am fi putut primi sume importante de bani dacă într-adevăr acceptam să devenim imaginea acestor produse" se spune în plângerea formulată de Tom Cruise şi Nicole Kidman. Drept pentru care actorii au cerut 15 milioane de dolari despăgubire.

În ceea ce-i priveşte pe reprezentanţii firmei incriminate, aceştia neagă orice responsabilitate şi afirmă că nu e vorba de publicitate, ci de "libertatea de expresie", protejată de amendamentul nr.1 din Constituţia americană.

Speranţe incredibile pentru CHRISTOPHER REEVE

Actorul american care, deşi de şapte ani este ţintuit într-un scaun cu rotile ca urmare a unui accident de echitaţie, va rămâne totuşi pentru totdeauna în memoria publicului sinonim cu *Superman*. Personajul imbatabil pe care l-a interpretat, despre care s-a născut o legendă (în sensul că toţi actorii care au îndrăznit să intre în pielea lui s-au confruntat mai devreme sau mai târziu cu momente tragice), pare să fie îndurător până la urmă cu soarta lui Christopher Reeve: a reuşit să mişte câteva degete de la mâini şi de la picioare. Mai optimişti ca oricând, medicii estimează că va veni şi ziua în care actorul va reuşi din nou să meargă, cu atât mai mult cu cât Superman afirmă că a început să simtă furnicături pe aproape întreaga suprafaţă a corpului şi că are momente când distinge recele de cald. Poate deja să ridice mâna dreaptă la 90 de grade şi să respire fără ajutorul aparatelor timp de o oră şi jumătate. Performanţele sale se datorează fără îndoială îngrijirilor de excepţie de care a beneficiat şi care costă în jur de 460000 de euro pe an, sumă inaccesibilă majorităţii persoanelor paralizate. Actorul a declarat că lucrul cel mai minunat pentru el este că acum o poate îmbrăţişa din nou pe soţia lui, care i-a stat alături în toată această dureroasă luptă cu boala, ca de altfel şi cei trei copii ai lor. Christopher Reeve pariase cu el însuşi că la vârsta de 50 de ani va merge. Se poate spune că a pierdut o bătălie, dar nu şi războiul. Pe 25 septembrie a împlinit 50 de ani.

„KEN PARK"

un film scandalos

„Film-şoc" în sensul cel mai rău cu putinţă, „scabros", „sulfuros", „pură pedofilie artistică", „amestec de masturbare, incest, sinucidere şi moarte" şi câte şi mai câte asemenea calificative a adunat din partea criticii filmul americanului Larry Clark, intitulat *Ken Park* şi prezentat anul acesta la Festivalul de la Veneţia, în cadrul secţiunii nu întâmplător numite „Contra curentului". Autorul filmului, Larry Clark, fost fotograf de meserie, în prezent în vârstă de 59 de ani, este de altfel „un client" mai vechi al criticii care şi anul trecut l-a pus la zid şi l-a mitraliat, când la Cannes s-a prezentat cu filmul *Kids*, iar la Veneţia cu *Bully*, producţii la fel de scandaloase. Ce se întâmplă în „Ken Park"? Povestea scurtei vieţi a unui adolescent care cutreieră aiurea străzile pe un skateboard, oferindu-şi tot felul de experienţe la limita normalului, înainte de a se sinucide. Problema este că filmul abundă în scene de o cruzime extremă şi de un... naturalism sexual exagerat de explicit (felaţie, masturbare etc.etc.).

Ce-i drept, spectatorii invitaţi la festival s-au arătat mult mai interesaţi de acest film decât de cele „cuminţi", „rezonabile", premiate în cele din urmă sau nu, cum ar fi *O călătorie numită iubire* al italianului Michelle Placido sau *Sărutul ursului* semnat de rusul Serghei Bodrov. Reacţia publicului nu a contat totuşi prea mult în aprecierile pe care mass-media le-a făcut la adresa faimosului *Ken Park* şi a autorului lui. În „Corriere della Sera" se spunea: „e greu de aflat care este graniţa între căutarea artistică şi obsesia aproape patologică...". Ca şi anul trecut, Larry Clark a încercat să-şi susţină punctul de vedere: „mi-am propus să fac un film realist şi onest din punct de vedere emoţional. Astăzi copiii cresc laolaltă cu pornografia. Nu li se ascunde nimic. Ei cunosc totul de mici." Aşa că, după cum a declarat în continuare regizorul, eroul filmului său este prototipul adolescenţilor americani din clasa medie, care îşi păcălesc plictiseala cu sex, violenţă şi perversiune. Iar acţiunea e plasată într-un mic orăşel californian.

Tiffany Limos, o tânără actriţă din film, a venit cu propriile declaraţii în sprijinul celor afirmate de regizor: „ noi am crescut cu aceste imagini, cu reclamele publicitare care abundă de bărbaţi şi femei goale. Se poate spune fără nici o ezitare că tinerii de vârsta mea alcătuiesc o veritabilă porno-generaţie".

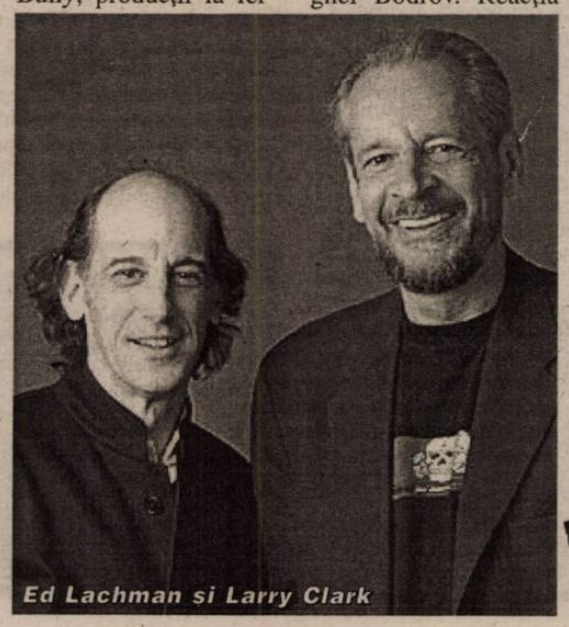

Ed Lachman si Larry Clark

Pagină realizată de
AURORA POPESCU

QITAKY o terapie românească de inspiraţie chineză

Marele Maestru de Qigong ADRIAN FLOREA studiază medicina chineză şi în special această artă a prelungirii vieţii, de peste 20 de ani, calităţile sale de excepţie fiind recunoscute şi prin primirea în Federaţia Mondială de Qigong, în care sunt numai 8 Mari Maeştri, toţi ceilalţi – chinezi. Dar uneori, fiecare terapeut – indiferent de tehnica folosită – imprimă, să spunem, anumite nuanţe particulare lucrului său, condiţionate de anumite elemente de ordin personal sau obiective, exterioare, cum ar fi armonizarea conţinutului de origine orientală a metodei cu condiţiile specifice mentalităţii şi civilizaţiei occidentale. Pe baza unor asemenea argumentaţii, mult generalizate de noi, Adrian Florea a conceput stilul Qigong numit Qitaky.

Ce este Qitaky?

Ideea s-a format după cunoaşterea aprofundată a medicinei tradiţionale chineze, din nevoia de a ţine seamă de trăsăturile caracteristice modului de viaţă occidental. Principiile de bază ale stilului Qitaky, aşa cum sunt ele enunţate de realizatorul acestuia, sunt: abordarea şi explicarea fenomenelor şi exerciţiilor dintr-o perspectivă ştiinţifică, în măsură să le permită practicanţilor dobândirea unei percepţii logice şi exacte a înţelesului şi a valorilor pe care le înglobează; dobândirea unor rezultate performante şi aplicarea lor în viaţa de zi cu zi, ceea ce nu solicită decât un consum redus din viaţa cotidiană a practicantului.

Numele stilului este dat prin alăturarea primelor silabe ale unor cuvinte direct legate de acest domeniu terapeutic: *Qi* – „energie vitală" (intră în alcătuirea denumirii Qigong – „arta manipulării energiei vitale"; *Ta*, din Taijiquan, aplicaţia cea mai cunoscută în China, care într-o traducere liberă ar însemna „baletul de sănătate" (reglează funcţiile endocrine, circulaţia energiei pe meridiane, ajută la întârzierea îmbătrânirii etc.); *Ky*, din Kyokushinkai, traductibil prin „să mergem până la capătul adevărului" (stil de autoapărare adaptabil luptei stradale, care dezvoltă capacitatea practicianului de a se proteja, chiar şi atunci când nu este agresat de o persoană fizică). Foarte important este că *stilul Qitaky este recunoscut de Federaţia Mondială de Qigong.*

Mobilitatea înseamă viaţă

Prin stilul creat de Adrian Florea, se promovează un mod de viaţă definit de „frumuseţea şi armonia interioară şi exterioară, bazate pe trinitatea sănătăţii perfecte a spiritului, trupului şi minţii, care constituie condiţia realizărilor fizice, intelectuale şi profesionale ale oricărui om". În fond, oricare om aspiră la păstrarea unei vitalităţi superioare, cât mai mult timp posibil. Or, flexibilitatea, mobilitatea reprezintă semne certe ale vieţii, pe când rigiditatea indică moartea. De aceea, stilul Oitaky insistă pe cultivarea graţiei în mişcări, indiferent de aspectul fizic, pe dezvoltarea şi menţinerea mobilităţii articulaţiilor şi a musculaturii, chiar şi la vârste înainte. Se realizează astfel la modul foarte concret o egalitate a flexibilităţii cu longevitatea, idee către care fiecare medic şi terapeut îşi orientează pacienţii, cu eficacitate mai mare sau mai mică a tehnicii aplicate de ei. În cazul Qitaky, practicanţi stilului combină exerciţiile fizice cu cele mentale, pentru a ajunge la o formă mentală deosebită şi pentru fortificarea în egală măsură a trupului şi a spiritului.

„Marea transformare"

„Indiferent de vârstă, pregătire sau statut social, practicanţii stilului Qitaky, de Qigong, merg pe calea spre Marea Transformare, prin înfrumuseţare interioară a spiritului şi-a sufletului. Sprijinindu-se fiecare pe credinţa proprie, oricare ar fi religia căreia îi aparţin, aceştia devin tot mai conştienţi de propria armonie şi de relaţia lor cu mediul înconjurător – afirmă Marele Maestru Adrian Florea. În plus, practicanţii Qitaky îşi pot însuşi o serie de mijloace şi metode de diagnosticare, prevenire şi tratament pentru diferite boli. Pe lângă iniţierea în arta energiei, ei se instruiesc de obicei şi în dietoterapie, masaj terapeutic, sonoterapie, utilizarea terapeutică a energiei sexuale şi în alte domenii apropiate, legate de îmbunătăţirea sănătăţii şi de integrarea armonioasă în societate".

Oricine poate practica stilul Qitaky, mai puţin bolnavii psihic. Pe de altă parte, peste jumătate din pacienţii cu diverse forme de depresie trataţi de Adrian Florea s-au vindecat complet, în 2-3 săptămâni. În total, peste 13.000 de persoane au fost tratate prin această metodă, cei mai mulţi suferind de boli reumatice, afecţiuni ale sistemului osteo-articular, cardiovascular, ale aparatului digestiv, de sechele posttraumatice, de boli neurologice (după accidente vasculare cerebrale, Parkinson, etc.), în studiu fiind şi rezultatele tratării sclerozei în plăci ş.a.

* * *

Pentru un impact mai puternic asupra mentalului cititorilor, am fi putut relata câteva situaţii de excepţie, din cazuistica impresionantă înregistrată de Marele Maestru Adrian Florea. Acesta însă a ţinut să specifice că există asemenea exemple şocante, spectaculoase, dar oamenii nu trebuie să se aştepte la minuni înfăptuite pocnind din degete. La el vin peste 70% bolnavi cu situaţii foarte grave, nerezolvate pe alte căi. Prea puţini conştientizează însă faptul că prezenţa

la medic ar trebui să aibă mai întâi caracter preventiv, iar gimnastica de sănătate poate fi mai utilă decât orice tratament. Într-o boală, terapeutul ajută la vindecare, dar actul în sine e un proces intern, la care pacientul contribuie foarte mult prin implicare mentală. Stilul Qitaky răspunde perfect acestor probleme, mai ales când persoanele respective învaţă ele însele să lucreze cu ajutorul maestrului lor, fie pe propriul corp, fie ajutând şi alţi semeni.

În exclusivitate în revista „Magazin"

EMILIA VLĂDESCU, psiholog şi parapsiholog, medium şi bioterapeut, vă stă la dispoziţie în următoarele domenii ale supracunoaşterii:

- Consultanţă parapsihologică.
- Diagnostice prin fotografie.
- Diagnostice prin imaginea fizică a unei persoane apropiate solicitantului.
- Descoperirea şi identificarea unor situaţii obscure, a unor evenimente neelucidate cauzal, a unor obiecte sau valori de orice natură.
- Decorporalizări spontane pentru a vizualiza – cu scop terapeutic – existenţe anterioare, perioadă, loc, personalitate etc.

Pentru a primi răspunsul dorit, vă rugăm să expediaţi pe adresa redacţiei o scrisoare care să conţină o fotografie şi doleanţele dv. Pe aceeaşi adresă (Ionescu Simion, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 71341) trebuie să expediaţi un mandat poştal în valoare de 200000 lei reprezentând contravaloarea serviciilor.

Mişcări care alungă stresul

Consum nervos, oboseală, diminuarea energiei, a rezistenţei fizice şi psihice – într-un cuvânt, stres. Adică boala cotidiană ce loveşte tot mai puternic în trupul fizic şi în psihicul omului modern. Pentru individul comun, care merge la slujbă, apoi vine acasă unde-l aşteaptă problemele familiei, ultima parte a unei zile agitate are darul de a întinde la maximum, în mod frecvent, nervii, stăpânirea de sine, coarda liniştii interioare. Există medicamente antistres, unele deloc ieftine, dar se cunosc şi remedii care nu costă nimic altceva, decât... puţin timp. Între acestea, anumite exerciţii fizice au darul de a alunga efectele acţiunilor trepidante de peste zi. Încercaţi să le abordaţi în succesiunea menţionată mai jos şi veţi vedea că serile şi nopţile dumneavoastră vor deveni mai liniştite, mai senine. Şi, în orice caz, nu neglijaţi mişcarea, sub pretextul lipsei timpului!

- Stând în picioare, acestea fiind uşor depărtate, inspiraţi profund, ridicându-vă pe vârfuri şi ridicând totodată braţele, apoi expiraţi în timp ce reveniţi la poziţia iniţială. Exerciţiul este identic cu acele reglări ale ritmului respirator de la... începutul orelor de educaţie fizică din şcoală. Extrem de eficace! (Se reia de 15 ori.)
- Aşezat pe un scaun, cu spatele drept, aşezaţi palma dreaptă pe abdomen în dreptul ombilicului. Inspiraţi profund, mărind volumul toracelui, apoi expiraţi apăsând în acelaşi timp mâna pe abdomen. (Se efectuează de 8 ori.)
- Aşezaţi-vă în poziţia cunoscută sub denumirea „în patru labe". Inspiraţi profund, însă fără să vă cambraţi. Inspiraţi la fel de puternic, curbându-vă uşor spinarea şi aplecându-vă capul. (Se realizează de 10 ori.)
- Aşezaţi-vă „turceşte", cu spatele drept şi cu palmele sprijinite pe genunchi. Inspiraţi, umplându-vă plămânii la capacitatea maximă, apoi expiraţi încet, golindu-i complet. (Exerciţiul se reia de 10 ori.)

Aparent simple, banale, asemenea exerciţii de respiraţie ar trebui să fie nelipsite din programul de viaţă cotidian. Aşa cum afirmam mai sus, ele ajută la îndepărtarea stresului acumulat de-a lungul zilei şi, totodată, pot contribui substanţial la a învăţa să respirăm cu-adevărat corect, amănunt pe care îl neglijăm deseori, însă care este vital.

Culorile şi echilibrul energetic

CROMOTERAPIA nu reprezintă o inovaţie terapeutică a lumii moderne, ci ea a fost aplicată în tratarea corpurilor omului din timpuri străvechi, chiar dacă nu s-a făcut o delimitare strictă a domeniului. Îndeosebi tehnicile orientale au dintotdeauna bine precizată simbolistica terapuetică a culorilor. În prezent, cromoterapia se utilizează frecvent, în special în cabinetele bioenergoterapeuţilor, ale reflexologilor, ale acupunctorilor şi presopunctorilor etc., acolo unde metoda de bază acţionează simultan cu terapia prin culoare, prin muzică, prin arome, prin cristale ş.a.m.d.

O dovadă a legăturii esenţiale dintre culoare şi echilibrul energetic al organismului uman (adică starea de sănătate) o constituie şi faptul că în reprezentările grafice – pentru neiniţiaţi – ale chakrelor, centrele energetice principale din corp, fiecare are câte una dintre culorile curcubeului, deci ale spectrului luminii albe ce simbolizează puritatea, curăţenia, binele. Influenţa culorilor asupra sănătăţii nu depinde de simţul văzului. (De altfel, se ştie că persoanele născute nevăzătoare au posibilitatea să perceapă diferenţele de culoare.) Amănuntul este foarte important în cromoterapie, unde aplicarea unei anumite nuanţe cromatice pe un loc bolnav produce efecte pozitive şi în absenţa conştientizării acestui fapt de către pacient.

La modul mai degrabă empiric, omul ştie că verdele şi albastrul au efect liniştitor asupra mentalului, în timp ce roşul generează dinamism, incită la acţiune, că negrul induce tristeţe, depresie, nelinişte, în timp ce albul creează deschideri către comunicare, către apropiere afectivă şi cunoaştere. Iată în continuare, foarte pe scurt, ce efecte terapeutice dau principalele culori, aşa cum sunt ele menţionate de practicanţii metodei.

- ***Roşu*** – stimulent senzorial şi hepatic, antianemic, stimulează hemoglobina.
- ***Portocaliu*** – stimulent respirator, antirahitic şi antispasmodic, calmant, galactogog, vomitiv.
- ***Galben*** – digestiv şi stimulent motor, stimulent pentru bilă, antiparazitar intern, util în asimilare.
- ***Verde*** – antiseptic şi bactericid, stimulent al glandei pituitare („de creştere"), dezintoxicant, tonic muscular.
- ***Albastru*** – antiiritant, calmant al durerilor şi al mâncărimilor, combate febra şi stimulează transpiraţia, vitalizant.
- ***Indigo*** – anestezic şi sedativ, stimulează tiroida şi paratiroida, antiiritant, astringent, ajută respiraţia, hemostatic.
- ***Violet*** – stimulent limfatic şi cardiac, calmant, ajută la buna funcţionare a splinei, ajută la creşterea numărului limfocitelor.

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Leacuri din vechime

ARDEREA MOROIULUI. Unele practici condiţionate de superstiţii adânc înrădăcinate în mentalitatea colectivă puteau genera nenorociri greu de stăvilit. Astfel era credinţa în moroi, aceştia întrupându-se atât din oameni, cât şi din animale. Un asemenea caz s-a petrecut odinioară în Gorj, după ce o vită a murit de dalac (antrax). Din pielea ei au fost făcute de către stăpân opinci, pentru ai săi, dar în foarte scurt timp doi membri ai familiei au murit. Verdictul comunităţii – vaca devenise moroi, deci trebuia dezgropată şi arsă. Trei dintre participanţii la ritual au murit însă şi ei, după puţine zile, epidemia extinzându-se ulterior şi făcând câteva zeci de victime.

PROFILAXIA... POCELII. De obicei, prin poceală se înţelege strâmbătură, desfigurare, mutilare, însă boala astfel denumită este de fapt epilepsia (cu denumiri mai pitoreşti, în funcţie de zonă, precum *agâmbală, ceaiarlâc, năbădăi, stropşitură).* Profilactic, omul era sfătuit să nu iasă din casă, dacă-l strigă cineva şi nu ştie cine este, să nu calce pe unde vede un rotocol fără iarbă, căci „pe-acolo au jucat ielele" sau să nu urineze seara sub streaşina casei, căci „pe-acolo umblă ielele, noaptea". Dacă totuşi careva era atins de poceală, el era descântat cu cruce, cu tămâie şi cu agheazmă şi trebuia să sărute de 27 de ori crucea respectivă, pentru ca „necuratul care lucrează direct asupra bolnavului" să fie alungat.

De vorbă cu avocatul casei

Doamnei VLĂDUŢ ALICE-GEORGIANA din Bucureşti

În legătură cu scrisoarea pe care ne-aţi trimis-o la redacţie, vă punem în vedere următoarele aspecte în legătură cu problema prezentată de dumneavoastră.

Astfel, cu privire la contractul de vânzare-cumpărare încheiat între dumneavoastră şi S.C. ROMCONFORT S.A., încheierea acestui contract are ca efect faptul că aţi devenit, în calitate de cumpărător, titulară a dreptului de proprietate asupra acestui apartament. În consecinţă, în calitate de proprietar vă bucuraţi de toate atributele recunoscute de lege dreptului de proprietate.

CALITATEA DE PROPRIETAR

Totuşi, având în vedere că nu am luat cunoştinţă de conţinutul contractului sus-amintit trebuie să precizăm că părţile unui contract pot stabili, de comun acord sau dacă legea le poate impune aceasta, anumite clauze de natură a îngrădi dreptul de proprietate transmis prin intermediul contractului.

În situaţia dumneavoastră, având în vedere faptul că sunteţi titular unic al dreptului de proprietate asupra apartamentului în cauză, în principiu, acest drept nu ar trebui să sufere nici o îngrădire.

În concret dreptul dumneavoastră de proprietate cunoaşte doar limitele prevăzute de lege şi cele prevăzute, eventual, în contract. De aceea, în condiţiile în care, la momentul încheierii contractului de vânzare-cumpărare cu S.C. ROMCONFORT S.A., fratele dumneavoastră nu era beneficiar al contractului de închiriere (aşa rezultă din situaţia de fapt pe care ne-aţi prezentat-o), în această situaţie, cu atât mai mult acesta nu poate invoca nici un drept cu privire la apartamentul dumneavoastră.

Cu privire la acest aspect trebuie arătat faptul că, potrivit art. 27 din Legea nr. 114/1996, în cazul părăsirii definitive a domiciliului (locuinţei) de către titularul contractului de închiriere, acesta încetează în termen de 30 de zile de la data părăsirii locuinţei.

Chiar dacă la momentul respectiv, titular al contractului de închiriere era tatăl dumneavoastră, dispoziţia legală amintită se aplică, pentru identitate de raţiune, şi în cazul celorlalţi beneficiari ai contractului de închiriere (fratele dv.), întrucât din cele prezentate în scrisoarea adresată redacţiei, rezultă că se poate interpreta că fratele dumneavoastră şi-a părăsit domiciliul, iar faptul că a dobândit o altă cetăţenie şi că a renunţat la cea română dovedeşte, o dată în plus, acest lucru.

În consecinţă, la momentul la care fratele dv. a părăsit domiciliul aflat în apartamentul în care locuiaţi şi dv., acesta a pierdut orice drept asupra apartamentului în cauză.

Av. BIANCA ALECU

Cabinete asociate de avocaţi MIHĂILĂ & OANCEA

Verificaţi-vă cunoştinţele

FULGERE

1. Ce este fulgerul?
2. Ce lungime poate atinge fulgerul?
3. Ce este fulgerul globular?
4. Cine era în mitologia greacă stăpânul fulgerelor şi trăsnetelor?
5. Cine a scris romanul satiric „Fulgerul în plină vară"?
6. Cum a murit sultanul Baiazid I, supranumit „Fulgerul"?
7. Cine a inventat paratrăsnetul în 1747?

Răspunsurile din numărul trecut

1) Hanurile erau situate de obicei la încrucişare de drumuri. 2) Hanul lui Manuc, unul dintre cele mai vechi hanuri păstrate în Bucureşti, a fost construit în 1808 pe cheltuiala negustorului armean Emmanuel Mârzain, supranumit Manuc Bei. 3) Autorul comediei „Hangiţa" este dramaturgul italian Carlo Goldoni (1707-1793). 4) Muzica operetei „La Calul Bălan" aparţine compozitorului Ralph Benatzky (1884-1957). 5) Tabloul „Han părăsit" este opera pictorului Francisc Şirato (1877-1953). 6) Volum de basme „Hanul din Spessart" aparţine scriitorului german Wilhelm Hauff (1802-1827). 7) Filmul „Hanul roşu" a fost realizat în 1951 de regizorul francez Claude Autant-Lara.

Poşta cititorilor

Pentru întrebările din numărul 38 cu tema „Privighetoarea" apărute pe 19 septembrie am luat în cont toat variantele de răspuns. Am primit răspunsuri corecte de la următorii cititori:

– *Florentina Gorea*, Topliţa: 7 răspunsuri corecte, cu detalii interesante ca de obicei, singura care a dat răspunsurile pe care le-am publicat şi noi ulterior în revistă.

– *I. Ciocşan*, Pucioasa: 7 răspunsuri bune cu explicaţii ample. Sperăm să nu fie o colaborare întâmplătoare. Încă o dată vă rugăm să semnaţi cu numele întreg pentru a şti dacă ne adresăm unei doamne sau unui domn.

– *Elena Ispas*, Săbăoani care nu ne putea da mai puţin de 7 răspunsuri corecte, cu aceeaşi acurateţe ca de obicei.

– *Prof. Marin Ştefan*, Şimleul Silvaniei tot cu 7 răspunsuri corecte ţinând cont şi de „erata" pe care am primit-o.

– *Angela Toma*, Bucureşti cu 6 răspunsuri corecte, căreia îi mulţumim pentru aprecieri.

Aşteptăm în continuare scrisorile dumneavoastră. *(I. Stoica)*

ŞAH

GRĂDINA

micul nostru Paradis

Toamna, multe dintre plantele de grădină se împodobesc cu impresionante capsule de seminţe. Acestea se pot culege pentru a fi semănate la anul. Trebuie să ştiţi însă că plantele obţinute din seminţe sunt mai puţin spectaculoase decât planta mamă. De obicei sunt mai mici, cu un aer uşor sălbăticit. Dar în multe cazuri, acest nou aspect are farmecul lui.

Pătrunjelul nu e uşor de cultivat în ghivece, pentru că se întâmplă des ca imediat ce răsadurile ies din pământ primele frunze să se chircească şi să se usuce. Frunzele tinere sunt foarte sensibile la bacterii şi ciuperci, precum şi la pământul umed. Însămânţarea târzie, la sfârşitul verii sau începutul toamnei dă însă rezultate mai bune. Pătrunjelul se însămânţează în pământ uşor, la 2-3 cm adâncime, adâncime la care sunt mai puţin expuse alternanţei dintre uscăciune şi umiditate. Suprafaţa semănată poate fi protejată mai multe săptămâni de uscare cu ajutorul unei folii. Se aşază într-un loc semi-umbrit sau într-o cameră bine cu temperatură constantă, bine aerisită. Peste iarnă puteţi avea şansa să recoltaţi pătrunjel verde din propria „grădină".

Deşi e nevoie de răbdare pentru a obţine pui din ***speciile de conifere*** (variantele de interior – cum ar fi brad de cameră, tuia etc.), înmulţirea nu e imposibilă de realizat chiar şi pentru grădinarii... amatori. Înmulţirea prin seminţe cere totuşi prea multă răbdare, pentru că pot trece ani până să crească o plantă viguroasă. În schimb, folosirea lăstarilor pentru înmulţire este o cale mai rapidă. Pentru aceasta se recoltează numai lăstari care nu mai sunt moi, dar nu foarte lemnificaţi. Lăstarii nu se taie, ci se rup, astfel încât să păstreze un capăt de scoarţă pe care de fapt se formează viitoarea rădăcină. Pământul în care se pune trebuie să fie permeabil, amestecat cu nisip. Se acoperă cu un borcan şi din când în când se aerisește. *(A. Popescu)*

Integramă de GHEORGHE POPESCU

„PRESUPUNERI"

MEDITAŢII / ADOARME ÎN TIMPUL SHOW-ULUI	V	GALBEN DE GRAS / CĂRARE		JALUZEA / ÎN CORT!	S	ACUZE! / SPORTIVI INTRAŢI LA APĂ	A	SUNT CU OCHII ÎN PATRU / MACAGIU	A	TEHNICĂ DE VÂRF / EST	A
	I	P		O	T	A	Z	A	T	O	R
JOC... DE PICIOARE / ALIANŢA VESTULUI	S	O	T	R	O	H	DAT CA SIGUR / CRESCUTĂ	C	E	R	T
	A	T	O	MELEAG MIORITIC / A MĂRUNŢI CARNEA	R	O	M	A	N	I	A
RĂMAŞIŢA / BĂTAIE LA CEAS	R	E	S	T	PRĂJITURI CU FRUCTE / BARCĂ	T	A	R	T	E	AMENINŢARE CU ARMA
	I	C	MEŞTER ÎN LUT / SEAMĂNĂ CU CINTEZOII	O	L	Ă	R	INDIVID / CORP DE ARMATĂ	I	N	Ş
	TĂIŞ / GALBEN PREŢIOS	A	S	C	U	T			ÎN STOC! / CURSURI DE GEOGRAFIE	T	O
	A	SPORTIV ÎN BARCĂ / SĂRITURĂ	C	A	N	O	I	S	T	SE MIŞCĂ PRECUM MELCUL	
PRECUM / POARTĂ / PODOABE LA MÂNĂ	U	Ş	A	MUZICĂ... NEBUNĂ / LOCAL... ÎN DACIA!	T	R					
	B	R	A	T	A	R	I	MICA FORMAŢIE / CLEŞTE!			
PIEPTARE / FORME DE AMBALAJ	I	L	I	C	E	NU-ŞI VĂD LUNGUL NASULUI					
	C	U	T	I	I	ÎMPODOBESC O IE					

DEZLEGAREA INTEGRAMEI „PRECIZĂRI"

Orizontal: D - A - D - O - G - A - NEASTAMPARAT - CUCERI - SAPE - VARUI - NITURI - NIL - ACRIRI - SI - TARII - INS - O - SAVANTA - SU - LUPTATOARE - R - RIO - OSTATIC - BATAUS - AMARI - TARZIU - ILIC - LALEA - URIASA.

SPORT FLASH

Rapid, jos-sus

Rapid, care era la ora jocului cu Vitesse favorită după meciul tur terminat la egalitate, 1-1, în deplasare, trebuia să se impună clar pe teren propriu sau, în cel mai rău caz să termine partida 0-0 pentru a se califica în turul II al UEFA Champions League. Jucând un fel de ţurcă, deşi în campionatul intern sunt lei, rapidiştii au ieşit de pe teren cu coada între picioare, învinşi cu 0-1! Deşi de la ea se aştepta cel mai mult, echipa lui Rednic s-a dezumflat ca un balon de săpun, dând măsura valorii ei: fotbalişti de cartier, cu ifose de profesionişti. Şi parcă pentru a demonstra

Rednic, un antrenor supărat pe Rapid cu Vitesse, dar mulţumit de Rapid cu Astra

Daniel Niculaie, un tânăr căruia îi place să marcheze în partida cu Astra

această afirmaţie, duminică s-a răzbunat pe Astra, o codaşă a clasamentului, învingându-i cu 2-0. Daniel Niculae, cel care are un an mai puţin decât numărul de pe tricou, a închis tabela, semnând golul desprinderii. Rapid e tot pe primul loc, dar vorba lui Confucius, la ce-i foloseşte? În fond, chiar şi George Copos recunoaşte că n-are bani pentru titlu!

Naţional, rău dar bun

Naţional, o echipă care se complace în anonimat, adică joacă un fotbal nespectaculos, dar eficient, în sensul că deşi nu pare, câştigă partidă după partidă, ne-a demonstrat cum se poate juca în cupele europene: prost, dar bine. Deşi s-au făcut de râs în partida retur, jucând rău, echipa lui Walter Zenga s-a calificat în turul 2 al cupei UEFA dar asta numai pentru că, pe terenul propriu, i-au desfiinţat pe olandezii de la Heerenveen. Ăsta e fotbalul, nu joc de dame. Eu le doresc să urmeze aceeaşi strategie şi să aibă un stagiu cât mai lung în Europa şi, de ce nu, să câştige şi campionatul intern pentru că Naţionalul are o echipă mai bună decât Rapid, deşi, deocamdată, este doar pe locul 2, după ce a învins duminică Universitatea, chiar la Craiova.

Alba-neagra

Scoţienii au duşurile reci şi calde, noi avem alba-neagra. Cum altfel să poţi explica rezultatele „de excepţie" ale unor echipe urmate, invariabil, de jocuri penibile de-a dreptul. În etapa a 7-a, numai „stupize-stupize". Dinamo, echipă-fanion, să mănânce bătaie pe teren propriu de Gloria, cu 2-0! Steaua, meci nul în faţa lui Ceahlău! Te doare capul, crezi că se joacă fotbal cu nasturi. Oţelul, care evolua bine, fiind pe locul 3, să remizeze la Galaţi cu cea mai proastă echipă, Sportul! UTA, codaşa, să bată în deplasare pe AEK Timişoara, revelaţia începutului de campionat! Vă spun eu, ăsta nu e fotbal, e alba-neagra!

GEORGE CUŞNARENCU

„IUBEŞTE-MĂ”

auzim asta de 40 de ani

Pe 5 octombrie s-au împlinit exact 40 de ani de la lansarea primului *single* al legendarei formaţii Beatles. *Love Me Do (Iubeşte-mă)* a însemnat naşterea Beatles-maniei care este încă vie şi astăzi (resuscitată din când în când). Această primă melodie a fost înregistrată în studioul londonez Abbey Road pe 11 septembrie 1962 în 18 şedinţe şi a fost lansată câteva săptămâni mai târziu. *Love Me Do* n-a urcat decât până pe locul 17 în clasamentul vânzărilor din Marea Britanie, dar a ajuns pe locul întâi în SUA în aprilie 1964. Piesa a fost inclusă pe primul album al formaţiei, *Please Please Me*, din 1963, primul album din cele 13 scoase de Beatles pe parcursul celor 7 ani de existenţă. *Love Me Do* a fost primul exemplu că este posibil ca o întreagă planetă să se inflameze numai la auzul unei melodii. Ceea ce a urmat s-a numit naşterea industriei muzicale şi centrul de afaceri s-a mutat din Marea Britanie în SUA.

Concurs contra abuzurilor judiciare

O asociaţie californiană a lansat săptămâna trecută un concurs de plângeri judiciare trăsnite. Câştigătorul va primi trofeul „Marele Cesar”, aluzia fiind la un oarecare Cesar Barber din New York care a dat în judecată patru lanţuri de restaurante rapide (fast-food) pentru că l-au transformat într-un obez. Un pretendent la titlu este un deţinut care a pierdut ambele urechi în timpul unei tentative de evadare, din cauza gerului. El a dat în judecată şeriful local acuzându-l că nu l-a prins mai repede pentru a-l salva de la îngheţ. Titlul ar putea ajunge însă la un cuplu care a cerut 15 milioane dolari despăgubiri unei companii aeriene şi unui aeroport pentru că i-au rătăcit pisica. Câştigătorul va fi desemnat de cetăţeni care sunt rugaţi să voteze pe saitul Asociaţiei *Citizens Against Lawsuit Abuse (Cetăţenii contra abuzurilor judiciare)* de la adresa cala.com.

Acuzat că a plagiat liniştea!

Aviz plagiatorilor din industria noastră muzicală: compozitorul britanic Mike Batt a trebuit să semneze un cec ca să scape de acuzaţia de plagiat pentru un „cântec” destul de ciudat, un minut de linişte, inclus pe albumul grupului său rock, *The Planets (Planetele)*. Batt a acceptat să plătească o sumă confidenţială Trustului John Cage care a cerut despăgubiri în justiţie, afirmând că britanicul a plagiat o compoziţie din 1952 a defunctului compozitor american, care era complet silenţioasă.

ÎN NUMĂRUL VIITOR:

■ Terra are un nou satelit ■ Întâlnire cu moartea sau distracţie? ■ Ikebana, arta florilor care vorbesc ■ Peştera cu parfum de guano ■ Vânătorii de cobre ■ Tehnici de luptă contra fumatului

Salt mortal peste Marele Zid

Un tânăr chinez a dorit să intre în Cartea Guinness a recordurilor cu orice preţ, pentru asta hotărând să facă un salt cu bicicleta peste Marele Zid chinezesc. Wang Jiaxiong, din provincia Shaanxi, şi-a ales localitatea Tianjin, ca loc al isprăvii sale. O trambulină de 35 de metri trebuia să-i permită un salt de 76 de metri peste zid. Tentativa s-a terminat tragic, tânărul ratând saltul, în urma căzăturii pierzându-şi viaţa.

„Frumoasele” de la Paris

Expoziţia mondială de automobile de la Paris, deschisă până pe 13 octombrie, cunoaşte un succes real. „Frumoasele” îi încântă pe bărbaţi care nu ştiu ce să aleagă din cele peste 50 de „prospături” prezente. Noi vă propunem în acest număr un Ford Street Ka ce va fi pus în vânzare primăvara viitoare, un prototip GM de înaltă tehnologie şi un Venturi Fetish, creat de Gildo Pastor, maşină a cărei producţie în serie mică (500 exemplare pe an) va începe anul viitor.

HOROSCOP

14 – 20 OCTOMBRIE

BERBEC (21.03-20.04): Cel mai interesant aspect al acestei perioade este ascensiunea curbei financiare. Începând de marţi sau miercuri, alura ei este ameţitoare, iar vineri are un maxim foarte promiţător.

TAUR (21.04-21.05): Dacă în primele zile ale săptămânii nu se petrece nimic deosebit, miercuri şi joi vor fi zile infernale. Se vor aglomera numeroase probleme mărunte şi stresante, care solicită rezolvări urgente.

GEMENI (22.05-21.06): Se pare că în acest interval vă veţi pune delicata întrebare: dar cu dragostea cum stau? Curba afectului prezintă sinuozităţi periculoase, care sugerează că viaţa în cuplu şchioapătă.

RAC (22.06-22.07): Un ghinion financiar (luni sau marţi) este „anunţat” de Uranus, dar şi de curba cu pricina. Fiţi mult mai prudent atunci când duceţi mâna la portofel. Pe de altă parte, viaţa în doi decurge excelent.

LEU (23.07-22.08): Totul vă merge din plin, astfel s-ar putea caracteriza această perioadă când toate curbele astrale principale staţionează la cote înalte. În weekend este posibilă o întâlnire parfumată.

FECIOARĂ (23.08-21.09): Curba emoţională are o scădere importantă, atingând un minim pe la mijlocul perioadei. Se pare că nu sunteţi în apele dv. şi riscaţi să luaţi unele decizii pripite.

BALANŢĂ (22.09-22.10): Curba financiară şi cea a carierei sunt acum cele mai zvelte. Probabil că veţi primi o sumă frumuşică de bani şi chiar o veste despre o promovare. Mici probleme de sănătate, în weekend.

SCORPION (23.10-21.11): Vremea capricioasă vă creează dificultăţi. Meteosensibilitatea vă trădează şi parcă sunteţi mai mohorât decât de obicei. Din păcate, curba financiară nu înfloreşte deloc.

SĂGETĂTOR (22.11-20.12): Viaţa în doi cunoaşte câteva clipe de cumpănă în primele zile ale intervalului. Dar o veste bună de departe vă înseninează şi totul se rezolvă mai repede decât speraţi.

CAPRICORN (21.12-19.01): O veste bună şi una mai puţin plăcută vă aşteaptă în acest interval. Vestea bună provine din domeniul sentimentelor, iar cealaltă dinspre sfera financiară. Dar nu e cazul să vă alarmaţi.

VĂRSĂTOR (20.01-18.02): Marţi sau miercuri sunteţi foarte aproape de a primi o mare sumă de bani. Însă, după cum se prezintă Luna faţă de Mercur, şansele de „pricopsire” sunt mici. O scurtă călătorie veţi face în weekend.

PEŞTI (19.02-20.03): Nimeni nu poate să vă intre în voie în primele zile ale săptămânii. Din fericire, perioada de „autoizolare” se spulberă la primirea unei veşti financiare de zile mari.

Personalităţile săptămânii: *Constantin C.N. Nottara, Constantin I. Parhon, Mihail Sorbu, Gheorghe Ţiţeica, Mihail Sebastian, Simion Mehedinţi;* Oscar Wilde, Dwight Eisenhower, Eugen O'Neil, Dino Buzzati, Cliff Richard.

Abonamente la „Magazin” direct la redacţie!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	25.000 LEI	❑ 3 LUNI	82.000 LEI	❑ 5 LUNI	132.000 LEI
❑ 2 LUNI	50.000 LEI	❑ 4 LUNI	107.000 LEI	❑ 6 LUNI	164.000 LEI

(Marcaţi cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____

ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____

sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____

cod _____, judeţul _____.

ABONAŢI-VĂ LA magazin

„Magazin” oferă fidelilor săi cititori avantajul de a primi revista cu promptitudine, la adresa dorită.

- Preţul abonamentului contractat direct la redacţie, mult mai mic decât cel prin Rodipet, rămâne neschimbat, indiferent de modificarea ulterioară a preţului revistei.
- Cheltuielile poştale prilejuite de expedierea abonamentului sunt suportate de redacţie.
- Tombola fidelităţii, organizată la sfârşitul anului şi rezervată doar cititorilor abonaţi direct la redacţie, vă oferă şansa de a câştiga unul din premiile valoroase acordate.
- Nu aveţi decât să trimiteţi printr-un mandat poştal [pe adresa: Ionescu Simion – la Casa Editorială «Magazin», Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 71341] contravaloarea abonamentului solicitat (vezi preţurile în talonul alăturat) şi puteţi beneficia de toate avantajele enunţate. În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal. Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la tel. 01/222.83.36
- Cititorii din străinătate pot contracta abonamente trimiţând, pe adresa redacţiei (Ionescu Simion – la Casa Editorială «Magazin», Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 71341), un plic cu un cec reprezentând contravaloarea abonamentului dorit (100 $ sau 110 euro, un abonament pe un an, 50 $ sau 55 euro, un abonament pe şase luni).

PUBLICITATE prin Revista „MAGAZIN”!

Doritorii se pot adresa redacţiei la Tel./Fax: 224.39.96; 222.83.36, zilnic între orele 10⁰⁰ - 14⁰⁰

Biblioteca Judeţeană MUREŞ

SERIE NOUĂ - 595 • ANUL XLV • 17 OCTOMBRIE 2002 • 16 PAGINI • 7000 LEI Nr. 42 (2345)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

Adâncul inimii este mai departe decât capătul lumii.
(Sun-Tsu)

Oricine se duce la psihiatru ar trebui să-şi facă un control la cap.
(Jeffrey Bernard)

Copiii se nasc cu pumnii strânşi pentru că ştiu foarte bine ce-i aşteaptă.
(Jean-Michel Wyl)

Craniul celui mai bătrân hominid este contestat

TUMAI, OM SAU GORILĂ?

Cu câteva luni în urmă, în iulie, revista noastră vă informa despre descoperirea făcută, în Ciad, de către o echipă de paleontologi condusă de prof. Michel Brunet de la Universitatea din Poitier: craniul celui mai vechi strămoş al omului. Acreditat de către specialistul francez cu vârsta de 7 milioane de ani, „omul" a primit şi un nume: *Tumai*. Iată că acum, un grup de paleontologi îşi publică îndoielile în numărul din 10 octombrie al cunoscutei reviste *Nature* (Natura). „*Tumai* nu este un hominid, ci o gorilă mare" spun în cor Brigitte Senut de la Muzeul francez de Istorie naturală, Martin Pickford de la College de France, Milford Wolpoff, de la Universitatea din Michigan şi John Hawks de la Universitatea din Wisconsin. Contestatarii explică faptul că urmele lăsate de muşchi pe oasele gâtului indică clar că *Tumai* nu era biped, ci cvadruped. După Milford Wolpoff, el n-avea postură umană, deci nu era om. De asemenea, nici alte caracteristici, cum ar fi mărimea şi forma dinţilor sau a frunţii nu sunt cele ale unui om, ci mai curând aparţin familiei maimuţelor mari. După aceşti cercetători, *Tumai* era o maimuţă mare care trăia într-un spaţiu care a fost locuit mai târziu de australopiteci. Răspunzând detractorilor, tot în revista *Nature*, prof. Brunet admite că un hominid de 7 milioane de ani avea obligatoriu trăsături foarte primitive, asemănătoare cu ale unei maimuţe, dar el era om". Doar descoperirea unui femur fosil al „omului" *Tumai* ar putea da dreptate uneia sau celeilalte dintre tabere. Un femur ca acela al omului *Orrorin*, descoperit de Brigitte Senut şi Martin Pickford în anul 2000 în Kenia. Acel os le-a permis celor doi paleontologi să afirme că *Orrorin*, în vârstă de 6 milioane de ani, era biped, deţine, astfel, titlul de cel mai vechi strămoş al omului.

Michel Brunet

Femurul omului Orrorin

UNIVERSUL E PLAT CA O FARFURIE

Reuşind să măsoare pentru prima oară cu o foarte mare precizie radiaţia fosilă emisă de Univers la puţin timp după formarea sa (momentul *Big Bang*, cum îl numesc cercetătorii), o echipă de specialişti francezi a confirmat că Universul este „plat". Măsurătorile au fost efectuate în cadrul programului *Archeops*, în timpul zborului unui balon stratosferic lansat pe 7 februarie de la baza Kiruna (Suedia). Centrul Naţional de Cercetări Spaţiale (CNRS) din Franţa a făcut şi câteva precizări legate de acest experiment: datele au fost recepţionate de un telescop (fixat pe nacela balonului) echipat cu detectori în stare să măsoare temperaturi apropiate de „zero absolut" (0,1 grade Kelvin). „Radiaţia fosilă pe care am detectat-o a fost emisă la 300.000 de ani după momentul Big Bang *(vezi foto)*. În acea perioadă, Universul era alcătuit din gaze calde (în jur de 3.000 grade Kelvin) şi foarte omogen", a explicat un cercetător de la Observatorul din Grenoble. „Lumina emisă de aceste gaze avea o lungime de undă de ordinul unui micron. Din pricina dilatării Universului, lungimea de undă a acestei lumini a crescut, ajungând astăzi de ordinul unui milimetru. Fondul Universului apare deci plat, ca radiaţia de unde radio a unui corp negru la o temperatură de aproape 3 grade Kelvin" (-270 grade Celsius).

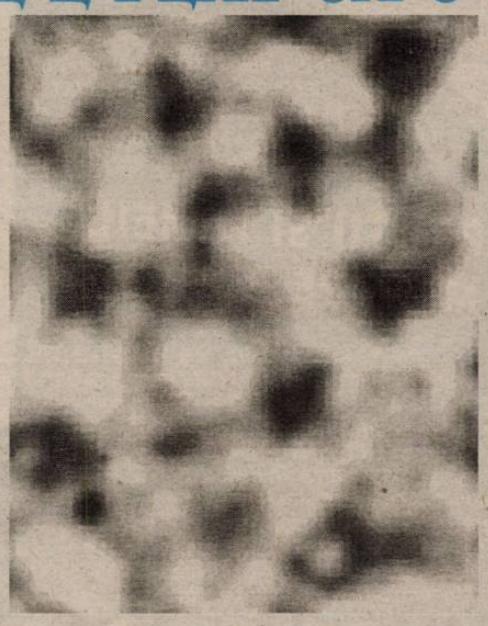

PREMIILE NOBEL 2002

În fiecare an, a doua săptămână din octombrie este o adevărată sărbătoare a ştiinţei şi a culturii în general: decernarea Premiilor Nobel, cea mai prestigioasă răsplată pentru cercetătorii din şase domenii: literatură, medicină sau biologie, fizică, chimie, economie şi pace.

LITERATURĂ: ***Premiul*** a fost atribuit scriitorului şi traducătorului ungur, de origine evreiască, ***Imre Kertesz,*** a cărui operă literară, asemenea celei a italianului Primo Levy, a spaniolului Jorge Semprun sau a americanului Elie Wiesel, se hrăneşte din experienţa trăită în lagărele de concentrare nazistă. Kertesz, în vârstă de 72 de ani, consideră că distincţia care i-a fost acordată „recompensează întreaga literatură ungară în ansamblul ei". Recunoaşterea sa ca mare scriitor a survenit însă după căderea zidului Berlinului în 1989. Unul din romanele sale cele mai cunoscute este *Sorstalanság (A fi fără destin)* apărut în 1975, iar cel care va apărea în curând se numeşte, „deocamdată provizoriu, *Lichidarea*, o ultimă privire spre Holocaust, dar în cadrul societăţii ungare în tranziţie". „E un roman modern, din care am scris mai bine de jumătate" a spus laureatul Premiului Nobel pentru literatură, care, la vârsta de 15 ani, a fost deportat la Auschwitz-Birkenau, fiind eliberat un an mai târziu, în 1945.

(Continuare în pag. 3)

Biblioteca Judeţeană

LILIECI CU PARFUM DE GUANO

BIOENERGIA
UN UNIVERS COMPLEX

Femina club
• Cu gândul la vară...
• Dosarele frumuseţii

TV
Pro TV
România 1
TVR 2
Acasă
Antena 1
Prima TV
Tele 7 abc

FAPT DIVERS

100 DE ANI DE AMPRENTE

Hoţul şi asasinul Henri Leon Scheffer, alias „George artileristul", n-ar fi rămas în istoria criminalisticii dacă n-ar fi existat Alphonse Bertillon, părintele poliţiei ştiinţifice. Pe 17 octombrie 1902 un dentist a găsit cadavrul unuia dintre servitori în apartamentul său din Paris. A anunţat anchetatorii, la locul faptei prezentându-se Bertillon, care era şef la prefectura de poliţie. Descoperind nişte amprente pe un geam, Bertillon le-a ridicat şi le-a pus în fişierul său antropometric alături de amprentele altor patru răufăcători. Crima a fost rezolvată în momentul arestării lui „George artileristul" (avea 26 de ani): amprentele lui se potriveau cu cele găsite în apartamentul dentistului. Criminalul a fost condamnat pe viaţă şi a murit trei ani mai târziu. A fost primul caz rezolvat pe baza amprentelor.

ALBINELE CONTRA MINELOR

Cu puţin antrenament, albinele ar putea fi foarte bune detectoare ale minelor antipersonale. Această calitate deschide o perspectivă încurajatoare pentru detectarea celor peste 110 milioane de mine antipersonale împrăştiate pe întreg globul. După un cercetător de la Universitatea din Montana care studiază problema de 30 de ani, albinele au capacităţi senzoriale mult mai bune decât câinii. În plus, pot fi trimise pe teren cu miile, acoperă spaţiul mult mai repede decât un câine şi termină toată treaba în câteva zile. Ajutorul albinelor ar putea reduce numărul victimelor, având în vedere că în fiecare an mor sau rămân infirmi datorită exploziei minelor îngropate în sol peste 26.000 de oameni.

CEL MAI ÎNALT TURN

Un grup japonez a adus la cunoştinţă existenţa unui proiect în valoare de 367 milioane dolari pentru construirea celui mai mare turn din lume în parcul Ueno din capitala niponă. Structura botezată provizoriu „Noul turn din Tokio" va măsura 600 m înălţime, depăşind turnul din Toronto care are 553 m. Turnul va fi folosit doar ca releu de transmisie a emisiunilor de televiziune care actualmente folosesc Turnul Tokio, o construcţie roşie de 333 m, inspirată de Turnul Eiffel din Paris.

MARX VÂNDUT LA LICITAŢIE

Un colecţionar, a cărui identitate a rămas necunoscută, a cumpărat la o licitaţie organizată la începutul lunii de către Galeria Koller din Zürich prima ediţie în germană a cărţii „Capitalul", opera filozofului german Karl Marx. Omul a oferit 29.000 franci elveţieni (aproximativ 19.700 de euro) în schimbul lucrării, ceea ce este considerat un adevărat record pentru opera lui Marx.

divanul galben

ANTOLOGIA „PENTRU GELLU NAUM /FOR GELLU NAUM"

La „Lăptăria lui Enache", loc bine cunoscut al tinerei boeme bucureştene, a fost lansată recent antologia „Pentru Gellu Naum/For Gellu Naum", o carte care reuneşte în paginile ei 37 de texte aparţinând unor scriitori prieteni ai lui Gellu Naum, unul din reprezentanţii de marcă ai suprarealismului românesc. Antologia a apărut la un an de la trecerea în nefiinţă a poetului şi se vrea un gest de prietenie şi iubire. Textele din carte sunt de fapt creaţii literare semnate de autori ca Mircea Dinescu, Ştefan Agopian, Simona Popescu, Nora Iuga, Răzvan Exarhu, James Brook, Herta Muller şi Ernest Wichner. Deşi nu toţi cei care au semnat texte se cunosc, tonul este comun, în spiritul celui comemorat.

„GAIŢELE" LUI FLORIN ZAMFIRESCU

De un succes enorm se bucură premiera de la Teatrul Radu Stanca din Sibiu, e vorba de piesa „Gaiţele" a lui Al. Kiriţescu. Acest succes nu miră dacă menţionez faptul că regizorul spectacolului este cunoscutul actor Florin Zamfirescu, un artist cu 30 de ani de meserie şi tot atâţia de pedagogie. Florin Zamfirescu a prezentat spectatorilor un text integral, reuşind să creeze pe textul autorului scene memorabile, şocante sau pline de farmec. Publicul aplaudă la scenă deschisă, uimit fiind în faţa potenţialului erotic al autorului, atât de bine speculat de regizor. Cu un final de-a dreptul dramatic, Florin Zamfirescu demonstrează că ştie să stăpânească perfect materialul dramatic, chiar dacă oarecum vetust, ştiind să pună în evidenţă profunzimea şi nu doar suprafaţa textului. Regizorul a reuşit chiar să-şi contrarieze spectatorii prezenţi la premieră, atunci când, după căderea cortinei, el şi-a retras actorii la cabine definitiv, nemailăsându-i să salute publicul. Spectacolul va avea a doua reprezentaţie sâmbătă, 19 octombrie.

PHOENIX, SĂRBĂTOAREA DE 40 DE ANI

Dacă ne gândim că prima melodie a Beatlesilor a apărut în 1962, dar formaţia nu mai există de trei decenii, iar formaţia Phoenix a debutat în acelaşi an, continuând să cânte şi astăzi, atunci înţelegem că valoarea aşteaptă, uneori, şi numărul anilor. Phoenix este, alături de Rolling Stone, grupul rock cel mai longeviv din lume, un motiv în plus pentru a organiza în ţară un concert la 40 de ani de existenţă. Am ascultat un excepţional concert Phoenix, anul trecut la Opera Română, în care Nicu Covaci şi Ovidiu Lipan-Ţăndărică s-au aflat în fruntea bucatelor. În concerul de săptămâna trecută a fost mai mult „circ" ca să-l citez pe Nicu Covaci. Parcă s-au perindat prea mulţi pe scenă, agăţându-se de faima mai mult decât meritată a unor melodii ca *Strunga, Andrii Popa, Mugur de fluier* sau *Mica Ţiganiadă*. Am văzut un Moni Bordeianu care ne-a demonstrat cum se pot cânta vechile şi frumoasele melodii (*Canarul*, de pildă) complet fals; apoi, au mai fost câţiva foşti membri, din generaţiile mai noi sau mai vechi care, după cum s-a văzut, nu prea mai au legătură cu spiritul Phoenix-ilor. Un spirit care, o spun fără patimă, este păstrat astăzi doar de Nicu Covaci şi Ţăndărică. Doi muzicieni pătimaşi, care încearcă să reziste prin clasicizarea vechilor lor melodii, talentaţi până în măduva oaselor, trăind pentru muzică. E drept, a dispărut din muzica lor elementul de revoltă, atât de prezent şi de prizat în anii 70, dar a rămas în schimb o înţelepciune tradusă într-o profunzime a sunetului şi a aranjamentelor vechilor melodii. Eu le doresc, deşi la vremea respectivă eram fan „Sfinx", încă 40 de ani de concerte pentru că e important ca spiritul Phoenix să nu moară.

GEORGE CUŞNARENCU

Dialog astrologic

SANDA PETRESCU, Iaşi: *„...Orice femeie care a ajuns la vârsta mea (64 de ani – n.n.) nu poate privi cu încredere ceea ce spune astrologia despre relaţia dintre bărbaţi şi femei. Aţi răspuns unei domnişoare că femeile din Balanţă au relaţii sentimentale foarte proaste cu bărbaţii din zodia Taurului şi cu cei din Peşti (...) Ei bine, primul meu soţ a fost Taur şi am trăit 20 de ani fericiţi cu el. După ce am rămas văduvă, m-am căsătorit cu un bărbat din Peşti şi avem de aproape 15 ani o căsnicie excepţională – nu vorbesc aici de greutăţile inevitabile ale acestor vremuri. Cum se împacă acest lucru cu cele spuse de dumneavoastră? Şi aş mai vrea să vă spun ceva, dacă nu vă supăraţi. În timpul lui Ceauşescu şi înaintea lui nu prea se ştia de astrologie şi de compatibilităţi între sexe. Cum se face că erau foarte multe cupluri fericite atunci, iar acum numărul divorţurilor a crescut aşa de mult? Eu cred că nişte principii sănătoase de viaţă s-au pierdut şi că astrologia nu poate drege nimic din ce se întâmplă..."*

– Stimată doamnă *Sanda*, în primul rând aş dori să vă mulţumesc pentru consistenta dv. scrisoare, din care n-am putut cita mai mult. Apoi aş vrea să vă subliniez faptul că astrologia nu este o ştiinţă, deci nu lucrează cu legi. Cea mai elocventă imagine a predicţiilor ei este dată de expresia: „se potriveşte sau nu se potriveşte". Cu alte cuvinte, probabilitatea prezicerilor este de 50 la sută. Vă felicit pentru căsniciile frumoase avute, dar nu cred că puteţi generaliza. Astrologii moderni care se ocupă de statistici (din acestea extragându-şi concluziile) fac şi ei greşeala de a generaliza, ştiind că, totuşi, au şanse de confirmare. Ei afirmă că dacă relaţiile dintre nativii anumitor zodii nu se potrivesc cu aşteptările lor, atunci acei nativi nu reprezintă autenticul portret al zodiei lor, ci un „amestec" datorat influenţei zodiilor părinţilor şi bunicilor. Acesta-i alibiul lor.

În ceea ce priveşte viaţa sentimentală dinainte de 1989, nu cred că în privinţa dragostei s-au schimbat prea multe; a crescut însă considerabil libertatea individului de a decide fără nici o opreliştе dictată artificial de o anumită mentalitate.

* * *

– Dragă *Anca*, istoria iubirii voastre care nu se poate concretiza prin căsătorie din motive socio-economice este foarte răspândită în ziua de azi. Şi cu toate acestea, foarte multe persoane se interesează de prezicerile astrologice – mai ales de cele favorabile. Este adevărat că libertatea de mişcare a tinerilor (şi nu numai) are multe condiţionări în situaţia actuală, unele fiind chiar insurmontabile. Însă depărtarea fizică dintre voi poate fi spulberată prin mai multe eforturi, fără să cedezi atât de uşor. Nu cred că

ANCA S.T., Bucureşti: *„...Nu am studii marxiste şi nici nu mă interesează să mă documentez despre aşa ceva. Dar eu cred că dragostea şi mai ales împlinirea ei trec în continuare prin stomac şi nu prin astrologie (...) Am 28 de ani şi am un iubit care din motive materiale trebuie să lucreze tocmai la Suceava. Nu ne putem căsători în aceste condiţii. Nici el şi nici eu nu putem să ne mutăm cu serviciul, căci riscăm să ajungem şomeri. Ce importanţă mai are faptul că eu, Capricorn, mă împac foarte bine cu el, care este Scorpion? Unde intervine aici regula care spune asta şi care se confirmă în cazul nostru? (...) Mama mea este Rac, regula spune că are afinităţi maxime faţă de Berbeci, dar soţul ei (Berbec – n.n.) i-a făcut viaţa un iad şi a trebuit să-l părăsească. Nu credeţi că acestea sunt simple poveşti?"*

există „chichiţe" sau pârghii prin care să puteţi să locuiţi împreună. Nu uita că nativele din Capricorn sunt excelente organizatoare, iar Berbecii sunt foarte ambiţioşi. Vă doresc din tot sufletul să reuşiţi. Te rog să-mi mai scrii.

NADIA DUMITRAŞCU, Târgovişte: *„...Eu sunt decepţionată de mai mult timp de iubitul meu, care şi-a găsit o altă fată şi nu mă părăseşte doar pentru că nu-l lasă părinţii lui. Mă aflu într-o situaţie îngrozitoare şi sunt sigură că ne vom despărţi foarte curând. Nu-mi leg speranţele de prezicerile astrologice, dar aş vrea să ştiu dacă nu cumva între mine şi el nu există nici o legătură specială. Eu sunt Capricorn, iar el este Gemeni. Ce se spune în astfel de cazuri?"*

– Dragă *Nadia*, conform cu afinităţile interzodiacale, femeia Capricorn este indiferentă faţă de bărbatul din Gemeni. Însă, şi pentru tine, şi pentru alţi cititori aş vrea să precizez şi alte criterii de compatibilitate, mai largi decât cele zodiacale. Este vorba de semnul cosmic al zodiilor; astfel, cele de Pământ (Capricorn, Fecioara şi Taurul) se „împacă" foarte bine cu cele de Apă (Peşti, Rac, Scorpion). Zodiile de Aer (Gemeni, Balanţă, Vărsător) au afinităţi mari faţă de cele de Foc (Berbec, Leu, Săgetător). Şi aceste reguli sunt forţate metaforic, dar în cazul tău se potrivesc.

RADU IANIERI

În această săptămână au cuvântul cititorii

„Cu dragoste, Costel!"

E foarte bine că aţi scos în evidenţă egoismul, orgoliul şi tendinţa bărbaţilor de a avea mereu ultimul cuvânt de spus. Poate or să bage asta la cap! Povestea cu telecomanda pe care aţi publicat-o, e cât se poate de reală. De multe ori după ce isprăvesc treburile gospodăreşti, şi asta după 10 ore de muncă, un ceas-două de relaxare în faţa televizorului sunt binevenite. Sau mai bine zis ar putea fi, dacă iubitul meu soţ nu ar pune monopol pe telecomandă şi nu ar avea ultimul cuvânt de spus în alegerea programelor. Cele care mie nu îmi plac deloc: filme cu împuşcături, ştiri din care afli că a doua zi va fi mai rău şi, noaptea târziu, filme sexy. A citit şi el articolul „Bărbaţii au întotdeauna ultimul cuvânt de spus?" (l-a citit de două ori) şi a râs. A doua zi când m-am întors de la serviciu mi-a dăruit un cadou. O cutie învelită în hârtie colorată, legată cu şnur şi lângă ea o sticlă de şampanie roz. Am fost foarte emoţionată pentru că nu-mi face cadouri decât de ziua mea. Am desfăcut cutia şi ce credeţi că era în ea? Telecomanda! Cu un bilețel pe care scria: „De azi înainte, e numai a ta. Cu dragoste, Costel."

(Lia Oprescu, 24 ani)

„Încep s-o înţeleg pe fiica mea"

Am o fată de 16 ani, frumuşică foc, care îmi creează zilnic probleme. Cu învăţătura, cu felul în care se îmbracă, cu anturajul pe care îl frecventează cam des. Niciodată nu ajung să mă înţeleg cu ea. S-o înţeleg sau s-o fac să mă înţeleagă că o mamă trebuie să aibă grijă de educaţia ei. Nu-mi face confesiuni şi cred că mă minte foarte des. N-am cum s-o verific, sunt singură (divorţată) şi de pedepsit nu vreau s-o pedepsesc pentru că are o personalitate puternică şi dacă aş bate-o sau aş închide-o în casă s-ar îndepărta şi mai mult de mine. Ar putea chiar să mă urască şi vă daţi seama că nici o mamă nu-şi doreşte aşa ceva. Din anchetele pe care le-aţi realizat am aflat lucruri interesante care nu mi-ar fi trecut prin cap. Am aflat cum gândesc tinerii de azi, ce idealuri au în viaţă, ce le place şi ce nu, de ce unii nu discută lucruri intime cu părinţii. Copiii mi s-au părut sinceri. Probabil că atunci când stau de vorbă cu oameni străini, nu se feresc să spună ceea ce gândesc. Am stat şi m-am gândit şi am analizat. Cred că, încetul cu încetul, încep s-o înţeleg pe fiica mea. Asta nu înseamnă că sunt de acord cu tot ceea ce face. Dar acum am sentimentul să sunt mai aproape de gândurile ei, de sensibilitatea ei şi că pot să-i fiu nu doar mamă ci şi prietenă.

(Leni Juncan, 37 ani)

Printre experimentele psihologice efectuate de specialiştii de la Universitatea din Massachusetts a figurat şi unul mai puţin obişnuit. Experimentul a constat într-un set de câteva zeci de întrebări ticluite cu subtilitate, adresate unui eşantion de 500 de tineri cu vârste cuprinse

BĂRBAŢII ŞI FEMEILE MINT PE RUPTE

între 17 şi 28 de ani. S-a constat că 60% dintre cei chestionaţi au mințit cel puţin o dată în decurs de 10 minute, unii dintre ei fără să-şi fi dat seama. Au fost semnalate şi cazuri extreme în care tinerii voluntari participanţi la experiment au mințit de 5-6 ori în decurs de 10 minute. Vă daţi seama, în decurs de câteva ore de conversaţie, câte braşoave poate emite un individ care se înscrie în tipologia eşantionului de 60%. Una dintre concluziile membrilor juriului a scos în evidenţă faptul că sexul frumos minte, de cele mai multe ori, pentru a-i face pe interlocutori să se simtă cât mai bine, în timp ce bărbaţii o fac pentru a-i impresiona pe cei din jur. Din nefericire motivele care ne fac pe toţi, la urma urmei, să nu spunem adevărul, sunt numeroase. Dar partea cea mai întunecată a lucrurilor o constituie „specimenele" care au o înclinaţie nativă spre minciună.

Tinerilor englezi nu le place munca

Două treimi dintre englezii cu vârste cuprinse între 15 şi 35 de ani s-au declarat victime ale nefericirii şi deprimării. Motivul? Stresul generat de muncă. Mai precis nu se simt bine în locurile de muncă care li se oferă şi pe care nu le-au dorit niciodată. Cei mai mulţi au declarat că serviciul le ocupă cea mai mare parte din zi şi când pleacă spre casă frânţi de oboseală, se opresc într-un bar pentru a goli câteva halbe de bere. Cei mai nefericiţi sunt cei căsătoriţi şi mai ales cei care au şi copii, munca de peste zi privându-i de bucuria de a sta cât mai mult alături de cei dragi şi de a se ocupa de educaţia odraslelor. Cât despre viaţa lor sexuală, aceasta devine un apanaj aproape exclusiv al week-end-ului.

Grupaj realizat de **DORIN MĂRAN**

Săptămânalul „Magazin" este editat de

CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.

magazin

Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991. Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 71341.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU - *Preşedintă*
GEORGE CUŞNARENCU - Administrator
PAUL IOAN - Administrator

REDACŢIA: Telefon: 222.83.21
Mihaela Dorobanţu, Paul Ioan, Dorin Măran, Aurora Popescu, Adrian-Nicolae Popescu, Irina Stoica, Ionel Cojocaru, Maria Rădoi, Elena Ilie, Vasilica Mărgărita

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr: Aurora Popescu
Secretar de redacţie: Gabriela Niţu

PUBLICITATE: Tel./Fax: 224.39.96
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36, Nicuşor Dincă (director), Simion Ionescu, Titi Baboi

FINANCIAR-CONTABIL:
Natasa Munteanu
Cont: 4210100357001 (lei)
• 4210100357002 (USD)
• 4210100357003 (EURO)
Banca Comercială „Ion Ţiriac" S.M.B.

COLEGIUL DE REDACŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă a Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 224.39.96;
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor şef
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN,
ADRIAN HOAJĂ,
PAUL IOAN

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Fax: 224.39.96 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07 Telex: 1 1995, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România

Redactorii semnatari ai articolelor publicate în revistă sunt direct răspunzători, material şi penal, conform art.205, 206 Cod penal, de exactitatea şi corectitudinea celor relatate. Revista îşi declină orice responsabilitate.

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu, Teodora Bujor-Panaitescu

Tiparul: **INTACT S.A.**

PREMIILE NOBEL 2002

Așteptate cu emoție, Premiile Nobel sunt în valoare de aproximativ un milion de dolari fiecare și vin să răsplătească o viață întreagă de muncă și dăruire, „ajungând" totuși, uneori, la destinatar prea târziu pentru ca acesta să se mai bucure cu adevărat de ele.

Medicină: O nouă speranță pentru viitor

Institutul Salk, pentru Cercetări Biologice, San Diego și ***Sir John E. Sulston,*** 60 de ani, Wellcome Trust Sanger Institute, Cambridge, Anglia, astăzi pensionar, au descoperit că celulele poartă în ele un program de „autodistrugere", care le ucide pur și simplu când se dezvoltă excesiv. Lucrurile sunt încă înțelese incomplet: în cazul cancerului aceste celule anormale își „decuplează" programul și proliferează până când se transformă în tumori, în timp ce la SIDA și la unele patologii cardiace același mecanism se declanșează automat și ucide celule... sănătoase. Un mecanism asemănător ar putea funcționa și în cazul unor patologii ale creierului, cum ar fi Alzheimer și Parkinson. Acum însă există, se pare, posibilități de influențare a ciclului de viață al celulelor, cu șanse reale de reușită.

FIZICĂ: ***două ferestre spre Univers.*** ***Raymond Davis,*** 87 de ani, ***Riccardo Giacconi,*** 71 de ani, SUA, și ***Masatoshi Koshiba,*** 76 de ani, Japonia, au fost premiați pentru că au descoperit stele aflate la mari depărtări și... cum strălucește Soarele. Davis și Koshiba

Fizică: Descifrarea mesajelor Cosmosului

au fost primii care au reușit să ne facă să „vedem" neutrinii, unele din cele mai misterioase particule subnucleare, imposibil de detectat direct, deoarece nu au sarcină și masa lor este extraordinar de mică. În schimb, italianul-american – Giacconi – este cel care a „lansat" astronomia razelor X. Așa cum sună și motivația prezentată de Comitetul Nobel, cei trei au deschis două noi ferestre spre Univers și, datorită lor, însuși modul în care noi priveam până acum Universul s-a schimbat. Și un amănunt emoționant: în acest an al unor noi speranțe pentru vindecări de prea mult timp așteptate, Raymond Davis nu va putea merge la Stockholm să-și primească Premiul pentru că suferă de Alzheimer!

CHIMIE: ***arme chimice contra bolilor.*** Este exact ceea ce au făcut americanul ***John Fenn,*** 85 de ani, iarăși un japonez, ***Koichi Tanaka*** (la 43 de ani este unul din cei mai tineri laureați) și elvețianul ***Kurt Wuethrich,*** 64 de anî. Cei trei sunt creatorii unei noi științe, *proteomica,* studiul modului în care proteinele, „cărămizile" vieții, interacționează cu alte substanțe din corpul nostru, punând astfel bazele generației următoare de supermedicamente, menite vindecării în viitor a oricăror boli. Datorită lor se pot studia astăzi relațiile între codurile genelor și diferitele proteine, permițând noi înțelegeri ale originii celor mai cumplite boli, de la Alzheimer la maladia vacii nebune. Mai mult, studiile lor au revoluționat pur și simplu industria farmaceutică și și-au dovedit deja impactul asupra altor importante domenii, cum ar fi controlul alimentelor și diagnosticul timpuriu al cancerului de sân și de prostată.

Chimie: la lucru cu moleculele vieții

ECONOMIE: ***factorul psihologic!*** Americanii ***Daniel Kahneman,*** 68 de ani, și ***Vernon L. Smith,*** 75 de ani, Universitatea „George Mason" din Fairfax, au

Economie: surpriza psihologiei

câștigat unul din cele mai interesante premii pentru economie (un Premiu „nou", datând doar din 1969 și oferit de Banca Națională a Suediei). Ei au primit recunoașterea supremă pentru studiile de economie comportamentală, reușind să caracterizeze modul în care se iau deciziile, inclusiv situațiile în care atitudini preferențiale sau iraționale fac imposibil un rezultat optim. Academia Regală Suedeză a scos în evidență integrarea de către Kahneman a unor cunoștințe de psihologie în economie, *„în special cele privind judecata umană și luarea deciziilor în condiții de incertitudine".* Experimentele sale în domeniul Teoriei Probabilității au permis explicarea fluctuațiilor piețelor financiare și a altor fenomene imposibil de explicat cu modelele actuale. Daniel Kahneman, care se consideră psiholog, nu economist (predă psihologia la Universitatea Princeton), a declarat că a fost atât de emoționat aflând că a primit premiul, încât s-a încuiat în casă și a trebuit să spargă geamul pentru a putea ieși...

PACE: ***de la Camp David la Stockholm.*** Cel mai celebru laureat de anul acesta este fără îndoială fostul președinte american ***Jimmy Carter:*** Premiul i-a fost acordat pentru *„decenii de eforturi neobosite de găsire a unor soluții pașnice la conflictele internaționale, de apărare a drepturilor omului și asigurarea progresului democrației și promovării economice și sociale a țărilor lumii".* Lumea își mai aduce încă aminte că în plin război rece Președintele Carter a fost cel care a reușit să faciliteze încheierea acordurilor dintre Egipt și Israel la Camp David. După expirarea singurului său mandat, el a înființat Centrul Carter care a luptat cu perseverență pentru rezolvarea conflictelor de pe mai toate continentele lumii. La 78 de ani, fostul președinte american a declarat: *„Onoarea care mi s-a făcut este o sursă de inspirație nu doar pentru noi, ci pentru toți cei ce suferă în lume și o primesc în numele lor".* Încă o superbă dovadă de modestie...

Jimmy Carter

MIHAELA DOROBANȚU

PROGRAMUL DE AUTODISTRUGERE A CELULELOR

Exceptând cazul în care sunt distruse în urma unor agresiuni violente, celulele sunt victimele unui program de autodistrugere declanșat de organism pentru a-și asigura supraviețuirea și sănătatea.

În cazul celulelor, moartea se prezintă sub două forme: necroza datorată unei agresiuni violente și apoptoza care apare în urma unui proces complex de autodistrugere indus de organism. Asemenea copacilor care își sacrifică frunzele pentru a se apăra de frig, corpul nostru, pentru a rămâne în formă, e nevoit să distrugă un număr de 100 miliarde de celule în fiecare zi. Acest proces de moarte celulară programată permite organismului să elimine garnitura de celule deteriorate și să compenseze în același timp cele 100 de miliarde de diviziuni celulare care regenerează în fiecare zi organismul. Toate celulele sunt prevăzute cu receptori (și sisteme de alarmă) care au rolul de a percepe mesaje de viață și de moarte ce le parvin din exterior. Printre aceste mesaje figurează și unele laconice de genul: Distruge-te! După ce recepteză acest mesaj, celulele se manifestă printr-o adevărată cascadă de reacții chimice care se produc în interiorul lor. Celula se contractă, nucleul se fragmentează; membrana rămâne însă intactă dar plină de umflături care în final se desprind. Urmează o intervenție promptă a celulelor macrofage și fagocite (dar și a celulelor vecine) care fac curățenie, absorbind și digerând celulele muribunde. Moartea programată a celulelor, în cazul tuturor speciilor studiate, apare încă din timpul formării embrionului și are rolul de a modela, de a „sculpta" organismul. De pildă, în timpul metamorfozei mormolocului în broască, apoptoza elimină coada și branhiile. În cazul embrionului uman, autodistrugerea celulară permite eliminarea țesuturilor dintre viitoarele degete.

Un alt exemplu îl constituie rolul pe care apoptoza îl joacă în procesul de diferențiere sexuală. Aceasta intervine în distrugerea țesuturilor caracteristice ale unuia dintre sexe, din embrion, în structura acestuia existând „schițe" atât ale organului sexual masculin cât și feminin. Apoptoza intervine în procesul de formare a tuturor organelor și mai ales în organizarea sistemului nervos. Ce se întâmplă însă în cazul în care apoptoza nu-și îndeplinește misiunea? Situația poate deveni dramatică. Mai ales în cazul tumorilor maligne și asta datorită faptului că celulele canceroase și-au pierdut capacitatea de autodistrugere. Cât privește moartea naturală, aceasta nu poate fi imputată programului de autodistrugere a celulelor ci pur și simplu îmbătrânirii acestora. Dar asta este altă poveste... *(D.M.)*

COPILOT CEREBRAL

Specialiștii francezi au pus la punct un sistem computerizat de navigație chirurgicală care ghidează mâna celui care operează spre zona de interes din creier. Este vorba de o tehnică revoluționară aplicabilă și în alte intervenții chirurgicale de mare finețe.

Pentru a efectua o operație pe creier, chirurgul colaborează în acest caz cu un „copilot" denumit Vector Vision, care îi ghidează mâna în timpul operației în așa fel încât instrumentele chirurgicale să ajungă exact în locul vizat, cum ar fi, de pildă, o tumoare. Primul lucru pe care îl are medicul de făcut este să localizeze cu ajutorul unui dispozitiv cuplat la camerele de luat vederi locul exact unde se află tumoarea. Aceasta apare pe ecranul monitorului ca și cum creierul ar fi transparent. Chirurgul trasează apoi un cerc minimal de tăiere a calotei osoase pentru a reduce riscul infecției, așa cum s-ar putea întâmpla în cazul în care deschiderea craniului ar fi mai mare. Se procedează apoi la instalarea unui microscop deasupra creierului în zona decupată. În acest moment este necesară intervenția „copilotului" care proiectează în ocularul microscopului imaginea virtuală a tumorii, suprapusă țesutului ce urmează a fi incizat. Din acest moment, chirurgul poate opera. Singura problemă care poate compromite acest gen de operație o constituie reacția creierului în momentul în care e deschisă calota craniană. Se întâmplă uneori ca acesta să se miște și să se producă un decalaj între imaginile virtuale și cele reale.

Pentru a elimina acest pericol este nevoie de un control extrem de atent și dificil al juxtapunerii imaginilor virtuale și reale. Pe de altă parte o astfel de operație poate fi ratată în cazul în care apare o defecțiune în sistem. O problemă care îi pune serios pe gânduri pe specialiști.

DORIN MĂRAN

Patsy – infirmiera cibernetică

La Montefiore Medical Center din cartierul Bronx (New York) lucrează o infirmieră cu totul neobișnuită. Are 1,70 m înălțime, își face datoria cu conștiinciozitate și... e foarte politicoasă. De fapt, Patsy este un robot medical. Pentru a evita obstacolele în timp ce rulează prin MMC, se folosește de sonarii și captatorii în infraroșii din dotare. Planurile spitalului, gravate în hard-disk-ul său, îi indică amplasarea ascensoarelor, birourile șefilor de secții etc., iar grație unui semnal radio poate să comunice, să cheme liftul, să deschidă ușile și – cum i se cere oricărei infirmiere adevărate – să distribuie medicamentele bolnavilor. În ciuda calităților sale demonstrate, pentru Patsy s-a găsit un înlocuitor. Un alt robot, dotat cu un ecran tactil care va permite personalului să-i dea sarcini, și cu un detector de amprente digitale, pentru a

deschide și a închide în mai multă siguranță caseta sa cu medicamente. Prin circuitul video închis al MMC, personalul îngrijitor va putea urmări traseul robo-infirmierei și-i va transmite direct instrucțiunile prin tablete electronice. În fine, pentru că New York este un oraș cosmopolit, insolitul lucrător va vorbi engleza și spaniola!

Bombe nucleare, printre noi!

Începând din anul 1954, în întreaga lume s-au construit 1338 de reactoare nucleare, spun statisticile oficiale. Dintre acestea, nu mai puțin de 57% (aproape 740!) au fost folosite la propulsia navelor de război. Cel puțin interesant este faptul că țările implicate în problema retragerii din activitate și a stocării acestora nu par a avea mari bătăi de cap, căci nu se arată cine știe ce preocupate de pericolul pe care-l reprezintă pentru omenire, în general. Și nu e tot. S-a recunoscut recent că Moscova a fabricat, pe vremea președinției lui Elțân, peste 130 de bombe nuclare „de buzunar", amplasate în suporturi gen diplomat și capabile să pulverizeze centrul unei metropole. Dintre ele, unele au luat drumul (clandestin) Transnistriei, au fost și recuperate mai mult de jumătate, însă zeci de asemenea încărcături ucigașe nu mai sunt de găsit. Sau, cine știe, poate că se află în genți-diplomat care „se plimbă" printre noi!?

Un telemobil dublu

Caracteristica surprinzătoare a ultimului model de telefon mobil al firmei Motorola – V 70 – este faptul că fațada sa protectoare pivotează la 180º, aparatul dublându-și astfel lungimea. Inovația nu include numai o latură estetică, ci și una ergonomică. Aceasta, pentru că miniaturizarea mobilelor tinde să îndepărteze de gura utilizatorului microfonul lor, ceea ce afectează calitatea sunetului transmis și deci inteligibilitatea convorbirii. Dublându-și lungimea, V 70 are avantajul că microfonul se poziționează mai bine în timpul dialogului, ameliorându-se astfel considerabil problema amintită. (A.N.P.)

Răpiți de OZN-uri

O altă lume și o altă medicină

La Conferința pentru studiul răpirilor efectuate de OZN-uri, organizată, între 13 și 17 iunie 1992 la Massachusetts Institute of Technology, a participat și John G. Miller, medic la un spital de urgență din zona Los Angeles. El luase cunoștință de acest domeniu de la un alt medic; acesta avusese atâtea solicitări din partea unor persoane care susțineau că au fost răpite, încât a cerut ajutorul confratelui său. La data conferinței Miller era gata pe de o parte să examineze fenomenul răpirilor cu aceeași grijă pentru dovezi și detalii ca în cazul unui bolnav care-i era prezentat, pe de altă parte era foarte nelămurit în a accepta sau a respinge realitatea acestui fenomen. El cerea, între altele, mai multă rigoare și mai multe dovezi în situații cum ar fi presupusele avorturi făcute de extratereștri, implantele etc.

„Mă întreb – spunea el – cum poate avea cineva o convingere fermă despre acest fenomen când este atât de misterios? E greu să înghiți opiniile celor care cred sincer în el, dar opiniile scepticilor până la moarte nu se bazează nici ele pe realitate. Trebuie să fie o cale de mijloc... Este clar că avem de-a face cu o experiență subiectivă copleșitoare, dar nu pot spune care este realitatea obiectivă din spatele ei. Este ca și cum dovezile ne conduc spre două direcții opuse".

Miller n-a utilizat și nu utilizează hipnoza în astfel de cazuri, dar a constatat că în diverse cazuri cele declarate de unii sub hipnoză corespund cu ceea ce alții își reamintesc spontan. De pildă, și unii și alții vorbesc uneori despre faptul că au fost ridicați din pat, făcuți să plutească, trecând apoi prin geamul închis. Mulți martori povestesc despre simboluri misterioase pe care le-ar fi văzut „la bordul navei". Aceste simboluri nu sunt date de regulă publicității, fiind cunoscute doar investigatorilor, deci nu pot „contamina" alte persoane. Or, s-a constatat că diverse victime au povestit unor investigatori diferiți că au văzut, din nou și din nou, aceleași simboluri...

Apoi – spunea Miller – americanii sunt înnebuniți să-și schimbe în permanență bucătăria și baia. Pare o preocupare națională. Totuși nici un singur martor nu a povestit că ar fi văzut la bordul navei vreo bucătărie sau o baie. Majoritatea martorilor sunt supuși unor examinări medicale, mereu aceleași, dar acestea nu seamănă deloc cu examinările efectuate într-un cabinet pământean. Sunt alte tehnici, alte proceduri, alte organe examinate cu prioritate – avem de-a face cu o altă medicină.

Primul pacient al lui Miller a fost o persoană extrem de rezonabilă, care i-a povestit o istorie stranie despre întâlniri cu ființe nepământene începând din copilărie și continuând și acum. Pacientul în mod cert nu era bolnav mintal (cel puțin atât cât Miller putea să-și dea seama, din toată experiența sa de medic). Nu dorea altceva decât să-și împărtășească aceste întâmplări cuiva care putea să-l înțeleagă. Nu pentru bani, nici pentru faimă sau ceva în genul acesta. Ulterior persoana a făcut parte dintr-un lot experimental pentru un studiu al unui alt medic, lot în care s-au administrat numeroase teste de personalitate și sănătate mintală, omul fiind găsit perfect normal.

„Cred – spunea Miller – că sâmburele misterului stă în istoriile incredibile povestite de martori credibili, ca și în faptul că aceste istorii incredibile sunt remarcabil de asemănătoare de la un martor la altul". De asemenea, respectivii nu au nimic de câștigat din aceste istorii; ei doresc doar o soluție... Ei se luptă cu propriile amintiri, mult timp nevenindu-le să creadă în întâmplările prin care ei înșiși au trecut. Un pacient se ruga de doctorul Miller: „Ne simțim vulnerabili... victime... Învățați-ne să ne recâștigăm încrederea, controlul. Dați-ne ceva să fim convinși că de fapt nu suntem victimele cuiva extern ci doar ale propriilor noastre spaime"...

DAN D. FARCAȘ

CĂLĂTORII ÎN EXTRASENZORIAL

Inedia – capacitatea unor oameni de a rezista timp îndelungat, uneori zeci de ani, practic fără nici un fel de hrană, este una dintre performanțele cel mai greu de înțeles și de explicat ale organismului uman.

INEDIA, capacitatea de a rezista în fața foamei

Timpul se grăbește

Evoluția omenirii în secolul următor este departe de a fi „liniștitoare". Calcule efectuate acum un sfert de secol estimau capacitatea de producție a hranei pentru o populație cuprinsă între 5 și 11 miliarde de locuitori ai Terrei. Adică, în cea mai optimistă evaluare, pentru dublul populației actuale. Și după? Drama organismului uman supus la înfometare este, din păcate, bine cunoscută din rapoartele lagărelor de concentrare naziste sau ale taberelor de muncă forțată ale gulagului comunist: distrofie generalizată, epuizare progresivă a organismului, moarte. Și totuși... Deși statisticile medicale stabilesc o limită de aproximativ 94 de zile pentru supraviețuirea în stare de privare alimentară totală, există cazuri de persoane care au trăit ani, zeci de ani chiar, fără să mănânce nimic și uneori chiar și fără să bea. Acestea sunt celebrele cazuri de inedie.

Supraviețuire incredibilă

Therese Neumann, țărancă bavareză, a trăit fără să mănânce din 1922 până în anul morții sale, 1962 (din 1926 și fără să bea nimic!); Sf. Lidwina din Schiedam a trăit fără mâncare 28 de ani iar misticul indian Giri Bala a stabilit un record: 56 de ani! Cunoscutul Padre Pio alterna perioade îndelungate de nemâncare cu perioade de alimentare, fără a depăși însă 250 de calorii pe zi. Marthe Robin a încetat să mănânce în 1928 și până în anul 1979, când a murit, nu s-a atins decât de ostia pe care o primea la împărtășanie. Cum au fost posibile aceste performanțe? Ar trebui oare să ne gândim și la un alt punct de vedere, și anume la o abordare „paranormală" pentru rezolvarea unei probleme „anormale" – căci cum altfel ar putea fi considerată foametea la început de mileniu trei și după aproximativ zece secole de la primele așezări omenești?

Înțelegere salvatoare

Inedia este de cele mai multe ori asociată cu o evidentă afinitate mistică a celui care o manifestă. Mai mult, ea este însoțită de alte manifestări tipice, cum ar fi apariția stigmatelor – situație detaliat documentată de exemplu în cazul Theresei Neumann, supusă unei stricte supravegheri medicale. Și dacă în ceea ce privește problema foametei pe Terra, unul din fenomenele cu adevărat globale cu care putem spune că omenirea a început deja să se confrunte, este greu de afirmat că se întrevede o soluție, un studiu aprofundat al fenomenului inediei poate furniza informații decisive privind înțelegerea condițiilor și dimensiunii modificărilor profilului endocrin al omului. Ca să nu mai vorbim de câștigul pe care asemenea studii îl pot aduce în perspectiva viitoarelor zboruri interplanetare care, iată, sunt mai aproape decât am fi crezut acum câteva zeci de ani...

EUGEN CELAN

Ați dori să știți cum își pun astrele amprenta asupra destinului vostru? Doriți să știți ce bucurii și ce necazuri „sunt scrise" în existența voastră? Curiozitatea vă poate fi satisfăcută de BRĂȚARA, vrăjitoarea și clarvăzătoarea care nu a cunoscut eșecuri cu harul și arta ei magică. Este prețuită chiar și peste hotare, ca o superdotată care vă poate da informațiile dorite despre viața, destinul, greutățile, necazurile, succesele și insuccesele dumneavoastră, despre boli și trecut, despre șanse și viitor.

Testată de mii de ori, BRĂȚARA a uimit, pe cei care au solicitat-o, prin precizie și rezultate. Ea vă poate oferi și dv. informațiile solicitate. Pentru aceasta trimiteți pe adresa revistei „Magazin" o scrisoare detaliată referitoare la ceea ce doriți de la BRĂȚARA, o fotografie și talonul alăturat, completat cu datele astrologice exacte: nume și prenume, anul, luna, ziua nașterii și localitatea.

Răspunsul îl veți primi prin poștă la adresa indicată de dumneavoastră, după achitarea mandatului poștal.

Costul acestor servicii este de 150.000 lei. Suma respectivă trebuie trimisă printr-un mandat poștal pe numele IONESCU SIMION, Piața Presei Libere nr. 1, sector 1, București, cod 71341. Pentru alte detalii puteți telefona la 2243996 și 2228336.

BRĂȚARA a făcut sute de cupluri fericite, a vindecat de epilepsie, argint viu, disfuncții sexuale. Cu puterile ei magice, dăruite exclusiv magiei albe, și-a consacrat un nume în lumea vrăjitoarelor și a clarvăzătorilor.

M/42

NUME ___ PRENUME ___
ANUL ___, LUNA ___, ZIUA NAȘTERII ___ și LOCALITATEA ___
ADRESA: str. ___ nr. ___, bl. ___
sc. ___, et. ___, ap. ___, sector ___, localitate ___
cod ___, județul ___

NOTA REDACȚIEI: *Pentru a primi răspunsul solicitat cât mai rapid vă rugăm să expediați în același timp scrisoarea și mandatul poștal. În acest moment multe scrisori neînsoțite de mandat sunt „în așteptare". Dacă ați uitat să expediați mandatul, grăbiți-vă!*
Încă o precizare: *numai prin intermediul nostru intrați în legătură cu adevărata Brățara. Pentru că, atenție!, mai multe persoane din Craiova, București etc., lipsite însă de puteri magice, și-au luat acest pseudonim.*

Porți în spațiul mioritic

„LOCUL DE TRECERE"

Ucenicii Sfântului Apostol Andrei au suferit și ei martiriul. Pe vremea Împăratului Dioclețian, patru dintre ei, un bărbat și trei fecioare, au fost uciși în chinuri înspăimântătoare: bărbatul jupuit de viu și ars în foc, iar trupurile fecioarelor tăiate în bucăți și aruncate în Dunăre. Pe locul acela au apărut patru cruci de piatră. Care, de-a lungul veacurilor, s-au dovedit purtătoare de har tămăduitor, motiv pentru care au și fost numite cruci de leac. Pentru suflet, dar și pentru trup. Iar pe locul unde Sf. Apostol a lovit cu toiagul în pământ, a țâșnit Izvorul Tămăduirii. Acestea sunt locurile unde, la 25 km de Călărași, pe malul drept al Dunării, a fost ridicată Mănăstirea Dervent – cuvânt care înseamnă „loc de trecere".

Când, speriați de faima pe care o dobândise Mănăstirea în lumea întreagă, autoritățile de dinainte de 1989 au închis-o și au transformat-o într-o fermă de stat, izvorul a secat. În fiecare an însă, pentru o singură zi, de sărbătoarea Izvorului Tămăduirii, reîncepea să curgă cu intermitențe. Iar după redeschiderea Mănăstirii a început să curgă aproape tot timpul. Dar aceasta nu este singura minune. În pronaos se află icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului, așezată în partea stângă. Ea era a unei familii de români din Cadrilater care o lăsaseră în urmă pregătindu-se de plecare spre România. Se spune că icoana i-a strigat. S-au întors, au luat-o și, trecând pe la Dervent, au hotărât să o doneze sfântului

Mănăstirea Dervent

lăcaș. Apoi, în curtea bisericii, lângă altar, se află mormântul starețului Eleferie, arestat în 1959, și care s-a luptat și a reușit să redeschidă Mănăstirea, având bucuria să mai poată sluji în ea pentru o sută de zile. În acest loc de pelerinaj, se găsește o piatră în formă de cruce, înaltă cât un stat de copil – crucea „din afara bisericii", cum este cunoscută. Ea este „tămăduitoare pentru animale". Încă și mai căutată însă este crucea din paraclisul bisericii, o cruce de piatră, practic tocită de mâinile credincioșilor care o mângâie, căutând în harul ei alinarea suferințelor. Această cruce cu brațele tăiate este parcă totdeauna udă de mir. Din piatra ei curge ulei sfințit, iar pe capul său se găsește o candelă aprinsă mereu, din care credincioșii iau untdelemn sfânt. O întâmplare petrecută acum doar câțiva ani a făcut ca cineva, venit acolo pentru un reportaj, să ceară o dovadă în plus a crucii care „plânge cu ulei". I s-a dat posibilitatea să o șteargă cu mâna lui, apoi când a fost convins că totul era în ordine, ușa bisericii a fost închisă, încuiată cu cheia și sigilată. Dimineața, când a sosit ceasul primei slujbe, a fost controlat sigiliul care, evident, era neatins, apoi a fost deschisă ușa. Crucea era scăldată în uleiul sfânt care nu încetase să curgă...

MIHAELA DOROBANȚU

Dominarea viitorului

O farsă macabră

Îndrăzneala, uneori iresponsabilă, a astrologilor, care prezic evenimente catastrofale imaginare, trebuie pedepsită, într-un fel sau altul. Scriitorul irlandez Jonathan Swift (1667-1745), o minte luminată a epocii sale, i-a aplicat o lecție foarte dură unui anume astrolog John Partridge, „mare" personalitate londoneză, celebru prin prezicerile sale macabre.

Revoltat de faima nemeritată a lui Partridge, Swift publică la finele anului 1708 (când încă nu apăruseră „Călătoriile lui Gulliver") un almanah numit „Predicții pentru anul 1708", sub pesudonimul Isaac Bickerstaff. Printre multe lucruri amuzante și mai puțin plăcute, autorul prevede moartea lui Partridge la 29 martie 1708, fix la ora 23. Cauza? O febră rebelă îi va mistui corpul. Opinia publică londoneză, mare amatoare de astfel de almanahuri, a stat cu sufletul la gură până la data fatidică. Partridge nu mai ieșea din casă, era foarte prudent la mâncare și avea contacte foarte puține chiar și cu amicii. Habar n-avea cine-i acest Bickerstaff, poate era un rival mai puternic, mai bine informat și cu metode mai „sigure...Cert este că Partridge n-a murit, însă Swift și-a dus gluma macabră până la capăt, anunțând funeraliile astrologului. Victima farsei a trebuit să iasă din casă, să se arate lumii și să-l denunțe pe „calomiator". În cele din urmă, scriitorul a recunoscut că l-a pedepsit pe Partridge pentru că prezisese că o boală cumplită se va abate asupra londonezilor în acea primăvară. Dar dacă în cazul Swift totul s-a terminat cu bine, nu același lucru se poate spune despre Carol Lennville, un astrolog francez din secolul XVI, care a prezis moartea contelui Vigny din Paris. Acesta, mai slab de înger s-a sinucis (1704), iar fratele lui Vigny l-a asasinat pe prezicător. Toate aceste întâmplări dramatice au ridicat o problemă valabilă și astăzi, și anume aceea a responsabilității celor care vor să domine viitorul. Indiferent de metoda aplicată, „magicienii" de azi sunt exonerați și tocmai acest lucru dă curaj multora să-și încerce puterile, îngroșând numărul impostorilor.

PAUL IOAN

Medicii declară război inginerilor

ÎNTÂLNIRE CU MOARTEA sau distracție?

15 milioane de persoane spitalizate, un deces la fiecare 150 de milioane de pasageri, o medie de 6 la sută de pierderi ale cunoștinței. Aceste date reprezintă doar o mică parte din alarmantele statistici făcute din 1979 și până-n prezent de un grup de medici americani cu privire la folosirea „trenulețului zburător" (montagne russe în franceză sau roller coaster în engleză) în marile parcuri de distracție din lume (peste 1450 în total).

Este o mare problemă socială, spun în unanimitate medicii din mai multe centre de cercetare a acestui fenomen de masă. *Nu mai este vorba de distracție atunci când la nivel mondial peste 120 de milioane de persoane pe an își pun sănătatea și chiar viața în pericol în acest mod.* Consecințele negative sunt ignorate de marele public și medicii de toate specialitățile (inclusiv psihiatrii) au declarat război inginerilor specializați în trenulețe zburătoare. Numeroși membri ai acestei bresle, deși sunt în cunoștință de cauză, construiesc an de an montagne russe cu performanțe tot mai mari și implicit mai dăunătoare organismului; astfel, dacă viteza maximă în Europa este de 126-130 km/oră (în pantă), la Nagashima (Japonia) s-a ajuns la formidabila viteză de 176 km/oră! Cu ce preț?

Suferințe generalizate

Circulația sangvină devine foarte deficitară în zona creierului, de unde și pierderea cunoștinței. Vibrațiile afectează foarte mult organele mobile ale corpului (inima, plămânii, stomacul). Viteza pe pantele amețitoare (unele sunt aproape verticale, iar de regulă ele depășesc 60 de grade!) generează o creștere a accelerației gravitaționale asupra corpului de 4-6 ori; asta înseamnă că o persoană cu greutatea de 80 de kilograme este împinsă în scaun cu o greutate de 320-480 de kilograme. Ca urmare, coloana vertebrală suferă tasări temporare, care pot conduce la aparția de malformații ale vertebrelor. „Căderea în gol" afectează aportul de sânge la retină; ochiul nu mai distinge peisajul. Receptorii responsabili cu echilibrul, aflați în urechea internă, sunt bulversați de trecerile bruște de la viteze mici la viteze foarte mari (în Parcul Walt Disney se trece de la 0 la 92 km/oră în mai puțin de trei secunde!)...

Houston – SUA

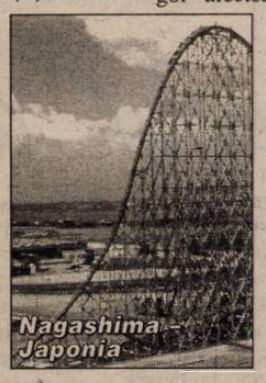
Nagashima – Japonia

Medicii au „răbdat" aproape trei decenii ieșirea la rampă. Un recent studiu dedicat trenulețelor zburătoare enumeră foarte numeroasele cazuri de tromboze, secționări de carotidă, hemoragii cerebrale printre maladiile cele mai frecvente. Cei aflați sub „Jurământul lui Hippocrate" avertizează că folosirea acestor „instalații ale morții" nu este accesibilă oricui. Cel mai sugestiv caz este cel al unui pilot profesionist american care și-a pierdut cunoștința pe când se distra în acest mod...

Cine trebuie să evite senzațiile tari?

În mod surprinzător, cei care se simt stresați de viața de zi cu zi sunt cei mai vulnerabili. Diabeticii, cardiacii, reumaticii, consumatorii de alcool nu trebuie să se apropie de montagne russe. Și totuși, de unde această atracție, irezistibilă pentru unii? Psihologii sunt unanimi în a susține că distracția cu trenulețul zburător are la bază ceea ce s-ar putea numi „uitarea de sine". Toți pasagerii sunt conștienți la plecare că vor suferi câteva minute de vertij, că-și vor pierde reperele spațiale și temporale. Poate fi un fel de tentație a morții și a revenirii de dincolo de moarte, când jubilezi că mai ești în viață și ești sănătos... Dar nimeni nu poate garanta, pe termen lung, că acest gen de distracție (în condiții dure) nu va declanșa o boală la care nici nu te-ai gândit vreodată. Mai bine ascultă de medici decât de ingineri, spune un slogan răspândit de curând prin marile parcuri de distracție.

PAUL IOAN

Întrebări pline de candoare

Din ce material sunt realizate „cutiile negre"?

Tragediile aviatice din ultimele decenii ne-au adus în auz o sintagmă înțeleasă cam pe jumătate: „cutia neagră" a aeronavei prăbușite, adică acel recipient în care se află înregistrarea convorbirilor din cabina piloților, capabil să reziste la agresiuni exterioare diverse (lovituri, incendii, explozii etc.). De ce negru? Pentru că la originea sa, în anii '50, faimosul obiect avea într-adevăr această culoare. După 1965, respectivele înregistratoare de zbor au devenit portocalii sau galbene, pentru a fi mai ușor de reperat la locul accidentului.

În prezent, există două tipuri de cutii negre: ◆ un aparat care înregistrează datele provenind de la peste 300 de senzori de la bordul aeronavei, pe parcursul a 25 de ore de zbor; ◆ un altul, care reține ultimele 30 de minute de conversații și transmisiuni radio din cabina de pilotaj. Aparatul propriu-zis se află închis într-o cutie solidă, fabricată din oțel inoxidabil sau titan. În prealabil, aceasta este supusă unor teste excepționale. Între ele, rezistența la un impact de 3.400 g (adică de 3.400 de ori accelerația gravitațională terestră), la o temperatură de 1100°C pe durata a 30 de minute, la o presiune a apei la 6.000 metri adâncime. În caz de prăbușire în mare, cutia neagră emite automat un semnal radio ce poate fi detectat pe o rază de 4.000 metri. În general, această piesă se află în coada avionului, unde are șansa să suporte mai ușor eventualele agresiuni exterioare.

Sigur că mulți se întreabă de ce nu se construiește întreaga aeronavă din miraculosul material, ce pare indistructibil. Răspunsul e relativ simplu: dacă blindajul avionului, realizat în prezent din aluminiu, ar fi din oțel, aparatul ar rămâne țintuit la sol, din cauza greutății; în ce privește titanul, acesta se ridică la un preț pe care nici un fabricant de avioane nu și-l poate permite.

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Problemele supercivilizațiilor

UN SCUT LASER în jurul Pământului?

După mai bine de o jumătate de secol de la detonarea primei bombe atomice, pericolul nuclear rămâne o amenințare permanentă pentru întregul Pământ. Securitatea planetei continuă să se estimeze în „focoase nucleare" și kilotone. În viteze de deplasare a rachetelor purtătoare, în estimări de ținte probabile, în pericolul unor explozii... premature. Noul „etalon" al morții este de 20 de kilotone – echivalentul în cantitatea de explozibil clasic al bombei atomice a cărei finalizare a fost anunțată de Africa de Sud. Ce înseamnă aceasta? „Simplu"! La o viteză a vântului în momentul exploziei de doar 25 km/h, șocul și radiația ucid orice ființă aflată pe o rază de 800 m și jumătate din cei aflați pe o rază de 800-1.500 m în jurul „punctului zero"! Da, veți spune, dar toate armele de acest fel din lume se află sub supraveghere strictă. Este drept, dar lumea contemporană este marcată de...

Complexul înarmării

Cine îi păzește... pe păzitori? Depozitele în care se află tone de uraniu și plutoniu sunt extrem de vulnerabile în caz de atac terorist. Departamentul pentru Energie al SUA efectuează periodic teste în care echipele pentru paza depozitelor trebuie să reziste unor atacuri conduse de colegii lor din forțele armate americane: spre surprinderea (și groaza) generală, în 50% din cazuri testele sunt nesatisfăcătoare! Un fost senator american, specialist în probleme de securitate, Warren Rudman, rezumă foarte bine situația într-un raport care ar putea fi intitulat: „Știința – nota 10, Securitatea – nota 4". Tehnicile de securitate nu pot ține pasul cu progresul științelor, care duce la arme din ce în ce mai sofisticate. Cum să mai protejezi depozite superîncărcate, aflate în vecinătatea unor mari orașe care ar trebui traversate în cazul unei „mutări"? Cum să circuli cu o asemenea încărcătură pe autostrăzi sau prin aer?

Amenințare!

Înainte de 11 septembrie scenariile porneau de la doar trei tipuri de amenințare: furtul de material nuclear, un atac cu bombe sau alte arme de distrugere în masă montate pe un camion și fabricarea unei bombe la fața locului, prin mijloace artizanale. Acum se adaugă altele: de exemplu, un avion sinucigaș, cu rezervorul plin de combustibil și încărcătură nucleară la bord. Ca să nu mai vorbim de faptul că centralele nucleare sunt uneori atât de aproape de marile orașe, încât devin ele însele „sursă de aprovizionare" în cazul în care un grup de teroriști poate pătrunde înăuntru (și filmele continuă să ofere „rețete" dintre cele mai ingenioase!). Cu ce efecte? O singură bombă artizanală ar putea dispersa mai mult material radioactiv decât explozia de la Cernobîl în timp ce un dispozitiv nuclear improvizat ar putea produce daune egale cu bomba de la Hiroshima.

Rețea de arme!

Protecție laser

Apărare din spațiu!

„Nevoia" de super-eficiență a unui atac nuclear impune și mijloace de lansare super-sofisticate. Și, implicit, furnizează și ideea apărării: un sistem spațial laser. Marea problemă este...`să nu sufere și cei nevizați de atac! Căci dacă o rachetă cu încărcătură nucleară este lansată spre Statele Unite pe deasupra Pacificului și ar fi doborâtă în zbor, ea ar cădea în ocean iar daunele ar fi minime. Lansată însă pe deasupra Europei, ea ar putea produce tragedii inimaginabile. Sistemul laser spațial american este însă discutat de pe acum ca reprezentantul principal al generației următoare de sisteme defensive: un fascicul laser este proiectat spre rezervorul rachetei – cea mai vulnerabilă parte a sa – urmând ca apoi, printr-o tehnică specială, racheta incapabilă de a-și continua zborul să fie „condusă" într-o zonă în care efectele sale distrugătoare să fie minime.

Un lucru este clar din toate discuțiile și controversele: cei care au folosit realizările fizicii și ale altor științe în alte scopuri decât cele cărora acestea le fuseseră destinate, sunt obligați acum să găsească, pe baza acelorași științe, antidotul unui dezastru care ar putea pune capăt existenței Terrei cu mult înainte de firescul său sfârșit cosmic...

MIHAELA DOROBANȚU

Anatomia secundei

CAMPIOANELE

Este vorba de două... sonde, adică artefacte – acum celeste, ieșite din mințile și mâinile oamenilor hăt prin 1977.

Se numesc *Voyager 1* și *Voyager 2*, au ca părinte pe venerabilul inginer spațial Edward Stone, au costat, până acum frumoasa sumă de 900.000.000 dolari americani și, consideră specialiștii de la NASA, constituie unul dintre cele mai mari succese ale cosmonauticii lui Homo Sapiens.

Ce au făcut, până acum cei doi mici roboți zburători, echipați cu ale lor camere de luat vederi, magnetometre, spectrometre, detectoare de particule și, bineînțeles, motoare (niște miniaturi consumând un combustibil mai puțin obișnuit, oxidul de plutoniu)? Ei bine, au străbătut prin heliosferă, adică prin această „curte a Soarelui" care este Sistemul Solar, peste 10 miliarde de kilometri. Au fotografiat și înregistrat fenomene pe care le-au transmis pe Pământ, din vecinătățile a patru planete – Jupiter, Saturn, Uranus și Neptun – profitând de momentul lor de aliniere (care are loc o dată la fiecare 165 de ani!). Au descoperit, aceste planete, nu mai puțin decât 48 noi de sateliți. Și au schimbat mai toate cunoștințele pe care noi le aveam despre aceste corpuri celeste. Jupiter, au spus *Voyager*-ii, este bântuită de furtuni violente, un uragan gigantic fiind acea uriașă pată roșie pe care astăzi o acceptăm, toți, ca parte a peisajului jupiterian. Uranus, s-a descoperit, este o planetă elegantă, dotată cu inele, ca și mai vizibila Saturn; iar „Luna" sa, Miranda, este compusă din straturi vechi și noi de sol, dovadă a unei activități meteorologice neobișnuite în fizica cerească. Pe Neptun vânturile suflă cu 2.400 km/h, iar pe al său satelit, Triton, țâșnesc neîncetat vulcani și geysere. Și altele, și altele, date acumulate de pe traseele străbătute de sondele noastre cu 5.000 km/h și care, în cea mai mare parte, nici nu au fost încă cu adevărat studiate, zac în arhive și vor trece, încetul cu încetul, pe computerele laboratoarelor astronomice.

De ce vă scriu astăzi despre acești strămoși ai navetelor spațiale și astronavelor celeste din viitor? Pentru că, foarte curând, isprăvindu-și periplul prin Sistemul Solar, cei doi roboți spațiali vor ajunge la marginea lumii noastre. La frontierele heliosferei, dincolo de care urmează un teritoriu absolut necunoscut minții iscoditoare a creatorului Homo Faber. Un spațiu fabulos, populat doar de miturile Science Fiction-ului, umplând o bulă de spațiu cu diametru nesigur, ceva cam între 8 și 22 miliarde de kilometri. Care miliarde harnicii campioni Voyager vor porni, târâș-grăpiș, să le străbată – spun proiectanții și constructorii lor – în următorii 18-20 de ani. Abia la capătul teribilului drum, făptura rațională Homo Sapiens se va afla, prin acești doi reprezentanți ai săi la marginea hăului Galaxiei noastre. Și acela va fi marele moment, primul moment de desprindere din lanțurile gravitației Soarelui. Căci *Voyager 1* se va îndrepta, după 2020, către o stea din constelația Girafei. Iar fratele său, *Voyager 2*, într-o nesfârșită odisee către strălucitoarea Sirius. Îngrozitor de departe.

ALEXANDRU MIRONOV

E bine de ştiut

Adeseori, ca urmare a unor eforturi intense, prelungite, de ordin fizic sau intelectual, paralel cu reducerea timpului de odihnă, în special al somnului, şcolarii mici şi adolescenţii obosesc. Aceleaşi consecinţe le poate avea şi suprasolicitarea – nervoasă sau afectivă. Dar, oboseala poate fi şi un simptom al unor îmbolnăviri generale cum ar fi: unele infecţii, tulburări endocrine, de nutriţie, intoxicaţii cu noxe chimice.

ŞCOLARUL OBOSIT

Copilul sau adolescentul obosit are ochii încercănaţi, mănâncă în silă sau nu-i mai place nimic, este palid, scade în greutate, este puţin rezistent la efort, face dese stări de leşin, tensiunea lui arterială scade. Fetele au tulburări de ciclu, au atenţie şi memorie scăzute, automat învaţă mai greu şi memorează defectuos. Sunt fenomene care se însoţesc de stări depresive, anxioase fără motiv, izvorâte din „mărunţişuri" neexplicate.

Mai mult, această categorie de tineri au preocupări obsesive, sunt irascibili, vor mereu ceva ce le este interzis, au randament şcolar redus şi simt nevoia de somn prelungit. Acestea sunt simptome care, pentru părinţi, pun grave semne de întrebare, fapt ce trebuie să-i conducă spre un consult medical minuţios al odraslelor lor.

Atât la şcoală, cât şi acasă, regimul de viaţă al elevului mic îndeosebi trebuie să fie atent supravegheat. Asigurarea timpului de relaxare, paralel cu pregătirea lecţiilor pentru şcoală, un program redus al vizionării emisiunilor de la televizor sau al lucrului pe calculator, evitarea supraîncărcării programului de meditaţii, impus de orgoliile părinţilor, sunt câteva repere.

Şi totuşi, părinţii, iubindu-şi odraslele, nu ar trebui să uite, că uneori oboseala cu caracter patologic poate anunţa debutul unor grave îmbolnăviri.

Pentru individualizarea măsurilor de refacere a capacităţii de muncă, deopotrivă părinţi, cadre didactice, medici trebuie să colaboreze pentru sănătatea şcolarului mic şi obosit.

Dr. VALERIU MANTA

Cu gândul la vară...

După New York şi înainte de Paris, Milano a reunit creatori de modă şi top modele celebre care au prezentat colecţii pentru primăvara-vara lui 2003. Colecţiile, de inspiraţie asiatică, s-au axat pe o linie sexy, marcând revenirea fustelor mini şi folosirea materialelor transparente. Gucci a adus pe podiumul de la Milano o colecţie „senzuală", de rochii-mini, lipsite însă de vulgaritate. Tonurile coloristice dominante sunt negru, alb, cafeniu, arămiu şi verde-marin. În privinţa modelelor, se poartă multe pliuri, cute, volane, decolteuri adânci ce pun în valoare un spate frumos sau sâni „apetisanţi".

Miuccia Prada a prezentat o colecţie veselă, tinerească, practică.

Colecţia Karl Lagerfeld s-a axat pe rochii sexy, din mătase, care dezvăluie linia corpului... tânăr.

Giorgio Armani a prezentat o colecţie pentru care au fost folosite mătăsuri delicate, cu influenţe indiene.

Christian Lacroix a folosit imprimeuri în care au predominat culorile negru, alb, roşu aprins, turcoaz şi violet.

Regina Rania şi Donatella Versace

Milla Jovovich, Giorgio Armani şi Helen Taylor

Naomi Campbell

Regina Rania a Iordaniei

Prezentările de modă de la Milano s-au bucurat de prezenţa unei regine, Rania a Iordaniei, mereu îmbrăcată în pas cu moda, în ţinute ce îi dezvăluie linia perfectă a trupului, a top-modelelor Eva Herzigova, Naomi Campbell, Esther Canadas, a creatorilor Giorgio Armani, Tom Ford, Gianfranco Ferré, Donatella Versace.

Eva Herzigova

Stella McCartney şi Tom Ford

Pagină realizată de
ECATERINA BĂTRÂNEANU

„Războiul" dietelor 2

Continuăm argumentele invocate de Dominique Laty, specialistă în dietetică şi Jean-Bernard Mallet, doctor în medicină sportivă, în susţinerea, deloc frustrantă, a unei diete bazate pe paste făinoase. În două săptămâni se pierd 2 kilograme pe care nu le vom recâştiga în săptămânile următoare. De ce, pentru a slăbi, mâncăm paste? Ele furnizează o parte din energia de care organismul are nevoie. Zaharurile lente se digeră bine şi dau senzaţia de saţietate, care reduce obiceiul de a ronţăi ceva între mese. Nu există riscul „stocajului", nici al creşterii în greutate, dacă nu se mănâncă mult, peste măsură, şi dacă preparatele sunt sărace în grăsimi. Asociindu-le cu proteine şi legume (pentru aportul în vitamine, fibre şi săruri minerale) veţi profita de efectul lor energetic binefăcător şi de elementele nutritive necesare unei bune funcţionări a organismului.

Încă o facilitate a acestei diete: nu trebuie preparate reţete diferite pentru El şi pentru Ea, pentru că nevoile lor nutriţionale sunt apropiate. Doar că bărbaţii, cu o masă musculară mai mare, ard mai multă energie, având nevoie de proteine. Femeile, ale căror celule de grăsime sunt mai numeroase, vor trebui, din contră, să pună accentul pe legume, cu un puternic conţinut în fibre, ce vor frâna trecerea zahărului în sânge. Ele au o acţiune preventivă asupra diverselor maladii, iar conţinutul în potasiu favorizează eliminările rapide, contribuind la aplatizarea pântecului. Rezultă că această dietă dă dreptul bărbaţilor la 2-3 linguri de legume în plus faţă de femei.

În cadrul dietei, „o zi tip" se compune din trei mese. Dejunul şi cina se pot inversa. Dacă faceţi sport după-amiază ar fi mai bine să mâncaţi pastele la dejun. Alegeţi fructul tot la dejun, pentru conţinutul său în vitamine iar laptele, seara. „Ronţăitul" între mese este interzis.

Micul dejun lansează metabolismul pentru o nouă zi şi dă energie pe timpul dimineţii. Deci, nu trebuie „sărit". Se recomandă o cafea sau ceai + 3-4 iaurturi cu 0% grăsime, sau două felii de şuncă, sau două ouă fierte, sau două iaurturi cu doi biscuiţi.

Dejun: o farfurie cu salată verde cu caşcaval sau o farfurie cu legume fierte în aburi + paste cu proteine (carne, peşte sau ou) + 1 fruct.

Cină: 150-200 g carne sau peşte la grătar (sau fierte) + 400 g legume + 2 linguriţe ulei + 1 iaurt 0% grăsime.

În privinţa pierderii în greutate, nu vă aşteptaţi să slăbiţi în fiecare zi, ci progresiv, cu trecerea timpului, proporţional cu efortul depus. În consecinţă, pentru a nu fi dezamăgiţi, nu vă cântăriţi decât o dată (cel mult de două ori) pe săptămână, mereu la aceeaşi oră, de preferat dimineaţa, când vă daţi jos din pat.

Dosarele frumuseţii

Cum pregătim tenul pentru anotimpul rece?

Toamna trebuie să-i acordăm tenului o grijă deosebită, complexă. Să ne îngrijim minuţios acasă, dar să şi păşim cu încredere în cabinetul de cosmetică. În această perioadă, după vacanţă, gradul de deshidratare a tenului este modificat, ceea ce aduce prejudicii la nivel cutanat. Prin pierderea apei, fie şi în cantitate infimă, ţesutul pierde minerale, vitamine, având de suferit fibrele de colagen şi elastină. Muşchii faciali îşi pierd din fermitate, iar ridurile nu întârzie să apară sau să se accentueze.

Alimentaţia trebuie riguros corectată şi completată prin: cure de fructe, sucuri de fructe, polen, miere, lăptişor de matcă, propolis, tărâţe, argilă – trebuie băut între 2-3 l apă sau infuzie de plante (după plac şi după nevoie).

Curăţirea tenului va fi făcută cu regularitate chiar dacă nu vă machiaţi – urmată obligatoriu de un tonic adecvat tipului de ten. Un gomaj uşor efectuat o dată pe săptămână va completa procesul de curăţire de acasă. Puteţi folosi acasă.

- ***pentru tenul gras cu pori dilataţi:*** infuzie de cimbrişor + 2-3 picături de tinctură de propolis. Se aplică de 2 ori pe săptămână comprese călduţe.
- ***pentru tenul uscat:*** gălbenuş de ou + miere + 2-3 picături de ulei de măsline.
- ***pentru tenul cuperozic:*** comprese cu infuzie de levănţică + câteva picături de miere.

Toate acestea pot fi completate cu tratamente cosmetice apicole care redau tenului supleţe şi prospeţime datorită conţinutului bogat în substanţe necesare unui metabolism echilibrat, armonios.

Cosmetician NELI PFEIFFER

Pentru dumneavoastră, doamnă

Api Estetic acordă cititoarelor noastre o reducere cu 10% a costului tratamentului cosmetic şi de îngrijire corporală, pe baza talonului de mai jos:

TALON nr. 42
Valabil până pe data de: 24 OCTOMBRIE 2002

Nume _____
Prenume _____
Doresc un tratament cosmetic la **API-ESTETIC,**
Bucureşti, Str. C.A. ROSETTI nr. 31
Telefon: 2113827; 092824212.

REDUCERE 10%

Gastronomice

Doamna Matilda Schuster Tudoriu, din Cluj-Napoca, ne oferă câteva reţete de conserve pentru iarnă.

ZACUSCĂ DIN BOABE VERZI DE FASOLE

1 kg ceapă, 3 borcane de boabe verzi de fasole, 10 ardei graşi roşii, 2 kg roşii, 0,500 l ulei, boabe de piper, foi de dafin, bulion, 1 morcov mare.

Se fierb boabele de fasole în apă clocotită cu sare. Se spală roşiile, se curăţă de seminţe şi de coajă şi se taie cubuleţe. Se taie ceapa feliuţe subţiri şi se pune la rumenit cu 1 morcov dat pe răzătoarea cu găuri mari. Se taie ardeii pătrăţele, se rumenesc şi ei peste ceapă. Fasolea fiartă se scurge de apă, se pune într-o cratiţă şi se amestecă cu legumele rumenite, se adaugă roşiile tăiate pătrăţele, se amestecă bine cu sare şi piper după gust, se adaugă bulionul, uleiul şi se lasă să fiarbă la foc mic în cuptor, până ce scade compoziţia iar uleiul iese la suprafaţă. După ce s-a răcit puţin se amestecă cu o linguriţă de conservant sau salicilat şi se pune în borcane de 400 g sau 500 g. Se leagă cu două rânduri de celofan şi se sterilizează. În prima zi 15-20 minute de când începe să fiarbă apa, în care am pus 1 lingură cu sare, pentru ca fierberea să se facă la o temperatură de peste 100ºC. Se lasă borcanele în apă până a doua zi; completăm apa scăzută şi a doua zi le mai fierbem o dată încă 25-30 minute.

SOS PICANT

1 kg roşii, 750 g ceapă, 2 kg ardei graşi roşii, 3 ţeline mari, 2 linguriţe de piper, 2 linguriţe de boia dulce, 2 linguri de muştar dizolvat într-un pahar cu oţet, ½ nucşoară, o linguriţă scorţişoară, 2 g enibahar, sare după gust, zahăr.

Se fierb roşiile cu ceapa, ardeii, ţelina şi se dau prin maşina de tocat. Se adaugă oţetul, zahărul, mirodenii după gust. Se lasă să fiarbă la cuptor până se îngroaşă ca o smântână. Se adaugă conservant, se amestecă bine iar sosul astfel obţinut se pune cald în borcane, se leagă cu celofan, se sterilizează 15-20 minute. Se lasă să se răcească în apă. A doua zi borcanele se şterg şi se pun în cămară.

ARDEI CAPIA COPŢI

Se şterg bine ardeii şi se coc pe o tablă subţire în aşa fel încât să se frigă numai pieliţa. Se aşază în borcan şi peste ei se toarnă oţet fiert cu apă şi cu sare şi răcit: 1 l oţet, 2 l apă, 3 linguri cu sare (1 lingură de sare la un litru de lichid). După ce am pus în lichid şi bucăţi de hrean şi o linguriţă de conservant se acoperă borcanul cu celofan, se leagă bine cu sfoară subţire şi se pune în cămară. Iarna se scot ardei atâţia câţi sunt necesari, se curăţă pieliţa şi se consumă cu ulei. Capia copţi cu tot cu coajă se pot păstra, în pungi de plastic, şi în congelator. Se curăţă iarna, când scoatem punga.

Remedii naturale

CUM SCĂPĂM DE RĂCEALĂ?

Simţiţi că vă încearcă o răceală? Cel mai important lucru este repausul la pat. Seara, înainte de culcare, o *baie la picioare, cu apă cu sare,* care se înfierbântă progresiv, atât cât poate fi suportată, încălzeşte întreg corpul, care apoi trebuie ferit de frig; aşadar, înapoi în pat, bine acoperit cu o plapumă uşoară şi călduroasă. Ideal este să se aplice pe piept şi *o cataplasmă cu muştar galben.* Hidratarea organismului este foarte importantă şi pentru asta cel mai potrivit este *ceaiul din frunze de zmeur, îndulcit cu miere de tei.* Dar foarte eficient este ca seara, înainte de culcare, să se bea un suc din *două portocale,* în care se adaugă *două linguriţe de miere,* eventual combinat cu *un păhărel de rom.* Un alt leac miraculos este preparatul făcut dintr-un *pahar cu vin roşu* la care se adaugă *o lingură de zahăr,* puţină *scorţişoară şi cuişoare, o felie de lămâie.* Se pune băutura la încălzit pe foc, până ajunge la punctul de fierbere. Preparatul nu trebuie să dea în clocot şi trebuie băut cât mai fierbinte. După cum spune medicina tradiţională, transpiraţia abundentă pe care aceste leacuri o declanşează „scoate afară otrava bolii". Îmbrăcămintea şi aşternuturile ude de sudoare trebuie schimbate cu altele uscate şi curate.

CRIZĂ DE COLICĂ RENALĂ. CUM O CALMĂM?

Colicile renale se manifestă extrem de violent, fiind foarte dureroase; de multe ori, sunt însoţite şi de alte simptome cum ar fi: dureri de cap, greaţă, stări de vomă. O *baie generală caldă* (sau de şezut), cu apă din ce în ce mai fierbinte, diminuează durerea. Când durerile s-au mai potolit, se poate începe un tratament cu *ceai din plante,* care poate fi continuat mult timp:

- *Decoct de turiţă mare* – 1 linguriţă din partea aeriană a plantei, uscată şi mărunţită, se fierbe în 200 ml de apă timp de 5-10 minute. Se beau 2-3 căni de ceai pe zi. Turiţa mare are capacitatea de a dizolva calculii şi de a-i elimina. Nu trebuie însă supradozată cantitatea de plantă pe zi, pentru că poate apărea riscul eliminării bruşte a pietrelor şi astuparea căilor urinare.
- *Macerat de osul-iepurelui* – 1 linguriţă de rădăcină de plantă, uscată şi mărunţită, peste care se toarnă 250 ml de apă rece. Se lasă la macerat 12 ore, după care se strecoară. Se pot bea 2-3 căni pe parcursul unei zile.
- *Infuzie din mătase de porumb* – 2 linguriţe de plantă uscată şi mărunţită la o cană cu apă clocotită. Se beau două căni de ceai pe zi, una dimineaţa, pe stomacul gol, iar a doua pe parcursul întregii zile.
- *Infuzie de păr pădureţ* – 100 g de frunze proaspete, mărunţite, sau o linguriţă de frunze uscate la un litru de apă clocotită. Se lasă 5-10 minute, apoi se strecoară. Se bea întreaga cantitate pe parcursul întregii zile.

DURERILE DIN GÂT

pot fi banale sau serioase

Senzaţia de mâncărime sau de zgâriere din gât este un semn care arată că organismul se pregăteşte de o răceală sau de o gripă. Chiar dacă majoritatea durerilor din gât îşi urmează evoluţia şi, indiferent ce-am face, tot durează câteva zile, e bine să le luăm în seamă de la început. Durerile în gât sunt de obicei provocate de două tipuri de infecţii – virale sau bacteriene – deşi pot fi cauzate şi de aerul uscat sau de alergii.

Infecţiile virale sunt în general sursa răcelilor banale, gripei şi durerilor în gât care le acompaniază. Se vindecă de obicei în aproximativ o săptămână, fără antibiotice, doar cu ceaiuri calde, antigripale, antitusive, gargară etc. Infecţiile bacteriene care produc dureri în gât nu sunt însă la fel de uşor de tratat. Cea mai comună infecţie bacteriană este aşa-zisa infecţie streptococcică. Deseori o persoană cu o asemenea infecţie a intrat în contact cu o altă persoană contaminată cu aceeaşi bacterie, în urmă cu cel puţin 2-7 zile. De obicei, copiii din colectivităţi (creşe, grădiniţe, şcoli, internate etc.) sunt cei mai afectaţi. În general, boala se transmite prin secreţii ale nasului şi gâtului (strănut, folosirea în comun a obiectelor de unică folosinţă sau de uz personal, mâini care au atins obiecte contaminate etc.). Mai rar, infecţia poate fi transmisă prin alimente, lapte sau apă, contaminate cu streptococ – agentul bacterian. Simptomele îmbolnăvirii sunt caracteristice: amigdale şi ganglioni măriţi, faringe roşu aprins, cu puncte albe, febră mai mare de 38,3° C, însoţită de frisoane, dureri accentuate la înghiţit.

Cum vă trataţi o durere banală din gât?

- Dublaţi ingestia de lichide. Vă ajută să menţineţi mucusul fluid, uşor de evacuat.
- Faceţi gargară cu apă cu sare (o linguriţă de sare la o cană cu apă caldă). Calmează durerea şi ajută la curăţirea gâtului de mucus.
- Sugeţi o bomboană tare, camforată sau mestecaţi gumă fără zahăr. Stimulează secreţia de salivă care curăţă gâtul.
- Administraţi-vă analgezice care nu necesită prescripţie medicală (aspirină, ibuprofen, acetaminofen etc. – o pastilă la 4-6 ore). Ameliorează durerile din gât. Copiilor nu li se dă aspirină!
- Vorbiţi cât mai puţin. Dacă durerile în gât sunt provocate de inflamaţia laringelui, vorbitul mult şi cu voce tare accentuează iritaţia.
- Umidificaţi aerul din cameră cu aburi călduţi.
- Evitaţi fumul şi alţi poluanţi ai aerului. Dacă sunteţi fumător, întrerupeţi fumatul.

Poate fi o formă mai gravă

Infecţiile care nu cedează în câteva zile, ci se agravează (febra creşte peste 39° C şi durează peste 24 de ore; salivaţia devine exagerat de abundentă iar dificultăţile la înghiţire sunt din ce în ce mai mari; respiraţia devine greoaie) sunt periculoase deoarece pot produce un edem care astupă căile respiratorii. Solicitarea unui consult medical este obligatorie. Dacă medicul suspicionează o infecţie streptococcică indică un test pentru identificarea tipului de agent patogen, în funcţie de care stabileşte tratamentul potrivit, de obicei cu antibiotice. Administrarea medicamentelor trebuie să se facă în mod corect şi pe toată perioada indicată, chiar dacă semnele bolii dispar după o zi sau două. Oprirea prea devreme a medicaţiei poate permite unor bacterii să rămână la nivelul gâtului, cu risc de recurenţă sau complicaţii, cum ar fi reumatismul articular acut.

Pagină realizată de **AURORA POPESCU**

TUŞIŢI? *Nu cumva din cauza urechilor?*

Persoanele atinse de tuse cronică, dar a cărei cauză este totuşi încertă, ar putea găsi soluţia problemei după un control medical atent al urechilor. Aceasta este concluzia la care a ajuns dr. Franck Jegoux de la clinica CHU din Nantes (Franţa), după un studiu aprofundat al subiectului. Rezultatele au fost publicate în revista medicală „The Lancet". Interesul său pentru această temă de cercetare a început cu totul întâmplător, în 1988, după ce un băieţel de şapte ani care a suferit o intervenţie chirurgicală la timpan s-a ales cu o tuse imposibil de tratat. Iniţial, totul a mers bine, tusea seacă şi persistentă a apărut abia peste un an de la operaţie. Timp de şapte ani, copilul a fost supus tuturor analizelor şi testelor posibile: examene bronhopulmonare, radiografii ale sinusurilor, fibroscopie nazală, teste alergologice, scaner cerebral, evaluări psihologice... De fiecare dată rezultatele analizelor erau negative. Dar tusea nu l-a părăsit niciodată. În 1995, pe când ajunsese la vârsta adolescenţei, a avut nevoie de un examen ORL. Medicul a constatat în urechea dreaptă o acumulare de cerum, în dreptul unei ulceraţii situată în canalul auditiv, în apropierea zonei operate cu ani în urmă. La cea mai mică apăsare cu un tampon a acestui loc, crizele de tuse seacă se declanşau automat. Cauza chinului de peste şapte ani a fost aşadar depistată. Acumularea de cerum a fost extrasă şi, în câteva săptămâni, tusea aproape că a dispărut. Totuşi, accesele de tuse recidivau. În 1996, în urma unui nou examen ORL, medicii au constatat că ulceraţia nu se vindecase. Au curăţat chirurgical locul şi au aplicat tratamentele necesare. Când urechea s-a vindecat complet, tusea a dispărut şi ea definitiv. Pacientul n-a mai avut de atunci nici o problemă. De altfel, legătura dintre patologia urechii şi declanşarea crizelor de tuse cronică a fost descrisă încă din 1832 de neurologul Arnold.

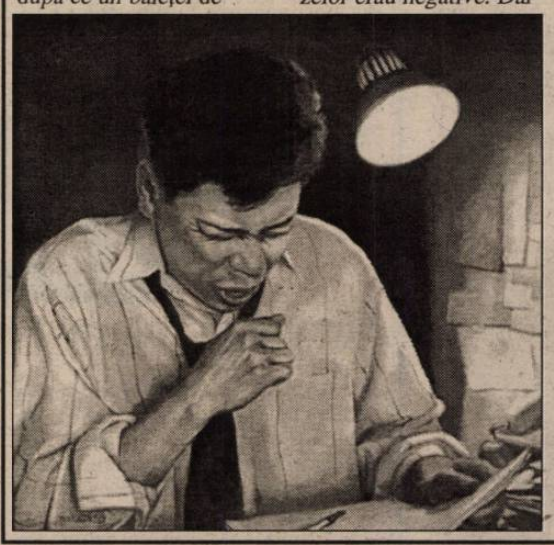

Dr. ANDREI ONU vă răspunde

CORNELIU IVĂNESCU din Bucureşti. Din punctul de vedere al gravităţii bolii este o mare diferenţă între cataractă şi glaucom. ***Cataracta*** *este o opacifiere a cristalinului, care, în mod normal, are un aspect limpede. Opacifierea cristalinului afectează văzul. Un anumit grad de formare a cataractei este firesc o dată cu înaintarea în vârstă, dar existenţa şi a unor boli cronice pot accelera fenomenul. De exemplu, diabetul sau tratamentul prelungit cu corticosteroizi cresc riscul. Progresele medicinii actuale au făcut însă ca printr-o intervenţie chirurgicală deloc complicată pentru pacient să se poată înlocui cristalinul şi vederea să fie restabilită în procent de peste 90%.* ***Glaucomul,*** *în schimb, constă într-o deteriorare a nervului optic, datorită creşterii presiunii intraoculare. Presiunea creşte când porii minusculi care în mod normal permit lichidului sangvin să dreneze interiorul ochiului se blochează. Deteriorarea nervului optic determină scăderea lentă a vederii. Netratat, glaucomul duce la orbire. Cea mai mare problemă este că simptomele precoce ale instalării glaucomului sunt discrete, insesizabile. De aceea se recomandă examene medicale oftalmologice periodice, mai ales după vârsta de 50 de ani. Dacă este diagnosticat şi tratat din timp, glaucomul poate fi ţinut sub control prin tratament. Dacă aveţi simptome de genul: dureri de cap intense, dureri ale ochiului sau sprâncenei, greţuri, vedere înceţoşată sau perturbată de curcubee, scame, puncte etc. solicitaţi consult medical cât mai grabnic.*

Cataractă/ Glaucom

ADITIVII ALIMENTARI

Deloc periculoşi

Acesta este punctul de vedere al revistei ştiinţifice „NutriNews", în încercarea de a aşterne tăcerea asupra mult controversatei probleme a riscurilor care însoţesc aditivii alimentari. În articolul cu pricina se reaminteşte că aditivii alimentari au un scop precis: tocmai acela de a proteja calităţile nutritive şi sanitare ale alimentelor. Bunăoară, unii conservanţi au rolul de a împiedica dezvoltarea micro-organismelor, substanţele antioxigen întârzie procesul de degradare, iar alţi aditivi menţin proprietăţile senzoriale – gustul, aroma, mirosul, culoarea, textura... Alţi aditivi facilitează prelucrarea industrială a alimentelor, asigurându-le totodată stabilitatea. Aditivii sunt desemnaţi prin litera E, urmată de trei sau patru cifre. Litera E desemnează un cod administrativ care semnifică faptul că aditivul respectiv a fost supus unor teste serioase şi a obţinut avizul de non-nocivitate din partea Comisiei Europene. Avizul pentru fiecare aditiv în parte este precedat de studii toxicologie lungi şi complexe, bazate pe proceduri deosebit de stricte şi severe şi punctul de vedere a numeroşi experţi în domeniu. Or, toate aceste proceduri garantează securitatea consumatorilor, se mai spune în articol. Alte precizări? Unii aditivi alimentari sunt de origine naturală (vegetală sau animală), de exemplu E162 care este un colorant (roşu) extras din sfecla de zahăr. Alţii sunt replici (de sinteză) ale aditivilor de origine naturală. Şi mai există aditivi creaţi integral în laboratoarele ştiinţifice; e cazul zaharinei, un edulcorant, înlocuitor al zahărului.

Concluzia? Fie că aditivii sunt extraşi din plante sau din ţesut animal, fie că sunt produşi de micro-organisme ori sintetizate în laborator, testele la care sunt supuşi pentru a primi avizul de folosire sunt la fel de drastice. Iar, în cele din urmă, precizează sursa menţionată, „natural" nu este automat sinonim cu sănătos; există, după cum se ştie, numeroase substanţe naturale toxice pentru organismul uman.

Despre cauzele frigidităţii

Sexualitatea

Dr. CONSTANTIN LIVIU PANAINTE
(Spitalul CFR – Iaşi)

– Continuam răspunsul la problemele ridicate de doamna Amelia din Bârlad privind frigiditatea, mai ales că după un timp, ea a revenit cu o nouă scrisoare, cu o nouă serie de întrebări: ***„Care sunt cauzele (frigidităţii)? Se poate vindeca? Este oare o repulsie faţă de sex sau doar indiferenţă? Sunt bărbaţii afectaţi de frigiditatea partenerelor lor?"***

– Stimată doamnă Amalia, ne vom referi astăzi la două grupuri mari de cauze. În primul rând, cauzele ginecologice (organice). Oricând se găseşte o cauză organică la originea dispareuniei, vaginismului, frigidităţii – secundare: rupturi obstetricale, ambou himenal, vulvo-vaginită, retroversie blocată, tumoră uterină sau ovariană. Celioscopia poate revela endometrioză pelvină, rupturi sau varice ale ligamentelor largi nesuspectate la examenul clinic. Cea de a doua categorie este cea a cauzelor psihopatologice. Trebuie făcută însă distincţie între acestea şi angoasa, confuzia, frustrarea, umilinţa, antrenate prin disfuncţii erotice, precum şi problemele mentale ale unei psihopatii constituite, în care problemele sexuale nu sunt decât elemente din tabloul clinic şi nu un element determinant aşa cum bolnavul (adesea şi medicul) are tendinţa de a crede.

Problemele funcţiei erotice nu pot fi atribuite unei psihopatii decât dacă există probleme de comportament de activitate sexuală debordantă: în alte practici corporale (alimentaţie, somn, întreţinere), în raporturi familiale, sociale, profesionale. Problemele sunt contemporane sau preced problemele sexuale. Sunt responsabile doar de un procent scazut (mai putin de 10%) din disfuncţiile erotice venite la consultaţie. Ne găsim astfel în faţa a două cazuri diferite: (1). *psihopatii majore:* schizofrenie, delir, manii, demenţe. Acestea rămân în domeniul de activitate al neuropsihiatriei clasice ; (2) *psihopatii minore:* probleme de anxietate (angoasa inhibă orice activitate hetero-erotica), probleme depresive (delăsare şi depreciere a activităţii sexuale), probleme somatoforme (bolnavul simulează o patologie organică).

MIHAELA DOROBANŢU

Nr. 42 (2345) d

„COPIII" LUI DARWIN

NE TRAGEM DIN... CIUPERCI?

Întrebarea poate părea la prima vedere o glumă deplasată. Însă cel mai recent studiu al biologilor americani de la Universitatea din Massachusetts se pare că a găsit răspuns la o altă întrebare spinoasă a teoriei evoluționismului: care a fost primul animal de pe planetă, cu alte cuvinte cine a fost „Adamul regnului animal"? Paleontologii americani susțin că strămoșii actualului burete de mare ar fi prima specie de animal de pe Terra, pe baza analizelor morfologice, comportamentale și genetice.

Fixat pe fundul mării, acest personaj controversat are trupul plin cu filamente care vibrează continuu. Rolul acestora este de a crea un curent de apă care să intre în „sacul" său, unde sunt reținute microorganismele reprezentând hrana sa. Se estimează că pentru a obține o masă de 30 de grame de elemente nutritive, buretele vehiculează prin corpul său aproximativ o tonă de lichid! Este cea mai simplă formă de viață posibilă, acest animal primitiv conținând doar două tipuri de celule: unul care acționează „brațele", celălalt care coordonează digestia. Dar analizele genetice au adus marea surpriză. Patrimoniul genetic este foarte diferit de cel al animalelor marine simple (anemonele, meduzele etc.), dar foarte

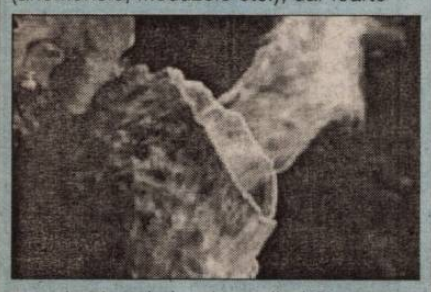

apropiat de cel al... ciupercilor! Și cum ciupercile sunt cele mai vechi forme de plante, reiese că buretele de mare face o legătură incredibilă între regnul vegetal și cel animal.

Trăitor acum peste 500-600 de milioane de ani, modestul burete de mare (azi sunt cunoscute peste 9 mii de varietăți) poate fi, cu o probabilitate destul de mare, ramura primară a regnului animal din care, de-a lungul epocilor geologice, au apărut mult mai complexele vietăți ale apelor și apoi ale uscatului. Fără răspuns rămâne modul cum s-a produs diversificarea genetică determinantă., care a transformat o plantă primitivă într-un animal primitiv. Excepționala descoperire aduce și alte enigme: cum de poate supraviețui și-n apă dulce, și-n apă de mare? Cum se poate reproduce după ce cele două tipuri de celule sunt separate și apoi reunite? Acest fenomen este unic în regnul animal și se petrece ca și cum o minte invizibilă rezolvă un joc de cuburi vii.

TRADIȚII

IKEBANA arta florilor care vorbesc

De peste o mie două sute de ani, japonezii au învățat să ofere aranjamente florale speciale în locul unui simplu buchet de flori. Originile acestei arte se pierd în secolele VII-VIII d.CH., iar esența spirituală a acestui obicei aparține adepților budismului- zen, care nu puteau oferi oricum roadele grădinilor lui Buda, în perioada ceremoniilor consacrate lui. Treptat, modul de a combina tulpini, flori, petale și frunze în vase de o concepție aparte a evoluat și nuanța religioasă a devenit una laică.

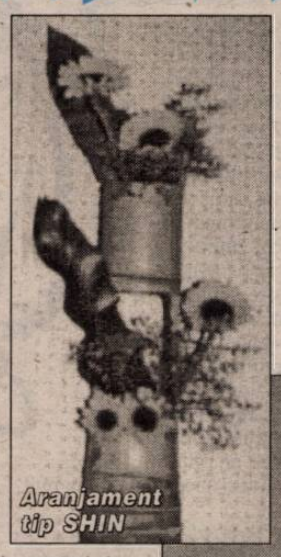

Aranjament tip SHIN

Despre importanța acestei milenare tradiții vorbește numărul de școli de ikebana din Japonia, peste două mii la număr. Diversitatea este foarte mare, având în vedere multitudinea curentelor artistice și a filosofiei aferente lor. Prima carte despre ikebana a apărut în anul 1470, iar de atunci numeroși creatori de școli au perfecționat această artă. Dacă în trecut fiecare casă aristocratică avea una sau mai multe firide dedicate combinațiilor florale, astăzi fiecare locuință are un spațiu de acest gen.

Filosofia ikebanei se subsumează în general concepției asiatice despre ansamblul cer-pământ-om, între care există o legătură indestructibilă. Floarea cea mai înaltă, *shin*, este cerul; cea mijlocie, *soe*, este omul, iar cea mai scundă, *tai*, este pământul. Japonezul nu uită să adauge materiale auxiliare, *ashirai*, pentru confortul privirii. Cioburi de sticlă, coajă de copac sau chiar bucăți de sârmă atent contorsionate fac parte din décor, în funcție de școala care a realizat aranjamentul. Astăzi se detașează două concepții principale: moribana (vase scunde cu gura largă) și nagiere (vase de înălțimi variabile cu gura cât mai strâmtă. Numitorul comun al tuturor genurilor de ikebana este simbolizarea scurgerii timpului. Omul, elementul central, este încadrat de infinitul cerului și efemera țărână; el este numai un anotimp în evoluția vremii... Poate părea surprinzător, dar japonezul nu caută neapărat să epateze printr-o frumusețe

Aranjament tip MORIBANA

Aranjament tip NAGIERA

răpitoare a ikebanei – spre deosebire de aranjamentele florale care se fac în Europa. Pentru el, esențial este transmiterea unui mesaj spiritual, decorația în sine fiind doar expresia vizuală a gândurilor lui.

Un suprarealist al Renașterii

Giuseppe Arcimboldo

Cine admiră pentru prima oară portretele alcătuite din fructe, legume, flori, crengi și frunze poate accepta cu greu că autorul lor a trăit în secolul XVI. Giseppe Arcimboldo, cel mai original pictor renascentist și „cel mai distinct din întreaga istorie a artei", s-a născut la Milano în 1527 și a trăit 66 de ani. Provenea dintr-o familie cu rang social deosebit, în care existau un arhiepiscop (bunicul), juriști și artiști. Cu toată această situație privilegiată, talentul său inconfundabil – „risipit" până la 35 de ani în decorațiuni de biserici – nu explodează în Italia, ci la Viena, la Curtea lui Ferdinand I și a urmașilor săi, Maximilian și Rudolf II. Excepționalul talent de „portretist alegoric" îi uimește și pe denigratorii săi. Arcimboldo vede mult mai departe de contemporani, el nu se mai mulțumește să înalțe imnuri naturii și, separat, omului, ci creează o întrepătrundere armonioasă, nemaiîntâlnită până atunci, între cele două repere de bază ale Renașterii. Alăturând roadele pădurilor, livezilor și ale ogoarelor, geniul din Milano le conferă o altă viață, o viziune antropomorfică fascinantă prin simplitatea ei aparentă.

Depășindu-și epoca, Arcimboldo demonstrează cu cireșe, castraveți, struguri, spice de grâu, frunze de iederă, de viță și chiar cu bostani că întregul poate fi complet diferit de părțile sale componente – idee novatoare care anticipa cu patru veacuri suprarealismul și care contrazicea flagrant concepțiile vremurilor sale, conform cărora în amănunte se regăsește întregul. Portretele-anotimp, capodoperele sale, sunt „mozaicuri parfumate", fiecare perioadă a anului regăsindu-se cu tot ce are ea mai semnificativ. Dar Arcimboldo a fost un spirit enciclopedic. Trec aproape nebăgate în seamă

***Librarul*, care are obrajii, fruntea, claia de păr alb și ținuta exclusiv din cărți**

operele sale inginerești de la Curtea vieneză – jocuri de ape, decoruri mobile etc. – și preocupările sale muzicale (a conceput o teorie a armoniei dintre proporțiile pitagoreice, tonurile și semitonurile muzicale și culori)... N-a fost un simplu nonconformist al relației artistului cu natura, ci „*un suprarealist care parcă a imaginat pe calculator metafore negândite nici de pana poeților*", spun criticii de azi ai operei lui Giuseppe Arcimboldo.

***Iarna*, cu crengi mefistofelice, frunze de iederă și papion din fructe de mango – amintire a verii**

TEMPLELE DIN ELLORA

simbol al toleranței religioase

Intrarea în cel mai vechi templu budist de la Ellora, realizat în secolul V d.Ch.

Ouriașă concentrare de comori de artă aparținând celor trei religii principale din India se află în regiunea Ellora din statul indian Maharashtra. Realizări iconografice și arhitecturale de valoare inestimabilă reunesc budismul, hinduismul și jainismul într-un ansamblu de 34 de temple săpate direct în piatră și care folosesc drept interioare peșterile naturale.

Din inițiativa unor conducători generoși ai dinastiilor Chalukya și Rashtrakuta și sub atenta coordonare a călugărilor celor trei confesiuni, între anii 350 și 700 d.Ch. au fost durate construcțiile monumentale, iar ulterior, până-n secolul XI, artiștii s-au ocupat de finisările ornamentale ale pereților și de completarea lăcașurilor cu sculpturi și picturi specifice credinței lor. Drept simbol al toleranței religioase, toate cele 34 de edificii au fost orientate în același mod, de la nord spre sud, spre a capta ceea ce toți credincioșii numesc „radiația de aur de la apusul Soarelui".

Expresia budistă este prezentă în 12 temple încorporate tot atâtor grote; acestea sunt cele mai vechi, datând din secolul V. Edificiul principal are o statuie a lui Buda de 3,5 metri înălțime. Constructorii au prevăzut iluminarea naturală a podoabelor din interior, executând ferestre largi spre sud. Grota numărul 10, numită Vishvakarma, este dedicată credinței budiste despre bucuria de a iubi. Aici se adună tinerele cupluri, în speranța că iubirea lor va fi eternă. În grota-templu numărul 12 se află șapte picturi care reprezintă tot atâtea încarnări ale lui Buda, care revine aici la fiecare cinci mii de ani. Templele hinduiste se caracterizează printr-un stil constructiv unic în lume. Arhitecții și constructorii au realizat respectivele construcții de la vârf spre bază. Edificiul principal, numit Kailash, a fost durat timp de trei generații; pentru a se ajunge la forma finală, au fost eliminate din pereții imensei peșteri peste 200 de mii de tone de piatră, iar suprafața totală este dublă față de aceea a Partenonului din Atena. Principala divinitate reprezentată este Shiva, dar nu lipsesc nici „zeițele fluviului sfânt", Gangele purificator.

Expresia jainistă a grotelor-templu sugerează strictul ascetism și non-violența acestui cult dezvoltat în India încă de acum 2600 de ani. Aici nu se impun masive construcții în piatră, ci în special picturi și gravuri dedicate reformatorului Mahavira, mereu îmbunătățite și completate de adepții cultului. Una din concepțiile principale ale jainismului, respectul absolut pentru tot ce înseamnă viață, i-a determinat pe constructori să fie cât mai atenți cu natura. Se spune că un călugăr jainist mătură în fața pașilor săi pentru a nu ucide vreo vietate... Templele-grote de la Ellora, patrimoniu universal, confirmă faptul că toate religiile lumii pot fi tolerante în spirit și faptă.

Pagină realizată de **PAUL IOAN**

Lilieci cu parfum de guano

Bracken Cave (Peştera Bracken) este un loc unic, dar nu pentru că ar avea o valoare speologică aparte, ci pentru faptul că această peşteră de lângă San Antonio, Texas, adăposteşte cea mai mare colonie de lilieci din lume: aici îşi găsesc adăpost aproximativ 30.000.000 de lilieci. Două lucruri sunt spectaculoase pentru un vizitator al acestui loc singular: momentul ieşirii acestei colonii din peşteră (în fiecare noapte liliecii îşi părăsesc „casa" pentru a se hrăni) şi stratul de excremente, numit *guano*, care depăşeşte 8 metri şi care face imposibilă orice tentativă de a pătrunde în peşteră. Un singur liliac consumă sute de insecte într-o singură oră. După estimările oamenilor de ştiinţă, în timpul nopţilor de vară, în timpul vânătorii, colonia de lilieci de la Bracken Cave consumă, nu mai puţin de 200 tone de insecte (molii, ţânţari şi gândaci). În felul acesta liliecii contribuie la echilibrul insectelor în natură, devenind un instrument foarte util de combatere a insectelor şi paraziţilor care distrug recoltele fermierilor din această zonă.

30.000.000 de lilieci ies în fiecare noapte din peştera Bracken pentru a se hrăni

Date mai puţin cunoscute

Liliecii sunt nişte mamifere la rândul lor unice, motiv pentru care cercetătorii i-au plasat într-o categorie numai a lor, *chiropterele*, adică mamiferele cu mână-aripă. Câteva date despre lilieci aruncă o lumină oarecum surprinzătoare.

Liliecii, ca şi oamenii, dau naştere unor pui pe care îi alăptează dintr-o pereche de sâni pectorali. La naştere, aceşti pui pot cântări până la 30 la sută din greutatea mamei.

Contrar părerii comune, liliecii nu „sug sângele oamenilor". De fapt, din cele 1.000 de specii din întreaga lume, doar trei consumă sânge, un procent insignifiant. Aceştia sunt liliecii vampiri, dar care nu trăiesc în Transilvania (cum apare câteodată în presă şi în cărţile îndoielnice) şi nici nu se hrănesc cu sânge uman!

Deşi şi omul visează să zboare, liliecii sunt SINGURELE mamifere din lume care zboară. Şi reuşesc acest lucru ajungând chiar la altitudini de 3.000 m şi atingând o viteză de 100 km/h.

Liliecii pot fi găsiţi oriunde pe glob, cu excepţia regiunilor extreme polare şi deşertice. Mărimea lor variază, de la liliacul-bărzăun din Thailanda, de greutatea unei monede, până la vulpea zburătoare indiană, cu o anvergură a aripilor de aproape 2 metri.

Datorită „radarului" cu sunete de înaltă frecvenţă, liliecii pot „vedea" totul cu excepţia culorilor. În întuneric deplin, ei pot detecta obstacole la fel de fine ca firul de păr. Sofisticatul lor sistem de ecolocaţie, un sistem unic, nu este deocamdată înţeles foarte exact de cercetători. Oricum, în comparaţie cu sistemele de detecţie construite de oameni, sistemul liliecilor este de câteva milioane de ori mai exact. Sunt prea inteligenţi ca să intre în părul oamenilor!

Sunt cele mai leneşe mamifere din lume în privinţa reproducţiei. În medie, o femelă naşte un pui pe an, unele aşteptând doi ani sau mai mulţi pentru a naşte.

Liliecii nu trăiesc mai mult de 34 de ani.

În China, cuvântul pentru liliac este „fu", care este, în acelaşi timp, ideograma pentru „fericire". Ei sunt consideraţi ca aducători de noroc.

O „mană cerească"

Guano, ceea ce rămâne în urma liliecilor după descompunerea hranei îngurgitate, este un fertilizator extraordinar, un îngrăşământ natural cu calităţi unice. În SUA sunt oameni care fac avere de pe urma excrementelor de liliac, mai ales că la Bracken Cave guano există din belşug. Malcolm Beck, un fermier din Texas, a folosit îngrăşământul de guano din 1959, mai întâi pe culturile sale de legume, iar efectele au fost uluitoare. De fapt el descoperea ceea ce se ştia de secole. Prin 1600, în Peru, incaşii preţuiau atât de mult la guano încât pedeapsa pentru cel care omora animalele care îl produceau era moartea. La sfârşitul secolului al XIX-lea, guvernul american dădea pământ gratuit fermierilor care descopereau depozite de guano. Astăzi Malcom Beck vinde în ţinutul Bracken cam 50 de tone de guano, făcând o avere bunicică de pe urma celei mai mari colonii de lilieci din lume.

GEORGE CUŞNARENCU

Producţie intensivă de guano la Garden-Ville

Dovleac din Illinois obţinut după fertilizare cu guano, care a crescut cu 10 kg pe zi.

BILBAO
oraşul care iubeşte taurii, dar urăşte toreadorii

Despre oraşul Bilbao Hemingway scria cu amară ironie că este „bogat şi urât", că e sufocat de călduri ucigătoare, iar locuitorii lui iubesc taurii, dar urăsc toreadorii. Treizeci de ani mai târziu, în 1960, marele prozator amintea, în „O vară însângerată", vremea ploioasă din oraş, singurul lucru care părea să-l preocupe fiind aspectul climatic al locurilor.

Bilbao reprezintă însă mult mai mult. Clădiri colorate se înşiră pe malurile Nervionului, apa care străbate oraşul. În fiecare duminică dimineaţa o orchestră cântă lângă Paseo del Arenal, ascultată cu evlavie de un auditoriu de vârste diferite. Arcadele din Plaza Nueva ocrotesc mulţimea celor care poposesc la un pahar de vin şi unul dintre acele pinxos, minuscule sandvişuri umplute cu toate bunătăţile.

Oraşul a cunoscut o perioadă de mare bogăţie. Minele de cărbune păreau inepuizabile, şantierele navale erau dintre cele mai active şi clădirile neoclasice începuseră a fi umbrite acum de unele moderne reflectând opulenţa. Scriitorul Miguel de Unamuno, om al locurilor, numea fluviul care străbate oraşul „nervul comerţului". Oamenii erau mândri de Universitatea Deusto, fondată de iezuiţi, de Atletic – Clubul, copiat după cel britanic, sau de teatrul Arriaga, inspirat de Opera Garnier din Paris.

Războiul civil şi represiunea franchistă păreau să nu afecteze oraşul, un veritabil Hong Kong spaniol. Din anii '70 însă a început declinul determinat de competiţia asiatică. În anii '80 situaţia părea ireversibilă, şomajul atinsese 25 la sută. Miracolul s-a produs prin construcţia muzeului Guggenheim, muzeul de artă modernă, realizat după desenele lui Frank Gehry. Pereţii de metal, scările şi podurile constituie un omagiu trecutului industrial al oraşului iar operele expuse, printre care şi statui ale lui Constantin Brâncuşi, au atras mulţi vizitatori. În primii doi ani, înaintea mediatizatului 2000, numărul acestora depăşise două milioane şi jumătate dintre care cea mai mare parte erau veniţi din afara hotarelor ţării. În anul 2000 au venit cu 25 la sută mai mulţi, muzeul devenind cel mai frecventat aşezământ de acest fel din Spania, după vestitul Prado.

Arta a remodelat oraşul în ciuda protestelor unor critici. Alături de noul muzeu au fost înălţate clădiri noi. Palatul Congresului şi al muzicii pe locul vechiului şantier naval, în culorile sale evocând vechile nave, îşi invită auditoriul într-o sală cu 2200 de locuri unde se acceda prin largi pasarele.

Muzeul Guggenheim rămâne doar o parte din ambiţioasele planuri ale edililor oraşului care au în vedere şi construcţia unui muzeu maritim şi a unui nou pod. El Guggy, cum îi spun cu familiaritate localnicii, este cel care, în ciuda modernismelor, conservă admirabil tradiţiile basce.

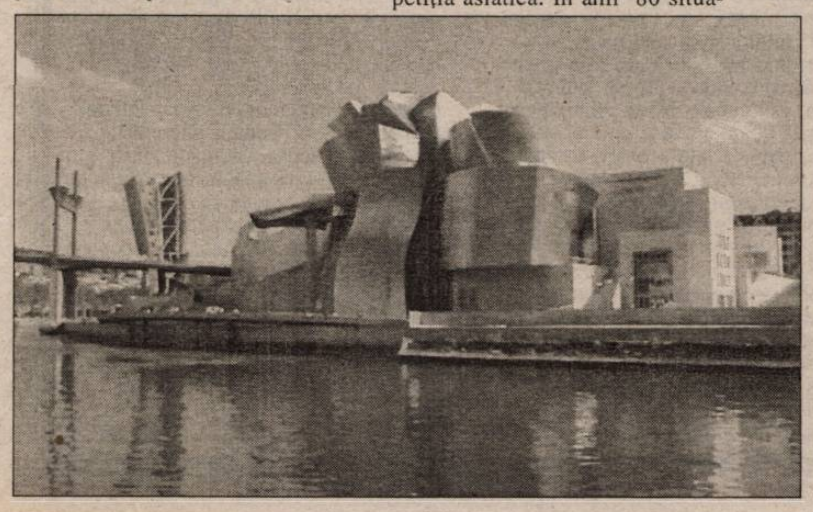

IRINA STOICA

◆ *...volapük este numele unei limbi artificiale, create în 1880 de J.M. Schleyer cu un vocabular alcătuit în special din limbi germanice, mai ales engleză? A avut o circulaţie mai largă până la începutul secolului XX.*

◆ *...în turnul Primăriei din Copenhaga este montat cel mai exact ceas*

Ştiaţi că...

mecanic din Europa? Înregistrează doar o eroare de o secundă la 600 de ani.

◆ *...zeul chinez primordial al cerului se numea Tian-sheng? Ulterior a devenit o personificare cerească alegorică.*

◆ *...stetoscopul a fost inventat de clinicianul francez Théophile René Marie Hyacinthe Laennec (1781-1826?)? În felul acesta s-au pus bazele tehnicii de explorare clinică a cutiei toracice prin auscultaţia mediată.* (I.S.)

Viitorul aparţine spaţiului

SSI CHEIA VIITORULUI

La Congresul Spaţial Mondial (CSM – Houston, oct. 2002), săptămâna 14 – 19 oct. a.c. a debutat cu cea mai aşteptată şedinţă plenară, intitulată „Staţia Spaţială Internaţională – cheie a viitorului" (14 oct.) şi se încheie apoteotic, pe 18 oct., cu cea mai interesantă şedinţă plenară generală, având sugestiva denumire „Explorarea Spaţiului în anul 2025!". Fiecare din aceste două manifestări ştiinţifice internaţionale merită câte o succintă prezentare.

Prima şedinţa plenară a debutat cu prezentarea de către oficialii NASA a Staţiei Spaţiale Internaţionale (SSI) ALPHA; aceasta a fost urmată de redarea unor secvenţe ale asamblării modulelor şi ale altor echipamente semnificative ale Staţiei, fiind totodată evidenţiate cele mai complicate şi mai riscante misiuni de cuplare pe orbită; ulterior, doi membri ai echipajului Staţiei i-au introdus pe participanţi în interiorul Staţiei, cu ajutorul unui video-tur prezentat în premieră absolută, care a inclus şi momente de lucru, de odihnă şi chiar de activităţi extravehiculare, dintre cele mai spectaculoase. Foarte interesante – au fost apreciate conferinţele dedicate operaţiunilor succesive care se vor derula în continuarea construcţiei Staţiei, în perioadele 2003-2004 şi 2004-2006; acestea au fost însoţite de intervenţiile reprezentanţilor partenerilor internaţionali la construirea Staţiei, precum şi a unor astronauţi ca F.L. Culbertson, Shannon Lucid etc.

Despre cea de a doua Sedinţă plenară, cea din 18 oct., moderatorul prof. Karl Doetsch – preşedintele Universităţii Spaţiale Internaţionale (ISU) – a declarat deja următoarele: „...Activităţile spaţiale ne ajută să ne definim locul în spaţiu şi provoacă cea mai mare aventură a tuturor timpurilor; în acelaşi timp, aceste activităţi ajută evoluţia umanităţii, facilitând fumizarea de lucruri necesare vieţii şi totodată creşterea calităţii acesteia... Umanitatea a demonstrat că este capabilă să dezvolte activităţi extraterestre, cu eficienţă şi securitate...".

Prin comparaţie cu ultimul sfert de veac, în următorii aproape 25 de ani vom asista, fără îndoială, la evenimente astronautice dintre cele mai spectaculoase, printre care pot fi enumerate: darea în folosinţă integrală a Staţiei Spaţiale Internaţionale ALPHA, instalarea unor roboţi – prospectori pe un asteroid şi pe o cometă şi, aproape sigur, la „Zborul omului pe Marte"!...

Prof. dr. FLORIN ZĂGĂNESCU

„DE UNDE VENIM ŞI UNDE PLECĂM”?

Profesorul Virgiliu Th. Răzuş este cunoscut în ţara sa de adopţie, Elveţia, datorită unor lucrări care au atras atenţia lumii ştiinţifice din domeniul fizicii: „Teoria Creaţiei şi Evoluţiei”, „Teoria luminii într-o viziune modernă”. A elaborat, printre altele, o lege care-i poartă numele, a teoretizat „particula gândirii” pe care a numit-o „particula Nobel”. Revista noastră a publicat în numerele 36 şi 37 câteva opinii foarte interesante ale profesorului Răzuş. Acum, pornind de la definiţia lui Descartes, domnia sa demonstrează că spiritul omului vine din Cosmos şi se reintegrează după o vreme în acelaşi loc.

Cu secole în urmă René DESCARTES – filozof şi matematician francez – ne lăsa ca moştenire faimoasa legătură între viaţă şi gândire: COGITO ERGO SUM (gândesc deci exist).

Cum s-ar spune pe înţelesul tuturor „nimic înainte de viaţă şi nimic după moarte”, adică două puncte: unul de început şi al doilea cel de sfârşit – iar, între cele două puncte viaţa legată de gândire.

Gândirea este un act privilegiat al spiritului (sau al sufletului dacă vrem să ne exprimăm pe înţelesul tuturor. Ce este spiritul sau sufletul, cel puţin deocamdată, părerile sunt foarte diferite, ca să nu mai vorbim de locul precis unde s-ar găsi în corpul omenesc „acest ceva” care să-l putem localiza sau pipăi.

Deci, după DESCARTES dacă nu mai gândim nu mai existăm, iar despre spirit sau suflet nici un fel de remarcă. Medicii au observat şi remarcat la anumite persoane şi în anumite situaţii de excepţie că poate apărea o stare specială, sau mai popular să-i zicem o boală care are numele de „comă”. În stare de comă organismul omenesc asigură două funcţiuni vitale: respiraţia şi circulaţia sângelui. Ce se întâmplă cu DESCARTES şi cum să-l interpretăm just că putem exista fără să gândim? Un dicton latin zice; EX NIHILO NIHIL – nimic nu există sau din nimic-nimic.

Privit astfel subiectul putem înţelege că viaţa nu poate apărea din nimic şi dacă vrem să aprofundăm această remarcă ne punem întrebarea firească „ce este înainte de viaţă, ce este viaţa şi ce este după moarte”? Dacă acceptăm că organismul omenesc este format dintr-o carcasă de carne şi oase şi „ceva” pe care l-am denumit spirit sau suflet, atunci explicaţiile pot fi date cu mai multă uşurinţă. Carcasa de carne şi cea de oase sunt materiale ce pot fi pipăite, au forme, greutate şi pot fi văzute. Spiritul sau sufletul reprezintă o energie cosmică de viaţă cu proprietatea de reproducere, dar care – cel puţin până acum – nu-l putem pipăi, localiza în corp şi nici să-l cântărim.

Atunci ce este acest spirit sau suflet şi de unde vine păstrând cu el şi întărind totodată misterul „creaţiei divine” şi al existenţei eterne.

Dacă DESCARTES nu are dreptate – referindu-ne la starea de comă –, putând exista fără a gândi, înseamnă că viaţa materială, pe care o cunoaştem ca atare, nu apare din nimic. Mai banal şi mai popular spus, spiritul vine din cosmos sub forma energiei de viaţă cu proprietatea de reproducere şi intră în carcasa de carne şi în cea de oase prin fecundarea ovulului de către spermatozoid dând naştere fetusului. Deci, dacă venim din cosmos pe calea acestui spirit sau suflet sub forma unei energii, înseamnă că existăm înainte de a îmbrăca carcasa de carne şi pe cea de oase dându-i o viaţă materială aşa cum o cunoaştem până la moarte. O primă concluzie este că venim de „undeva” pe calea acestui spirit sau suflet, deci această energie cosmică de viaţă cu proprietatea de reproducere! Trăim cât trăim, fiecăruia cât îi este dat şi pe urmă murim, mai bine zis lăsăm carcasa de carne şi pe cea de oase pe pământ, iar sufletul sau spiritul se reintegrează în cosmos de unde a venit. Să ne aducem aminte de legea LAVOISIER-LOMONOSOV, care spunea: „nimic nu se pierde, nimic nu se câştigă, totul se transformă”. În cazul nostru, al oamenilor şi viaţa pe acest pământ, am putea spune că aplicarea legii citată mai sus s-ar putea interpreta în:

a) nimic nu se pierde:

Deci carcasa de carne şi cea de oase rămân pe pământ.

b) nimic nu se câştigă:

Cine a descoperit balanţa în care s-ar putea cântări experienţa de viaţă. Păcatele sau faptele bune pe care le-am făcut, să vedem ce-am câştigat sau ce am pierdut.

c) totul se transformă:

◆ carcasa de carne şi cea de oase putrezesc şi se transformă în alte elemente materiale cum ar fi calciu, hidrogen, oxigen, fosfor etc.

◆ spiritul sau sufletul părăseşte carcasa, se reîntoarce în cosmos de unde a venit sub formă de energie de viaţă veşnică, sau mai bine zis „se transformă – ducându-se în taină – în cosmos.

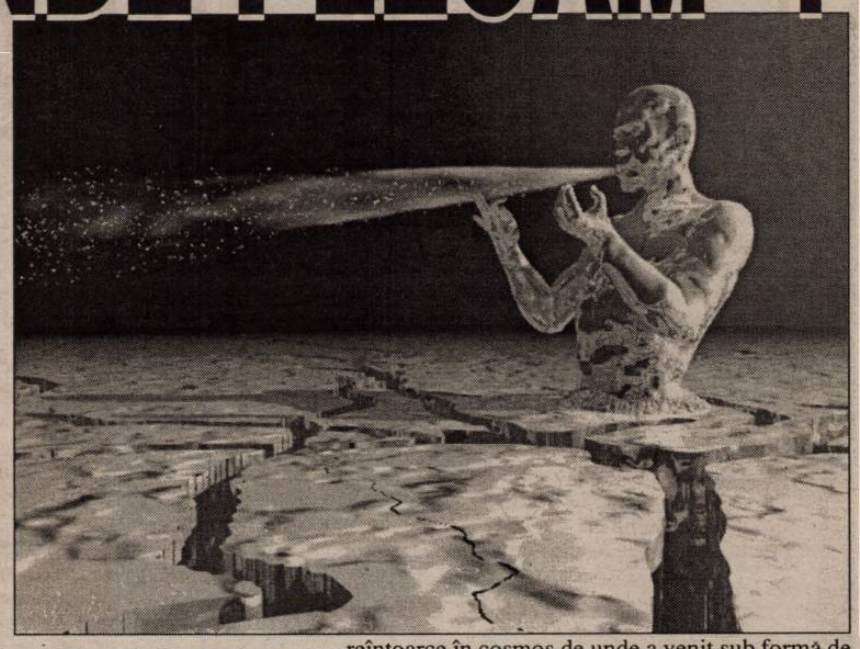

Venim de unde plecăm, plecăm de unde venim şi fiecare cu filozofia lui.

De exemplu în India se acceptă ca o tradiţie filozofia reîncarnării. În lumea „aşa zisă civilizată la modul occidental” luxul şi atracţia către materie îndepărtează omul de posibilitatea unei alte experienţe, unei alte lumi – poate paralelă cu a noastră şi de ce nu în comunicaţie cu unii dintre noi. Oamenii sunt prizonierii propriilor lor concepţii, dar cui nu i s-a întâmplat – măcar o dată în viaţă – să se ducă pentru prima oară într-un loc şi să aibă senzaţia că a mai fost cândva pe acolo? Cum putem să ne explicăm acest fenomen sau această senzaţie – dacă nu – „că am mai trăit cândva pe acest pământ”.

Prof. VIRGILIU TH. RĂZUŞ

Paginile secrete ale omenirii

CELE 42 DE CĂRŢI EGIPTENE SACRE

Există o indiscutabilă (şi justificată!) tendinţă de a pune sub semnul întrebării, dacă nu de a respinge „fără drept de apel” multe din informaţiile şi interpretările care fac din Egipt unul din leagănele absolute ale ştiinţei omenirii. Şi este de aşteptat să se întâmple aşa, dacă ne referim de exemplu doar la „ciclul” de 6000 de ani care „reface” poziţia Soarelui şi „stabileşte” diferitele „forme” ale „sfârşitului lumii” – anul 2000 fiind sfârşitul unui asemenea ciclu. Şi... nu s-a întâmplat nimic! Motive suficiente, deci, pentru ca pentru oamenii de ştiinţă contemporani ipotezele anticilor (cel puţin ale unora dintre ei) să fie complet discreditate. Lucrurile nu sunt însă chiar atât de simple. În primul rând, nu trebuie poate uitat că „revoluţiile” lumii fizice au loc în paralel cu adevărate revoluţii ale intelectului uman şi ale spiritualităţii. În al doilea rând, chiar şi o „inspecţie” superficială a religiilor lumii demonstrează că mari figuri, de la conducătorii de oşti la cei spirituali şi religioşi, se repetă cu caracteristici extrem de asemănătoare, cu o remarcabilă periodicitate. În fine, şi poate cu aceasta trebuia să începem, încă un lucru extrem de important nu trebuie uitat: deţinătorii cunoştinţelor (ai informaţiei, am spune în termeni familiari actualei societăţi) au fost practic în exclusivitate marii sacerdoţi! Care s-au văzut obligaţi să-şi protejeze cunoaşterea, una din soluţiile cele mai simple şi mai sigure fiind recurgerea la un limbaj metaforic. Îndărătul căruia au ascuns ceea ce numim de multe ori astăzi „ştiinţa secretă”. Dezvăluită de pildă în cele nu mai puţin de 42 de „cărţi sacre” menţionate de Clement din Alexandria, Sfântul Clement, despre care se ştie doar că a murit în jurul anului 215, fiind conducătorul şcolii de catehism din oraşul marii biblioteci. El considera aceste cărţi ca fiind doar „câteva” din zestrea rămasă de la însuşi Hermes, căruia Iamblichus îi atribuie 1.200 de cărţi iar Manethon, istoricul egiptean din timpul dinastiei a treia (sec III î.Ch.), nu mai puţin de 36.000!

Existenţa cărţilor lui Hermes nu este pusă la îndoială de arheologi. Celebrul Champollion le consideră cu cel mai desăvârşit respect, sprijinindu-şi argumentele pe informaţiile furnizate de cele mai vechi monumente ale Egiptului, părerea sa fiind coroborată de consideraţiile altor mari experţi, a căror seriozitate şi profesionalism nu pot fi puse la îndoială. Şi chiar dacă cei 48 863 de ani de civilizaţie precedându-l pe Alexandru cel Mare, conform spuselor lui Diogenes Laertius, nu par credibili, o perioadă de 10 000 de ani este aproape „impusă” din evaluarea informaţiilor astronomice (observaţionale) care au ajuns până la noi. Antichitatea cea mai îndepărtată rămâne în continuare un imens rezervor de informaţii şi... de surprize!

MIHAELA DOROBANŢU

Raritaţi turistice

Picturile rupestre de la Cuciulat

Prin 1981, un grup de speologi amatori din Bucureşti, încercând să identifice noi peşteri pe Valea Someşului, au pătruns într-o grotă, necunoscută până atunci, în apropierea satului Cuciulat, comuna Leca, din judeţul Sălaj. După ce au pătruns într-o galerie fosilă a peşterii şi de acolo au poposit într-o sală mică, curioşii „vizitatori” au observat pe plafon mai multe pete roşii-cărămizii ce înfăţişau diferite forme de animale. Imediat şi-au dat seama de importanţa descoperirii lor şi au fotografiat imaginea unui cal în mişcare, peliculă prezentată specialiştilor de la Institutul de arheologie din Bucureşti. Găsind de cuviinţă că aceasta este o descoperire ieşită din comun, specialiştii-arheologi s-au deplasat în grotă. După efectuarea mai multor fotografii au fost luate probe de rocă şi de vopsea pentru a fi analizată vechimea picturilor. Sala în care au fost găsite aceste desene era de mici dimensiuni, cu lungimea de 4 m, lăţimea de 3 m şi înălţimea de aproximativ 2 m. Pe plafon se vedeau câteva figuri desenate, alături de care se aflau diverse semne neidentificate încă. Cercetătorii, care au examinat plafonul peşterii, au ajuns la concluzia că primul desen redă silueta unui cal în mişcare, asemănându-se foarte bine cu desenele rupestre descoperite în Munţii Urali, în peştera Kopovo, unde au fost găsite imaginile unor mamuţi, cai şi rinoceri. Calul desenat în peştera de la Cuciulat este de dimensiuni mici, având 24,5 cm lungime şi 12,5 cm înălţime. Cel de-al doilea desen, arată ca o felină în atac, (dar nu s-a păstrat aşa de bine), putându-i-se observa doar urechile şi botul. Desenul are o vechime de aproximativ 10000 de ani. După cum spun specialiştii, ar putea fi o pictură paleolitică. Al treilea desen pare a reprezenta un om ce seamănă foarte bine cu cei imaginaţi de picîorii paleolitici într-o peşteră din nordul Pirineilor, La Vache. El prezintă o cocoaşă, fără mâini, cu picioarele rèdate într-un stil geometric.

Picturile de la Cuciulat identificate în peşteră reflectă prezenţa pe teritoriul ţării noastre, în urmă cu peste zece milenii, a unei civilizaţii înaintate, dar şi preocupări în domeniul artei ale oamenilor din paleolitic.

IOANA PROCA-FLORIA

Amprente ale spiritualităţii

Oradea – Catedrala romano-catolică

Veche reşedinţă a voievodului Menumorut, Oradea a cunoscut de-a lungul veacurilor perioade de mare înflorire, alternând cu amărăciunea unor epoci de luptă şi suferinţă, ca invazia tătarilor conduşi de Kadan în 1241, sau ocupaţia turcească din 1664. Cu toate acestea oraşul s-a menţinut ca un important centru economic, fiind în acelaşi timp un punct de legătură între Transilvania, Banat şi oraşe apusene.

Una dintre cele mai frumoase şi mai impunătoare construcţii ale străvechii cetăţi este Catedrala romano-catolică, cea mai mare biserică în stil baroc din ţara noastră. Construită între anii 1752-1780, lucrările au demarat sub conducerea şi conform planurilor a doi arhitecţi italieni, Giovanni Battista Ricca şi Domenico Luchini. Opera lor a fost continuată de arhitectul vienez Franz Anton Hillebrand. Catedrala, de mari dimensiuni, este concepută în formele caracteristice tipului structural bazilical cu trei nave şi transept. Trebuie menţionat însă că navele laterale, având parter şi etaj, sunt tratate compartimental. Există aici o serie de încăperi care, individual, pot îndeplini funcţia unor capele. Nava centrală este mărginită de un cor larg, cu o absidă uşor curbată. În faţa acesteia se află altarul impunător. Cupola largă, mascată în exterior de acoperişul tratat în forme caracteristice genului, acoperă edificiul la intersecţia bolţilor semicilindrice ale navei mediane şi transeptului. Interiorul fascinează prin eleganţă şi sobrietate. Lucrările sunt efectuate din marmură de Vaşcău şi Carara, impresionând prin diversitatea nuanţelor.

La fel de elegant realizate sunt picturile, în special cele ale cupolei, executate de un renumit artist şi anume Jahann Nepomuk din Praga. O contribuţie importantă la decorarea pereţilor a avut-o, de asemenea, pictorul vienez Fracoise Storno, adus special de la Viena, în 1879, pentru decorarea catedralei şi a Palatului Baroc, „Palatul cu 365 de ferestre”, aflat în imediata apropiere. Una dintre cele mai renumite piese ale Renaşterii din Transilvania o constituie lespedea mormântului episcopului Andrei Scolari. Faţada principală, în mijlocul căreia se află un ceas, este decorată cu ferestre de dimensiuni diferite şi împărţită în trei registre de două brâuri de piatră. Registrul superior este încadrat de două turnuri subţiri de plan pătrat. Acestea sunt aşezate pe colţuri pieziş, ca nişte contraforţi fiind legate de zidul faţadei prin pereţi curbi. Bogăţia decorativă, specifică barocului, capătă la acest monument semnificaţii aparte, eleganţa construcţiei, fiind obţinută prin jocul liniilor drepte, curbele apărând doar ca elemente de detaliu. Palatul episcopal, numit şi Palatul Baroc, înălţat între 1762-1770, cea mai importantă operă a arhitectului Franz Anton Hillebrand, întregeşte în mod fericit imaginea unui curent nou introdus în arhitectura transilvană a secolului al XVIII-lea.

IRINA STOICA